

2005 - 2015

FƏALİYYƏT HESABATI

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ

Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikasında dövlət qayğısı nəticəsində bir sıra idman növləri üzrə əldə olunmuş yüksək nailiyyətləri nəzərə alaraq, futbola da dövlət qayğısını artırmaq, onun maddi-texniki bazasını inkişaf etdirmək, əhəlinin sağlam həyat tərzinə maraqlarını yüksəltmək, futbolun elmi-metodiki və normativ hüquqi bazasının yaradılmasını və təkmilləşdirilməsini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. "Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramı" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin əlaqələndiricisi Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi və Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası müəyyən edilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti müvafiq icra orqanları ilə birlikdə bu Sərəncamla təsdiq olunmuş (2005-2015-ci illər) futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramından irəli gələn məsələləri həll etsin.
4. Bu Sərəncam dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 oktyabr 2005-ci il
№ 1038

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2005-ci ildə Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının qəbul edilməsi ilə bağlı Sərəncamı ölkə futbolunun tarixində xüsusi mərhələ idi. Bu, bütün yaş qruplarına daxil olan futbolçular üçün daha yaxşı təşkil edilmiş, daha peşəkar və uğurlu futbol proqramlarının yeni dövrünün başlanmasına səbəb oldu.

İdmana, xüsusilə futbola böyük diqqət və qayğı ilə yanaşdığına görə bütün futbol ailəsi adından cənab Prezidentə öz minnətdarlığını bildirirəm. Gəncləri ruhlandırmaq üçün futbol və idmanın malik olduğu güc, eləcə də cəmiyyətin ümumi sağlamlığı və rifahı naminə bu idman növündə iştirakın dəyəri həyata keçirdiyimiz bütün işlərin əsasını təşkil edir.

Futbol üzrə beynəlxalq tədbirlərin Azərbaycanda keçirilməsi sahəsində AFFA-nın əldə etdiyi uğurlar ölkəmizin idman həyatında son 10 ilin mühüm hadisələrinə çevrilmiş və ölkəmizə beynəlxalq səviyyədə daha çox diqqətin ayrılması ilə nəticələnmişdir. 2012-ci ildə Azərbaycanda keçirilən FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı həm qadın futbolu, həm də bir çox infrastruktur layihələrinin inkişafında xüsusi rol oynamışdır. 2016-cı ildə keçiriləcək 17 yaşa qədər yeniyetmələr arasında UEFA Avropa Çempionatına ev sahibliyi etməklə, uşaq və yeniyetmələrin futbolu üzrə beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi sahəsində əldə etdiyimiz təcrübəni artıracağıq.

Sözsüz ki, indiyə qədər qazandığımız ən mühüm nailiyyət Bakının 2020-ci ildə keçiriləcək UEFA Avropa Çempionatının 4 oyununa ev sahibliyi etməsi ilə bağlı UEFA İcraiyyə Komitəsinin qəbul etdiyi qərardır. Bu, UEFA-nın bizim bacarığımıza olan inamını nümayiş etdirməklə yanaşı, Azərbaycanın əzmkarlığının və əsas idman tədbirlərinin keçirilmə yeri kimi onun artan nüfuzunun sübutudur. 2020-ci il Avropa çempionatı Azərbaycan və onun paytaxtı Bakı şəhərinin bütün Avropada daha yaxşı tanınması üçün unikal imkan yaradacaqdır.

Futbolun inkişafına dair təşəbbüslərin və layihələrin həyata keçirilməsinə öz töhfəsini vermiş bütün AFFA tərəfdaşlarına və partnyorlarına öz minnətdarlığımı bildirirəm. Sizə davamlı uğurlar arzulayıram. Biz növbəti on il və daha uzaq gələcək üçün ölkəmizdə futbolun inkişafı sahəsində daha böyük nailiyyətlər əldə etmək naminə birgə çalışırıq.

Həmçinin, əminəm ki, futbolçuların və futbol infrastrukturunun inkişafı sahəsində daha böyük uğurlar əldə edə bilərik və bu idman növündən istifadə edərək, mühüm sosial layihələri həyata keçirə və beynəlxalq səviyyədə Azərbaycanın nüfuzunu artırma bilərik.

Mən Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramı çərçivəsində AFFA və onun tərəfdaşlarının həyata keçirdiyi geniş fəaliyyəti əks etdirən bu Hesabatı təqdim etməkdən böyük məmnunluq duyuram.

Rövnaq Abdullayev
AFFA-nın prezidenti

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin Üzvləri

Rauf Əliyev

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
AFFA-nın I vitse-prezidenti

"Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramı"nın qəbul edilməsi, o cümlədən futbolun inkişafına dair bir sıra böyük layihələrin həyata keçirilməsi bizim üçün böyük uğurdur.

Uşaq-yeniyetmə futboluna dair AFFA-nın gördüyü işlər, o cümlədən gələcəyin yeni peşəkar oyunçularının inkişafına kömək etmək üçün Azərbaycanda istedadların üzə çıxarılması üzrə proqramların həyata keçirilməsi xüsusilə qeyd edilməlidir. Avadanlıq və infrastrukturun inkişaf etdirilməsi (məs: süni meydançaların quraşdırılması) milli komandalar üçün təkmilləşdirilmiş təlim şəraitini yaratmaqla yanaşı, beynəlxalq səviyyədə müsbət nəticələrə səbəb olmuşdur. Biz, həmçinin, Azərbaycan gəncləri arasında futbola marağın artdığını, habelə, klub, regional və milli səviyyədə daha çox sayda oyunçuların cəlb edilməsinin şahidi olmuşuq.

Futbolun inkişafı AFFA-nın Konfranslarında və İcraiyyə Komitəsinin iclaslarında geniş müzakirə edilir. Resursların sağlam və səmərəli istifadəsini təmin etmək üçün hər bir təklif diqqətlə müzakirə olunur və səsverməyə qoyulur. Bu günə qədər həyata keçirilmiş işlər daha da inkişaf etdiriləcəyi təqdirdə, müsbət nəticələrin əldə olunması davam edəcəkdir.

Elşad Nəsirov

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
AFFA-nın vitse-prezidenti

Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının qəbul edilməsindən sonrakı müddət ərzində AFFA gördüyü işlərə görə təqdir edilməlidir. Bu işlərin nəticəsində yaşıdan və kateqoriyasından asılı olmayaraq, Azərbaycanın bütün milli komandaları yüksək səviyyədə təlim-məşqlərin və yarışların keçirilməsi üçün geniş imkanlar əldə edib. Müntəzəm yoldaşlıq görüşləri təşkil edilir və hazırda hər bir oyunçuya ən yaxşı tibbi dəstək göstərilir.

AFFA FIFA və UEFA-nın rəsmi dəstəyi və köməyi ilə bir sıra beynəlxalq yarışları və futbolun inkişafı üzrə irimiqyaslı layihələri uğurla təşkil etmişdir. Həyata keçirilən bu layihələr və tədbirlər onu göstərir ki, Azərbaycan hazırda özünün futbol mədəniyyətini daha da inkişaf etdirmək baxımından möhkəm əsasa malikdir.

Ələkbər Məmmədov (1930-2014)

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
veteran futbolçu

Azərbaycan futbolunda bir çox mühüm dəyişikliklər olmuşdur. Müxtəlif yaş qruplarına aid olan qızlar və oğlanların futbol oynamaları və yarışmaları üçün geniş imkanlar mövcuddur. AFFA-nın Futbol Akademiyasının inşası gənc oyunçular üçün lazımi şəraitin yaradılması baxımından mühüm addım idi. İnfrastrukturun təkmilləşdirilməsi üzrə həyata keçirilmiş bir çox digər işlər və Azərbaycan ərazisində yeni stadionların inşası sayəsində oyunçular üçün yüksək şərait yaradılıb.

Kazbek Tuayev

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
veteran futbolçu

Azərbaycanda futbolun inkişafı naminə görülmüş işlər yeni nəsil futbolçuların yetişməsinə stimullaşdırır. Mən AFFA-nın strategiyasını və bu günə qədər gördüyü işləri tam dəstəkləyirəm və əminəm ki, həyata keçirilmiş layihələr və təşəbbüslər qarşıdakı illərdə Azərbaycanda futbolun inkişafına müsbət təsir göstərəcək. Aydın ki, indiyə qədər görülmüş işlər əldə olunmuş nəticələrin daha da yaxşılaşdırılması baxımından mühüm rol oynayır. Mən Azərbaycan futbolunun gələcəyinə inanıram!

İsgəndər Cavadov

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
veteran futbolçu,
Regional Futbol Federasiyaları İctimai
Birliyinin prezidenti

Rövneq Abdullayev AFFA-nın prezidenti seçildikdən sonra Azərbaycanda futbol idarəçiliyində əsaslı dəyişikliklər olmuşdur. AFFA-da və hər bir regionda futbolun inkişafını və təlimlərin təşkilini yüksək səviyyədə həyata keçirən ixtisaslı mütəxəssislər işə cəlb olunmuşdur. Görülmüş işlər, gələcəkdə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan layihələr Azərbaycanda futbolun uğurlu gələcəyinin olacağına böyük ümid verir.

Mirkamil Rəhimov

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
Uşaq və Gənclər Futbol
Federasiyasının prezidenti

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü, habelə Uşaq və Gənclər Futbol Federasiyasının prezidenti kimi vurğulaya bilərəm ki, AFFA hazırkı məqsədlərinə uğurla nail olub. Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının icrası üçün Bakıda və regionlarda mühüm işlər həyata keçirilmişdir. Gənclər və İdman Nazirliyi ilə əməkdaşlıq edərək uşaq-yeniyetmə futbolunun inkişafı çərçivəsində bütün yaş qrupları üzrə daha çox yarışlar keçirilib. Bundan əlavə, gənc oyunçulara futbol geyimləri və avadanlıqları paylanmış və aşağı yaş qrupları üzrə milli komandalarda standartların yüksəldilməsi üçün yüksək keyfiyyətli təlim şəraiti yaradılmışdır. Biz, həmçinin, futsal, qadın futbolu, çimərlik futbolu və əlillər futbolunun inkişafına dəstək göstərmişik.

Cahangir Hacıyev

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
Bakı Futbol Federasiyasının prezidenti

Son illərdə Azərbaycan Premyer Liqasında futbol keyfiyyətinin artmasını müşahidə etmişik. Bir çox klublar Liqaya qoşularaq onu daha rəqabətli və maraqlı etmişdir. Lakin mənim üçün ən əsas məqam uşaq-yeniyetmə futbolunun inkişafına diqqətin artırılmasıdır.

Hazırda gənclərin futbol oynaması üçün daha çox yerlər və AFFA-nın kütləvi futbol proqramlarında iştirakı üçün xüsusi imkanlar mövcuddur. Biz məktəblərdə futbol oyunları təşkil etmişik və bu, gələcəyin "evdə yetişmiş" yeni peşəkar futbolçularının inkişafı üçün mühüm addımdır.

Mahir Məmmədov

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
Sahə Futbol Federasiyasının prezidenti

Son 10 il ərzində bir çox sahələrdə, o cümlədən çimərlik futbolu, futzal və qadın futbolunda böyük nailiyyətlər əldə edilməsinin və uşaq-yeniyetmə futbolunun inkişafına diqqətin artırılmasının şahidi olmuşuq. Bu uğurlar Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının icrası sahəsində AFFA-nın həyata keçirdiyi işlərin sübutudur.

Biz bilirik ki, Azərbaycan futbolunun daha da inkişafı üçün böyük potensial mövcuddur. Biz qarşıdakı 10 ili səbirsizliklə gözləyirik, çünki AFFA müxtəlif yaş qruplarına daxil olan insanlar üçün bütün səviyyələrdə futbolu təbliğ etmək səylərini davam etdirir.

Hafiz Məmmədov

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü,
"Bakı" Futbol Klubunun prezidenti

Mən ölkədə futbolun inkişafına yönəlmiş tədbir və layihələri yüksək qiymətləndirirəm. Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının icrası üçün üzərinə mühüm öhdəlik götürən AFFA rəhbərliyi bu tədbirləri uğurla həyata keçirmişdir.

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin iclasları, habelə AFFA prezidenti və Azərbaycanın futbol klublarının rəhbərləri arasında keçirilən muntəzəm iclaslar ölkədə futbolun inkişafı üçün mühüm amillərdir. Bu müzakirələr Azərbaycanda futbolun gələcək inkişafının təkmilləşdirilməsinə dair AFFA-nın bütün məqsədlərinin həyata keçirilməsinə öz töhfəsini verir.

Elmar Qasimov

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü

İcraiyyə Komitəsinin üzvü kimi son illər ərzində AFFA-nın gördüyü işləri yüksək qiymətləndirirəm. Uşaq-yeniyetmə futbolunun inkişafı üçün AFFA və Təhsil Nazirliyi ilə birgə təşkil edilmiş tədbirləri və layihələri xüsusilə vurğulamaq istəyirəm.

Bu tədbirlər və layihələr çərçivəsində Azərbaycan məktəblərində futbol dərsləri keçirilmiş, 20-yə yaxın məktəbdə futbol bölmələri inkişaf etdirilmiş və orta məktəblərin bədən tərbiyəsi müəllimləri üçün futbolla bağlı seminarlar təşkil edilmişdir.

Biz bu təşəbbüsləri daha iri miqyasda davam etdirmək və gənclərin futbol oynamaları üçün onları xüsusi imkanlarla təmin etmək istəyirik.

“Dövlət Proqramı çərçivəsində Azərbaycanda kütləvi futbolun tərəqqisi üçün AFFA-nın həyata keçirdiyi işlər ölkədə idmanın inkişafına mühüm töhfə verib. İdman və futbol cəmiyyətin həyatında mühüm rol oynayır və gənclərin bu idman növünə cəlb edilməsi bir çox sosial güzəştləri təmin edir. Futbol gənclərə sağlam həyat tərzinə yiyələnməkdə kömək edir.

Regionlarda yeni futbol infrastrukturunun inkişafına dair AFFA-nın üzərinə götürdüyü öhdəlik də təqdirəlayiqdir. Hazırda gənclər əvvəlkinə nisbətən idmanla daha çox məşğul olmaq imkanına malikdir.”

Azad Rəhimov

Gənclər və İdman naziri

“Qadın futbolunun inkişafı AFFA və Azərbaycanın son 10 ildə əldə etdiyi əsas idman uğurlarından biridir. 2012-ci ildə Azərbaycanın FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatına ev sahibliyi etməsi tarixi hadisədir. Turnirin təşkili Azərbaycanda qadın futbolunun təbliğində böyük rol oynadı. Bu irs Olimpiya Oyunları, dünya kubokları və Avropa çempionatları kimi gələcək tədbirlərdə daha yüksək təşkilatçılıq bacarığının göstərilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.”

Çingiz Hüseynzadə

Milli Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti

01 Təqdimat AFFA

Səh 11

02 İnfrastruktur, texnizat və İKT

Səh 21

04 Klublar və liqalar

Səh 63

05 Uşaq- yeniyyətmələr

Səh 93

07 A Milli Komanda və gənclərdən ibarət milli komandalar

Səh 137

08 Kütləvi futbol və istedadların müəyyənləşdirilməsi

Səh 151

10 Marketing, reklam və ictimaiyyətlə münasibətlər

Səh 179

11 Tədbirlər və futbol irsi

Səh 201

Mündəricat

03 Lisenzialaşdırma

Səh 47

06 Təlim

Səh 117

09 Qadın futbolu

Səh 171

01 Təqdimat AFFA

01

Respublika Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə Futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramı” nın təsdiqi Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası (AFFA) üçün kompleks tədbirlər planını müəyyənləşdirdi.

Dövlət Proqramı futbolun tərəqqisi üçün mühüm vasitə olmaqla bərabər, Azərbaycanda futbolun təşkili və dinamik inkişafı üzrə böyük layihələrin həyata keçirilməsinə səbəb olmuşdur.

Azərbaycanda futbolun inkişafı üzrə əsas məsuliyyətli orqan kimi AFFA ötən müddət ərzində bir sıra layihələri həyata keçirməklə infrastruktur, kütləvilik və təhsil sayəsində böyük uğurlara nail olmuş və uzunmüddətli inkişaf üçün geniş zəmin yaratmışdır.

AFFA-nın fəaliyyətini əks etdirən bu hesabat son illər nail olunan tərəqqini təsvir etməklə yanaşı, gələcək üçün nəzərdə tutulmuş bəzi layihələri də diqqətinizə çatdıracaq. Hələ də həyata keçirilməsi planlaşdırılan çoxlu sayda işlər mövcuddur, lakin 2005-ci ildən bəri əldə olunmuş nailiyyətlər gələcək inkişaf üçün mükəmməl platformanı təmin edir.

Zəngin tarixə malik olan futbol Azərbaycanda ən məşhur və daha çox oynanılan idman növlərindən biridir. Lakin 1990-cı illərdə və 2000-ci illərin əvvəllərində futbola maraq azaldı və bu oyun növü ilə məşğul olan insanların sayı nəzərəcarpacaq dərəcədə aşağı düşdü. Bu cür vəziyyət Azərbaycanın milli futbol komandalarının nəticələrinə də mənfi təsir göstərdi. 1990-cı illərdə Azərbaycanın “A” Milli komandası Avropa və Dünya Çempionatının bütün seçmə turnirlərində öz müvafiq qrupu üzrə sonuncu yerləri tutdu. Bununla yanaşı, gənclərdən ibarət milli komandaların məhsuldarlığı da qənaətbəxş deyildi.

Futbol infrastrukturunda çatışmazlıqlar mövcud idi, gənclərin futbol oynaması üçün keyfiyyətli meydançalar və avadanlıqlar yox idi. Kütləvi futboldan tutmuş peşəkar səviyyəyə qədər təcrübəli məşqçilərin azlığı gənc oyunçuların öz potensiallarını inkişaf etdirməyə imkan vermirdi və nəticədə daha yüksək standartlar üzrə az sayda futbolçular yetişdi. Beynəlxalq standartlara cavab verən bir neçə stadion və ya təlim yeri mövcud olsa da gənc oyunçuların inkişafı üçün heç bir futbol akademiyası və ya klub şəbəkəsi fəaliyyət göstərmirdi. Bu həmçinin Azərbaycanın milli komandalarının beynəlxalq mərhələdə oynamaq iqtidarında olmadığını göstərirdi.

Futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramı (2005-2015-ci illər) bu idman növünün inkişafı üzrə kompleks yanaşmanı təmin etməklə, bu problemlərin aradan qaldırılması üçün nəzərdə tutulmuşdur. Bu yanaşma uşaq-gənclər futbolunun tərəqqisinə ayrılmış xüsusi diqqəti, müvafiq futbol infrastrukturunun iyaradılmasını, yüksək keyfiyyətli məşqçilərin təlimi və Azərbaycanı beynəlxalq səviyyədə təmsil etmək üçün oyunçuların inkişafını ehtiva edir.

Futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015-ci illər) əsas məqsədləri:

1. Futbolun infrastrukturunu genişləndirmək, onun maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək;
2. Futbol mütəxəssislərinin hazırlanması və yenidən hazırlanması sistemini təkmilləşdirmək;
3. Uşaq-yeniyetmə futbol məktəbləri şəbəkəsini inkişaf etdirmək, futbolda xüsusi istedadı olan uşaqlar üçün ixtisaslaşdırılmış futbol internat məktəblərini, ehtiyat futbolçu hazırlığı üçün bölgə və respublika mərkəzlərini yaratmaq;
4. Futbolla bağlı məlumat-maarifçilik və təbliğat işini gücləndirmək;
5. Futbol sahəsində qabaqcıl texnologiyaları tətbiq etmək məqsədilə xarici futbol təşkilatları və qurumları ilə əlaqələr qurmaq və onları inkişaf etdirmək;
6. Əhalinin bütün təbəqələrinin futbol meydançalarından və qurğularından istifadəsinə imkan yaratmaq.

Azərbaycan Respublikasında Futbolun İnkişafı

Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş əsas məqsədlərə cavab vermək üçün AFFA aşağıdakı aspektləri futbolun inkişafı üzrə öz planları üçün əsas fəaliyyət istiqamətləri kimi müəyyən etmişdir:

- Təhsil müəssisələrində, əhalinin yaşayış yerlərində futbol infrastrukturunun yaradılması;
- Təhsil müəssisələri üçün futbol üzrə tədris proqramlarının işlənilib hazırlanması;
- Ümumtəhsil, orta ixtisas və ali məktəblərdə futbol bölmələrinin açılması;
- Şagird və tələbələrin futbol üzrə çempionatlarının təşkil edilməsi;
- Məhəllə komandaları arasında futbol üzrə yarışların keçirilməsi;
- Mövcud və yeni açılacaq uşaq-gənclər idman və internat məktəblərində qadın futbolu üzrə tədris qruplarının yaradılması;
- Ölkənin bütün bölgələrində istedadlı uşaqlar üçün futbol üzrə ixtisaslaşdırılmış internat məktəblərinin yaradılması;
- Milli yığma komandaların beynəlxalq yarışlarda, o cümlədən Avropa və Dünya Çempionatlarında, Olimpiya oyunlarında, klub komandalarının isə Avropa turnirlərində iştirakının təmin edilməsi;
- Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının nəzdində müasir avadanlıqla təchiz olunmuş tibbi-bərpa mərkəzinin yaradılması;
- Futbol üzrə mütəxəssislərin hazırlanması sisteminin təkmilləşdirilməsi;
- İdmanın ən kütləvi və nüfuzlu növü olan futbolun təbliğ etdirilməsi;
- Futbolun inkişafı sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi.

Gözlənilən nəticələr

Yuxarıda müəyyən edilmiş əsas fəaliyyət istiqamətlərinə xüsusi diqqət ayırmaqla, AFFA aşağıdakı nəticələri nəzərdə tutmuşdur:

- Cəmiyyətdə sağlam həyat təzi prinsiplərinin tətbiq edilməsi;
- Futbolun populyarlaşması nəticəsində ölkədə bədən tərbiyəsi və idmanla, o cümlədən futbolla məşğul olan vətəndaşların sayının artırılması;
- Ölkənin ümumtəhsil məktəblərində, ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində, uşaq-yeniyetmə idman məktəblərində futbolla məşğul olan uşaq, yeniyetmə və gənclərin sayının artması;

- Ölkənin bütün bölgələrini əhatə edən futbol sahəsində istedadlı uşaqlar üçün ixtisaslaşdırılmış regional internat məktəblərinin yaradılması;
- Yeni layihələrlə (məs: yeni stadionlar, futbol akademiyaları və adi ictimaiyyət nümayəndələri proqramları) əlaqədar olaraq, futbolla bağlı daha çox iş imkanları;
- Beynəlxalq arenada Azərbaycanın imicini qorumağa layiq olan beynəlxalq səviyyəli peşəkar futbolçuların hazırlanması (milli komandalar üçün oyunçuların təmin edilməsi).

Futbolun inkişafı – Fəaliyyət planı

Futbolun inkişafını sürətləndirmək üçün AFFA-nın həyata keçirdiyi əsas fəaliyyətlərin bəzisi 1-ci Cədvəldə göstərilmişdir. Bu fəaliyyətlər Dövlət Proqramının uğurunun bünövrəsidir.

Cədvəl 1. Futbolun inkişafı üzrə Əsas Fəaliyyətlər

1	Futbolun idarə edilməsi və nəzarəti üçün normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, o cümlədən: • Yeni strategiyalar və qaydalar, o cümlədən yarış qaydaları, peşəkar, həvəskar və gənc liqalar üçün qeydiyyat strategiyaları, eləcə də bütün futbol növləri üzrə turnirlər • Futbol turnirlərinin kvalifikasiyası barədə yeni qaydalar • Futbol meydançalarının inkişafı, tikintisi və texniki xidməti üzrə standart proseduralar • AFFA, klublar və liqalar üçün daha çox sponsorların cəlb edilməsi üçün əlverişli investisiya mühitinin yaradılması • 18 yaşdan aşağı oyunçuların transferi üzrə FIFA və UEFA qaydalarının qəbul edilməsi.
2	Futbolun inkişafı üzrə həyata keçirilən fəaliyyətlərin səmərəli idarə edilməsi və əlaqələndirilməsi, o cümlədən: • Uşaq-gənclər futbolunun inkişafı planının hazırlanması • Regional federasiyalar daxilində uşaq-yeniyetmələr futbol bölmələri və komitələrinin yaradılması • Qadın futbolunun inkişafı planının hazırlanması • Məktəblərdə və universitetlərdə (və ya digər ali təhsil müəssisələrində) qadın futbolunun təbliği • Regionlarda futzalın inkişaf etdirilməsi və uşaq-gənclər futzal liqalarının təsis edilməsi • Regionlarda Çimərlik Futbolu üzrə liqaların təsis edilməsi • Əlillər Futbolu üzrə turnirlərin formatının təkmilləşdirilməsi • Veteranlar Futbolu üzrə turnirlərin formatının təkmilləşdirilməsi. Futbolun inkişafı üzrə layihələr üçün maliyyə vəsaitlərinin ayrılması və dəstək göstərilməsi məqsədilə FIFA və UEFA ilə tərəfdaşlıq və əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi.
3	Texniki inkişafı təkmilləşdirmək üçün avadanlıqlar və fiziki infrastrukturun inkişaf etdirilməsi, o cümlədən: • Minimum təchizat standartlarına riayət olunmasını təmin etmək üçün stadionların sertifikatlaşdırılması • Regional Futbol Federasiyası komplekslərinin təkmilləşdirilməsi • FIFA və UEFA standartlarına uyğun olaraq, regionlarda stadionların tikintisi və ya yenidən qurulması • Məktəblərdə daha çox futbol oyunlarının təşviqi və ölkədə yeni oyun meydançalarının təmin edilməsi üçün yerli orqanlarla qarşılıqlı əlaqə • Məktəb və universitetlərin futbol meydançaları ilə təchiz olunması.
4	Oyunun bütün aspektlərində işçi heyətin, o cümlədən məşqçilərin, hakimlərin, menecerlərin və müdirlərin peşəkarlıq səviyyəsi və ixtisaslarının artırılması məqsədilə bütün oyun növlərinə dəstək göstərmək üçün insan resurslarının inkişaf etdirilməsi.
5	Yüksək keyfiyyətli futbolçuların yetişməsi üçün idman elminin standartlarının təkmilləşdirilməsi, o cümlədən: • Futbolçunun inkişafı və ən müasir təlim avadanlıqlarından istifadə üçün elmi dəstəyin təkmilləşdirilməsi • Uğurlu əcnəbi komandalardan qabaqcıl təlim təcrübəsindən istifadə edilməsi, eləcə də təlim və təhsil seminarlarının keçirilməsi üçün qabaqcıl təcrübəyə malik beynəlxalq ekspertlərin cəlb edilməsi • Beynəlxalq qabaqcıl təcrübəyə uyğun olaraq, oyunçular üçün tibbi və reabilitasiya dəstəyinin təkmilləşdirilməsi • İdmanda dopinglə bağlı təhlükələr və hüquqi məsələlər barədə xəbərdarlıq vasitələrinin işlənilib hazırlanması • Futbolun inkişafı üçün texnologiyadan istifadənin təkmilləşdirilməsi.
6	Milli komandaların keyfiyyətinin və beynəlxalq səviyyədə yarışmaq üçün onların hazırlıq və bacarıq keyfiyyətinin təkmilləşdirilməsi, o cümlədən: • Futbol fəaliyyətinin bütün növləri üzrə milli komandaların hazırlıq səviyyəsinin təkmilləşdirilməsi • Oyunçular və komandalar beynəlxalq yarışlara hazırlaşarkən onlara böyük maliyyə dəstəyinin göstərilməsi.

AFFA-nın təqdimatı

AFFA Azərbaycan futbolunun təşkili və təşviqi üçün əsas məsuliyyətli təşkilat olmaqla yanaşı, FIFA və UEFA-nın üzvüdür.

AFFA-nın prioritetləri

AFFA Futbolun İnkişafı üzrə Dövlət Proqramını həyata keçirilmək üçün üç əsas prioritet müəyyən etmişdir (bax Şəkil 1).

Kütləvilik

AFFA-nın fəaliyyəti əsas təşviqat və təminat prinsipinə yönəlmişdir. Gənclərin futbol oynaması üçün yaradılmış geniş imkanlar; Cəmiyyətin bütün üzvləri üçün nəzərdə tutulmuş proqramlar; Azərbaycanda futbolun gələcək inkişafı üçün fundamental infrastrukturun formalaşdırılması.

İnfrastruktur

Müasir komplekslərin və köməkçi infrastrukturun yaradılması futbolun inkişafı üçün zəruridir. Cəmiyyətin bütün üzvləri üçün nəzərdə tutulmuş proqramlar gəncləri futbol bacarıqlarını inkişaf etdirməyə həvəsləndirir. Buna görə də yüksək keyfiyyətli futbol meydançalarının olmasına zərurət yaranır. İstedadın və peşəkarlıq səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi ilə oyunçuların ümumi inkişafına dəstək göstərilməsi və standartların yüksəldilməsi üçün onlara yüksək keyfiyyətli infrastruktur lazımdır.

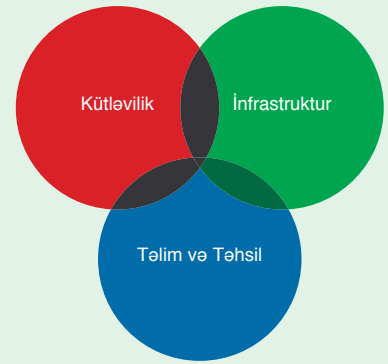
Təlim və Təhsil:

Futbol dinamik tərəqqisi üçün kifayət qədər insan resursunun mövcudluğunu təmin etmək məqsədilə yüksək bacarıqlı məşqçilər, hakimlər və rəhbərlər lazımdır.

AFFA-nın məqsədləri:

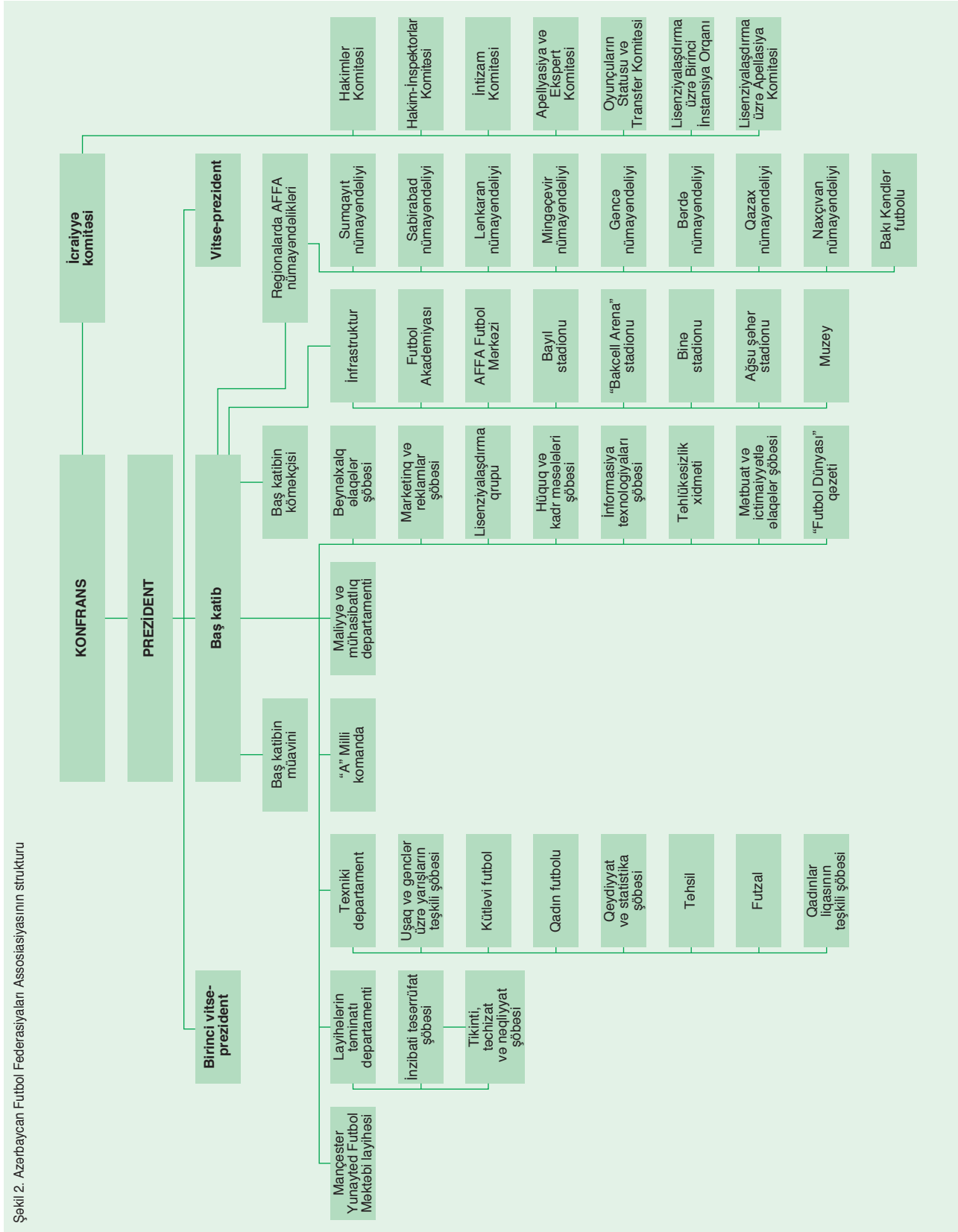
- Azərbaycan ərazisində bütün futbol növlərinin inkişaf etdirilməsi, təşviqi, nəzarəti və tənzimlənməsi
- Ədalətli oyun ruhunda milli səviyyədə idmanın təşviqi
- Futbolun bütün növləri üzrə yarışların təşkili və onlara nəzarət edilməsi, müxtəlif regional futbol federasiyaları və futbolun təbliği ilə məşğul olan digər təşkilatlarla əlaqələrin genişləndirilməsi

Şəkil 1 AFFA-nın prioritetləri

- Azərbaycanda oynanılan bütün futbol növləri üzrə dostluq görüşlərinə nəzarət edilməsi
- Bütün futbol növləri ilə bağlı beynəlxalq idman əlaqələrinin idarə olunması
- Üzvlərin birgə maraqlarının mühafizə edilməsi
- Azərbaycanda futbolun təşviqi üzrə proqramların inkişafı
- Azərbaycan futbolunun beynəlxalq təşkilatlarda və yarışlarda təmsil olunması
- Futbolun birləşdirici, maarifləndirici, mədəni və humanitar dəyərlərini nəzərə alaraq, uşaq-gənclərin inkişafı proqramları vasitəsilə onun təşviq edilməsi
- Qaydalar və müddəaların hazırlanması və onların icrasının təmin edilməsi
- Oyunların və ya yarışların bütövlüyünə xələl gətirə bilən yaxud sui-istifadə hallarına səbəb olan fəaliyyətin qarşısının alınması
- AFFA üzvlərinin və bütün futbol subyektlərinin qanuni hüquqlarının qorunması
- Milli və beynəlxalq səviyyədə yarışlara ev sahibliyi edilməsi.

Şəkil 2. Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının strukturu.

AFFA-nın inkişafı

Futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramının təsdiqi nəticəsində 10 il ərzində AFFA-nın fəaliyyətində nəzərəcarpacaq irəliləyiş və inkişaf müşahidə olunmuşdur. Ötən dövr ərzində əsas mərhələlərin bəzisi 2-ci Cədvəldə göstərilir.

Cədvəl 2. AFFA-nın inkişafının əsas mərhələləri

Tarix	Mərhələ
2003	
Dekabr	Ramiz Mirzəyev yeni prezident təyin olundu (2003-2007)
2005	
Oktyabr	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi barədə sərəncamı
2008	
İyul	Rövnaq Abdullayev yeni prezident seçildi
Sentyabr	17 və 15 yaşına qədər yeniyetmələr üzrə liqalar fəaliyyətə başladı
2009	
Fevral	AFFA-nın Futbol Akademiyasının açılışı oldu
İyul	Oyunçular və rəsmilərin qeydiyyat prosesini təşkil etmək üçün Qeydiyyat Şöbəsi təsis edildi
2010	
Mart	Azərbaycan 2012-ci il üçün FIFA U-17 qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatının ev sahibi seçildi
May	Qadın futbolunun inkişafını sürətləndirmək üçün Texniki Departament daxilində Qadın Futbolu şöbəsi yaradıldı (yeni Liqalar fəaliyyətə başladı)
2011	
İyun	AFFA-nın Futbol Mərkəzi (Dəlğa Arena) istifadəyə verildi
İyun	17 yaşına qədər yeniyetmələrin "Xəzər Kuboku" adlı illik Beynəlxalq turnirinə start verildi
Oktyabr	Ağsu şəhərindəki stadion açıldı
2012	
Mart	Azərbaycan UEFA-nın 17 yaşına qədər olan yeniyetmələr arasında Futbol üzrə 2016-cı ildə keçiriləcək Avropa Çempionatının ev sahibi seçildi
Avqust – Sentyabr	"Bakcell Arena", "Bayıl Arena" və Binə stadionları AFFA-nın infrastrukturuna əlavə edildi
Sentyabr – Oktyabr	2012-ci il FIFA U-17 qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatı keçirildi
2013	
May	"Futbol Bakcell ilə" layihəsinə start verildi
2014	
May	Beynəlxalq Futbol Könüllülüyü Forumu
Oktyabr	Bakıda "Mançester Yunayted" komandasının Futbol Məktəbi açıldı
Sentyabr	Bakı UEFA-nın 2020-ci ildə keçiriləcək Avropa çempionatına ev sahibliyi edəcək şəhərlərdən biri seçildi

AFFA-nın rolu və təşkil etdiyi layihələrin əhatə dairəsi genişləndikcə onun əməkdaşlarının da sayı artmışdır (bax. Cədvəl 3). Layihələrə futbolla bağlı yeni təşəbbüslər, yeni liqaların yaradılması, statistika və qeydiyyat məlumatlarından istifadənin artması, uşaq-yeniyetmələr və qızlardan ibarət yeni komandalının yaradılması, eləcə də marketing və ictimaiyyətlə əlaqələr sahəsində fəaliyyətlər daxildir.

Cədvəl 3. AFFA-nın işçi heyətinin sayının artması (2005-2014-cü illər)

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
55	59	68	81	121	132	148	192	213	209

Futbolun inkişafı üçün Hüquqi və Normativ dəyişikliklər

Futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015-ci illər) təsdiqindən sonra AFFA futbolun inkişafının təşviqi üçün normativ-hüquqi bazada bir sıra dəyişikliklər etmişdir.

Əsas dəyişikliklərə daxildir:

1. İctimai birliklərin təsis edilməsi
2. Tədbirlərə ev sahibliyi üzrə fərmanlar və qanunvericilik
3. Lisenziyalasdırma üzrə struktura və nizam-intizam sisteminə hüquqi dəyişikliklərin edilməsi.

1. İctimai birliklərin təsis edilməsi

Əsas normativ-hüquqi dəyişikliklər və Dövlət Proqramının nəticəsi olaraq təsis edilmiş ictimai birliklər aşağıdakı kimidir:

- 2005-ci ildə AFFA oyunçuların statusu və transferi üzrə yeni normalar qəbul etdi və bu normalarda oyunçuların statusu, təşkil edilmiş futbolda onların iştirak hüququ, klublar arasında oyunçuların transferi, habelə, oyunçular və klublar arasındakı mübahisələrin həlli barədə qaydalar müəyyən edilmişdir.
- Azərbaycanın Premyer Liqası və 1-ci Divizion futbol klubları arasında oyunların təşkilini gücləndirmək üçün 2008-ci ilin iyulunda "Peşəkar Futbol Liqası" (PFL) adlı ictimai birlik yaradıldı və onun nizamnaməsi təsdiq edildi. AFFA-nın üzvü kimi, Peşəkar Futbol Liqası futbolu peşəkar səviyyədə inkişaf etdirmək əzmindədir.
- 2008-ci il iyulun 2-də Azərbaycanda regional futbolu inkişaf etdirmək məqsədilə Regional Futbol Federasiyaları İctimai Birliyi yaradıldı və onun nizamnaməsi təsdiq edildi. Regional Futbol Federasiyası regionlarda futbolu təşviq və inkişaf etdirmək əzmindədir.
- Azərbaycanda futbolun inkişafı üzrə xüsusi sahələri, o cümlədən futzal, çimərlik futbolu, əlillər və həvəskarlar futbolunu təkmilləşdirmək üçün 2008-ci il sentyabrın 3-də Sahə Futbol Federasiyası yaradıldı.
- Həmçinin, futbol təşkilatları, futbol veteranları, hakimlər, məşqçilər, oyunçular və futbol azarkeşlərinin maraqlarını qorumaq məqsədilə 2008-ci ildə İctimai Futbol Birliyi təsis edildi. Öz məqsədlərinə nail olmaq üçün İctimai Futbol Birliyi müxtəlif kurslar və seminarlar, iclaslar, habelə konfrans və forumlar keçirir.

2. Tədbirlərə ev sahibliyi etmə üzrə qanunvericilik

Futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015-ci illər) nəticəsi olaraq, Azərbaycan bir neçə beynəlxalq tədbirə ev sahibliyi etmişdir (bax. Fəsil 11 – Tədbirlər və Miras). FIFA-nın 2012-ci ildə keçirilən 17 yaşa qədər qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatına Azərbaycanın ev sahibliyi etməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən bir neçə fərmanın imzalanmasına zəmin yaratmışdır:

- “17 yaşına qədər olan qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatının final mərhələsinin 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikasında keçirilməsini təmin etmək haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2 iyul 2012-ci il tarixli Sərəncamı
- 17 yaşına qədər olan qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatının final mərhələsinin 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikasında keçirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 iyul 2012-ci il tarixli Sərəncamı
- 17 yaşına qədər olan qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatının final mərhələsinin təşkili və keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasına gələcək əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün viza prosedurlarının sadələşdirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 iyul 2012-ci il tarixli Sərəncamı.

Bundan başqa, Prezidentin 22 may 2013-cü il tarixində “2020-ci ildə futbol üzrə Avropa çempionatının keçirilməsi üçün Bakı şəhərinin namizədliyinin irəli sürülməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” imzaladığı sərəncamı icra olunmuşdur. 2014-cü ilin sentyabrında Bakı UEFA-nın 2020-ci ildə keçiriləcək Avropa çempionatına ev sahibliyi edəcək şəhərlərdən biri seçildi. Bu tədbir Azərbaycanda futbolun inkişafına daha böyük töhfə və təkan verəcəkdir.

3. Klubun lisenziyalasdırılması və nizam-intizam qaydaları

Normativ-hüquqi bazanı təkmilləşdirmək məqsədilə, AFFA:

- Azərbaycan Premyer Liqasında iştirak etmək üçün klubun lisenziyalasdırılması üzrə qaydaları və
- UEFA-nın klub oyunlarında iştirak etmək üçün klubun lisenziyalasdırılması üzrə qaydaları qəbul etmişdir.

Bu qaydaların qəbulu ilə AFFA futbolun inkişafı üzrə bir çox əsas aspektlərin inkişaf etdirilməsinə, o cümlədən gənc oyunçuların yüksək keyfiyyətli təliminə, habelə, klubun və təşkilatın idarəetmə strukturlarının təkmilləşdirilməsinə zəmin yaradıb. Daha ətraflı məlumatlar Klubun Lisenziyalasdırılması adlı 3-cü Fəsilə göstərilmişdir.

AFFA, həmçinin, hər futbol mövsümü üçün “Nizam-intizam qaydalarını” təsdiq edir. Bu qaydalar AFFA-nın və ya onun birbaşa yaxud dolayı üzvləri və ya Peşəkar Futbol Liqasının nizamnamələri üzrə hər hansı pozuntu hallarının qiymətləndirilməsinə, sanksiya və cərimələrin müəyyənəşdirilməsinə imkan verir.

Qısa icmal

AFFA futbolun uzunmüddətli inkişafı naminə çalışmaqla bərabər, həyatı daha maraqlı yaşamaq üçün idmanın, xüsusilə də futbolun gücünə inanır. Futbolun universallığı ondadır ki, bu idman növünə olan sevgi nəticəsində müxtəlif yaş kateqoriyalı insanlar futbola məşğul olur. Futbol insanları işləməyə, yaşamağa və birlikdə oynamağa həvəsləndirməklə yanaşı, birgə işi, qarşılıqlı hörməti, ədalətli oyunu, ayrı-seçkilik əleyhinə mühüm həyat bacarıqlarını və sağlam həyat tərzinin qorunub saxlanmasının vacibliyini təşviq edir. Futbol bir çox azərbaycanlının həyatına əhəmiyyətli dərəcədə təsir etmişdir.

Hazırkı fəaliyyət hesabatı Futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015-ci illər) nəticəsində bu günə qədər əldə olunmuş inkişaf və nailiyyətlərə toxunur.

02 infrastruktur, technizat və İKT

02

“Futbol daha da populyarlaşdıqca və kütləviliyi yüksəldikcə mövcud obyektlərdən istifadə və eləcə də yeni infrastruktura olan tələbat daha da artmaqdadır.”

Rövneq Abdullayev, AFFA-nın prezidenti

Bütün yaş qrupları, o cümlədən peşəkar futbolçular üçün müasir futbol infrastrukturunun təkmilləşməsi bu idman növünün inkişafını təmin etmək baxımından həlledici əhəmiyyətə malikdir.

Beynəlxalq araşdırmalar göstərir ki, bir çox gənc oyunçuların futbola olan həvəsinin azalması əsasən pis şəraitlə bağlı olur. Buraya gediş-gəlişi asan olan meydançaların, ixtisaslı meşqçilərin və eləcə də geyinmə otaqlarının və sosial xarakterli sahələrin çatışmazlığı kimi amillər daxildir.

Oyun meydançaları və yardımçı tikililərin mövcudluğu bütün yaş qruplarından olanların futbol təcrübəsinə çox müsbət təsir göstərir. Çünki meydançaların keyfiyyətsizliyi oyunların ləğvinə və ya oyunların yarasız və bezən də oyunçular üçün təhlükəli meydançalarda keçirilməsinə səbəb olur. Belə sahələrdə bacarıq və texnikadan istifadə daha da çətinləşir. Bütün səviyyələrdə futbol üçün müvafiq imkanların yaradılması məqsədi ilə, AFFA yüksək keyfiyyətli və müasir infrastrukturun yaradılmasına səy göstərir.

Futbolun inkişafına dair 2005-2015-ci illəri əhatə edən Dövlət Proqramı nəticəsində Azərbaycanın müxtəlif regionlarında futbol infrastrukturunda əsaslı irəliləyişlərə nail olunmuşdur. 1951-ci ildə tikilmiş Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionu və 1967-ci ildə tikilmiş Gəncə şəhər stadionu da daxil olmaqla, 2005-ci ildə mövcud olan futbol infrastrukturuna məhdud xarakter daşıyırdı. Bu stadionlardan əlavə, hər biri 6000 tamaşaçı tutumlu bir neçə stadion da mövcud olmuşdur ki, onların da əsaslı təmirə böyük ehtiyacı vardı.

Ötən 10 il ərzində bu sahədə bir çox əsaslı irəliləyişlərə nail olunmuşdur: yeni Bakı Olimpiya Stadionunun tikintisi, yeni klub və ictimai stadionların inşası, məktəblərdə və ölkənin müxtəlif regionlarında stadionların təşkil olunması əhalinin futbolla məşğul olmaq imkanlarını daha da artırmışdır. Həm geniş ictimaiyyətin istifadəsi üçün müvafiq infrastrukturun yaradılması, həm də peşəkar səviyyədə müasir və yüksək keyfiyyətli stadionların və meşq sahələrinin yaradılması ilə AFFA bütün səviyyələrdə futbol imkanlarını genişləndirir, eləcə də peşəkar futbol təcrübəsinin inkişaf etdirir.

Oyun meydançalarından əlavə, AFFA digər yardımçı infrastrukturun yaradılması sahəsində də əsaslı irəliləyişlərə nail olmuşdur: meşq sahələri, geyinmə, iclas otaqları və sosial sahələr.

Futbolun inkişafı və dəstəklənməsi baxımından ötən illər ərzində daha münasib İKT sistemləri yaradılmışdır. AFFA hesab edir ki, əldə olunan irəliləyişlərin ölçülməsi həm assosiasiya daxilində, həm də mövcud və potensial maliyyələşdirmə qurumları və digər tərəfdaşlar, o cümlədən media qarşısında futbolun inkişafını əsaslandırmağa kömək edir.

Dövlər üzrə qadın oyunçuların sayı və liqaların göstəriciləri kimi statistik məlumatların toplanılması və onlardan istifadə təkmilləşmişdir. Futbolun inkişafını əsaslandırmaq məqsədi ilə bu statistik məlumatlardan dəyərli vasitə kimi istifadə oluna bilər. Həmin məlumatlar təşviqat kampaniyalarının hazırlanmasında və eləcə də sponsorların və yeni tərəfdaşların cəlb olunmasında faydalı ola bilər.

Müvafiq olaraq, ötən on il ərzində yaradılmış daha təkmil İKT infrastrukturunu sayəsində AFFA öz bilet və qeydiyyat sistemlərini əhəmiyyətli dərəcədə inkişaf etdirə bilmişdir.

AFFA-nın yanaşması

AFFA infrastrukturun yaxşılaşdırılması üzrə strateji yanaşmadan istifadə edir və bütün yaş qrupları üçün münasib olan yüksək keyfiyyətli sahələrin yaradılmasına səy göstərir.

2005-2015-ci illər üzrə AFFA-nın əsas hədəflərinə aşağıdakılar daxil olmuşdur:

- Yeni milli futbol stadionunun yaradılması – Bakı Olimpiya Stadionu Gənclər və İdman Nazirliyi ilə tərəfdaşlıq çərçivəsində yaradılmışdır
- Həm UEFA, həm də FIFA standartlarına cavab verən oyun və məşq meydançalarının daha çox regionda yaradılması
- Kütləvi proqramların gücləndirilməsi üçün məktəblərdə futbolun daha çox təşviqi
- İlin bütün fəsillərində futbola şərait yaratmaq üçün süni meydançaların quraşdırılması da daxil olmaqla, daha müasir futbol infrastrukturunun yaradılması
- Məktəb və universitetlərdə daha çox futbol infrastrukturunun yaradılması
- Birgə təşəbbüs imkanlarının araşdırılması və təşviqi, yeni layihələrin maliyyələşdirilməsi imkanlarının artırılması üçün çoxsaylı tərəfdaşlıq münasibətlərinin qurulması.

Ötən on il ərzində UEFA və FIFA-nın yardımı ilə birbaşa olaraq AFFA tərəfindən və ya dövlət orqanları və klublar da daxil olmaqla digər səhmdarlar tərəfindən maliyyələşdirilən stadionlar və təlim mərkəzləri 1-ci Cədvəldə göstərilmişdir.

1-ci cədvəl. Əsas stadion və məşq meydançalarının yaradılması (2005-2015)

İnfrastrukturun yaradılması	Əlavə məlumat
2005	
Şamaxı Olimpiya Kompleksinin stadionu	Tutumu: 2000, süni örtük
2006	
Lənkeran Şəhər Stadionu	Tutumu: 12500, təbii örtük
Lənkeran Şəhər Stadionunun məşq yeri	Bir məşq meydançası (təbii örtük)
Heydər Əliyev adına İmişli Şəhər Stadionu	Tutumu: 7220, təbii örtük
2007	
AFFA-nın inzibati binası	37 ofis otağı, 1 iclas otağı, 1 konfrans otağı, 2 muzey, 1 yemək otağı and 1 arxiv otağı
Salyan Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 1032, təbii örtük
2008	
Zaqatala Şəhər Stadionu	Tutumu: 3200, süni örtük, FIFA **
Zaqatala Şəhər Stadionunun məşq sahəsi	Bir məşq meydançası (süni örtük)
Quzanlı Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 2000, təbii örtük
2009	
Xəzər Lənkeran FK Məşq Mərkəzi	43 otaq, ofis, restoran, tibb otağı, üzgüçülük hovuzu, sauna, idman otağı, internet salonu və sair
AFFA Futbol Akademiyası	33 nəfər üçün yaşayış sahəsi, 1 yemək otağı, konfrans otağı, tibb otağı, masaj otağı, idman otağı, sauna, daxili üzgüçülük hovuzu, istirahət sahəsi
Qəbələ FK Akademiyası	32 otaq, 110 nəfər üçün yaşayış sahəsi və restoran
Şağın Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 1032, süni örtük
Şəmkir Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 2000, təbii örtük
2010	
Balakən Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 940, süni örtük
İsmayıl Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 960, süni örtük
Qəbələ FK məşq yerləri	Altı məşq meydançası (dörd təbii, iki süni örtüklü)
(45x25m) AZAL Arena	Tutumu: 3050, süni örtük, FIFA **
2011	
AFFA Futbol Mərkəzi və Dalğa Arena	Tutumu: 6700, süni örtük, FIFA **
Dalğa Məşq sahəsi	İki məşq meydançası (süni örtük)
Çimərlik futbol sahəsi	Tutumu: 1000, qum (40x35m)
Bakı FK Stadionu	Tutumu: 3000, təbii örtük
Bakı FK məşq sahəsi	Beş məşq meydançası (4 təbii örtük, 1 süni örtük), Daxili məşq sahəsi (75x45m) və Bakı FK Akademiyası
Bakı FK Akademiyası	11 otaq, 44 nəfərlik yaşayış sahəsi, restoran, internet salonu və sair
Əlinçə FK məşq sahələri	Üç mini meydança Əsas komanda üçün əlavə məşq sahələri (altı mərtəbəli, 50 otaqlı, 100 nəfərlik yaşayış sahəsi, 54 nəfərlik konfrans otağı, 2 restoran, 4 geyinmə otağı, ofis otaqları, tibb otağı və idman sahələri)
2012	
Ağsu Şəhər Stadionu	Tutumu: 3000, süni örtük
Bakcell Arena	Tutumu: 11000, təbii örtük
Bayıl Arena	Tutumu: 3500, süni örtük, FIFA **
Binə Stadionu	Tutumu: 600, süni örtük
Zirə Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 1530, süni örtük
Tofiq Bəhramov adına Stadion (təmir olunmuşdur)	Tutumu: 32000, təbii örtük

1-ci cədvəl. Əsas stadion və məşq meydançalarının yaradılması (2005-2015)

İnfrastrukturun yaradılması	Əlavə məlumat
Əlincə FK məşq sahələri	Biri 4500 yerlik, digəri isə 50X30 m həcmində iki süni örtüklü meydança Əlincə FK Akademiyası, o cümlədən 31 otaq, 70 nəfərlik yaşayış sahəsi, ofis otaqları, restoran və konfrans mərkəzi
İnter Arena (təmir edilmişdir)	Tutumu: 5300, süni örtük (105x68m), FIFA **
2013	
Qəbələ FK məşq sahəsi	Çimərlik futbol sahəsi
Kapital Bank Arena	Tutumu: 1330, süni örtük, FIFA **
Xaçmaz Olimpiya Kompleksinin Stadionu	Tutumu: 1020, təbii örtüklü meydança (90x65m)
Zaqatala Şəhər Stadionunun məşq sahəsi	Süni örtüklü meydança
2014	
Əlincə Stadionu	Tutumu: 12000, süni örtük
Əlincə FK məşq sahələri	Bir məşq meydançası (süni örtüklü), bir örtülü meydança
Revan FK məşq sahəsi və Məşq Akademiyası	Süni örtüklü meydança (80x50m), ofis otaqları, konfrans otağı, restoran, 30 nəfərlik yaşayış sahəsi, və dörd geyinmə otağı
Qaradağ İdman-Məşq Kompleksi	Stadion yenilənmişdir
Qəbələ Şəhər Stadionu (bərpa olunmuşdur)	Tutumu: 4270, təbii örtüklü meydança
2015	
Milli Komanda üçün məşq mərkəzi	Üç mərtəbəli yeni məşq mərkəzinə aşağıdakılar daxildir: 2 lift, yemək otağı, 2 idman zalı, 2 iclas otağı, 2 geyinmə otağı, 2 masaj otağı, 3 ofis otağı, 32 yaşayış otağı
Bakı Olimpiya Stadionu	Tutumu: 68000, təbii örtüklü meydança
Tofiq İsmayilov adına Suraxanı stadionu	Hal-hazırda təmir olunmaqdadır – tutumu: 5800

Əsas nailiyyətlər:

- Bakının yeni 68000 nəfərlik Olimpiya Stadionu 2015-ci ildə istifadəyə veriləcək
- Bayıl Arena, Bakcell Arena və Dalğa Arena kimi bir çox yeni stadionlar 2010-cu ildən sonra istifadəyə verilmişdir
- Regionlarda daha yaxşı məşq və yardımçı infrastruktur sahələrinin yaradılması. Məsələn: Qəbələ FK-nin müasir məşq sahələri
- AFFA İdman Akademiyası və Azərbaycan milli futbol komandaları üçün Məşq Mərkəzi də daxil olmaqla, yeni futbol akademiyaları və məşq mərkəzi infrastrukturunun yaradılması
- Yeni yetmə və gənc oyunçular üçün Azərbaycanın müxtəlif regionlarında 100-dən çox süni örtüklü meydança istifadəyə verilmişdir.

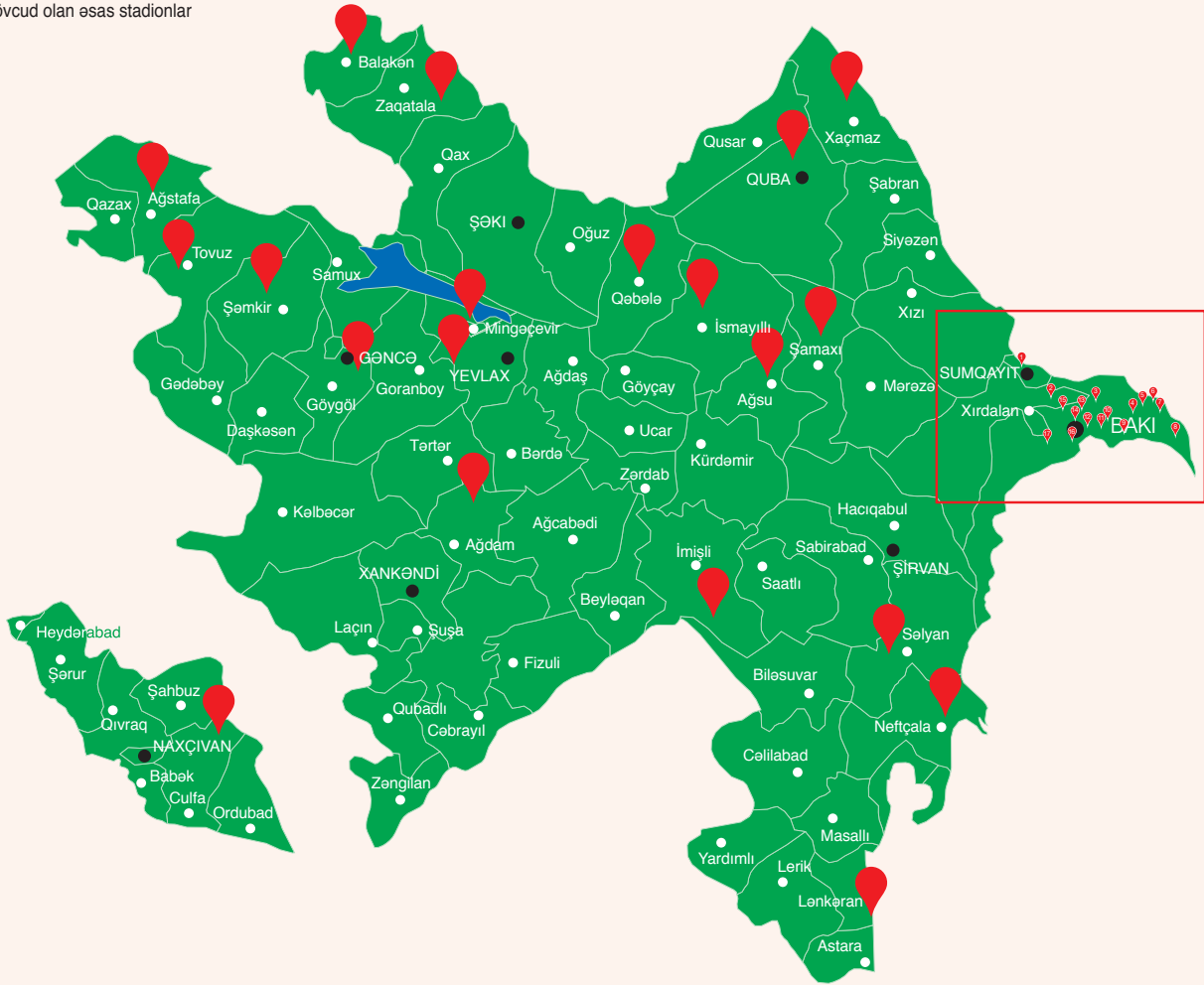

Stadionlar

Azərbaycandakı əsas stadionların hər biri barədə ümumi məlumatlar aşağıda təqdim olunur.

Bakı və Azərbaycanın digər regionlarında mövcud olan stadionlar 1-ci və 2-ci təsvirlərdə göstərilmişdir.

1-ci təsvir. Bakı və Azərbaycanın digər regionlarında mövcud olan əsas stadionlar

BAKİ

1. Kapital Bank Arena
2. Əlinçə FK Stadionu
3. Bakı Olimpiya Stadionu
4. Binə Stadionu
5. Şağan Olimpiya Kompleksinin Stadionu
6. Dəlğa Arena
7. AZAL Arena
8. Zire Olimpiya Kompleksinin Stadionu
9. Suraxanı Stadionu
10. İsmət Qayıbov adına Stadion
11. Bakcell Arena
12. İnter Arena
13. İdman Akademiyasının Stadionu
14. Tofiq Bəhramov adına Stadion
15. Bakı FK Stadionu
16. Bayıl Arena
17. Qaradağ Məşq İdman Kompleksi

2-ci təsvir. Bakı ərazisindəki əsas stadionlar

AFFA-nın mülkiyyətində olan stadionlar

Dalğa Arena (AFFA Futbol Mərkəzi)	
Mülkiyyətçi	AFFA
Açılış tarixi	2011-ci ilin iyun ayı
Tutumu	6700
Əsas meydanın növü	Süni örtük
Əsas meydanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	FIFA ** Sertifikatı (iki ulduz)
Məşq meydanlarının sayı	İki məşq meydançası
Məşq meydanlarının növü	Süni örtük (2)
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Məşq meydançası – FIFA ** Sertifikatı (iki ulduz)
Turnir və tədbirlərdə istifadə	FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan – 2012 2012 UEFA Avropa Liqası təsnifat oyunları 2012 UEFA Çempionlar Liqası I təsnifat oyunları UEFA AVRO 2012 seçmə mərhələsi UEFA Avropa U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatının seçmə mərhələsi UEFA U-21 Çempionatı seçmə qrup oyunları 2013 – Hərbçilər arasında futbol üzrə Dünya Kuboku Beynəlxalq yoldaşlıq görüşləri Beynəlxalq Xəzər Kuboku – U-17 Kişilərarası turnir Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku
Digər infrastruktur sahələri	Çimərlik Futbolu Stadionu (tutumu: 1000)
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	Jozef Blatter, FIFA-nın prezidenti Mişel Platini, UEFA-nın prezidenti Rövnaq Abdullayev, AFFA-nın prezidenti
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	17 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	37 km

Ağsu şəhər stadionu	
Mülkiyyətçi	AFFA
Açılış tarixi	2011-ci ilin oktyabr ayı
Tutumu	3000
Əsas meydanın növü	Süni örtük
Əsas meydanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Məlumat yoxdur
Məşq meydanlarının sayı	–
Məşq meydanlarının növü	–
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	–
Turnir və tədbirlərdə istifadə	Azərbaycanın 1ci Divizionu
Digər infrastruktur sahələri	İki mini meydança (24x45)
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Elxan Məmmədov, AFFA-nın Baş katibi
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	112 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	4 km

Dalğa Arena (AFFA Futbol Mərkəzi)

Ağsu şəhər stadionu

Bayıl arena	
Mülkiyyətçi	AFFA
Açılış tarixi	2012-ci ilin avqust ayı
Tutumu	3500
Əsas meydançanın növü	Süni örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	FIFA ** Sertifikatı (iki ulduz)
Məşq meydançalarının sayı	–
Məşq meydançalarının növü	–
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	–
Turnir və tədbirlərdə istifadə	FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan – 2012 2012 UEFA Avropa Liqası təsnifat oyunları UEFA AVROPA U-17 Qadınlararası Çempionatının seçmə mərhələsi UEFA U-21 Çempionatı seçmə qrup oyunları 2013 Hərbiçilər arasında Futbol üzrə Dünya Kuboku Beynəlxalq Yoldaşlıq görüşləri Beynəlxalq Xəzər Kuboku – U-17 – Kişilərarası turnir Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku
Digər infrastruktur sahələri	–
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	–
Beynəlxalq hava limanına məsafə	31 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	7,5 km

Bakcell Arena	
Mülkiyyətçi	AFFA
Açılış tarixi	2012-ci ilin avqust ayı
Tutumu	11000
Əsas meydançanın növü	Təbii örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Mövcud deyil
Məşq meydançalarının sayı	Yoxdur
Məşq meydançalarının növü	Yoxdur
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Mövcud deyil
Turnir və tədbirlərdə istifadə	FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan – 2012 FIFA Dünya Kuboku Təsnifat Mərhələsi Avropa Seçmə Mərhələsi UEFA Çempionlar Liqası seçmə mərhələsi UEFA Avropa Liqası təsnifat oyunları Beynəlxalq yoldaşlıq görüşləri Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku
Digər infrastruktur sahələri	–
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Mehriban Əliyeva, Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Rövşənq Abdullayev, AFFA-nın prezidenti
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	19 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	11 km

Bayıl arena

Bakcell Arena

İdman və Gənclər Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi və klubların mülkiyyətində olan stadionlar

Lənkəran Şəhər Stadionu	
Mülkiyyətçi	Xəzər-Lənkəran FK
Açılış tarixi	2006-cı ilin avqust ayı
Tutumu	12500
Əsas meydançanın növü	Təbii örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərəcələndirməsi	Mövcud deyil
Məşq meydançalarının sayı	Bir
Məşq meydançalarının növü	Təbii örtük
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərəcələndirməsi	Mövcud deyil
Turnir və tədbirlərdə istifadə	FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan – 2012 FIFA Dünya Kuboku Təsnifat Mərhələsi Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku
Digər infrastruktur sahələri	2008-ci ildə istifadəyə verilmiş Xəzər Lənkəran FK Məşq Mərkəzi, o cümlədən 50 otaq, 110 nəfərlik yaşayış sahəsi, ofis otaqları, restoran, tibb otağı, üzgüçülük hovuzu, sauna, idman zalı və sair
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	13 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	13 km

Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu	
Mülkiyyətçi	Gənclər və İdman Nazirliyi
Açılış tarixi	1951 (2012-ci ildə bərpa edilmişdir)
Tutumu	32000
Əsas meydançanın növü	Təbii örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərəcələndirməsi	Mövcud deyil
Məşq meydançalarının sayı	Bir
Məşq meydançalarının növü	Süni örtük
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərəcələndirməsi	Mövcud deyil
Turnir və tədbirlərdə istifadə	FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan – 2012 FIFA Dünya Kuboku Təsnifat Mərhələsi Avropa Seçmə Mərhələsi UEFA Çempionlar Liqası seçmə mərhələsi UEFA Avropa Liqası təsnifat oyunları Beynəlxalq yoldaşlıq görüşləri Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku
Digər infrastruktur sahələri	–
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı (təmərdən sonra)	İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Azad Rəhimov, Gənclər və İdman naziri
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	23 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	4 km

Lənkəran Şəhər Stadionu

Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu

İnter Arena	
Mülkiyyətçi	İnter Plk
Açılış tarixi	2001 (2012-ci ildə bərpa edilmişdir)
Tutumu	5300
Əsas meydançanın növü	Süni örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	FIFA ** Sertifikatı (iki ulduz)
Məşq meydançalarının sayı	Üç
Məşq meydançalarının növü	Süni örtük
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Mövcud deyil
Turnir və tədbirlərdə istifadə	FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan – 2012 FIFA Dünya Kuboku Təsnifat Mərhələsi Avropa Seçmə Mərhələsi UEFA Avropa Liqası təsnifat oyunları 2013 Herblçilər arasında futbol üzrə Dünya Kuboku Beynəlxalq yoldaşlıq görüşləri Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku
Digər infrastruktur sahələri	–
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	–
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	18,5 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	13 km

Binə Stadionu	
Mülkiyyətçi	Təhsil Nazirliyi
Açılış tarixi	2012-ci ilin sentyabr ayı
Tutumu	600
Əsas meydançanın növü	Süni örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	FIFA * Sertifikatı (bir ulduz)
Məşq meydançalarının sayı	–
Məşq meydançalarının növü	–
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	–
Turnir və tədbirlərdə istifadə	Azərbaycan – 1-ci Divizion Azərbaycan U-13, U-14, U-15, U-16, U-17 liqaları Azərbaycan Həvəskarlar Liqası Azərbaycan Tələbələr Liqası
Digər infrastruktur sahələri	–
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	Mehriban Əliyeva, Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	4 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	40 km

İnter Arena

Binə Stadionu

Bakı FK Stadionu	
Mülkiyyətçi	Bakı FK
Açılış tarixi	2011 (2012-ci ildə təmir edilmişdir)
Tutumu	3000
Əsas meydançanın növü	Təbii örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Mövcud deyil
Məşq meydançalarının sayı	Beş
Məşq meydançalarının növü	4 təbii örtüklü, 1 süni örtüklü məşq meydançası
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Mövcud deyil
Turnir və tədbirlərdə istifadə	Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku
Digər infrastruktur sahələri	Bakı FK məşq sahəsinə 11 otaq, 44 nəfərlik yaşayış sahəsi və restoran daxildir
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Rövşənq Abdullayev, AFFA-nın prezidenti
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	29 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	10 km

Qəbələ Şəhər Stadionu	
Mülkiyyətçi	Qəbələ Gənclər və İdman İdarəsi
Açılış tarixi	1985 (2014-ci ildə təmir edilmişdir)
Tutumu	4270
Əsas meydançanın növü	Təbii örtük
Əsas meydançanın ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Mövcud deyil
Məşq meydançalarının sayı	Altı
Məşq meydançalarının növü	4 təbii örtüklü, 2 süni örtüklü məşq meydançası
Məşq meydançasının ulduz sistemi əsasında dərcələndirməsi	Mövcud deyil
Turnir və tədbirlərdə istifadə	Beynəlxalq Qəbələ Kuboku U 15 Futbol Turniri Azərbaycan Premyer Liqası Azərbaycan Kuboku 2014-2015 Avropa Liqası təsnifat oyunları
Digər infrastruktur sahələri	2013-cü ildə istifadəyə verilmiş Çimərlik Futbol Sahəsi 2009-cu ildə istifadəyə verilmiş Qəbələ FK Akademiyası, o cümlədən 32 otaq, 110 nəfərlik yaşayış sahəsi, restoran və digər sahələr
Açılış mərasimində rəsmilərin iştirakı	–
Beynəlxalq hava limanına olan məsafə	21 km
Şəhər mərkəzinə olan məsafə	2 km

Bakı FK Stadionu

Qəbələ Şəhər Stadionu

Bakının yeni Olimpiya Stadionu

2015-ci ildə istifadəyə veriləcək Bakı Olimpiya Stadionu ən yüksək standartlara cavab verən beynəlxalq futbol yarışlarının keçirilməsinə imkan verəcək. Gənclər və İdman Nazirliyinin mülkiyyətində olan 68000 yerlik Bakı Olimpiya Stadionu 2015-ci il Avropa Oyunlarının açılış və bağlanış mərasimlərinə ev sahibliyi edəcək.

Daha sonrakı dövrlərdə isə, Olimpiya Stadionu Azərbaycan milli komandasının əsas stadionu kimi fəaliyyət göstərəcək.

Stadionun tikintisi daha irimiqyaslı bir layihənin tərkib hissələrindən biridir və, ən yüksək dizayn standartlarına uyğun tərtib edilmişdir. Stadion yeni park və istirahət sahəsini də əhatə edən genişmiqyaslı plan çərçivəsində Bakının ictimai nəqliyyat və magistral yol sistemində inteqrə olunmuşdur.

“ Bakının yeni Olimpiya Stadionu Azərbaycanda ən yüksək keyfiyyət göstəricilərinə malik stadion deməkdir. UEFA-nın Avro 2020 turniri çərçivəsində Avropanın ən yaxşı milli komandalarının üç seçmə oyunu və eləcə də dördüdə bir final oyunlarından biri məhz bu nümunəvi və yeni stadionda keçiriləcək.”

Süni örtüklü mini meydançalar

Gənclərin futbolla məşğul olması üçün imkanların genişləndirilməsi məqsədi ilə, AFFA Azərbaycanın müxtəlif regionlarında mini meydançaların yaradılmasına iri məbləğdə vəsait sərf etmişdir.

2005-2015-ci illər ərzində 104 mini meydança yaradılmışdır. Bu mini meydançaların ünvanları 2-ci Cədvəldə təqdim edilmişdir.

Cədvəl 2. Mini meydançaların siyahısı

1	Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbəsi
2	Ağcabədi rayonu, Hindarx qəsəbəsi
3	Ağcabədi rayonu, 11 sayılı orta məktəb
4	Ağcabədi rayonu, Qaçqın şəhərçiyi
5	Ağstafa rayonu, H.Arif küçəsi 1
6	Ağsu rayonu, Ağsu İdman Kompleksi
7	Ağsu rayonu, Çiyini qəsəbəsi
8	Astara rayonu, Kakalos orta məktəbi
9	Bakı şəhəri, "Azəriqaz İstehsalat Birliyi"
10	Bakı şəhəri, 2ci paralel
11	Bakı şəhəri, A.İldırım küçəsi 43a, 12 sayılı uşaq evi
12	Bakı şəhəri, AFFA Futbol Akademiyası
13	Bakı şəhəri, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının İdman Kompleksi
14	Bakı şəhəri, Binə qəsəbəsi, Milli Aviasiya Akademiyası
15	Bakı şəhəri, Binə qəsəbəsi, 117 sayılı orta məktəb
16	Bakı şəhəri, E.Vəliyev 5
17	Bakı şəhəri, Q.Qarayev küçəsi 126
18	Bakı şəhəri, Q.Qarayev küçəsi 85
19	Bakı şəhəri, H.Məmmədov küçəsi 36, uşaq evi
20	Bakı şəhəri, C.Hacıbəyli küçəsi 28
21	Bakı şəhəri, L.Starçuk küçəsi 1, Makarenko adına internat məktəbi
22	Bakı şəhəri, Mərdəkan qəsəbəsi, H.Əliyev parkı
23	Bakı şəhəri, Mərdəkan qəsəbəsi, Polis Akademiyası
24	Bakı şəhəri, Mərdəkan qəsəbəsi, 12 sayılı orta məktəb
25	Bakı şəhəri, Mərdəkan qəsəbəsi, 183 sayılı orta məktəb
26	Bakı şəhəri, Maştağa qəsəbəsi, 1 sayılı uşaq evi
27	Bakı şəhəri, Təhsil Nazirliyi, H.Əliyev küçəsi 58
28	Bakı şəhəri, Nizami rayonu, ARDNŞ yataqxanası
29	Bakı şəhəri, Pirallahı qəsəbəsi, "Neftçi" İSM
30	Bakı şəhəri, Pirallahı qəsəbəsi, 186 sayılı orta məktəb
31	Bakı şəhəri, Xətai rayonu, həbsxana
32	Bakı şəhəri, R.Rüstəmov küçəsi 54
33	Bakı şəhəri, 136 sayılı qaçqın məktəbi
34	Bakı şəhəri, S.Bəhlulzadə 24, "Neftçi" İSM

35	Bakı şəhəri, S.Dadaşov küçəsi 577
36	Bakı şəhəri, S.Mehdiyev küçəsi 97a
37	Bakı şəhəri, Sadiqcan küçəsi 2a, "SOS" uşaq evi
38	Bakı şəhəri, 171 sayılı orta məktəb
39	Bakı şəhəri, 239 sayılı orta məktəb
40	Bakı şəhəri, 51 sayılı orta məktəb
41	Bakı şəhəri, 194 sayılı orta məktəb
42	Bakı şəhəri, 200 sayılı orta məktəb
43	Bakı şəhəri, 237 sayılı orta məktəb
44	Bakı şəhəri, 242 sayılı orta məktəb
45	Bakı şəhəri, 327 sayılı orta məktəb
46	Bakı şəhəri, 328 sayılı orta məktəb
47	Bakı şəhəri, 6 sayılı orta məktəb
48	Bakı şəhəri, 70 sayılı orta məktəb
49	Bakı şəhəri, Şüvəlan qəsəbəsi, Polis Akademiyası
50	Bakı şəhəri, T.Məmmədov küçəsi 9
51	Bakı şəhəri, Türkan qəsəbəsi, 262 sayılı orta məktəb
52	Bakı şəhəri, Ü.Hacıbəyov küçəsi 45
53	Bakı şəhəri, Zığ qəsəbəsi, Xəbərdarlıq təhsil kompleksi
54	Bakı şəhəri, Zığ qəsəbəsi, 65 sayılı orta məktəb
55	Bakı şəhəri, Türkan qəsəbəsi, 12 sayılı orta məktəb
56	Berdə rayonu, H.Əliyev parkı
57	Füzuli rayonu, 2 sayılı orta məktəb
58	Gəncə şəhəri, Ə.Cəmil küçəsi 189
59	Gəncə şəhəri, Alüminiumçular qəsəbəsi
60	Gəncə şəhəri, Atatürk küçəsi, idman məktəbi
61	Gəncə şəhəri, H.Əliyev küçəsi 12
62	Gəncə şəhəri, H.Əliyev küçəsi 53
63	Gəncə şəhəri, Mehmandarov küçəsi 18, idman məktəbi
64	Gəncə şəhəri, 208 sayılı idman məktəbi
65	Qaradağ rayonu, Laçın FK
66	Goranboy rayonu, Cıvazadə qəsəbəsi
67	Goranboy rayonu, H.Aslanov adına orta məktəb
68	Gürqan qəsəbəsi, 261 sayılı orta məktəb
69	Qusar rayonu, H.Əliyev küçəsi 113, Şahdağ FK
70	Qusar rayonu, 4 sayılı orta məktəb

71	İsmayilli rayonu 1 sayılı orta məktəb
72	Çilov adası
73	Lerik rayonu, 2 sayılı orta məktəb
74	Lökbatan qəsəbəsi, 28 May küçəsi, "Neftçi İSM-2"
75	Lökbatan qəsəbəsi, ARDNŞ
76	Naftalan rayonu, Qaraqoyunlu orta məktəbi
77	Naftalan rayonu, sanatoriya
78	Neftçala rayonu, H.Əliyev küçəsi 28
79	Neftçala rayonu, H.Cavid parkı
80	Sabirabad rayonu, H.Əliyev parkı
81	Sabirabad rayonu, 5 sayılı orta məktəb
82	Samux rayonu, məktəb
83	Şabran rayonu, Bayraq meydanı
84	Şabran rayonu, H.Əliyev parkı
85	Şabran rayonu, H.Əliyev küçəsi 21
86	Şabran rayonu, S.Vurğun küçəsi 8
87	Şəki şəhəri, 3 sayılı orta məktəb
88	Şamaxı şəhəri, 4 sayılı orta məktəb
89	Siyezən rayonu, H.Əliyev küçəsi
90	Siyezən rayonu, H.Talibov küçəsi 5
91	Siyezən rayonu, Xətai küçəsi 1
92	Sumqayıt şəhəri 9-cu mikrorayon
93	Sumqayıt şəhəri,D.Əliyev küçəsi 47, Paralimpiya Komitəsi
94	Sumqayıt şəhəri, Koroğlu prospekti, 4 sayılı orta məktəb
95	Sumqayıt şəhəri, M.Hüseynzadə stadionu
96	Sumqayıt şəhəri, 2 sayılı uşaq evi
97	Sumqayıt şəhəri, Sumqayıt şəhər məktəbi
98	Sumqayıt şəhəri, Sumqayıt Dövlət Universiteti
99	Tərter rayonu, E.Səferov küçəsi 16
100	Tərter rayonu,Gənclər mərkəzi
101	Xırdalan şəhəri, 2 sayılı orta məktəb
102	Yevlax rayonu, Q.Əşrəfbəyli küçəsi 32
103	Yevlax rayonu, H.Zərdabi küçəsi 1A, Gənclər mərkəzi
104	Yevlax rayonu, C.Mustafayev küçəsi 125

İKT infrastrukturu

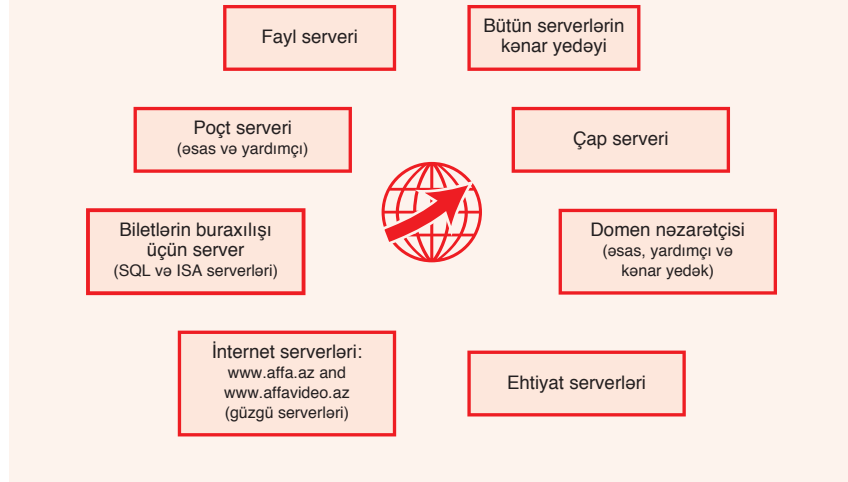
Daha yaxşı infrastrukturun yaradılması və bütün səviyyələrdə oyunların dəstəklənməsi üçün AFFA öz İKT sistemlərini əhəmiyyətli dərəcədə təkmilləşdirmişdir.

2011-ci ilin avqust ayında AFFA-nın İKT sistemlərinə olan ehtiyacının artması ilə bağlı olaraq, ayrıca İnformasiya Texnologiyaları Şöbəsi yaradılmışdır.

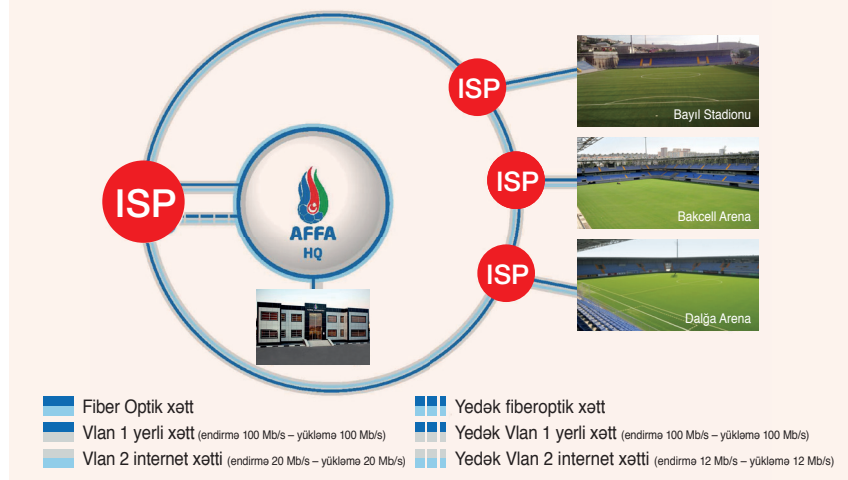
Bu sahədə əldə olunmuş nailiyyətlərə aşağıdakılar daxildir:

- AFFA-nın internet sahifəsinin yaradılması – www.affa.az
- Milli komandanın və liqa oyunlarının AFFA TV vasitəsi ilə canlı yayını – www.affatv.az
- Yeni AFFA Video Portalının yaradılması – www.affavideo.az
- Bütün yaş qrupları üzrə qeydiyyatdan keçmiş Oyunçuların onlayn rejimdə qeydiyyatı sisteminin təkmilləşdirilməsi
- Çeşidli İKT xidmətlərinin dəstəklənməsi üçün daha çox serverlərin yaradılması, daha təkmil İKT infrastrukturu və bacarıqların əldə olunması
- Sahələr arasında yüksək sürətli internet və birbaşa əlaqəni təmin etmək üçün yeni fiberoptik xətlərin quraşdırılması
- Onlayn rejimdə çalışan yeni biletdə buraxılış sistemi vasitəsi ilə milli və beynəlxalq oyunlara daha asan çıxış
- Elektron poçt və internet sahifəsi vasitəsi ilə biletdə müraciətlərə baxılması üçün yeni yaradılmış Yardım Masası Sistemi.

3-cü təsvir.

4-cü təsvir. İKT infrastrukturu

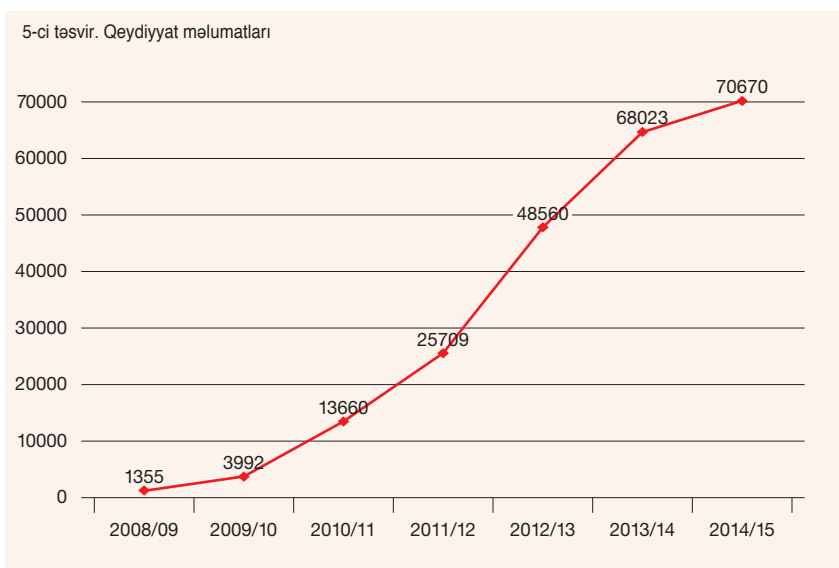

AFFA-nın qeydiyyatlar üzrə məlumat bazası

2009-cu ildə AFFA öz inzibati sistemlərini nəzərdən keçirərək yeni bir qeydiyyat sistemi təsis etmişdir. Bu yeni sistem oyunçular, məşqçilər və inzibatçılar üzrə əhatəli məlumat bazası ilə əlaqəli fəaliyyət göstərir.

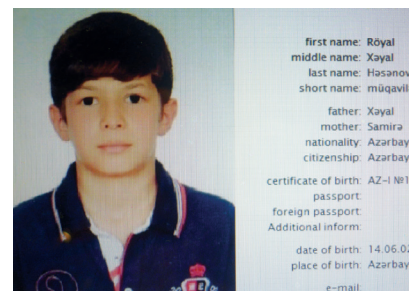
Bu təkmilləşdirilmiş qeydiyyat sistemindən istifadə edərək, AFFA futbolun inkişafı istiqamətində görülən işlərin monitorinqini həyata keçirə, əldə edilən irəliləyişləri qiymətləndirə və müvafiq təşviqat kampaniyalarını təşkil edə bilər.

Həmin sistemin istifadəyə verildiyi dövrdən etibarən qeydiyyatdan keçmiş oyunçuların, məşqçilərin və inzibatçıların sayındakı artım 5-ci təsvirdə göstərilir:

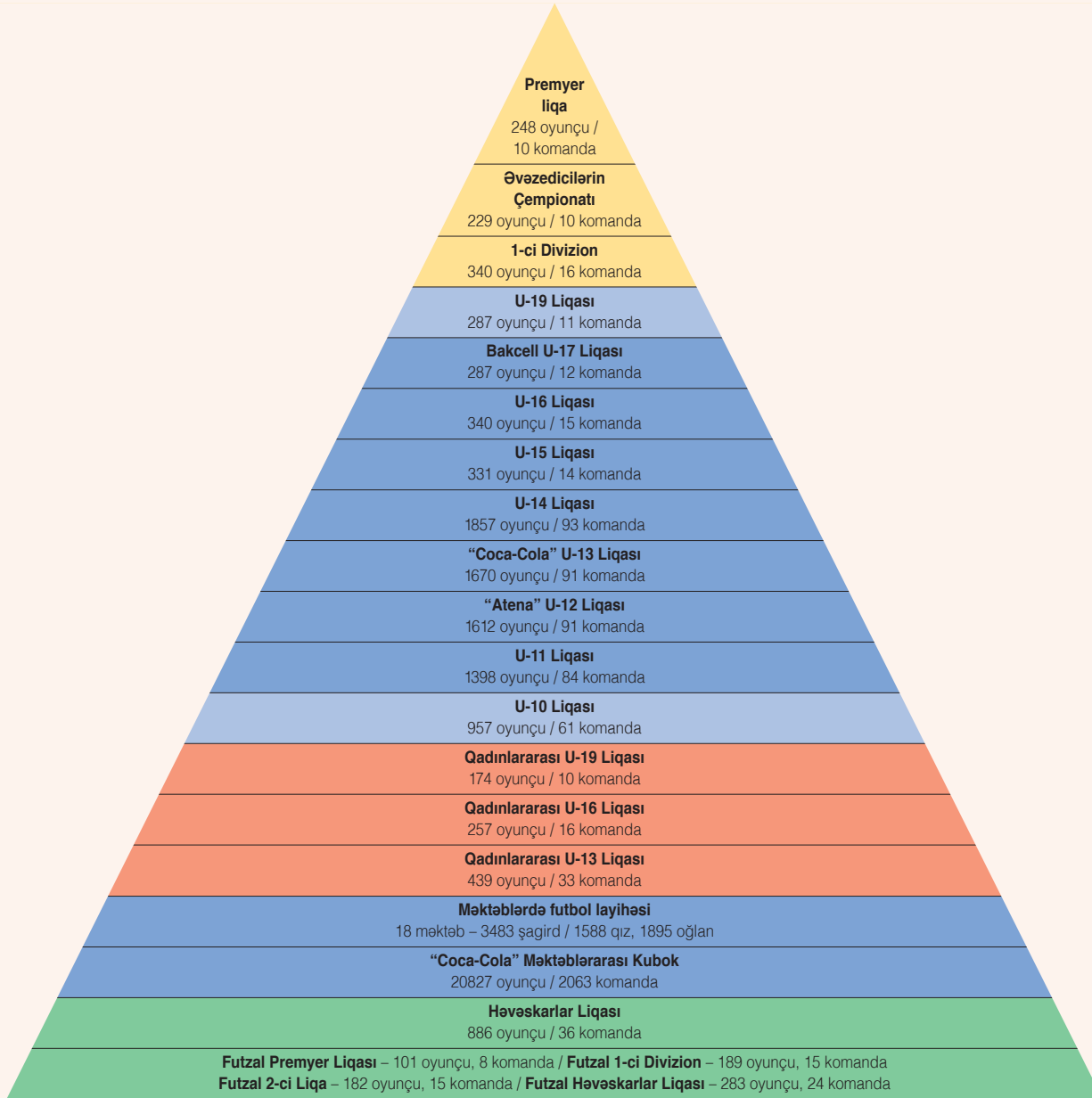
Əsas nailiyyətlər:

- AFFA-nın qeydiyyat sistemi və məlumat bazası daha dəqiq məlumatların toplanılmasına və təhlilə imkan verir
- İrəliləyişlərin qiymətləndirilməsi və futbolun inkişafı istiqamətində həyata keçirilən təşəbbüslərin təsirlərinə dair monitorinq üzrə statistik məlumatlar
- Mövcud və yeni sponsor və partnyorlara dair daha dəqiq məlumatlar.

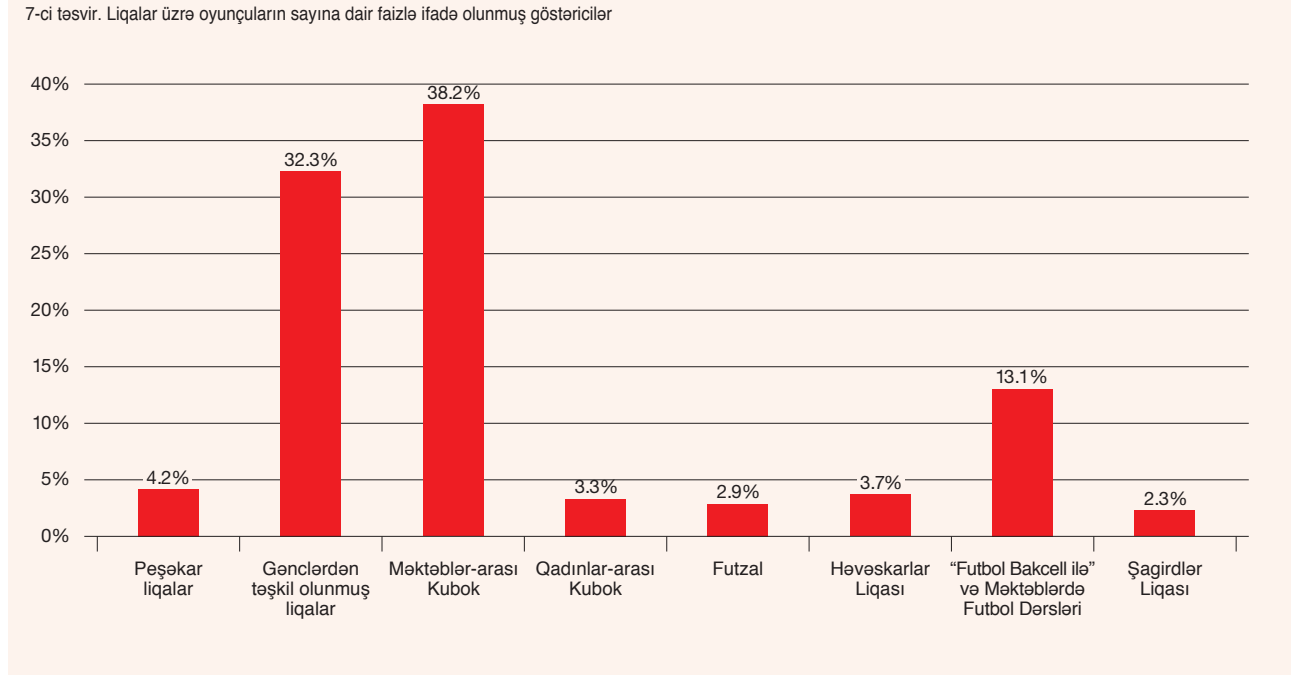

Məlumat bazasından istifadə edərək, AFFA ayrı-ayrı yarışlarda iştirak edən oyunçuların və komandaların sayına nəzarət edə bilər. 6-cı təsvirdə 2014-cü il üzrə qeydiyyatdan keçmiş liqalar və ya proqramlarda yarışan oyunçular və komandalar barədə məlumat təqdim olunur.

Təsvir 6. 2014-cü il üzrə liqalar və proqramların icmalı

7-ci təsvir. qeydiyyat prosesinin başlanğıcından etibarən liqalarda və əsas futbol inkişafı proqramlarında iştirak etmiş oyunçuların sayına dair faizlə ifadə olunmuş göstəricilər təqdim olunur.

Biletlərin buraxılışı sistemi

2010-cu ildən əvvəlki dövrlərdə AFFA, təşkil etdiyi tədbirlər üçün biletlərin satışında müxtəlif problemlərlə qarşılaşırdı. Tamaşaçılar biletlərin alınmasında çətinliklərlə üzləşir və bu da öz növbəsində satış məntəqələrində narahatlıqlara və biletlərin qara bazarda satılmasına səbəb olurdu.

Xüsusi avadanlıqlar və daşınan satış məntəqələrindən ibarət olan bilet satış sistemi 2010-cu ilin aprel ayında işə salınmışdır. Sistemin sınaqdan çıxarılması və təkmilləşdirilməsinə iki il vaxt sərf olunmuşdur. Onun işə salınmasından əvvəl satış işçiləri üçün təlimlər təşkil olunmuşdur.

Bu yeni sistemin funksiyalarına aşağıdakılar daxildir:

- Oturacaqların seçilməsi
- Seçilmiş oturacaqdan oyun meydanının görüntüsü ilə tanış olmaq
- Parking və digər işə xidmətləri kimi əlavə müştəri xidmətləri
- Barkod
- Satış agentləri, gün, kateqoriya, vaxt və ya geri qaytarılmış biletlər üzrə satışlara dair təfəssilatlı hesabatvermə sistemi.

Ayrı-ayrı bilet kateqoriyalarına müvafiq olaraq, daha təkmil qiymətləndirmə strategiyası tətbiq olunmuşdur.

Yeni bilet satış sistemi aşağıdakı vasitələrdən istifadə də daxil olmaqla, satış göstəricilərinin daha da yaxşılaşmasına kömək etmişdir:

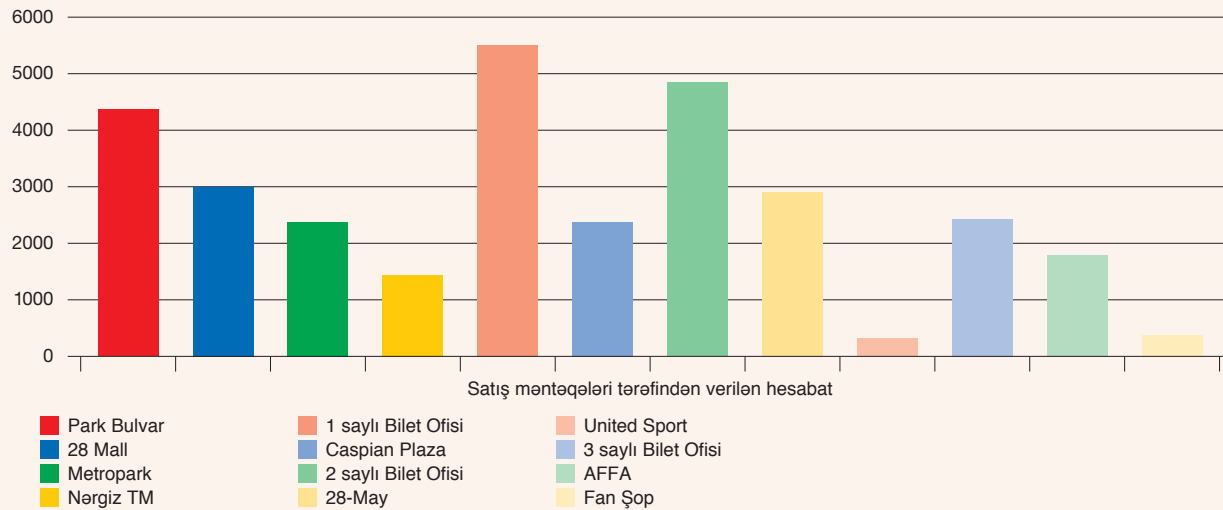
- Rəsmi internet sahifəsi və video portal
- Foto sessiyalar
- Tanınmış şəxslərdən istifadə
- Binaların daxilində və küçələrdə reklam
- Radio və televiziya
- Sosial media
- SMS kampaniyaları
- Təşviqat kampaniyaları.

Əsas nailiyyətlər:

- AFFA-nın bilet buraxılışı sistemi bir çox üstünlükləri təmin etmişdir:
- Müasir və tələblərə uyğunlaşdırıla bilən bir proqram
- Tamaşaçıların göstərilən xidmətlərdən məmnunluğu, oyunlarda iştirak səviyyəsinin artması
- Oyunlarda yeni tamaşaçıların, o cümlədən qızların və ailəvi qrupların iştirakı
- Biletlərin gənclər və tələbələr arasında daha çox satışı
- Bilet satışında artım və xərclərin azalması
- Əhatəli hesabatvermə sistemi
- Sponsorlar, tərəfdaşlar, digər şirkətlər və fan qruplarının biletlə daha yaxşı təchizatı.

8-ci təsvir. Satış məntəqələri üzrə satılmış biletlər

9-cu təsvir. Bilet qiymətləndirmə sistemi – Tofiq Behramov adına Respublika Stadionu

Gələcək

- AFFA-nın yeni tərtib olunmuş internet sahifəsi 2015-ci ildə istifadəyə veriləcək
- Mövcud və yeni onlayn xidmətlərin daha da təkmilləşdirilməsi – bilet satışı, Fan Şop, AFFA TV, AFFA Video, təsvirlər kitabxanası və sair
- Yeni tikilmiş Dəlgə Arena Futbol Təlim Mərkəzi və digər stadionlar arasında fiberoptik şəbəkənin yaradılması
- Bütün stadionlarda Ruckus tipli yeni naqilsiz sistemin quraşdırılması.

03 Lisenzilyalaşdırma

03

“Hərtərəfli lisenziyalaşdırma sisteminin tətbiqi Azərbaycanda klublar səviyyəsində futbolun inkişafına güclü təkan vermişdir.”

Elxan Məmmədov, baş katib

2004/05 mövsümündə UEFA-nın üzvü olan bütün assosiasiyalarda klubların lisenziyalaşdırılması sisteminin tətbiqi Avropada futbolun inkişafı baxımından ciddi irəliləyişə səbəb olmuşdur. Müvafiq mövsümdə UEFA yarışlarında iştirak edə bilmək üçün bütün klublardan UEFA-nın Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair Qaydalarına cavab vermək tələb olundu.

Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sisteminin məqsədi aşağıdakılardır:

- Klublar arasında yarışların etibarlılığını və dürüstlüyünü qorumaq
- Futbol ailəsi daxilində peşəkarlıq səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi
- “Fair Play” prinsipləri, eləcə də təhlükəsiz və sağlam oyun qaydalarına uyğun idman dəyərlərinin təşviqi
- Klubların maliyyə fəaliyyətində şəffaflığın artırılması
- Klublar üzərindəki mülkiyyətçilik fəaliyyəti ilə bağlı şəffaflığın təşviqi
- Klubların fəaliyyətinə nəzarət sahəsində şəffaflığın təşviqi.

UEFA-nın tələblərinə uyğun olaraq, AFFA 2004/05 mövsümündə ən yüksək səviyyəli yarışlarda iştirak edən klublar üçün Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sisteminin tətbiqi etdi. UEFA yarışlarında iştirak edən Azərbaycan klublarının sayı az olduğu üçün bu qaydalar azsaylı aparıcı klublara şamil edilmişdir. Bununla belə, Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sisteminin əhəmiyyəti, ölkə səviyyəsində futbolun inkişafına olan potensial təsirləri AFFA tərəfindən lazımi qaydada qiymətləndirilmişdir.

Azərbaycan Premyer Liqasında oynayan bütün klublar üçün Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sisteminin ölkə miqyasında tətbiqi 2008/09 mövsümündə həyata keçirilmişdir. Həmin dövrdən etibarən müvafiq standartların illik təhlili Azərbaycanda klub səviyyəsində futbolun inkişafı baxımından həlledici rol oynamışdır.

Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sistemi daha stabil və dayanıqlı klub strukturunun yaradılmasına kömək etmişdir. Bundan əlavə, sistemin tətbiqi klubların nəzdindəki gənclərdən ibarət komandaların sayının əhəmiyyətli dərəcədə artmasına səbəb olmuşdur. Bundan əlavə, klub infrastrukturunda, maliyyə məsələlərinin idarə olunmasında, klub əməkdaşlarının və məşqçilərinin peşəkarlığının artırılmasında əhəmiyyətli irəliləyiş qeydə alınmışdır.

Hələ görülməsi işlərin çoxluğuna baxmayaraq, Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sistemi Azərbaycanda klub futbolunun inkişafında müxtəlif istiqamətlər üzrə həlledici rollardan birini oynamışdır. Bu fəsilə Azərbaycanda klub futbolunun lisenziyalaşdırılması prosesi təsvir olunur və həmin sistemin tətbiqi nəticəsində əldə olunan əsas nailiyyətlərə dair bəzi məsələlər öz əksini tapır.

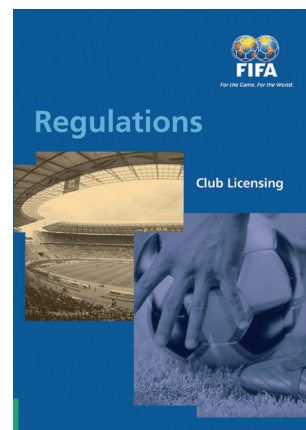
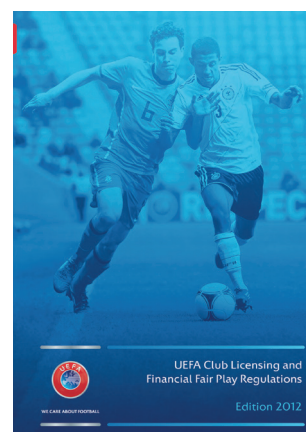
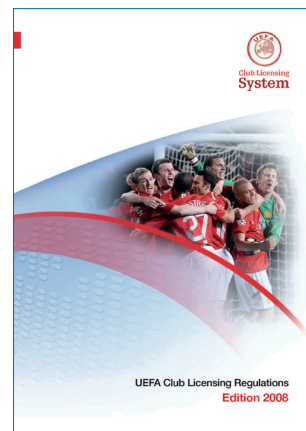
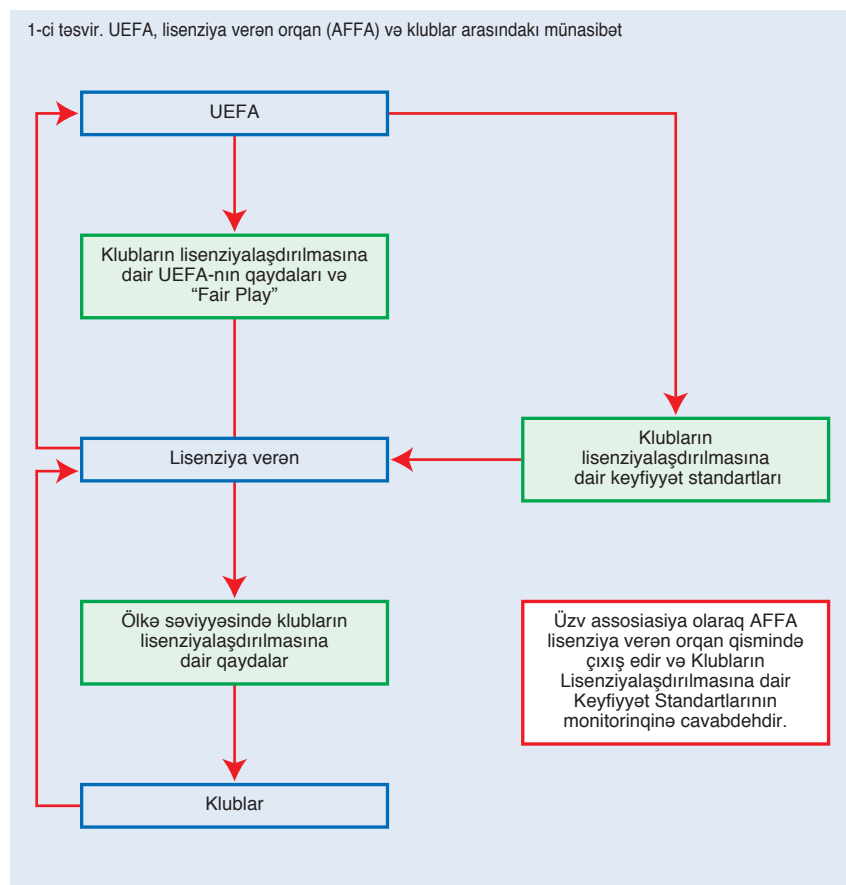

UEFA və FİFA-nın təcrübəsi

Klubların Lisensiyalaşdırılmasına dair UEFA Qaydaları ilk dəfə 2004/05 mövsümü üçün tətbiq olunmuşdur. Həmin dövrdən etibarən bu Qaydalar müntəzəm olaraq təhlil edilmiş və UEFA yarışlarında iştirak edən bütün klublar üçün yenilənmişdir.

2007-ci ildə FIFA klubların lisenziyalaşdırılmasına dair öz qaydalarını 57-ci FIFA Konqresinə təqdim etmişdir. Həmin qaydalar 2007-ci ilin oktyabr ayında FIFA İcraiyyə Komitəsi tərəfindən qəbul edilmiş və 2008-ci ilin yanvarından etibarən qüvvəyə minmişdir.

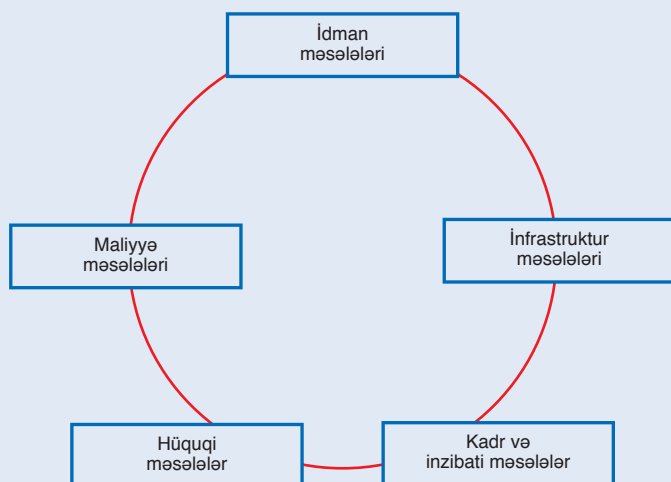
UEFA və FIFA-nın təcrübəsinə əsaslanaraq, AFFA da öz daxili lisenziyalaşdırma sistemini qəbul etmiş və 2008/09 mövsümündə Premyer Liqa yarışlarında iştirak edən klublar üçün tətbiq etmişdir. Bu sistemin əsas məqsədi bütün səviyyələrdə futbolun inkişafını təbliğ etmək, qorumaq, inkişaf etdirmək və eləcə də Avropa məkanında Azərbaycan futbolunun rəqəbətədavamlılığını artırmaq olmuşdur.

Lisenzialaşdırma meyarları

AFFA çərçivəsində klubların lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sisteminin əsas kriteriyaları UEFA tələblərinə əsaslanır.

2-ci təsvir. Ölkə səviyyəsində klubların lisenziyalaşdırılmasına dair əsas meyarlar

Meyarlar iki səviyyədən ibarətdir:

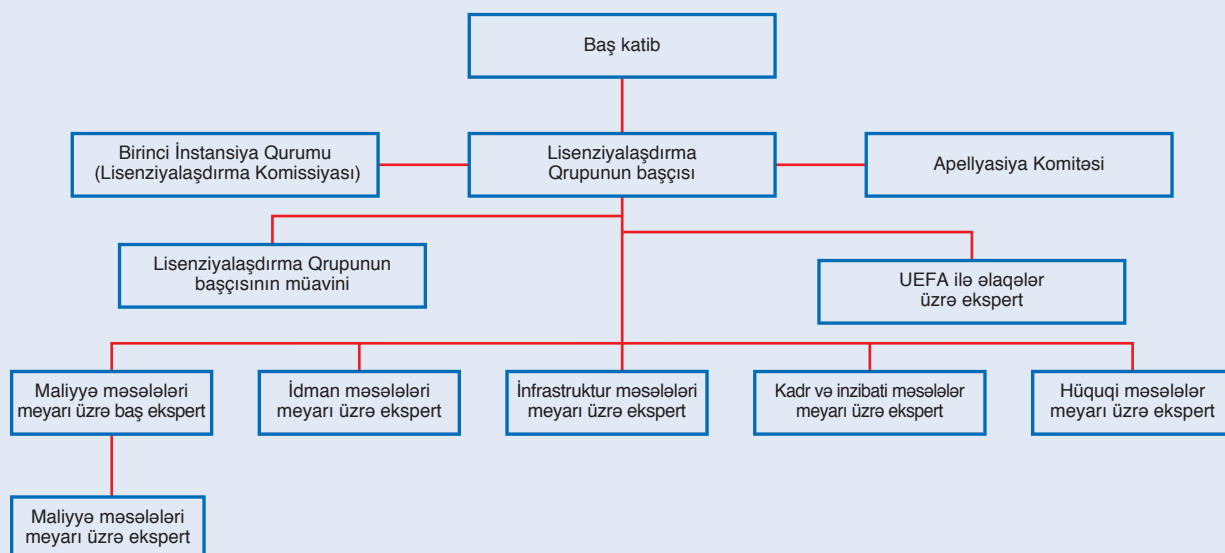
“A” səviyyəsində meyarlar – “İCBARİ”. Qaydalara əsasən bu meyarların tətbiqi icbari xarakter daşıyır. Lisenziya almaq üçün müraciət etmiş ərizəçi “A” səviyyəsində meyarların hamısını yerinə yetirməlidir. Əks halda həmin ərizəçiyə lisenziya verilmir və UEFA (və ya Azərbaycan Premyer Liqası) çərçivəsində təşkil olunan klub yarışlarında iştirak hüququ verilmir.

“B” səviyyəsində meyarlar – “İCBARİ”. Qaydalara əsasən bu meyarların tətbiqi icbari xarakter daşıyır. Lisenziya almaq üçün müraciət etmiş ərizəçi bütün “B” meyarlarına cavab vermədikdə, müvafiq sanksiyalar tətbiq olunur. Bununla yanaşı, həmin ərizəçiyə UEFA (və ya Azərbaycan Premyer Liqası) çərçivəsində təşkil olunan klub yarışlarında iştirak üçün lisenziya verilir.

Klubların lisenziyalashdırılmasına dair UEFA sisteminin idarə olunması

Klubların lisenziyalashdırılmasına dair UEFA sistemi AFFA tərəfindən yaradılmış lisenziyalashdırma qrupu tərəfindən həyata keçirilir.

3-cü təsvir. Lisenziyalashdırma qrupunun təşkilatı sxemi

Lisenzialaşdırma Qrupunun vəzifə və öhdəlikləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Vəzifə	Öhdəliklər
AFFA-nın baş katibi	- Klubların Lisenzialaşdırılmasına dair UEFA sisteminin tətbiqi üzrə ümumi cavabdehlik - Klubların Lisenzialaşdırılmasına dair UEFA sisteminin və klubların monitorinqi prosesini idarə etmək, qiymətləndirmək və əlaqələndirmək
Lisenzialaşdırma Qrupunun başçısı	- Lisenzialaşdırma qrupunu idarə etmək və lisenzialaşdırma prosesini həyata keçirmək - Futbol klublarının lisenzialaşdırılması sisteminin inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirmək - Lisenzialaşdırma prosesi barədə klublara yardım etmək və məsləhətlər vermək, onları zəruri məlumatlarla (təlimatlar və sair) təmin etmək
Lisenzialaşdırma Qrupunun başçısının müavini	- Lisenzialaşdırma prosesi barədə klublara yardım etmək və məsləhət vermək, onları zəruri məlumatlarla təmin etmək - Futbol klublarının lisenzialaşdırılması çərçivəsində Lisenzialaşdırma Qrupunun işini idarə etmək - Qaydalara əməl etmə vəziyyətini qiymətləndirmək məqsədi ilə klublarda yoxlamalar təşkil etmək
Lisenzialaşdırma Qrupunun ekspertləri	- Klublardan sənədləri qəbul etmək və onların lazımı meyarlara cavab verib-vermədiyini yoxlamaq - Meyarlara əməl edilmə vəziyyəti barədə Lisenzialaşdırma Qrupunun başçısına hesabatlar təqdim etmək

Qərarvermə orqanları

Qərarvermə orqanları Klubların Lisenzialaşdırılması üzrə Birinci İnstansiya Qurumu və Klubların Lisenzialaşdırılması üzrə Apellyasiya Qurumundan ibarətdir. Bu qurumlar bir-birindən müstəqil fəaliyyət göstərir.

Ümumi müddəalar

Qərarvermə orqanlarının üzvləri AFFA-nın Əsasnaməsinə əsasən AFFA Konfransı tərəfindən, dörd illik müddətə təyin olunurlar.

Üzvlər sədrdən, sədr müavini və beş üzvdən ibarət olur. Qərarvermə orqanlarının tərkibinə ən azı bir ixtisaslı hüquqşünas və bir ixtisaslı auditor daxil olmalıdır.

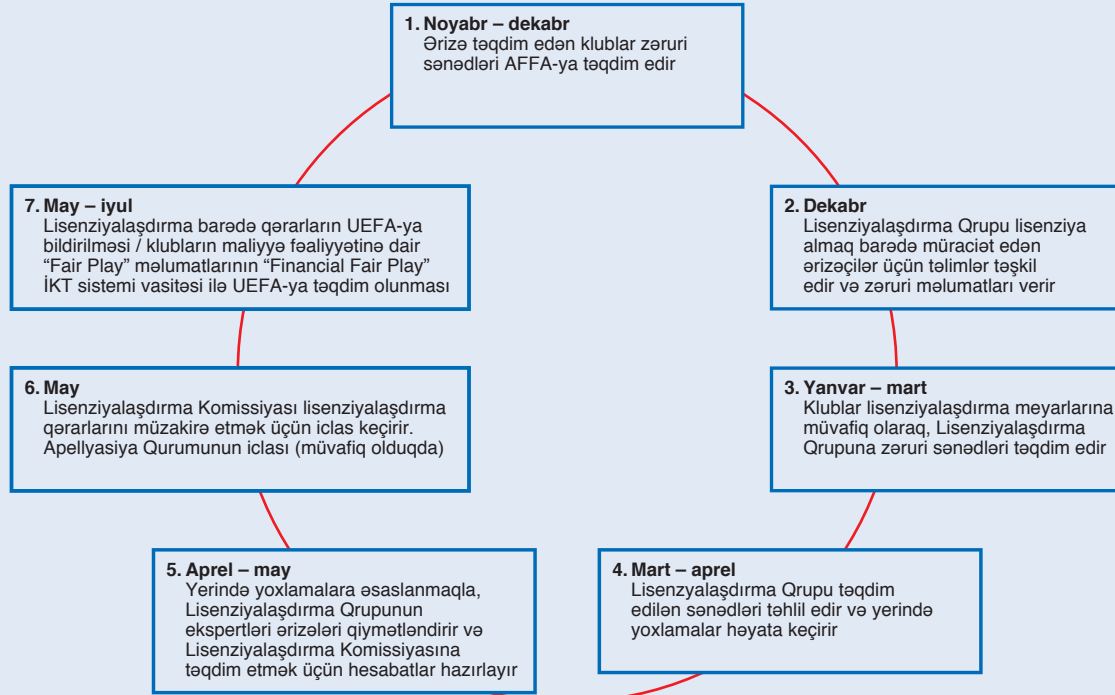
Qərarvermə orqanlarında yətersay üçün ən azı üç üzvün iştirakı tələb olunur. Səs çoxluğu mümkün olmadıqda sədrin mövqeyi həlledicidir.

Qərarvermə orqanları öz işini konfidensiallıq prinsipinə uyğun olmaqla, müstəqil formada həyata keçirir.

Vəzifələr	Vəzifələr
Klubların Lisenzialaşdırılması üzrə Birinci İnstansiya Qurumu AFFA tərəfindən müəyyən olunmuş tarixdə təqdim olunan sənədlər əsasında ərizəyə lisenziya verilib-verilməməsi məsələsinə baxır. Bu qurum həm də verilmiş lisenziyaları geri almaq səlahiyyətinə malikdir.	Klubların Lisenzialaşdırılması üzrə Apellyasiya Qurumu yazılı təqdim edilən apellyasiya müraciətlərinə baxır və lisenziyanın verilməsi və ya geri alınması barədə yekun və icbari qərar qəbul edir. Apellyasiya Qurumu müəyyən olunmuş müddət ərzində təqdim olunan yazılı müraciətlərə dair qərar verərkən Birinci İnstansiya Qurumunun qərarını və ərizəçi və ya Klubların Lisenzialaşdırılması üzrə Qrupun başçısı tərəfindən təqdim edilən bütün dəlilləri nəzərə alır.

Klubların Lisenziyalaşdırılmasına dair UEFA sistemi – lisenziyalaşdırma prosesinin mahiyyəti

4-cü təsvir. Lisenziyalaşdırma prosesinin mahiyyəti

Lisenzialaşdırma qrupunun fəaliyyəti

Lisenzialaşdırma Qrupu hər il iclaslar və seminarlar təşkil etmiş və lisenzialaşdırmanın müxtəlif cəhətləri, o cümlədən müvafiq meyarlar, media və təhlükəsizlik, "Financial Fair Play", o cümlədən "Financial Fair Play" İKT sistemindən istifadəyə dair praktiki təqdimatlar həyata keçirmişdir.

Lisenzialaşdırma Qrupu bu seminarlar çərçivəsində müxtəlif dövlət orqanları və kütləvi informasiya vasitələri ilə əməkdaşlıq edir. Bundan əlavə, ayrı-ayrı mövzulara dair təqdimatlar həyata keçirmək üçün UEFA-dan təcrübəli mütəxəssislər dəvət olunur.

Lisenzialaşdırma Qrupu 2012-ci ildən etibarən maliyyə məlumatlarının "Financial Fair Play" İKT sistemi vasitəsi ilə UEFA-ya təqdim olunması üzrə yeni metoddan istifadə edir. UEFA-da klubların Lisenzialaşdırılması və "Financial Fair Play" Departamentində "Financial Fair Play" meneceri vəzifəsində çalışan Filip Rasmussen (Philippe Rasmussen) 2014-cü ildə Azərbaycana dəvət edilmiş və bu zəruri sahədə klubların biliklərini artırmaq üçün müvafiq tədbirlər təşkil edilmişdir.

Lazımi standartlara yüksək səviyyədə riayət edilməsini təmin etmək üçün AFFA-nın Lisenzialaşdırma Qrupunun ekspertləri UEFA-nın seminarlarında iştirak edir və klubların lisenzialaşdırılması və "financial fair play" üzrə yeniliklərlə tanış olurlar.

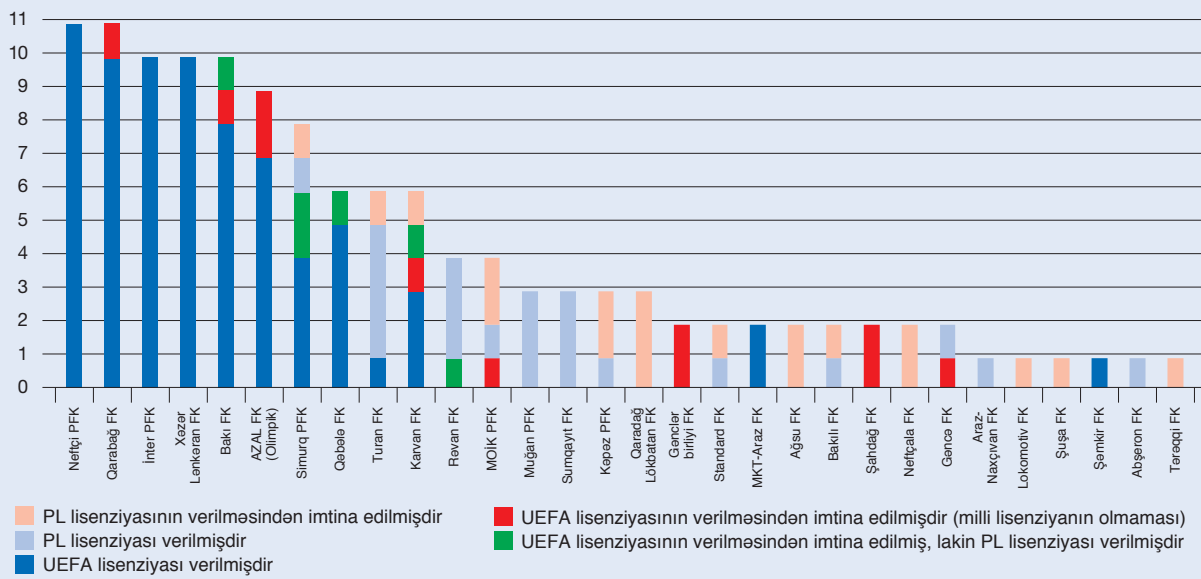
UEFA tərəfindən təsdiqlənmiş yoxlama və sertifikatlaşdırma şirkəti Lisenzialaşdırma Qrupunun fəaliyyətini illik əsasda təftiş edir və AFFA tərəfindən "Klubların Lisenzialaşdırılması üzrə Keyfiyyət Standartları"nın bütün tələblərinə əməl edilməsi ilə bağlı vəziyyəti araşdırır. AFFA bu yoxlamalarda hər il müsbət qiymət almış və hər bir mövsüm üzrə Lisenzialaşdırma Qrupuna müvafiq sertifikat təqdim olunmuşdur.

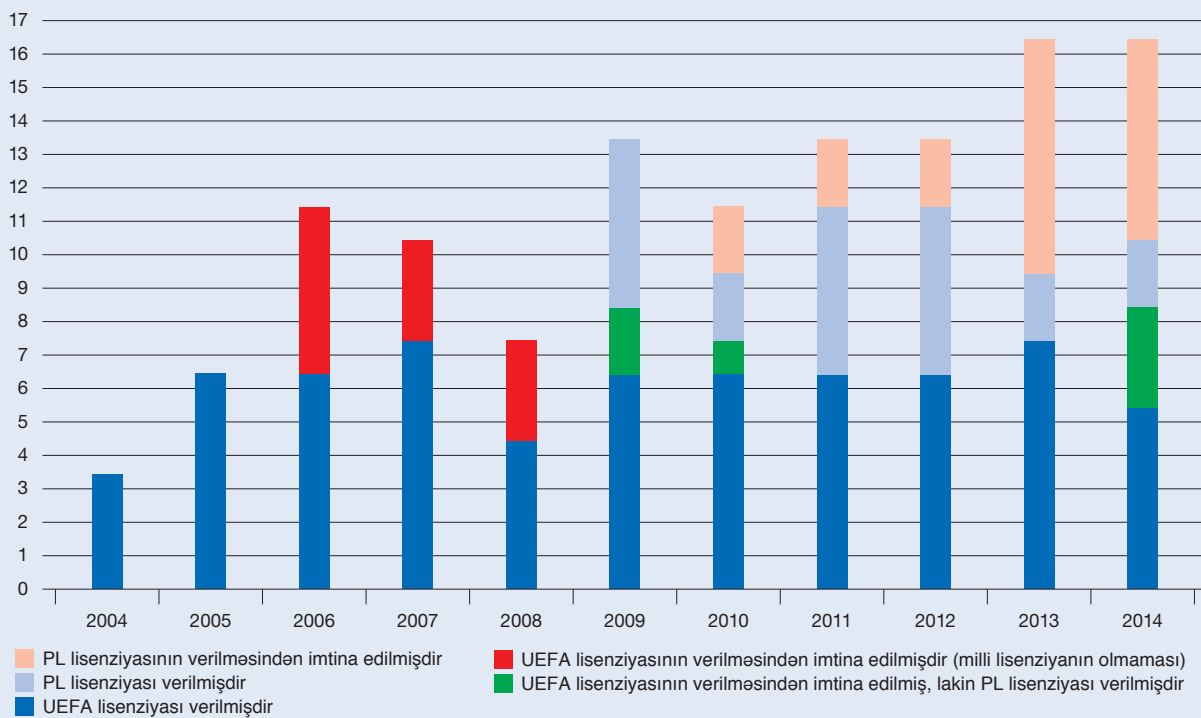
AFFA-nın milli lisenziyalaşdırma qaydaları

UEFA-nın tələblərinə uyğun olaraq, AFFA öz Milli Lisenziyalaşdırma Qaydalarını müntəzəm olaraq yeniləyir. Premyer Liqa statusu almaq və ya bu statusu saxlamaq istəyən klublar həmin Qaydalarda nəzərdə tutulan tələblərə cavab verməlidir. 2004-cü ildən etibarən bu Qaydalar altı dəfə yenilənmişdir. Lisenziyalaşdırma Qrupunun təsis edildiyi tarixdən etibarən klublar üçün ən yüksək standartları müəyyən edən ən son yeniləmə 2014-cü ildə tətbiq edilmişdir. Lisenziya almaq barədə müraciət edən elə klublar olmuşdur ki, bu standartlara cavab verməmiş və müvafiq olaraq lisenziya verilməsindən imtina edilmişdir. Verilən və verilməsindən imtina edilən lisenziyaların sayı 5-ci və 6-cı təsvirlərdə göstərilir.

5-ci təsvir. Klublar üzrə verilən və verilməsindən imtina edilən lisenziyaların sayı

6-cı təsvir. Mövsümlər üzrə verilən və verilməsindən imtina edilən lisenziyaların sayı

İdman məsələləri meyarı

Lisensiya almaq barədə müraciət etmiş klubun bütün oyunçuları, o cümlədən 19 yaşdan aşağı uşaq futbol klubunun idmançıları Oyunçuların Statusu və Transferi barədə FIFA Qaydalarına müvafiq olaraq AFFA-da qeydiyyatdan keçməlidirlər.

Lisensiya almış klubların nəzdində fəaliyyət göstərən bütün uşaq futbol klubları (10 yaşdan aşağı idmançılar istisna olmaqla) AFFA tərəfindən təşkil olunan rəsmi yarışlarda iştirak etməlidirlər.

Klublar irqçilik əleyhinə proqrama riayət etməlidirlər. Məsələn, bəzi klublar öz rəsmi internet sahifələrinin müvafiq bölmələrində reklamlar və ya stadionlarında bannerlər yerləşdirmişlər.

Lisensiya almaq barədə müraciət edən klub uşaq futbol klubunun inkişafına dair müvafiq proqram tərtib etməli və həmin proqram AFFA-nın texniki direktoru tərəfindən təsdiqlənmiş olmalıdır. Bu proqram ən azı aşağıdakı sahələri əhatə etməlidir:

- Məqsədlər və uşaq futbolunun inkişafı fəlsəfəsi
- Uşaq futbolu sektorunun təşkili (təşkilati sxem, əlaqədar qurumlar, lisensiya almaq barədə müraciət etmiş klubla münasibətlər, uşaq futbol klubları və sair)
- Kadr təminatı (texniki, tibbi, inzibati və sair) və onların ixtisaslaşma sahələrinə dair minimum zəruri ələblər
- Uşaq futbolu sektorunun istifadəsində olan infrastruktur (məşq və oyun sahələri və sair)

- Maliyyə resursları (mövcud büdcə, lisensiya almaq barədə müraciət edən klub tərəfindən ayrılan vəsaitlər, oyunçular, yerli icma və sair)
- Müxtəlif yaş qrupları üzrə futbol təhsili proqramı (oyun bacarıqları, texniki, taktiki və fiziki hazırlıq)
- Futbol Qaydalarına dair təhsil proqramı
- Anti-doping mövzusunda təhsil proqramı
- Uşaq futbol klubunun üzvləri üçün tibbi təchizat (tibbi yoxlamalar da daxil olmaqla)
- Qoyulan məqsədlərə nail olma vəziyyəti və nəticələrin təhlili prosesi
- Proqramın müddəti (ən azı 3, ən çoxu 7 il).

Bütün klublar aşağıdakılarla bağlı yazılı öhdəlik götürməlidir:

- Uşaq futbol klubunun hər bir oyunçusu qeyri-futbol təhsilini davam etdirmək hüququna malikdir
- Uşaq futbol klubunun hər bir oyunçusu illik tibbi yoxlamadan keçirilməlidir.

Bütün klublar Futbol Qaydaları və əlaqədar məsələlər barədə AFFA tərəfindən təşkil edilən iclaslar və seminarlarda iştirak etmişlər.

Növbəti mərhələdə qadın oyunçulardan ibarət komandalara bağlı tələblərin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur (2014-cü il buraxılışı).

1-ci cədvəl. Klubların lisenziyalasdırılmasına dair milli qaydalar – komandalara dair tələblər

Klubların lisenziyalasdırılmasına dair milli qaydalar – UEFA yarışları							
Uşaq futbol klubları	Versiya 1.0 (2004)	Versiya 2.0 (2007)	Versiya 3.0 (2009)	Versiya 4.0 (2010)	Versiya 5.0 (2012)	Buraxılış 2013	Buraxılış 2014
U-19	–	–	–	–	–	1	1
U-17	1	1	1	1	1	1	1
U-16	–	–	–	–	1	1	1
U-15	1	1	1	1	1	1	1
U-14	–	–	–	1	1	1	1
U-13	1	1	1	1	1	1	1
U-12	–	–	–	–	–	1	1
U-11	–	–	–	–	1	1	1
U-10	1	1	1	1	1	1	1
Qadınlardan ibarət komandalər	–	–	–	–	–	–	1
Cəmi	4	4	4	5	7	9	10

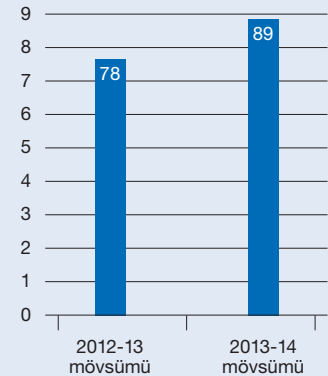
Əsas nailiyyətlər:

Klubların lisenziyalasdırılmasına dair UEFA sisteminin AFFA tərəfindən tətbiqi klub futbolunun inkişafına ciddi təkan vermişdir.

Lisensiya verilmiş hər bir kluba həftəlik məşqlər və oyunlar keçirən 200-dən çox gənc oyunçu daxildir.

Lisensiya almış Premyer Liqa klubları çərçivəsində 89 uşaq futbol klubu 2013/14-cü il ərzində təşkil edilən yarışlarda iştirak etmişdir. Klubların sayı baxımından əvvəlki mövsümlərlə müqayisədə ən yüksək göstəriciyə məhz 2013/14-cü ildə nail olunmuşdur. Belə ki, 2012/13 mövsümü ilə müqayisədə komandaların siyahısına 11 komanda əlavə edilmişdir.

7-ci təsvir. Lisensiya verilmiş Premyer Liqa komandalarının tərkibində oynayan uşaq futbol klubları

Lisensiya almış klubların tərkibində fəaliyyət göstərən uşaq komandalarının sayı 60% artaraq 2004-cü ildəki 4 komandadan 2014-cü ildə 10 komandaya çatmışdır. Bu isə Azərbaycanda uşaq futbolunun inkişaf etdirilməsi sahəsində AFFA-nın əldə etdiyi uğurları göstərir.

İnfrastruktur məsələlərinə dair meyar

Kriteriyalar	Kriteriyaların təsviri
UEFA və Azərbaycan Premyer Liqası çərçivəsində keçirilən klub yarışları üçün təsdiqlənmiş stadion (stadionlar)	Lisensiya almaq üçün müraciət edən klub UEFA klub yarışlarının keçirilməsi üçün stadionla malik olmalıdır (kirayə və ya öz mülkiyyətində olan). Belə stadionlar Azərbaycan Respublikasının ərazisində olmalı və AFFA tərəfindən təsdiqlənmiş olmalıdırlar.
Məşqlərin keçirilməsi üçün yerlər – belə meydançaların mövcudluğu və minimum infrastruktur	Lisensiya almaq üçün müraciət edən klub ilin bütün fəsillərində istifadə edilə biləcək məşq meydançalarına malik olmalıdır (kirayə və ya öz mülkiyyətində olan). Lisensiya almaq üçün müraciət edən klubun bütün komandaları, o cümlədən uşaq klubları lisenziyanın qüvvədə olduğu müddət ərzində müvafiq məşq meydançalarından istifadə etmək imkanına malik olmalıdır.

Lisensiya almaq üçün müraciət edən klublar UEFA və Premyer Liqa oyunlarında təhlükəsizliyə zəmanət verilməsi barədə polis, yanğınsöndürmə və təcili tibbi yardım xidmətlərindən rəsmi məktub təqdim etməlidir. Hər bir stadionda təsdiqlənmiş təxliyə planı mövcud olmalıdır.

Əsas nailiyyətlər:

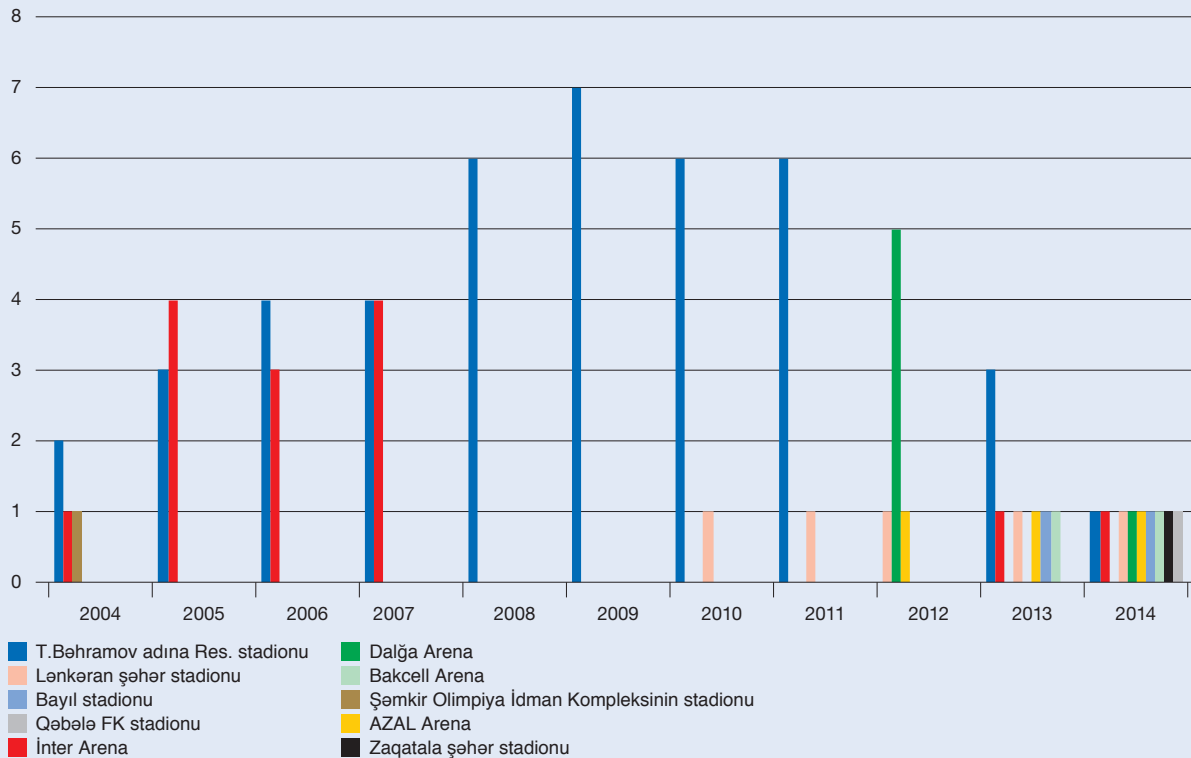
2-ci fəsildə təsvir olunduğu kimi, ötən 10 il ərzində Azərbaycanda futbol infrastrukturunu əhəmiyyətli dərəcədə inkişaf etmişdir.

2004-cü ildə lisenziya almış klublar UEFA oyunlarının keçirilməsi üçün münasib olan cəmi dörd stadion təqdim etmişdir – Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionu, İnter Arena və Bakcell Arena.

2008 və 2009-cu illər üzrə UEFA oyunlarının keçirilməsi üçün münasib stadion kimi yalnız Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionu göstərilmişdir.

Stadion infrastrukturunu sahəsində əldə edilmiş əhəmiyyətli irəliləyişlər nəticəsində 2014-cü ildə Premyer Liqada çıxış edən 9 klubun hər biri UEFA oyunlarının keçirilməsi üçün münasib olan ayrı-ayrı stadionlar təqdim etmişlər. Həmin stadionlardan ikisi 4-cü UEFA kateqoriyasına, üçü 3-cü UEFA kateqoriyasına, dördü isə 2-ci UEFA kateqoriyasına aid olmuşlar.

8-ci təsvir. UEFA oyunları üçün münasib olan stadionlar

2-ci cədvəl. Klublar tərəfindən istifadə olunması barədə müraciətlər edilmiş stadionlar

N	Klub	Şəhər	Müraciətlər edilmiş stadionlar		UEFA kateqoriyası
			Premyer Liqa yarışları	UEFA klub yarışları	
1	Qarabağ FK	Bakı	Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionu		4-cü kateqoriya
2	İnter PİK	Bakı	İnter Arena		3-cü kateqoriya
3	Qəbələ FK	Qəbələ	Qəbələ FK stadionu		2-ci kateqoriya
4	Neftçi PİK	Bakı	Bakcell Arena		4-cü kateqoriya
5	Bakı FK	Bakı	Bakı FK Təlim-Məşq Bazası	Dalğa Arena	3-cü kateqoriya
6	Xəzər Lənkəran FK	Lənkəran	Xəzər Lənkəran stadionu		3-cü kateqoriya
7	Simurq PİK	Zaqatala	Zaqatala şəhər stadionu		2-ci kateqoriya
8	AZAL FK	Bakı	AZAL Arena		2-ci kateqoriya
9	Sumqayıt FK	Sumqayıt	Kapital Bank Arena	UEFA lisenziyası almaq üçün müraciət etməmişdir	
10	Rəvan FK	Bakı	Bayıl Arena		2-ci kateqoriya

Kadr və inzibati məsələlərə dair meyarlar

Ötən 10 il ərzində lisenziya almış klublarda kadr təminatı baxımından Qaydalarda ciddi dəyişikliklər edilmişdir. Klub idarəçiliyi və inkişafı standartlarının yüksəldilməsi məqsədilə Qaydaların 2014-cü il Buraxılışına altı əlavə vəzifə daxil edilmişdir (bax: 3-cü cədvəl).

Bu vəzifələr klub idarəçiliyinin keyfiyyətini, eləcə də oyun standartlarını yüksəltmək baxımından AFFA-nın qətiyyətini nümayiş etdirir. Qaydaların 2014-cü il Buraxılışına əsasən məşqçi / idman resurslarına dair əlavə tələblər müəyyənləşdirilmişdir.

3-cü cədvəl. Kadr məsələləri meyarına edilən dəyişikliklər

Tələblər	Əvvəlki buraxılışlarda	2014-cü il buraxılışında
Baş menecer	Var	Var
Maliyyə meneceri	Var	Var
Təhlükəsizlik işçisi	Var	Var
Media işçisi	Var	Var
İxtisaslı həkim	Var	Var
Fizioterapevt	Var	Var
Təhlükəsizlik işçiləri (mühafizəçi)	Var	Var
Əlaqələndirmə işçisi	Var	Var
Birinci heyətdə baş məşqçi	Var	Var
Uşaq futbolunun inkişafı proqramının rəhbəri	Var	Var
Uşaq futbolu məşqçiləri	Var	Var
Birinci heyətdə oynayan qapıçılar üçün məşqçi	Yox	Var
Birinci heyətdə fiziki hazırlıq məşqçisi	Yox	Var
B komandasının baş məşqçisi	Yox	Var
Lisenzialaşdırma meneceri	Yox	Var
FİFA Transfer Oyunları sistemi üzrə (TMS) məsul şəxs	Yox	Var
Meydançaya məsul şəxs	Yox	Var

Qaydalara edilmiş dəyişikliklər nəticəsində klubların məşqçi resurslarına ayırdığı diqqət artırılmış və eləcə də peşəkar kadr təminatı vəziyyəti yaxşılaşdırılmışdır. Məsələn, 2014-cü ildə Qaydalara edilmiş düzəlişlərə əsasən, klubun baş məşqçisi ilə yanaşı komandanın birinci köməkçi məşqçisi və uşaq futbolunun inkişafı proqramının rəhbəri də UEFA "A" kateqoriyalı məşqçilər olmalıdırlar. Uşaq futbol klublarının məşqçiləri, birinci komandanın qapıçı məşqçisi, birinci komandanın fiziki hazırlıq üzrə məşqçisi və ehtiyat komandanın baş məşqçisi vəzifələrinə dair ixtisas standartları ildən-ilə yüksəldilir.

Əsas nailiyyətlər:

Bütün klubların öz internet sahifələri, naqilsiz internet rabitəsi və lazımi şəraitə malik inzibati ofis sahələri vardır.

4-cü cədvəl. Əsas təyinatlara dair ixtisaslaşma tələbləri

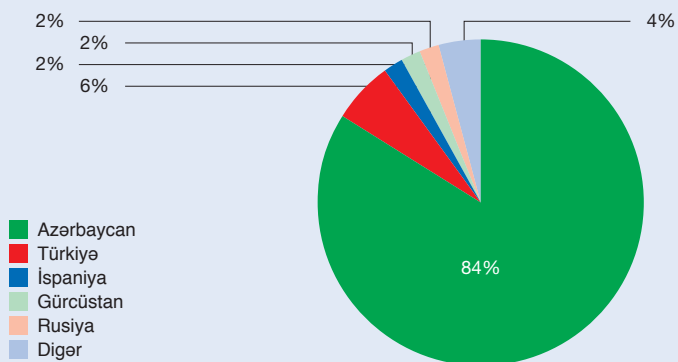
Kriteriyalar	Qaydalar	2013-cü il Buraxılışı	2014-cü il Buraxılışı
1-ci komandanın baş məşqçisi	UEFA	UEFA A	UEFA PRO
	Premyer Liqa	UEFA B	UEFA A
1-ci komandanın köməkçi məşqçisi	UEFA	UEFA B və ya "Bacarıqların tanınması" (5 illik təcrübə)	UEFA A
Uşaq futbolunun inkişafı proqramının rəhbəri proqramı	UEFA	UEFA B	UEFA A
Uşaq klublarının məşqçiləri	UEFA	UEFA B	B kateqoriyası, uşaq klublarının məşqçilərindən ən azı biri UEFA A diplomuna malik olmalıdır
1-ci komandada qapıçıların məşqçisi	UEFA	Sertifikat	Sertifikat və ya UEFA B diplomu
	Premyer Liqa	Şamil edilmir	Sertifikat və ya UEFA B diplomu
1-ci komandanın fiziki hazırlıq üzrə məşqçisi	UEFA	Sertifikat	Sertifikat və ya UEFA B diplomu
Ehtiyat komandanın baş məşqçisi	UEFA və Premier Liqa	Şamil edilmir	UEFA B diplomu

5-ci cədvəl. Uşaq futbol klublarının məşqçilərinə dair ixtisas tələbləri (2014)

Klublar	Uşaq futbol klubları									Ümumi ixtisaslar			
	U-19	U-17	U-16	U-15	U-14	U-13	U-12	U-11	U-10	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası ADBTİA	UEFA B	UEFA A	UEFA Pro
Qarabağ FK	A*	B	B	PRO*	B	B	B	A	A	–	5	3	1
İnter PİK	A	B	B	A	B	B	B*	B	B	–	7	2	–
Qəbələ FK	B	B	B	B	B	B	B	B	B	–	9	–	–
Neftçi PİK	A	B	B	B	B	B	A	B	B	–	7	2	–
Bakı FK	A	A	B	B	B	B	B	A	B*	–	6	3	–
Xəzər Lənkeran FK	B	B	B	B	B	B	B	A**	A	–	7	2	–
Simurq PİK	B	B	B	A*	B	B	B	A	B	–	7	2	–
AZAL FK	B	B	B	B	B	B	A**	B	A	–	7	2	–
Sumqayıt FK	ADBTİA	B	B	A*	A	ADBTİA	B	B	–	2	4	2	–
Rəvan FK	B	A*	B	A	B	B	B	B	B	–	7	2	–
Ümumi yaş kateqoriyaları										Məşqçilərin ümumi sayı			
ADBTİA	1	–	–	–	–	1	–	–	–	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası ADBTİA	UEFA B	UEFA A	UEFA Pro
UEFA B	5	8	10	5	9	9	8	6	6				
UEFA A	4	2	–	4	1	–	2	4	3				
UEFA Pro	–	–	–	1	–	–	–	–	–				

QEYD: * xarici məşqçinin olduğunu göstərir * Uşaq Futbolunun İnkişafı Departamentinin rəhbərinin məşqçi kimi fəaliyyət göstərdiyini ifadə edir

9-cu təsvir. Vətəndaşlığına görə məşqçilər (2014)

Klub əməkdaşlarının ixtisaslaşma dərəcələri – 2014

50%

Klubların media işçilərinin 50%-i jurnalistika ixtisası üzrə ali təhsilə malikdirlər.

60%

Klubların maliyyə işçilərinin 60%-i maliyyə və mühasibatlıq ixtisasları üzrə ali təhsilə malikdirlər.

70%

Baş məşqçilərin 70%-i UEFA "Pro" məşqçi diplomuna malikdirlər.

90%

Uşaq Futbolunun İnkişafı Departamentlərinin rəhbərlərinin 90%-i UEFA "A" məşqçi diplomuna malikdirlər.

100%

Lisenzialaşdırma menecerlərinin hamısı ali təhsillidir.

Lisenziya verilmiş bütün klublarda transferlərin uzlaşdırılması xidməti (TMS) üzrə menecerlər təyin olunmuşdur.

Lisenziya verilmiş bütün klublarda oyun meydanlarının təchizat səviyyəsinin qorunub saxlanması üçün müvafiq məsul işçilər təyin olunmuşdur.

Birinci komandalarda yardımçı məşqçilərin hamısı UEFA "B" və ya daha yuxarı kateqoriyalı məşqçi diplomuna malikdirlər.

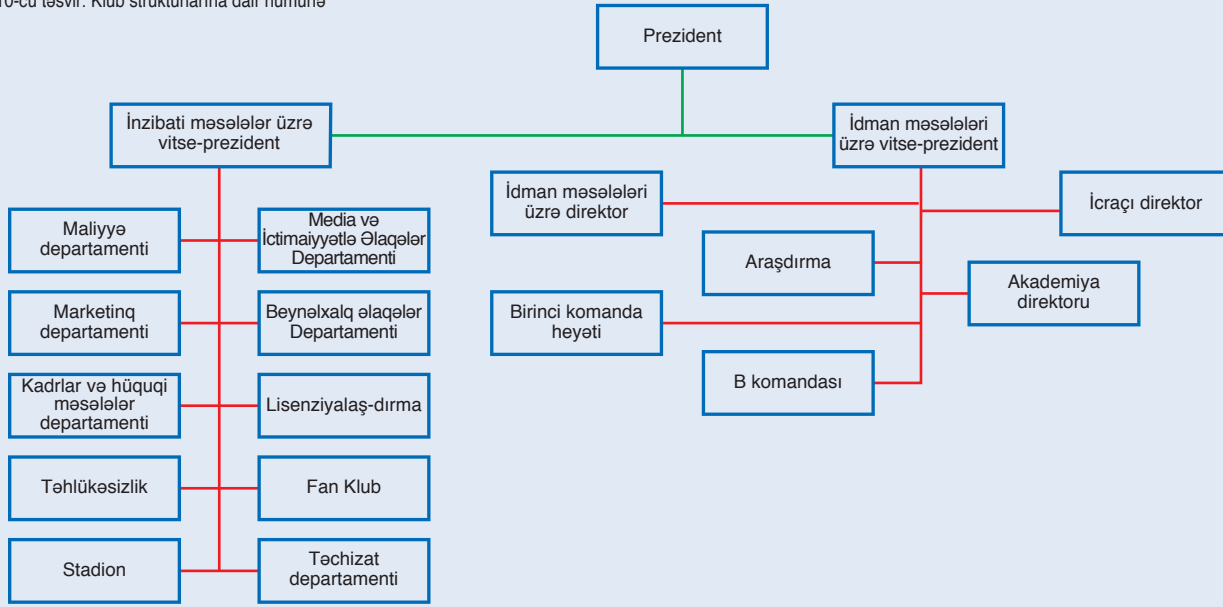
Hüquqi məsələlər üzrə meyar

Meyarlar	Meyarların təsviri
UEFA klub yarışlarında iştirak barədə bildiriş	Lisensiya almaq üçün müraciət edən klub aşağıdakılarla bağlı hüquqi qüvvəyə malik olan bildiriş təqdim etməlidir: - UEFA klub və Premyer Liqa yarışlarında iştirak barədə bildiriş - Hüquqi məlumatlar (ərizəçinin adı, baş ofisinin ünvanı, hüquqi forması, imza səlahiyyətli rəsmilərinin siyahısı) - Təşkilati strukturu və eləcə də cədvəl formasında hüquqi qrup strukturu və müstəsna nəzarət hüquqları.
Bank təminatı məktubu	AFFA-nın Milli Qaydalarına əsasən, "bank təminatı məktubu" qismində əlavə hüquqi meyar nəzərdə tutulmuşdur. Lisensiya almaq üçün müraciət edən klub mövsüm ərzində UEFA lisenziyası üçün AFFA-ya 500000 AZN (Premyer Liqa lisenziyası üçün 300000 AZN) məbləğdə bank təminatı məktubu təqdim etməlidir.

Lisensiya alan bütün klublar ümumi idarəçiliyin yaxşılaşdırılması və əməliyyatların şəffaflığını artırmaq üçün daha rəsmi strukturlara malikdirlər. Aşağıda klub strukturlarına dair nümunə təqdim edilir.

10-cu təsvir. Klub strukturlarına dair nümunə

Maliyyə məsələlərinə dair meyarlar

Meyarlar	Meyarların təsviri
Hesabatvermə qurumu və hesabat məsələləri	Lisensiya almaq üçün müraciət edən ərizəçi hesabat məsələləri, o cümlədən maliyyə təminatı, qurumun təşkilati strukturu (ayrıca müəssisə, birləşdirilmiş və ya birgə maliyyə hesabatları və sair) barədə məlumat verir. Hesabatvermə məsələlərinə ərizəçinin hüquqi strukturuna daxil olan bütün qurumlar daxil edilməlidir. Buraya xüsusilə də aşağıdakı fəaliyyət sahələrində gəlir gətirən, xidmət göstərən və ya xərcləri ödəyən struktur vahidləri daxildir: biletlərin buraxılışı, sponsorluq və reklam, yayım, satış və otel xidmətləri, maliyyə xidmətləri və sair.
İllik maliyyə hesabatları	Ərizələrin AFFA-ya təqdim edilməsi üçün müəyyənləşdirilmiş son tarixdə (və lisenziyaların verilməsi barədə qərarların UEFA-ya təqdim olunması üçün müəyyənləşdirilmiş son tarixdə) maliyyə ilinin yekunlarına dair illik maliyyə hesabatları hazırlanaraq təqdim edilməlidir.
Lisensiya barədə qərardan əvvəl audit məlumatlarının təqdim olunması	Klubların lisenziyalasdırılması üzrə Birinci Instansiya Qurumunun müvafiq qərar qəbul edəcəyi müddətin başladığı tarixdən sonrakı yeddi gün ərzində ərizəçi audit məlumatlarını təqdim edilməlidir.
Gələcək maliyyə fəaliyyətinə dair məlumatlar	Lisensiya almaq üçün müraciət edən ərizəçi lisenziya mövsümünün sonunadək öz fəaliyyətini davam etdirmək qabiliyyətinin mövcudluğuna dair gələcək maliyyə fəaliyyəti barədə məlumatları AFFA-ya təqdim etməlidir.

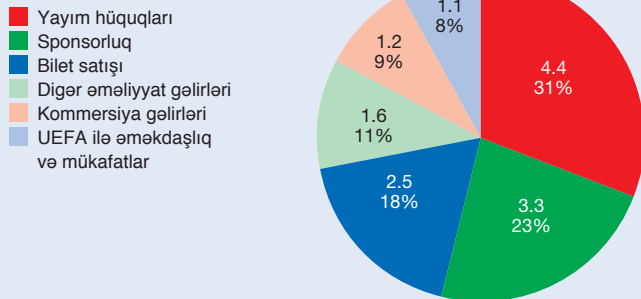
Yuxarıdakı meyarlardan əlavə, lisenziya almaq üçün müraciət edən klubların digər futbol klublarına, öz işçilərinə, sosial müdafiə fondu / vergi orqanlarına və 2014/15-ci ildən etibarən AFFA-ya ödənilməmiş borcu olmamalıdır.

Əsas nailiyyətlər:

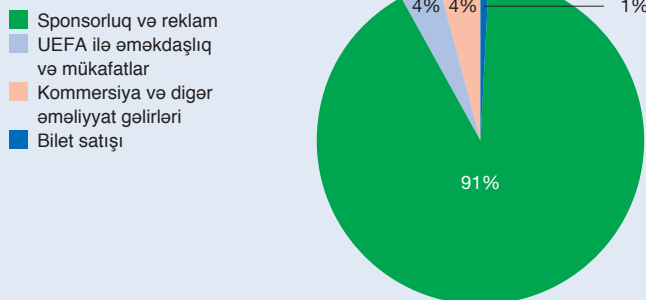
Klubların lisenziyalasdırılması üçün maliyyə məsələləri meyarlarının tətbiqi bir çox müsbət irəliləyişlərə səbəb olmuşdur. Onlardan bəziləri aşağıda təqdim olunur:

- Etibarlı maliyyə idarəçiliyini təmin etmək üçün, hazırda bütün klublar icbari audit prosesindən keçir
- Maliyyə məlumatlarının qeydiyyatı üzrə standartlar yüksəldilmişdi
- İşçilərə və sosial müdafiə fondu / vergi orqanlarına ödənişlər vaxtılı-vaxtında həyata keçirilir
- Gələcək dövrlər üzrə daha effektiv maliyyə planlaşdırması həyata keçirilir
- AFFA klublara dair daha təfərrüatlı təhlil və müqayisə həyata keçirilə bilər.

11-ci təsvir. Avropa klublarının ümumi gəlir mənbələri (milyon avro)

12-ci təsvir. Azərbaycan klublarının gəlir mənbələri

Gələcək

AFFA bütün klublar və tərəfdaşları üçün xidmətlərin keyfiyyətinin və standartların yüksəldilməsinə davamlı olaraq səy göstərir.

Gələcək dövrlər üçün nəzərdə tutulan hədəflərə aşağıdakılar daxildir:

- Klublar üçün seminarlar və məşqlərin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində görülən işlərin davam etdirilməsi
- Klubların lisenziyalasdırılması ilə bağlı mətbuat təmsilçiləri və futbol ailəsinin üzvlərinə mümkün qədər daha çox məlumat vermək
- Klubların lisenziyalasdırılması barədə illik dərc olunan hesabatların keyfiyyətini artırmaq
- Digər ölkələrin mütərəqqi praktikasını araşdırmaq, istifadə və tətbiq etmək
- UEFA və FIFA tərəfindən daxil olan bütün lisenziyalasdırma tövsiyələrini yerinə yetirmək.

Klubların lisenziyalasdırılmasına dair UEFA sisteminin AFFA tərəfindən tətbiqi 1-ci Liqa və Uşaq Futbolu Liqasına münasibətdə prioritet xarakter daşıyır.

04 Klublar və liqalar

04

“Liqaların təsis edilməsi ilə klublar səviyyəsində rəqabətin yaradılması futbolun inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Futbolçular, hakimlər və məşqçilər məhz liqalar çərçivəsində çalışmaq və öyrəndiklərini təcrübədə tətbiq etməklə bacarıqlarını inkişaf etdirirlər.”

Ramin Musayev, Peşəkar Futbol Liqasının prezidenti

Klub və liqaların inkişafı nəticəsində yaranan zəruri strukturlar oyunçu və komandaların inkişafına və eləcə də onların yarışlarda iştirakına şərait yaradır. Bundan əlavə, klub və liqaların mövcudluğu məşqçilər, hakimlər və könüllülərin öz rollarını inkişaf etdirməsinə yardımçı olur.

Elit səviyyədə liqalar yerli və beynəlxalq turnirlər baxımından daha çox imkanlar yaradır. Bu imkanlar isə öz növbəsində milli komandaların effektivlik standartlarını yüksəltməyə kömək edir. Liqalar çərçivəsində təşkil olunan yarışlar oyunçuların tanınmasına, öz profillərini gücləndirmələrinə və rol modellərinə çevrilmələrinə yardımçı olur. Bu isə kütləvi səviyyədə futbola olan marağın və iştirakçılıq səviyyəsinin yüksəlməsinə səbəb olur.

Klublar və liqalar istedadlı oyunçuların üzə çıxmasına da kömək edir. Belə ki, daha yaxşı oyun göstərən oyunçuların milli komandaya seçilməsi əsasən klub və liqalar çərçivəsində baş verir. Bundan əlavə, klub və liqalar çərçivəsində yüksək şəraitin yaradılması və beləliklə də daha yaxşı oyunçuların inkişaf perspektivlərinin təmin edilməsi nəticəsində elit oyunçuların ölkə daxilində saxlanması mümkün olur.

AFFA hesab edir ki, effektiv klub və liqa strukturlarının inkişafına müsbət təsir göstərən bir sıra əsas uğur faktorları mövcuddur:

- Çoxsaylı tərəfdaşların effektiv formada əməkdaşlığı
- Klubların lazımi formada və qaydalara uyğun olmaqla təşkili
- Futbolun inkişafını təmin etmək üçün görülən işlərin uzunmüddətli hədəflərə uyğunluğu
- Klublar və liqaların kommersiya baxımından dayanıqlılığı
- Futbolun populyarlığını artırmaq üçün davamlı təkmilləşdirmə işlərinin görülməsi.

AFFA və tərəfdaşları mövcud klub və liqa strukturlarının yaradılması sahəsində böyük işlər görmüşlər. Futbolun İnkişafı dair Dövlət Proqramı (2005-2015) cari klub və liqa strukturunun təkmilləşdirilməsi və eləcə də Klubların Lisenziyalasdırılması Proqramının (bax: 3-cü fəsil) həyata keçirilməsində əsas rollardan birini oynamışdır.

Klub və liqaların tarixi

Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015) təsdiqlənməsindən sonra, Peşəkar Futbol Liqasının (PFL) yaradılması işlərinə rəhbərlik AFFA-nın prezidenti Rövşənq Abdullayev tərəfindən həyata keçirilmişdir. PFL 2 iyul 2008-ci il tarixdə təsis olunmuşdur və aşağıdakı yarışların təşkilinə cavabdehdir:

- Topaz Premyer Liqası
- Əvəzedicilərin Çempionatı
- Birinci Divizion Çempionatı
- Azərbaycan Kuboku.

Yarış formatı və tələblər

PFL-in təsisi klub və liqa səviyyəsində futbolun təşkilində bir çox dəyişikliklərlə nəticələnmişdir. 2008/09-cu il mövsümü üzrə milli futbol çempionatı yarışların keyfiyyətinin artırılması və bu sahədəki standartların digər inkişaf etmiş ölkələrdəki milli liqalara uyğunlaşdırılması hədəfi nəzərdə tutularaq təşkil edilmişdir. Bu islahatlar çərçivəsində Azərbaycanın ən yüksək futbol liqasının adı Azərbaycan Premyer Liqası olaraq qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Premyer Liqası çərçivəsində təşkil olunan ilk yarışlarda ev və səfər prinsipi üzrə 14 klub arasında oyunlar təşkil olunmuşdur. Daha sonrakı yarışlarda klubların sayı 12-ə endirilmişdir. Belə ki, ən yaxşı altı komanda Azərbaycan Premyer Liqası və Avropa miqyasındakı yarışlarda, digər altı komanda isə digər yarışlarda iştirak edir. Bu yeni format tamaşaçıların marağının artmasına səbəb olmuşdur.

2013/14-cü il mövsümündə çempionatın strukturuna daha bir dəyişiklik edilmiş və yarışlar on klubdan və iki raund ev və səfər oyunlarından ibarət olmaqla keçirilmişdir.

PFL və milli kubok oyunlarının təqvim tərtib olunarkən, Azərbaycan milli komandasının təqviminə də nəzərə alınır.

Xarici vətəndaş olan oyunçularla bağlı məhdudiyyətlər 2008/09 və 2009/10-cu il mövsümlərində liqa komandaları daxilində xarici vətəndaş olan oyunçularla bağlı hər hansı məhdudiyyət tətbiq olunmamışdır. 2010/11-ci il mövsümündə isə, belə bir məhdudiyyətin tətbiq olunması ilə yerli oyunçuların iştirak etmək və öz bacarıqlarını artırmaq imkanları artırılmışdır. Xarici vətəndaş olan oyunçuların sayının məhdudlaşdırılması çempionatda iştirak edən yerli peşəkar oyunçuların sayının artmasına səbəb olmuşdur. Bununla yanaşı, xarici vətəndaş olan oyunçuların çempionatda iştirakı klubların peşəkarlığının artmasına və oyun standartlarının yüksəlməsinə öz töhfəsini vermişdir.

2008/09 mövsümündən etibarən xarici vətəndaş olan oyunçulardan istifadə ilə bağlı tətbiq olunan məhdudiyyətlər və eləcə də yerli və U-21 oyunçularına dair minimum tələblər 1-ci cədvəldə göstərilir.

1-ci cədvəl. Xarici vətəndaş olan oyunçulara dair müəyyən olunmuş hədd və yerli və U-21 oyunçularına dair minimum tələblər

Mövsüm	Xarici vətəndaş olan oyunçular	Yerli oyunçular	U-21 oyunçuları
2008/2009	Hər hansı məhdudiyyət tətbiq olunmamışdır	Hər hansı məhdudiyyət tətbiq olunmamışdır	Hər hansı məhdudiyyət tətbiq olunmamışdır
2008/2009	Hər hansı məhdudiyyət tətbiq olunmamışdır	Hər hansı məhdudiyyət tətbiq olunmamışdır	Hər hansı məhdudiyyət tətbiq olunmamışdır
2010/2011	Ən çoxu 8	Ən azı 3	–
2011/2012	Ən çoxu 8	Ən azı 3	–
2012/2013	Ən çoxu 7	Ən azı 3	Ən azı 1
2013/2014	Ən çoxu 7	Ən azı 3	Ən azı 1
2014/2015	Ən çoxu 6	Ən azı 4	Ən azı 1

Əvəzedicilərin çempionatı

Əvəzedicilərin çempionatı 1997/98-ci il mövsümündən sonra (10 ilik fasilədən sonra) ilk dəfə 2013/14-cü ildə yenidən təşkil olunmuşdur. Bu çempionat Topaz Premyer Liqasında iştirak edən B komandalarının gənc və istedadlı oyunçularının yarışlarda iştirak edərək futbolçu kimi inkişafına və Premyer Liqada oynamalarına imkan yaradır. Bu liqanın təsis olunmasından əvvəlki dövrdə bir çox gənc və istedadlı oyunçular müəyyən yaşdan sonra peşəkar futbolu tərk edirdilər. Belə ki, həmin dövrdə futbolçu kimi inkişaf imkanları məhdud xarakter daşıyırdı. Ehtiyat Komandalararası Çempionatın keçirilməsi Azərbaycan milli komandalarının inkişafı üçün də böyük imkanlar yaradır.

2008/09-cu il mövsümündə Ehtiyat Komandalararası Çempionatda iştirak etmiş klubların aparıcı oyunçuları daha sonrakı mövsümlərdə Azərbaycanı "A" milli və ya U-21 milli komandasında təmsil etmişlər. Bundan əlavə, Ehtiyat Komandalararası Çempionatda iştirak edən bir çox oyunçular müxtəlif yaş qrupları üzrə təşkil olunan milli komandalarda muntəzəm olaraq oynayırlar.

'A' Milli Komandanın oyunçuları:

- Araz Abdullayev (Neftçi PİK)
- Elvin Yunuszadə (Neftçi PİK)
- Ruslan Qurbanov (Neftçi PİK)
- Cavid İmamverdiyev (Neftçi PİK)
- Qara Qarayev (Neftçi PİK)
- Emil Balayev (Araz Naxçıvan FK)
- İlkin Qırtımov (Simurq PİK)
- Şəhriyar Əliyev (Bakı FK)
- Abdulla Abatsiyev (İnter PİK)
- Salahət Ağayev (İnter PİK)
- Aqil Məmmədov (Bakı FK)
- Tərlan Quliyev (Neftçi PİK)
- Mirhüseyn Seyidov (Neftçi PİK)
- Rəşad Eyyubov (Simurq PİK).

U-21 Milli Komandasının oyunçuları:

- Tural İskəndərov (Neftçi PİK)
- Cavid Tağıyev (Turan FK)
- Andrey Popoviç (Bakı FK)
- Emin Mehdiyev (Neftçi PİK).

Avropa turnirləri

Topaz Premyer Liqasının təsis olunduğu tarixdən etibarən oyunlar beynəlxalq standartlara uyğun formada təşkil olunmuş və oyun standartları yüksəlmişdir. Bundan əlavə, Azərbaycan klubları Avropa səviyyəsində təşkil olunan yarışlarda daha çox uğurlar qazana bilmişlər. Ötən beş mövsümdə Qarabağ FK Avropa Liqasında 3 "play-off" oyununda iştirak etmişdir. Avropa Liqasının təsnifat oyunlarında iştirak edən ilk Azərbaycan klubu isə Neftçi PİK olmuşdur.

Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) Kuboku

Azərbaycan klublarının komandaları bu turnirdə muntəzəm olaraq iştirak etmişlər. MDB Kuboku üzrə yarışlar 1993-cü ildən 2010-cu ilədək Moskva şəhərində keçirilmişdir. 2011-ci ildən etibarən isə həmin yarışlar Sankt-Peterburq şəhərində təşkil olunur.

Qaliblər:

MDB Kuboku 2006 – Neftçi PİK
MDB Kuboku 2008 – Xəzər Lənkeran FK
MDB Kuboku 2011 – İnter PİK
CIS Cup 2011 – İnter PSC.

Topaz Premyer Liqasının reytingi

Beynəlxalq Futbol Statistika və Tarixi Federasiyasının məlumatlarına əsasən Topaz Premyer Liqasının illər üzrə reytingi 2-ci cədvəldə təqdim olunur. Bu reyting çərçivəsində ballar Avropa yarışlarında iştirak edən klublara verilir. Həmin reytingə əsasən Topaz Premyer Liqası bütün digər beynəlxalq liqalar üzrə ən yüksək göstəriciyə 2013-cü ilin yanvar ayında nail olmuşdur.

Topaz Premyer Liqasının UEFA Liqasında reytingi

Cari 6-cı mövsümündə Topaz Premyer Liqası UEFA Liqası reytingləri üzrə 53 ölkə arasında 30-cu yerdədir.

Topaz Premyer Liqasının Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) Liqasında reytingi

2014-cü ildə Topaz Premyer Liqası MDB məkanında Rusiya və Ukraynadan sonra keçmiş Sovet İttifaqı ölkələri arasında 3-cü yeri tutmuşdur. Topaz Premyer Liqasının uğurları xarici oyunçular və məşqçilərin marağının artmasına səbəb olmuşdur. 3-cü və 4-cü cədvəllərdə yarandığı tarixdən etibarən Topaz Premyer Liqasında iştirak etmiş məşhur futbolçu və məşqçilərin siyahıları təqdim olunur:

2-ci cədvəl. illər üzrə Beynəlxalq Futbol Statistika və Tarixi Federasiyası (IFFHS) reytingi

İl	Reyting	Bal
2007	100	166
2008	106	159.5
2009	98	209
2010	86	241
2011	98	188.5
2012	84	250
2013	43	370.5

3-cü cədvəl. Topaz Premyer Liqasında oynamış məşhur oyunçular

Oyunçu/(klub)	Milli komandalarda oyunlar	Klublar səviyyəsində oyunlar
Emil Mpenza (Neftçi PİK)	Belçika milli komandasının 57 oyununda iştirak etmişdir	Manchester City (İngiltərə) Schalke 04 (Almaniya)
Joel Epalle (Bakı FK)	Kamerun milli komandasının 34 oyununda iştirak etmişdir	Panathinaikos FK (Yunanıstan) və Bochum (Almaniya)
Robertas Poshkus (İnter PİK, Simurq PİK)	Litva milli komandasının 68 oyununda iştirak etmişdir	Zenit (Rusiya) Dinamo Moskva (Rusiya)
Georgi Demetradze (Bakı FK)	Gürcüstan milli komandasının 55 oyununda iştirak etmişdir	Feyenoord FK (Hollandiyaya) Real Sociedad FK (İspaniya) Dinamo Kiev (Ukrayna)
Alexander Iashvili (İnter PİK)	Gürcüstan milli komandasının 67 oyununda iştirak etmişdir	Freiburg FK (Almaniya) Bochum FK (Almaniya)
Fatih Sonkaya (Xəzər Lənkəran FK)	Türkiyə milli komandasının 15 oyununda iştirak etmişdir	Porto (Portuqaliya) Beşiktaş FK (Türkiyə)
Marat İzmayilov (Qəbələ FK)	Rusiya milli komandasının 35 oyununda iştirak etmişdir	Sporting FK (Portuqaliya) Porto (Portuqaliya) Lokomotiv (Rusiya)
Igor Mitreski (Neftçi FK)	Makedoniya milli komandasının 70 oyununda iştirak etmişdir	Spartak Moscow (Rusiya)
Valentin Belkevich (İnter PİK)	Belarus milli komandasının 56 oyununda iştirak etmişdir	Dinamo Kiev (Ukrayna)
Artim Shakiri (Qarabağ FK)	Makedoniya milli komandasının 72 oyununda iştirak etmişdir	West Bromwich Albion (İngiltərə)
Suat Usta (Neftçi FK)	–	PSV (Hollandiyaya) Galatasaray (Türkiyə)
Dmitriy Kruglov (Neftçi FK, İnter PİK, Revan FK)	Estoniya milli komandasının 85 oyununda iştirak etmişdir	–
Reynaldo Dos Santos (Qarabağ FK)	–	RSC Anderlecht (Belçika)
Ervin Bulku (AZAL FK)	Albaniya milli komandasının 65 oyununda iştirak etmişdir	Hayduk Spilit FK (Xorvatiya)
Admir Teli (Qarabağ FK)	Albaniya milli komandasının 27 oyununda iştirak etmişdir	–
Ansi Agolli (Qarabağ FK)	Albaniya milli komandasının 34 oyununda iştirak etmişdir	–

4-cü cədvəl. Topaz Premyer Liqasında fəaliyyət göstərmiş məşhur məşqçilər

Məşqçi (klub)
John Benjamin Toshack (Xəzər Lənkəran FK)
Mustafa Denizli (Xəzər Lənkəran FK)
Winfried Schäfer (Bakı FK)
Jokicha Hajiyevski (Bakı FK)
Yuriy Syomin (Qəbələ FK)
Toni Adams (Qəbələ FK)
Mircha Rednik (Xəzər Lənkəran FK)
Rasim Kara (Qarabağ FK, Xəzər Lənkəran FK)
Bülent Korkmaz (Bakı FK)
Kemal Alispahiç (Revan FK)

Azərbaycan Kuboku

Hər mövsümdə Azərbaycan Kubokunun finalında xüsusi tədbirlər keçirilir. Tamaşaçıların iştirakının artırılması müxtəlif tədbirlər (lotereyada avtomashın udmaq şansı) təşkil olunur.

2010/11-ci il mövsümündə XIX Azərbaycan Kubokunun sponsoru NBC Bank olmuş və qaliblər üçün pul mükafatları verilmişdir.

2013-cü ilin may ayında keçirilmiş oyuna 26000 nəfər tamaşa etmişdir. Bu isə Azərbaycanda milli futbolun inkişafı sahəsində əldə edilmiş ciddi irəliləyişlərdən xəbər verir.

Azərbaycan Birinci Divizionu

Azərbaycan Birinci Divizionu hal-hazırda 16 komandadan ibarətdir. Bu komandalar Şəmkir, yeni komandalar olan Şuşa və Mil Muğan və eləcə də uzunmüddətli fasilədən sonra Araz Naxçıvan da daxil olmaqla, demək olar ki, ölkənin bütün regionlarını təmsil edir. Liqanın qaliblərinə hal-hazırda pul mükafatı verilir.

Bütün yarışlarda qaliblər medallarla təltif olunur. Medallar Arthus-Bertrand (FIFA Dünya Kuboku medallarının istehsalçısı) şirkəti tərəfindən hazırlanır. Bundan əlavə, mövsüm ərzində oyunçu və məşqçilərə müxtəlif digər mükafatlar verilir.

Sponsorluq

24 sentyabr 2009-cu il tarixdə PFL ilə Unibank Kommersiya Bankı arasında ilk sponsorluq müqaviləsi imzalanmışdır. 2010/2011-ci il mövsümündən etibarən Unibank liqa çempionlarına pul mükafatı vermişdir. Bundan əlavə, idman reportyorları, məşqçilər və komandaların kapitanları arasında keçirilən sorğulara əsasən Unibank ən yaxşı oyunçulara digər mükafatlar verir.

Əsas nailiyyətlər:

- Yeni internet sahifəsinin (www.pfl.az) təqdimatı, o cümlədən oyunların canlı yayınlanması
- Azərbaycan futbolunun internet və digər media vasitələrində beynəlxalq səviyyədə reklamı
- Oyunlardan sonra mətbuat konfranslarının daha yaxşı təşkili
- Oyunçular və oyunlar üzrə statistik məlumat arxivinin yaradılması www.pflbase.az
- Əvəzedicilər çempionatının təkmilləşdirilməsi
- Yarışların qalibləri üçün kubok və medalların verilməsi
- Premyer Liqa klubları üçün yüksək səviyyəli mükafatlandırma mərasimlərinin təşkili – müxtəlif kateqoriyalar üzrə 11 mükafat
- Bütün yarışlarda FIFA tərəfindən təsdiqlənmiş toplardan istifadə
- Mətbuat konfranslarının daha yaxşı təşkili üçün mətbuat vasitələrinin akkreditasiya sisteminin yaxşılaşdırılması
- Ölkə jurnalistlərinin peşəkar bacarıqlarının artırılması məqsədi ilə onları beynəlxalq səviyyədə fəaliyyət göstərməyə həvəsləndirmək
- Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr departamentinin yaradılması.

Avropa Peşəkar Futbol Liqaları

Azərbaycan futbolunun inkişafını ləngidən əsas problemlərdən biri daha təkmil texnologiyadan istifadə olunmaması ilə bağlıdır. Bu problemi aradan qaldırmaq məqsədi ilə, PFL 2009-cu ildə Avropa Peşəkar Futbol Liqaları (EPFL) adlı təşkilatla əməkdaşlığa başlamışdır. 2005-ci ildə təsis olunmuş EPFL İsveçrənin Nyon şəhərində yerləşir və 31 əsas və müxbir üzvdən ibarətdir. Təşkilatın dəyərləri həmrəylik, peşəkarlıq və islahatçılıqdan ibarətdir. EPFL-in məqsədi Avropa peşəkar futbolunun özünə xas olan dəyərlərdən bəhrələnmək, həm meydançada, həm də meydançadan kənarda futbola müsbət təsir göstərə bilmək üçün onun siyasi, sosial, mədəni, iqtisadi və təhsil ölçülərini inkişaf etdirməkdir.

2013-cü ilin oktyabr ayında keçirilən 27-ci EPFL Baş Assambleyasında Direktorlar Şurasının tövsiyələrinə əsasən, Azərbaycan PFL B qrupunda EPFL-ə üzv qəbul edilmişdir.

2014-cü il üzrə üzv dövlət qrupları aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

A kateqoriyası	C kateqoriyası
İngiltərə – Premyer Liqa	Avstriya – Bundesliqa
Fransa – 1-ci Liqa	Danimarka – Foreningen Liqası
Almaniya – Bundesliqa	Finlandiya – Veikka Usliiga
İtaliya – A Seriyası	İsrail – Futbol Liqası
Rusiya – Premyer Liqa	Norveç – Tippeligaen
İspaniya – La Liqa	Rumıniya – Peşəkar Liqa
	Sloveniya – Union Liqa
	İsveçrə – Foreningen Liqa
	Uels – Premyer Liqa
B kateqoriyası	D kateqoriyası
Azərbaycan – Premyer Liqa	İngiltərə – Futbol Liqası
Belçika – Pro Liqa	Fransa – 2-ci Liqa
Yunanıstan – Super Liqa	İtaliya – Liqa Pro
Hollandiya – Eredivise	Hollandiya – Eerste Diviziyası
Polşa – Ekstraklasa	Rusiya – Milli Liqa
Portuqaliya – Premyer Liqa	Ukrayna – Perşa Liqası
Şotlandiya – Premyer Liqa	
Ukrayna – Premyer Liqa	

Azərbaycanın peşəkar klubları

Klub	AZAL FK
Şəhər:	Bakı
Internet sahifəsi:	www.azalpfc.az
Stadion:	AZAL Arena
Baş məşqçi:	Tərlan Əhmədov
Baş məşqçinin təvəllüdü:	17 noyabr 1971-ci il
Təsis tarixi:	1996
Rəngləri:	Ağ-göy
Geyimi:	UMBRO
Klubun prezidenti:	Zaur Axundov
Titulları:	–
Liqə:	Gümüş medal: 2007/2008
Azərbaycan Kuboku:	Mövcud deyil
Azərbaycan Super Kuboku:	Mövcud deyil

AZAL FK futbol yarışlarında həvəskar qaydada iştiraka 1996-cı ildən etibarən başlamışdır. İlk dövrlərdə AMMK adlanan Klub Azərbaycanı bir sıra beynəlxalq futbol yarışlarında təmsil etmişdir.

Peşəkar klub kimi AZAL FK 2004-cü ildə AMMK adı altında AFFA-da qeydiyyatdan keçmişdir. Əsasən U-17 oyunçularından təşkil olunan komanda 2004/05-ci il mövsümündə Birinci Divizionda çempion olaraq Premyer Liqaya çıxmışdır.

2005-ci ildə Klubun adı "Olimpik" olaraq dəyişdirilmişdir. 2005/06-cı il mövsümündə Klub Azərbaycan Çempionatında 12-ci yerə çıxmışdır. Növbəti mövsüm ərzində klub öz oyunçu tərkibini əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirmiş və daha yaxşı nəticələr əldə etməyə başlamışdır. Daha sonrakı mövsümlərdə klub Avropa yarışlarında iştirak etmişdir.

2009-cu ildə klub Şüvəlan qəsəbəsinə köçmüş və Olimpik-Şüvəlan PFK adlanmışdır. 2010-cu ildə klubun adı dəyişdirilərək AZAL FK olmuşdur (Azərbaycan Hava Yolları Şirkətinin sponsorluğa başlamasından sonra). Buna baxmayaraq, UEFA-nın sponsorluğa dair qaydaları ilə bağlı olaraq, klub UEFA-nın Avropa liqa çempionatlarında Olimpik-Şüvəlan kimi iştirak edir.

Klub	Bakı FK
Şəhər:	Bakı
Internet sahifəsi:	www.fcbaku.tv
Stadion:	Bakı FK-nun Təlim-Məşq bazası
Baş məşqçi:	İbrahim Uzunca
Baş məşqçininin təvəllüdü:	1 Fevral 1962-ci il
Təsis tarixi:	1997
Rəngləri:	Ağ-göy
Geyimi:	Macron
Klubun prezidenti:	Hafiz Məmmədov
Titulları:	–
Liqa:	Çempionluq: 2005/2006, 2008/2009 Gümüş medal: 1997/1998, 2009/2010 Bürünc medal: 2006/2007
Azərbaycan Kuboku:	Birinci yer: 2004/2005, 2009/2010, 2011/2012
Azərbaycan Super Kuboku:	Mövcud deyil

Bakı FK 1997-ci ildə Dinamo adı altında təsis olunmuşdur. 2000-ci ildə Elxan Abdullayevin baş məşqçi olduğu bu komandanın adı Dinamo Bakılı olaraq dəyişdirilmişdir. 2001/02-ci il mövsümündən sonra komanda liqadan çıxmışdır.

2004-cü ildə klubun adı Bakı FK olaraq dəyişdirilmiş və Əsgər Abdullayev baş məşqçi olunmuşdur. O, Bakı FK-nin bir sıra ciddi nailiyyətlər qazanmasına və 2004/05-ci il mövsümü üzrə Azərbaycan Premyer Liqasında 5-ci yərə çıxmasına kömək etmişdir. Daha sonrakı 2005/06-cı il mövsümündə Bakı FK Azərbaycan Premyer Liqasında birinci, 2008/09-cu il mövsümündə isə ikinci yeri tutmuşdur. Bakı FK UEFA Çempionlar Liqasının üçüncü təsnifat mərhələsinə çıxan ilk Azərbaycan komandası olmuşdur.

Milli liqada iki dəfə çempion olmuş Bakı FK üç dəfə Azərbaycan Kubokunu qazanmışdır.

Klub	Qəbələ FK
Şəhər:	Qəbələ
Internet sahifəsi:	www.gabalafc.az
Stadion:	Qəbələ şəhər stadionu
Baş məşqçi:	Roman Qriqorçuk
Baş məşqçinin təvəllüdü:	22 Mart 1965-ci il
Təsis tarixi:	2005
Rəngləri:	Qırmızı-qara
Geyimi:	Errea
Klubun prezidenti:	Tale Heydərov
Titulları:	–
Liqa:	3-cü yer: 2013/2014
Azərbaycan Kuboku:	Mövcud deyil
Azərbaycan Super Kuboku:	Mövcud deyil

Qəbələ Peşəkar Futbol klubu 3 iyun 1995-ci il tarixdə, Göy Göl adı altında təsis olunmuşdur. 1995-ci ildən 2005-ci ilədək klub Xanlar rayonunu təmsil etmişdir. 2005-ci ildə Klubun adı Gilan olaraq dəyişdirilmişdir. 2005/06-cı il mövsümündə Birinci Divizionda qələbə qazanan Klub Azərbaycan Premyer Liqasına qoşulmuşdur.

2006-cı ilin avqust ayında, Premyer Liqadakı çıxışından əvvəl Gilan klubu Xanlar rayonundan Qəbələyə köçmüşdür. Klub həmin vaxtdan etibarən Azərbaycan Premyer Liqasında Qəbələ rayonunu təmsil edir. 31 avqust 2007-ci ildən etibarən Klubun adı Qəbələ Peşəkar Futbol Klubu olaraq dəyişdirilmişdir. Klub daha da güclənərək medallar qazanmaqla Azərbaycanı Avropa klub yarışlarında təmsil etməyə çalışır.

Klub	Qarabağ FK
Şəhər:	Ağdam
Internet sahifəsi:	www.garabagh.com
Stadion:	Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu
Baş məşqçi:	Qurban Qurbanov
Baş məşqçinin təvəllüdü:	13 aprel 1972-ci il
Təsis tarixi:	1987
Rəngləri:	Ağ-göy
Geyimi:	Adidas
Klubun prezidenti:	Abdolbari Goozal
Titulları:	–
Liqa:	Çempionluq: 1992/1993, 2013/2014 Gümüş medal: 1993/1994, 1996/1997, 2012/2013 Bürünc medal: 2001/2002, 2003/2004, 2009/2010, 2010/2011
Azərbaycan Kuboku:	Birinci yer: 1993, 2005/2006, 2008/2009
Azərbaycan Super Kuboku:	Mövcud deyil

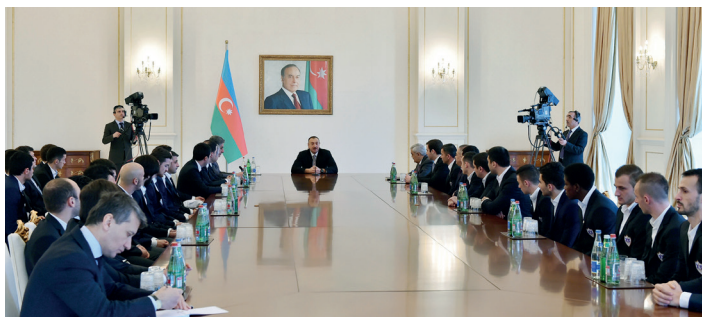
Qarabağ FK 1950-ci ildə təsis olunmuş və Dağlıq Qarabağ regionunda Ağdam şəhər stadionunda yerləşmişdir. 1966-cı ildə klub Məhsul adı altında ilk dəfə Azərbaycan çempionatlarında iştirak etmişdir. Maliyyə çətinlikləri ucbatından yarışlarda iştirakını on il dayandıran Klub 1977-ci ildə Şəfəq adı altında liqalardakı iştirakını bərpa etmişdir. 1988-ci ildə Klub Qarabağ adı altında Azərbaycan çempionu olmuşdur. Qarabağ FK 1992-ci ildə yaradılan Azərbaycan Premyer Liqasında təsisçi üzv olmuşdur. Klub həmin tarixdən etibarən bütün mövsümlərdə Azərbaycan Premyer Liqasında iştirak etmişdir. Qeyd edilməlidir ki, Qarabağ FK bu şərəfə nail olmuş iki Azərbaycan klubundan biridir. Bununla yanaşı, 1993-cü ildə Ağdam şəhəri Ermənistan tərəfindən işğal olunduqdan sonra klub Bakıya köçmüşdür.

2001-ci ildə Azərbaycanın ən iri şirkətlərindən olan Azərsun Holding klubun sponsoru olmuşdur. Klubun inkişafı və uğurlarında bu sponsorluğun böyük rolu olmuşdur.

Azərbaycanın məşhur futbol ulduzlarından Qurban Qurbanov 2008-ci ildə klubun baş məşqçisi təyin olunmuşdur. Daha sonrakı dövrlərdə Qarabağ FK Azərbaycanın Avropada ən uğurlu çıxış edən futbol klublarından birinə çevrilmişdir. 2013/14-cü il mövsümündə Qarabağ FK Premyer Liqa titulu qazanmışdır – klubun 21 il ərzində qazandığı ilk titul. Bundan əlavə, Qarabağ FK Avropa Kuboku yarışlarında qrup mərhələsinə çıxan ikinci Azərbaycan komandası olmuşdur.

Qarabağ FK bir neçə dəfə Azərbaycanı UEFA Qaliblər Kubokunda və UEFA Kuboku yarışlarında təmsil etmişdir. 2014-cü ildə Qarabağ FK 2014/15-ci il mövsümü üzrə UEFA Avropa Liqasında çıxış etmiş və UEFA Avropa Liqasının qrup mərhələsində qələbə qazanan ilk Azərbaycan klubu olmuşdur.

Klubun oyun meydançasında qazandığı nailiyyətlər nəticəsində gənclərin inkişafı ilə bağlı bir neçə xüsusi layihə həyata keçirilmişdir. Həmin layihələrdə məqsəd Dağlıq Qarabağ regionunun yaxınlığındakı yaşayış məntəqələrində sabitlik və inkişafı təşviq etmək olmuşdur.

Klub	İnter FK
Şəhər:	Bakı
Internet sahifəsi:	www.inter.az
Stadion:	İnter Arena stadionu
Baş məşqçi:	Kaxaber Sxadadze
Baş məşqçinin təvəllüdü:	7 sentyabr 1968-ci il
Təsis tarixi:	1997
Rəngləri:	Göy, ağ
Geyimi:	UMBRO
Klubun prezidenti:	Georgi Nikolov
Titulları:	–
Liqa:	Çempionluq: 2007/2008, 2009/2010 Gümüş medal: 2008/2009, 2013/2014 Bürünc medal: 2011/2012
Azərbaycan Kuboku:	Mövcud deyil
Azərbaycan Super Kuboku:	Mövcud deyil

İnter Futbol Klubu 1997-ci ildə, Xəzər Universiteti adı altında təsis edilmişdir. Klub Azərbaycan Premyer Liqasına 1999/2000-ci il mövsümündə qoşulmuşdur. 2003/04-cü il mövsümündə Xəzər Universiteti bir mövsümdə üç Avropa oyununda qalib gələn ilk Azərbaycan klubu olmuşdur. 2004-cü ildən etibarən Klub öz fəaliyyətini İnter-Bakı adı altında davam etdirmişdir. Daha sonralar, klubun adı İnter Peşəkar Klubu kimi dəyişdirilmişdir.

2003/04-cü il mövsümündə komanda dördüncü yere çıxmış və öz tarixində ilk dəfə UEFA İntertoto Kubokunda oynamaq hüququ qazanmışdır. 2007/08-ci ildə Liqadakı qələbəindən sonra, İnter ilk dəfə UEFA Çempionlar Liqasında oynamış və ikinci təsnifat mərhələsinə çıxmışdır. Klub 2007/08, 2009/10 və 2011/12-ci il mövsümlərində də Liqada uğurlu nəticələr əldə etmişdir.

Klub	Neftçi PFK
Şəhər:	Bakı
Internet sahifəsi:	www.neftchipfk.com
Stadion:	Bakcell Arena stadionu
Baş məşqçi:	Arif Əsədov
Baş məşqçinin təvəllüdü:	18 avqust 1970-ci il
Təsis tarixi:	1937
Rəngləri:	Ağ-qara
Geyimi:	Adidas
Klubun prezidenti:	Sadiq Sadiqov
Titulları:	–
Liqə:	Çempionluq: 1992, 1995/1996, 1996/1997, 2003/2004, 2004/2005, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013 Gümüş medal: 2000/2001, 2001/2002, 2006/2007 Bürünc medal: 1994/1995, 1998/1999, 1999/2000, 2005/2006, 2007/2008
Azərbaycan Kuboku:	Birinci yer: 1994/1995, 1995/1996, 1998/1999, 2003/2004, 2012/2013, 2013/2014
Azərbaycan Super Kuboku:	1993, 1995

Neftçi PFK 1937-ci ildə Neft Sənayesi Nazirliyinin Könüllü İdman İcması kimi təsis edilmişdir. Komanda 1968-ci ilədək Neftyanik (rus dilində Neftçi) adlanmış, həmin tarixdən sonra isə komandanın adı Neftçi olaraq dəyişdirilmişdir.

Neftçi PFK öz tarixində səkkiz dəfə Azərbaycan Premyer Liqası, altı dəfə Azərbaycan Kuboku və iki dəfə Azərbaycan Super Kuboku birinciliyini qazanan ən uğurlu Azərbaycan klubudur. Qarabağ FK ilə birlikdə Neftçi PFK Azərbaycan Premyer Liqası çərçivəsində təşkil olunan bütün çempionatlarında iştirak etmiş iki komandadan biridir.

2012-ci ildə Neftçi PFK UEFA Avropa Liqasının qrup mərhələsinə çıxan ilk Azərbaycan komandası olmuşdur. Komanda altı oyunda 3 xal qazanaraq, Partizan komandası ilə iki oyunda, İnter Milan komandası ilə isə səfər oyununda heç-heçə etmişdir.

Klub	Simurq PİK
Şəhər:	Zaqatala
Internet səhifəsi:	www.simurqpfk.az
Stadion:	Zaqatala şəhər stadionu
Baş məşqçi:	Georgi Çixradze
Baş məşqçinin təvəllüdü:	1 oktyabr 1967-ci il
Təsis tarixi:	2005
Rəngləri:	Sarı-qara
Geyimi:	Umbro
Klubun prezidenti:	Anar Bəkirov
Titulları:	–
Liqa:	Bürünc medal: 2008/2009
Azərbaycan Kuboku:	Mövcud deyil
Azərbaycan Super Kuboku:	Mövcud deyil

Simurq PİK 2005-ci ildə təsis edilmişdir. İlk mövsümü uğurla başa vuran Klub 2006/07-ci il mövsümündə Azərbaycan Premyer Liqasına çıxmışdır.

Həmin mövsümdə Simurq 14 komanda arasında 9-cu yere çıxmışdı. Komanda növbəti illər ərzində digər nailiyyətlərə imza ataraq, 2008/09-cu il mövsümündə 3-cü yere çıxıb olmuşdu.

Bununla belə, 2010/2011-ci il mövsümündə klub Liqada axırıncı yeri tutmuş və Liqadan kənarda qalmışdır. Sonrakı dövrlərdə isə, klubun maliyyə imkanlarının məhdudluğu bacarıqlı oyunçuları cəlb etməyə imkan verməmişdir. Bütün bunlara baxmayaraq, Muğan komandasının Premyer Liqadan çəkilməsi Simurqun həmin Liqada çıxış etməsinə daha bir şans yaratdı.

Klub	Sumqayıt FK
Şəhər:	Sumqayıt
Internet səhifəsi:	www.sumqayıtpfc.az
Stadion:	Kapital Bank Arena
Baş məşqçi:	Aqil Məmmədov
Baş məşqçinin təvəllüdü:	12 aprel 1972-ci il
Təsis tarixi:	2010
Rəngləri:	Göy-ağ
Geyimi:	Kappa
Klubun prezidenti:	Kamran Quliyev
Titulları:	–
Liqa:	–
Azərbaycan Kuboku:	Mövcud deyil
Azərbaycan Super Kuboku:	Mövcud deyil

1960-cı illərdə futbol Sumqayıt şəhərində ən populyar idman sahələrindən biri idi. Həmin dövrdən etibarən Sumqayıtda bir çox komandalar yaranmış və SSRİ çempionatlarında iştirak etmişdir.

Sumqayıt FK 2010-cu ildə təsis olunmuş və Azərbaycan futbol liqasında çıxış etməyə başlamışdır. Fəaliyyəti dayanmış Abşeron komandasının Premyer Liqadan çıxarılması ilə, Sumqayıt FK 2011-ci ilin may ayında Premyer Liqada çıxış etməyə başlamışdır. Komanda hal-hazırda əsasən gənclərdən ibarət milli komandaların oyunçularından təşkil olunmuşdur.

Klub	Xəzər Lənkəran FK
Şəhər:	Lənkəran
Internet sahifəsi:	www.lankaranfc.az
Stadion:	Lənkəran şəhər mərkəzi stadionu
Baş məşqçi:	Elbrus Məmmədov
Baş məşqçinin təvəllüdü:	15 fevral 1972-ci il
Təsis tarixi:	2004
Rəngləri:	Ağ-yaşıl
Geyimi:	Puma
Klubun prezidenti:	Mais Mənsimov
Titulları:	–
Liqa:	Çempionluq: 2006/2007 Gümüş medal: 2004/2005, 2010/2011, 2011/2012
Azərbaycan Kuboku:	Birinci yer: 2006/2007, 2007/2008, 2010/2011
Azərbaycan Super Kuboku:	Birinci yer: 2013

Xəzər Lənkəran Klubu 2004-cü ildə azərbaycanlı sahibkar Mübariz Mənsimov tərəfindən təsis olunmuşdur. Klub ilk mövsümdə həddən artıq uğurlu fəaliyyət göstərmiş və Neftçi PİK-ə bərabər sayda xal toplayaraq yerli komandaların siyahısına rəhbərlik etmişdir.

Çempionu müəyyənləşdirmək üçün 10 iyun 2005-ci il tarixdə Gəncə şəhərində "Qızıl Oyun" keçirilmiş və qızğın mübahisələrlə müşayiət olunan oyun Neftçi PİK-in qələbəsi ilə nəticələnmişdir. Bununla yanaşı, Liqadakı iştirakının ikinci ilində komanda həm Azərbaycan Premyer Liqasında, həm də Azərbaycan Kubokunda birinci yeri tutmuşdur.

2007/08-ci il mövsümündə komanda Azərbaycan Kuboku titulu özündə saxlamış və bundan əlavə, Birlik Kubokunu (MBD və Baltik dövlətlərinin milli liqalarının çempionları arasında keçirilən kubok yarışı) qazanmışdır.

Həmin dövrdən etibarən Xəzər Lənkəran FK-da bir neçə məşqçi dəyişiklikləri edilmiş və komanda bir neçə uğurlu oyun keçirsə də, dolaşq bir inkişaf yolu keçmişdir. Bununla belə, 2010/11-ci il mövsümündə komanda Azərbaycan Kubokunu, 2013-cü ildə isə Azərbaycan Super Kubokunu qazanmışdır.

Azərbaycan turnir cədvəlləri

2005/2006 Azərbaycan Çempionatı

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Bakı	26	18	4	4	42-12	58
2	Karvan	26	17	6	3	50-9	57
3	Neftçi	26	15	9	2	51-16	54
4	İnter	26	14	8	4	35-14	50
5	Qarabağ	26	12	4	10	32-32	40
6	Turan	26	11	5	10	27-21	38
7	Xəzər Lənkəran	26	9	9	8	27-18	36
8	Şahdağ	26	10	5	11	26-36	35
9	MKT Araz	26	9	8	9	31-36	35
10	Gəncə	26	7	7	12	35-46	28
11	Gənclərbirliyi	26	6	9	11	25-37	27
12	Olimpik	26	5	8	13	15-27	23
13	MOİK	26	2	3	21	13-67	9
14	Göyüzən	26	0	9	17	14-52	9

2006/2007 Azərbaycan Çempionatı

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Xəzər Lənkəran	24	17	5	2	50-16	56
2	Neftçi	24	17	3	4	47-15	54
3	Bakı	24	14	6	4	25-10	48
4	İnter	24	13	6	5	36-12	45
5	MKT Araz	24	12	5	7	23-18	41
6	Olimpik	24	11	8	5	28-17	41
7	Karvan	24	10	5	9	36-30	35
8	Qarabağ	24	6	9	9	20-27	27
9	Simurq	24	6	7	11	27-33	25
10	Turan	24	5	5	14	24-38	20
11	Qəbələ	24	4	4	16	17-47	16
12	Gənclərbirliyi	24	3	3	18	16-51	12
13	Şahdağ	24	1	8	15	12-47	11

2007/2008 Azərbaycan Premyer Liqası

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	İnter	26	18	4	4	55-18	58
2	Olimpik	26	17	7	2	29-7	58
3	Neftçi	26	16	7	3	42-18	55
4	Xəzər Lənkəran	26	14	10	2	44-16	52
5	Qarabağ	26	11	8	7	25-16	41
6	Qəbələ	26	11	3	12	33-36	36
7	Simurq	26	9	9	8	31-25	36
8	Bakı	26	8	11	7	35-26	35
9	Standard	26	8	8	10	36-26	32
10	Masallı	26	8	6	12	30-40	30
11	Karvan	26	6	5	15	23-36	23
12	Turan	26	4	6	16	21-49	18
13	Gənclərbirliyi	26	4	2	20	21-68	14
14	ABN Bərdə	26	2	6	18	12-56	12

2008/2009 Azərbaycan Premyer Liqası

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Bakı	26	20	2	4	54-13	62
2	İnter	26	18	7	1	54-16	61
3	Simurq	26	16	5	5	39-20	53
4	Xəzər Lənkəran	26	15	5	6	49-21	50
5	Qarabağ	26	14	7	5	35-22	49
6	Olimpik	26	12	8	6	32-18	44
7	Standard	26	12	3	11	30-31	39
8	Neftçi	26	9	9	8	30-21	36
9	Karvan	26	10	4	12	28-33	34
10	Qəbələ	26	9	6	11	28-21	33
11	Turan	26	5	5	16	19-45	20
12	Muğan	26	4	2	20	19-53	14
13	Bakılı	26	3	3	20	14-65	12
14	MOİK	26	1	2	23	12-64	5

2009/2010 Azərbaycan Premyer Liqasının təsnifat mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	İnter	22	15	4	3	36-18	49
2	Xəzər Lənkəran	22	12	8	2	29-11	44
3	Qarabağ	22	11	9	2	21-12	42
4	Bakı	22	10	7	5	22-17	37
5	Qəbələ	22	10	6	6	24-21	36
6	Neftçi	22	9	8	5	20-14	35
7	Simurq	22	9	7	6	26-21	34
8	Olimpik Şüvəlan	22	6	7	9	20-23	25
9	Turan	22	4	5	13	23-32	17
10	Muğan	22	3	7	12	12-27	16
11	Standard	22	2	5	15	16-34	11
12	Karvan	22	2	5	15	17-36	11

Yekun cədvəl. 1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	İnter	20	7	8	5	22-19	29
2	Bakı	20	7	7	6	19-15	28
3	Qarabağ	20	6	9	5	16-18	27
4	Xəzər Lənkəran	20	6	9	5	19-14	27
5	Neftçi	20	4	11	5	11-12	23
6	Qəbələ	20	4	8	8	18-27	20

Yekun cədvəl. 7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	Olimpik Şüvəlan	20	10	6	4	27-15	36
8	Simurq	20	8	7	5	21-21	31
9	Turan	20	7	8	5	27-22	29
10	Muğan	20	7	6	7	17-16	27
11	Standard	20	7	4	9	26-23	25
12	Karvan	20	2	7	11	14-35	13

2010/2011 Azərbaycan Premyer Liqasının təsnifat mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi	22	14	6	2	40-9	48
2	Xəzər Lənkəran	22	14	5	3	28-12	47
3	Qarabağ	22	13	3	6	30-14	42
4	İnter	22	12	4	6	24-16	40
5	AZAL	22	9	9	4	27-16	36
6	Bakı	22	9	6	7	28-21	33
7	Qəbələ	22	8	7	7	19-14	31
8	Muğan	22	7	6	9	14-23	27
9	Gəncə	22	5	9	8	23-27	24
10	Turan	22	3	6	13	17-35	15
11	Simurq	22	2	6	14	12-34	12
12	MOLİK	22	1	3	18	6-47	6

Yekun cədvəl. 1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi	32	19	10	3	53-17	67
2	Xəzər Lənkəran	32	16	12	4	38-18	60
3	Qarabağ	32	17	7	8	41-22	58
4	AZAL	32	13	10	9	36-28	49
5	İnter	32	13	10	9	29-24	49
6	Bakı	32	10	10	12	33-32	40

Yekun cədvəl. 7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	Qəbələ	32	13	12	7	31-18	51
8	Muğan	32	13	8	11	29-31	47
9	Gəncə	32	8	12	12	33-37	36
10	Turan	32	7	6	19	24-47	27
11	Simurq	32	4	7	21	20-52	19
12	MOLİK	32	4	6	22	14-55	18

2011/2012 Azərbaycan Premyer Liqasının təsnifat mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi	22	16	1	5	45-17	49
2	İnter	22	13	6	3	21-10	45
3	Xəzər Lənkəran	22	13	5	4	33-19	44
4	Qarabağ	22	12	5	5	27-14	41
5	Bakı	22	10	5	7	27-22	35
6	Qəbələ	22	10	5	7	27-23	35
7	AZAL	22	8	5	9	35-35	29
8	Rəvan	22	6	7	9	23-29	25
9	Kəpəz	22	6	4	12	26-38	22
10	Simurq	22	5	4	13	18-34	19
11	Sumqayıt	22	4	3	15	16-37	15
12	Turan	22	3	2	17	13-33	11

Yekun cədvəl.1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi	32	20	3	9	55-30	63
2	Xəzər Lənkəran	32	17	8	7	44-28	59
3	İnter	32	16	8	8	29-21	56
4	Qarabağ	32	15	8	9	37-28	53
5	Qəbələ	32	15	7	10	43-32	52
6	Bakı	32	15	5	12	42-36	50

Yekun cədvəl.7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	AZAL	32	12	8	12	44-44	44
8	Rəvan	32	10	11	11	39-39	41
9	Simurq	32	8	10	14	27-41	34
10	Kəpəz	32	9	5	18	35-55	32
11	Turan	32	6	7	19	26-42	25
12	Sumqayıt	32	6	6	20	27-52	24

2012/2013 Azərbaycan Premyer Liqasının təsnifat mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi	22	14	2	6	47-24	44
2	İnter	22	11	8	3	24-12	41
3	Qarabağ	22	10	9	3	30-19	39
4	Simurq	22	9	9	4	25-15	36
5	Qəbələ	22	9	5	8	26-27	32
6	Bakı	22	6	12	4	24-15	30
7	AZAL	22	7	8	7	32-25	29
8	Xəzər Lənkəran	22	7	7	8	32-27	28
9	Turan	22	6	5	11	24-35	23
10	Sumqayıt	22	5	7	10	20-39	22
11	Rəvan	22	6	4	12	23-36	22
12	Kəpəz	22	2	4	16	12-45	10

Yekun cədvəl. 1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi	32	19	5	8	59-32	62
2	İnter	32	16	11	5	43-26	59
3	Qarabağ	32	16	9	7	38-22	57
4	Simurq	32	12	12	8	32-26	48
5	Qəbələ	32	9	14	9	33-27	41
6	Bakı	32	10	8	14	32-40	38

Yekun cədvəl. 7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	AZAL	32	16	9	7	57-32	57
8	Rəvan	32	12	4	16	46-54	40
9	Xəzər Lənkəran	32	10	10	12	40-37	40
10	Sumqayıt	32	9	8	15	31-49	35
11	Turan	32	8	6	18	34-59	30
12	Kəpəz	32	5	4	23	23-64	19

2013/2014 Azərbaycan Premyer Liqası

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Qarabağ	36	21	9	6	66-21	72
2	İnter	36	20	7	9	60-37	67
3	Qəbələ	36	18	7	11	48-36	61
4	Neftçi	36	17	9	10	48-42	60
5	Bakı	36	16	9	11	53-43	57
6	Xəzər Lənkəran	36	12	13	11	44-49	49
7	Simurq	36	11	13	12	35-28	46
8	AZAL	36	6	13	17	29-49	31
9	Sumqayıt	36	5	10	21	27-61	25
10	Rəvan	36	4	10	22	22-66	22

Əvəzedicilərin Çempionatı: Komandaların turnir cədvəlləri

2008/2009 Əvəzedicilərin çempionatı

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi (Bakı)	26	17	7	2	51-15	58
2	Qarabağ (Ağdam)	26	15	9	2	48-11	54
3	Bakı	26	15	7	4	42-14	52
4	İnter (Bakı)	26	15	4	7	44-18	49
5	MÖİK (Bakı)	26	14	6	6	37-21	48
6	Qəbələ	26	12	4	10	32-21	40
7	Olimpik (Bakı)	26	10	8	8	39-30	38
8	Standard (Bakı)	26	8	6	12	28-34	30
9	Muğan (Salyan)	26	7	9	10	17-22	30
10	Xəzər Lənkəran	26	6	10	10	34-47	28
11	Turan (Tovuz)	26	7	5	14	46-52	26
12	Simurq (Zaqatala)	26	7	2	17	26-56	23
13	Karvan (Yevlax)	26	6	4	16	24-61	22
14	Bakılı	26	1	3	22	11-77	6

2009/2010 Əvəzedicilərin çempionatının birinci mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Qarabağ (Ağdam)	22	17	3	2	46-10	54
2	İnter (Bakı)	22	15	4	3	59-18	49
3	Neftçi (Bakı)	22	14	2	6	53-19	44
4	Muğan (Salyan)	22	13	1	8	40-24	40
5	Bakı	22	12	1	9	43-36	37
6	Qəbələ	22	12	1	9	40-28	37
7	Xəzər Lənkəran	22	11	3	8	35-33	36
8	Turan (Tovuz)	22	10	3	9	42-47	33
9	Olimpik Şüvəlan (Bakı)	22	6	4	12	25-42	22
10	Simurq (Zaqatala)	22	4	2	16	25-60	14
11	Karvan (Yevlax)	22	2	4	16	14-52	10
12	Standard (Sumqayıt)	22	1	2	19	11-64	5

1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Qarabağ (Ağdam)	20	13	3	4	34-22	42
2	İnter (Bakı)	20	10	6	4	36-17	36
3	Qəbələ	20	9	2	9	25-32	29
4	Neftçi (Bakı)	20	8	4	8	29-28	28
5	Muğan (Salyan)	20	6	4	10	21-21	22
6	Bakı	20	4	1	15	26-48	13

7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	Turan (Tovuz)	20	14	5	1	50-17	47
8	Xəzər Lənkəran	20	11	4	5	31-19	37
9	Olimpik Şüvəlan (Bakı)	20	9	5	6	35-20	32
10	Simurq (Zaqatala)	20	6	3	11	24-39	21
11	Karvan (Yevlax)	20	4	7	9	22-35	19
12	Standard (Sumqayıt)	20	2	4	14	10-42	10

2010/2011 Əvəzedicilərin çempionatının birinci mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Bakı	22	15	4	3	54-14	49
2	Turan (Tovuz)	22	14	3	5	38-20	45
3	Qəbələ	22	13	5	4	48-24	44
4	AZAL (Bakı)	22	11	7	4	32-18	40
5	İnter (Bakı)	22	9	7	6	38-32	34
6	Neftçi (Bakı)	22	9	6	7	35-24	33
7	Muğan (Salyan)	22	9	6	7	20-18	33
8	Gəncə	22	7	6	9	29-31	27
9	MOLK (Bakı)	22	5	6	11	23-40	21
10	Qarabağ (Ağdam)	22	4	8	10	35-42	20
11	Xəzər Lənkəran	22	4	2	16	14-44	14
12	Simurq (Zaqatala)	22	0	4	18	17-76	4

1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Bakı	32	21	6	5	78-31	69
2	Turan (Tovuz)	32	18	5	9	54-39	59
3	Qəbələ	32	16	9	7	64-35	57
4	AZAL (Bakı)	32	15	8	9	49-41	53
5	İnter (Bakı)	32	13	10	9	60-50	49
6	Neftçi (Bakı)	32	11	8	13	48-44	41

7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	Muğan (Salyan)	32	12	7	13	31-32	43
8	MOLK (Bakı)	32	12	6	14	39-57	42
9	Qarabağ (Ağdam)	32	10	9	13	50-50	39
10	Gəncə	32	10	8	14	40-43	38
11	Xəzər Lənkəran	32	7	5	20	24-55	26
12	Simurq (Zaqatala)	32	3	7	22	29-89	16

2011/2012 Əvəzədicilərin çempionatının birinci mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi (Bakı)	22	15	4	3	55-27	49
2	Qəbələ	22	13	5	4	32-19	44
3	İnter (Bakı)	22	11	3	8	32-21	36
4	AZAL (Bakı)	22	9	4	9	35-30	31
5	Kəpəz (Gəncə)	22	8	6	8	31-30	30
6	Bakı	22	9	3	10	42-36	30
7	Simurq (Zaqatala)	22	8	5	9	27-36	29
8	Sumqayıt	22	7	6	9	33-38	27
9	Turan (Tovuz)	22	6	8	8	27-34	26
10	Qarabağ (Ağdam)	22	7	4	11	27-35	25
11	Xəzər Lənkəran	22	6	4	12	21-34	22
12	Rəvan (Bakı)	22	4	6	12	25-47	18

1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Neftçi (Bakı)	32	21	6	5	73-39	69
2	Qəbələ	32	18	8	6	52-31	62
3	İnter (Bakı)	32	16	6	10	49-30	54
4	Bakı	32	14	3	15	58-51	45
5	Kəpəz (Gəncə)	32	11	8	13	44-45	41
6	AZAL (Bakı)	32	10	4	18	41-57	34

7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	Simurq (Zaqatala)	32	12	8	12	41-50	44
8	Sumqayıt	32	12	8	12	50-49	44
9	Qarabağ (Ağdam)	32	12	7	13	37-41	43
10	Turan (Tovuz)	32	8	12	12	39-47	36
11	Rəvan (Bakı)	32	7	10	15	41-65	31
12	Xəzər Lənkəran	32	7	8	17	28-48	29

2012/2013 Əvəzedicilərin çempionatının birinci mərhələsi

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Bakı	22	16	2	4	48-24	50
2	Neftçi (Bakı)	22	14	2	6	49-27	44
3	Simurq (Zaqatala)	22	13	3	6	41-30	42
4	İnter (Bakı)	22	12	5	5	45-16	41
5	Qarabağ (Ağdam)	22	12	2	8	46-38	38
6	Qəbələ	22	10	4	8	33-25	34
7	Rəvan (Bakı)	22	7	3	12	26-38	24
8	Kəpəz (Gəncə)	22	6	6	10	26-37	24
9	AZAL (Bakı)	22	7	2	13	34-51	23
10	Xəzər Lənkəran	22	6	4	12	30-38	22
11	Sumqayıt	22	6	4	12	37-42	22
12	Turan (Tovuz)	22	3	3	16	17-65	12

1-6-cı yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	Bakı	32	21	3	8	61-36	66
2	Simurq (Zaqatala)	32	18	5	9	56-40	59
3	Neftçi (Bakı)	32	18	4	10	68-44	58
4	İnter (Bakı)	32	17	6	9	64-29	57
5	Qəbələ	32	15	6	11	45-37	51
6	Qarabağ (Ağdam)	32	14	2	16	57-64	44

7-12-ci yerlər

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
7	Xəzər Lənkəran	32	12	6	14	47-44	42
8	Kəpəz (Gəncə)	32	11	8	13	36-47	41
9	Sumqayıt	32	11	7	14	51-49	40
10	AZAL (Bakı)	32	10	6	16	45-64	36
11	Rəvan (Bakı)	32	10	4	18	34-51	34
12	Turan (Tovuz)	32	4	5	23	23-82	17

2013/2014 Əvəzedicilərin çempionatı

N	Komanda	O	Q	H	M	T-F	X
1	İnter (Bakı)	36	22	7	7	99-49	73
2	Qəbələ	36	17	10	9	61-44	61
3	Simurq (Zaqatala)	36	16	11	9	62-50	59
4	Bakı	36	15	11	10	53-50	56
5	Xəzər Lənkəran	36	15	9	12	66-50	54
6	Qarabağ (Ağdam)	36	13	6	17	52-59	45
7	Neftçi (Bakı)	36	11	10	15	56-64	43
8	Rəvan (Bakı)	36	9	14	13	50-54	41
9	AZAL (Bakı)	36	11	5	20	51-83	38
10	Sumqayıt	36	7	5	24	41-88	26

Azərbaycan futbol klublarının əsas nailiyyətləri

Neftçi PİK və Qarabağ FK Azərbaycan futbol tarixində ən uğurlu çıxış etmiş klublardır.

Bu klublar təsis olunduğu 1992-ci ildən bəri Azərbaycan Premyer Liqasında ardıcıl iştirak edən yeganə klublardır. Bu bölmədə həmin klubların əsas nailiyyətlərindən bəziləri qeyd olunur.

Əsas nailiyyətlər – Qarabağ FK

Klubun tarixində ən uğurlu dövr 2009-2014-cü illər olmuşdur.

- Qarabağ FK Azərbaycan Premyer Liqasında iki qızıl, üç gümüş və dörd bürünc medal qazanmışdır. Bundan əlavə, Qarabağ FK 1993 və 2014-cü illərdə ölkə çempionu olmuşdur.
- Qarabağ FK 1993, 2006 və 2009-cu illərdə üç dəfə Azərbaycan Kubokunu qazanmışdır.
- 24 oktyabr 2014-cü il tarixdə Qarabağ FK səfər oyununda Avropa qrup mərhələsində qələbə qazanan ilk Azərbaycan klubu olmuşdur: Dnepr FK (Ukrayna) 0:1 Qarabağ FK (Ağdam).
- Qarabağ FK UEFA klub yarışlarında iştirak edən ilk Azərbaycan klubu olmuşdur: Qarabağ FK (Ağdam) 0-1 və 2-1 Maccabi FK (Haifa).
- Qarabağ FK UEFA Kuboku çərçivəsində təşkil olunan səfər oyununda xal qazanan ilk Azərbaycan klubu olmuşdur.
- Qarabağ FK reyting turnirlərində ən çox xal qazanan klubdur.
- Qarabağ FK Azərbaycan Premyer Liqasında iştirak edən klublar arasında Avropa Kuboku yarışlarında ən çox qol vuran klubdur.
- 2009-2014-cü il ərzində Qarabağ FK dörd Avropa "play-off" oyunu keçirmiş və sonuncu dəfə Tvente FK-yə qalib gələrək qrup mərhələsinə çıxmışdır.
- UEFA Avropa Liqasının qrup mərhələsində altı xal qazanan, Qarabağ FK Sent-Etyenn klubu ilə iki oyunda və İtaliyanın tanınmış futbol klubu İnterlə (Milan) heç-heçə nəticə göstərmiş və Kiyevdə Dnepr FK-ya qalib gəlmişdir.
- Qarabağ FK Azərbaycan Milli Futbol Komandasına ən çox oyunçu verən klubdur.

Əsas nailiyyətlər – Neftçi PİK

Neftçi PİK Azərbaycanda ən qədim futbol klubu olmaqla yanaşı, ən uğurlu nəticələr göstərmiş klublardan biridir.

- Neftçi PİK Azərbaycan Premyer Liqasında səkkiz qızıl, üç gümüş və beş bürünc medal qazanmışdır. Bundan əlavə, Klub 1992, 1996, 1997, 2004, 2005, 2011, 2012 və 2013-cü illərdə olmaqla səkkiz dəfə ölkə çempionu olmuşdur.
- 2010/11, 2011/12 və 2012/13-cü il mövsümlərində Neftçi PİK Azərbaycan Premyer Liqasında üç dəfə ardıcıl olaraq birinci yeri tutmuşdur.
- Neftçi PİK Azərbaycan Kubokunu altı dəfə qazanmış və səkkiz dəfə final oyununda iştirak etmişdir. 2012/13-cü il və 2013/2014-cü il mövsümlərində ardıcıl olaraq iki dəfə Azərbaycan Kubokunu qazanmışdır.
- 2005-ci ildə Neftçi PİK Birlik Kubokunda (keçmiş SSRİ və Baltik dövlətlərinin premyer liqalarının qalibləri arasında olmaqla, Rusiya Futbol İttifaqı tərəfindən təşkil edilən turnir) iştirak edən ilk Azərbaycan klubu olmuşdur. Neftçi PİK 2006-cı ildə bu turnirin qalibi olmuşdur.
- 2004/05-ci il və 2005/06-cı il mövsümlərində Neftçi PİK öz tarixində ilk dəfə olaraq Çempionlar Liqasının təsnifat mərhələsində üç oyunda qələbə qazanmışdır.
- 2008-ci ildə Neftçi PİK İntertoto Kubokunun üç təsnifat mərhələsinin ikisindən keçə bilən ilk Azərbaycan klubu olmuşdur.
- 2011/12-ci il mövsümündə Neftçi PİK Gürcüstanın Zestafoni klubuna qalib gələrək, Çempionlar Liqasının bir təsnifat mərhələsindən keçmişdir.
- Neftçi PİK Avropa Liqasında son təsnifat mərhələsinə çıxaraq Kiprin güclü klublarından biri olan APOEL ilə oyunda heç-heçə nəticə göstərmişdir:
 - Birinci oyun Bakıda keçirilmiş və hesab 1:1 olmuşdur.
 - İkinci oyun Kiprdə keçirilmiş və Neftçi PİK 1:3 hesabı ilə qələbə qazanmışdır.
- Nəticədə, Neftçi PİK Azərbaycan futbol tarixində Avropa Liqasının qrup mərhələsinə çıxan ilk klub olmuşdur.
- Qrup mərhələsinə çıxan digər komandalar İnter FK (İtaliya), Rubin FK (Rusiya) və Partizan FK (Serbiya) olmuşdur.
- Neftçi PİK Partizan FK ilə iki oyunda heç-heçə nəticə göstərmişdir. İnter FK ilə çətin və gərgin keçən səfər oyununda da heç-heçə edən Neftçi PİK bu qrupda 3 xal toplamışdır.

Gələcək

Azərbaycan klublarının və liqalarının gələcək inkişafının əsas prioritetlərinə aşağıdakılar daxildir:

- Klub idarəçiliyi sistemini möhkəmləndirmək və bütün klublar üzrə yüksək keyfiyyət standartlarının təmin edilməsi;
- Klub heyətinin peşəkar inkişafı və təhsilinin davam etdirilməsi və yüksək təşkilati və texniki standartlarının qorunub saxlanılması;
- Gənclərin inkişafının təşviq edilməsi və texniki qabiliyyət, ən yaxşı təlim metodları, sosial bacarıqlar və futbol cəmiyyətindəki rol məsələləri daxil olmaqla gənc oyunçuların inkişafı və təhsilinin davam etdirilməsi;
- Klubların oyun səviyyəsini artırmaq və UEFA Çempionlar Liqası və UEFA Avropa Liqası yarışlarının 1/18 və 1/6 mərhələlərində böyük uğur əldə etməklə nəticələrin yaxşılaşdırılması.

05 Uşaq- yeniyyətlər

05

“Son 10 ildə Azərbaycanda uşaq – yeniyetmələr arasında keçirilən yarışlarda, o cümlədən, liqalar, komandalar və oyunçuların sayında nəzərəcarpacaq artım olmuşdur.”

Kazbek Tuayev, AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin üzvü

Azərbaycanda uşaq-yeniyetmə komandalar arasında keçirilən yarışlar son 10 ildə əhəmiyyətli dərəcədə inkişaf etdirilmiş, bununla yanaşı, futbola cəlb olunanların çoxalması və standartların yüksəldilməsi ilə bütün ölkə ərazisində gənclərin futbolda rəqabətə davamlı iştirakı üçün daha çox imkanlar yaradılmışdır.

Yarışlar hər bir ölkə üçün futbolun inkişafında əsas rol oynayır və səmərəli şəkildə keçirildiyi təqdirdə, bir çox faydaları ola bilər:

- Oyunçunun inkişafı və mütəmadi qaydada oynaması
- Məşqçilər, vəzifəli şəxslər və könüllülərin bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi və təcrübəsinin artırılması
- Oyunçuların, hakimlərin və məşqçilərin necə qərar qəbul etməli olduğunu öyrəndikləri, bilik və bacarıqlarının tətbiq edə bildikləri əlverişli mühitin yaradılması
- Qarışıq və yalnız qızlardan ibarət komandalardan kompleks klub strukturlarına doğru inkişaf etmək baxımından qızlar üçün yaradılan imkanların təkmilləşdirilməsi.

Uşaq-yeniyetmələr arasında liqalar gənclər üçün təşkil edilmiş əhəmiyyətli futbol yarışları olmaqla yanaşı, onlara komanda ruhunu, mübarizə əzmini, oyunun taleyini həll edən qol vurmaq həyəcanını yaşamağa imkan verir.

Uşaq-yeniyetmələr arasında liqaların yaradılması oyunçuların qeydiyyatdan keçməsinə və liqada iştirakını təmin edir, onların sayının müəyyənləşdirilməsi baxımından AFFA üçün xüsusi imkan yaradır. Bu, həmçinin, inkişafı bağlı planların daha səmərəli surətdə həyata keçirilməsinə imkan verir.

Bu liqalar kütləvi futbol proqramlarının hazırlanmasını təmin etməklə bərabər, gənc oyunçulara oynamaq və inkişaf etmək şəraiti yaradır. AFFA oyunçunun inkişafını dəstəkləmək üçün strukturlaşdırılmış yarışlar proqramını işləyib hazırlamışdır və oyunçuları bütün səviyyələrdə futbol oynamaq imkanları ilə təmin edir.

Bundan əlavə, “Coca-Cola” şirkətinin sponsorluq etdiyi “Məktəbli kuboku” turnirinin yaradılması gəncləri regional yarış imkanları ilə təmin etmişdir və bu zaman Azərbaycanın coğrafi mövqeyi nəzərə alınmaqla, ölkə yarış zonalarına bölünmüşdür. Liqaların coğrafi regionlara bu cür ayrılması vaxtın və səfər xərclərinin azaldılmasına kömək etməklə bərabər, gəncləri futbol oynamağa daha çox həvəsləndirir.

Uşaq-yeniyetmə komandalar arasında yarışların inkişaf etdirilməsi istiqamətində müəyyən çətinliklər də mövcuddur. Avadanlıqlar, məşqçilər və hakimlər kimi köməkçi infrastruktur olmadan yeni liqaların təsis edilməsinin uğuru uzunmüddətli olmayacaqdır. AFFA yeni liqaların və yarışların dəstəklənməsi üçün qənaətbəxş və faydalı infrastrukturunu təmin edib. Bu, onların uğuru və uzunmüddətli davamlılığı üçün əsas amildir.

Uşaq-yeniyyətme liqasının inkişafı

2008-09-cu illər

Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015-ci illər) qəbul edilməsindən sonra AFFA-nın İcraiyyə Komitəsi 2008-ci ilin iyul ayında keçirilmiş iclasda 15 və 17 yaşadək yeniyyətme, eləcə də Premyer Liqaya daxil olan klubların bayrağı altında yarışan komandalar üçün uşaq-yeniyyətme arasında yeni yarışların təşkili barədə qərar qəbul edib.

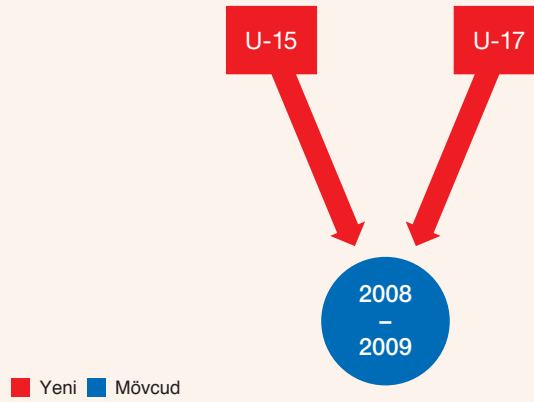
U-15 Qalib: Inter PIK
U-17 Qalib: Neftçi PFK

Əsas nailiyyətlər:

- 2008-2009-cu illərdə 32 komanda uşaq-yeniyyətme arasında 975 oyunçunun cəlb olunduğu iki yeni liqada iştirak edib.

Şəkil 1. Uşaq-yeniyyətme liqasının inkişafı 2008-2009-cu illər

2009-10-cu illər

2009-2010-cu illəri əhatə edən mövsüm üçün 13 yaşadək uşaqların iştirak etdiyi yeni Liqa fəaliyyət başlayıb və Azərbaycan ərazisində yerləşən doqquz mərkəzdə 89 komanda iştirak edib. 2009-2010-cu illərdə Kapital Bank U-15 Liqasına sponsorluq edib və 19 komanda arasında yarışlar keçirilib. AFFA və Azercell Telecom MMC arasında 2009-cu ilin may ayında əməkdaşlıq müqaviləsinin imzalanmasından sonra, Azercell Telecom MMC 2009/2010-cu il mövsümü ərzində 17 yaşadək yeniyyətme arasında Liqaya sponsorluq edib. Liqada 15 komanda yarışib.

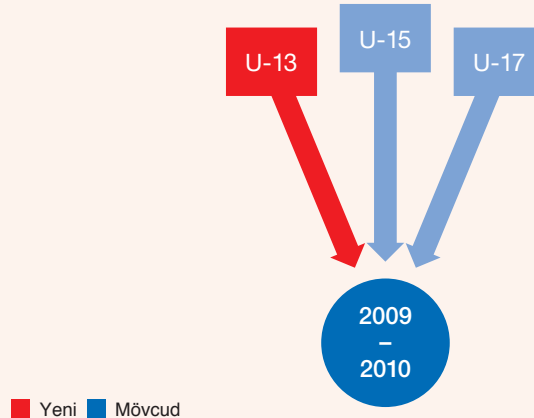
U-13 Qalib: Inter PIK
Kapital Bank U-15 Qalib: Qarabağ FK
Azercell U-17 Liqa Qalib: Qəbələ FK

Əsas nailiyyətlər:

- 2009-2010-cu illəri əhatə edən mövsüm üçün U-17 Liqasına sponsorluq edib və 15 komanda arasında yarışlar keçirilib.

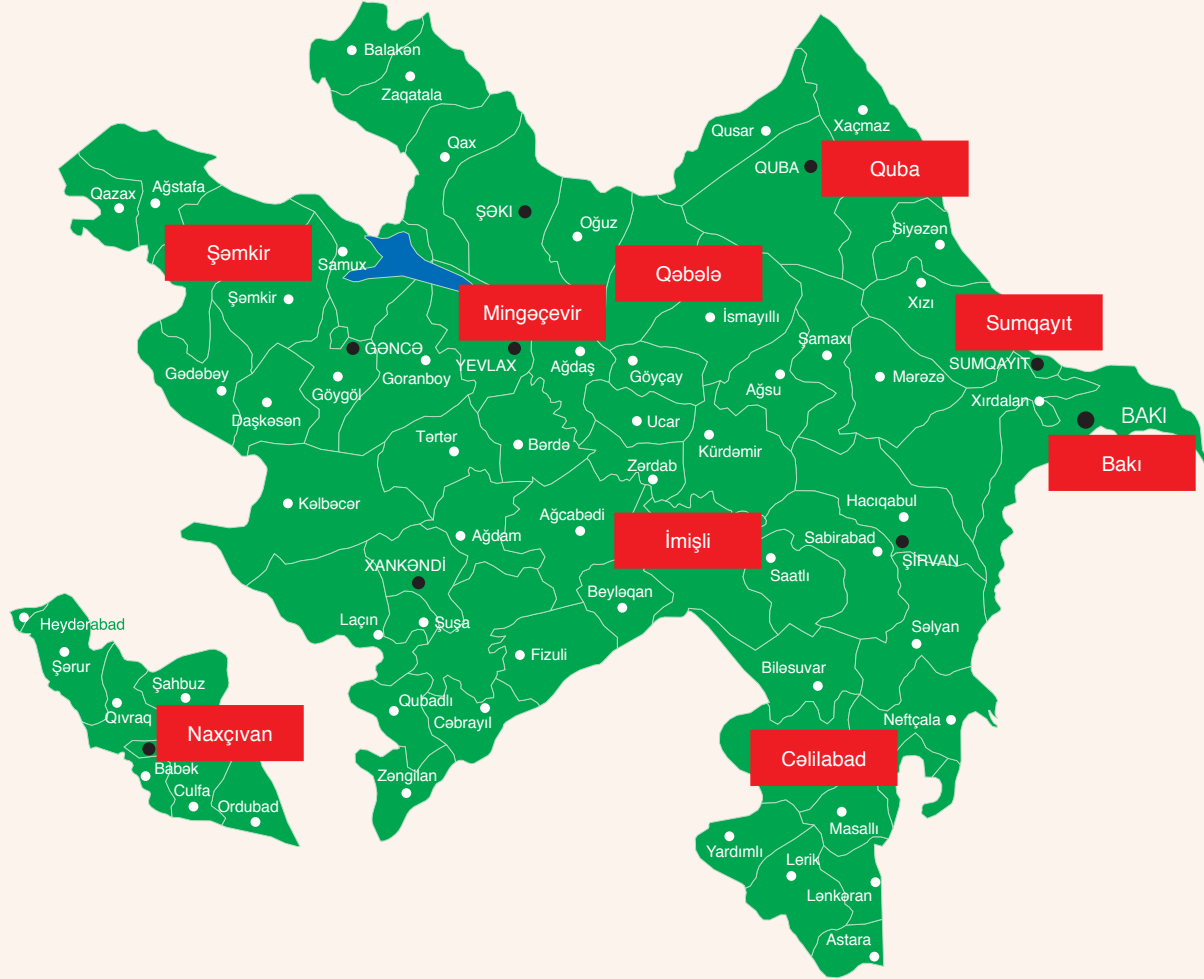

Şəkil 2. Uşaq-yeniyyətme liqasının inkişafı 2009-2010-cu illər

Şəkil 3. 2009-2010-cu illərdə lıqanın keçirildiyi yerlər

2010-11-ci illər

2010-2011-ci illər mövsümü üçün 14 yaşadək yeniyetmələr arasında yeni liqa fəaliyyətə başladı. Azərbaycan ərazisində doqquz mərkəzdə 62 komanda bu liqada iştirak edib. 13 yaşadək uşaqlar arasında Liqa davam etdirilib və 2010-2011-ci illərdə bu liqada 84 komanda iştirak edib.

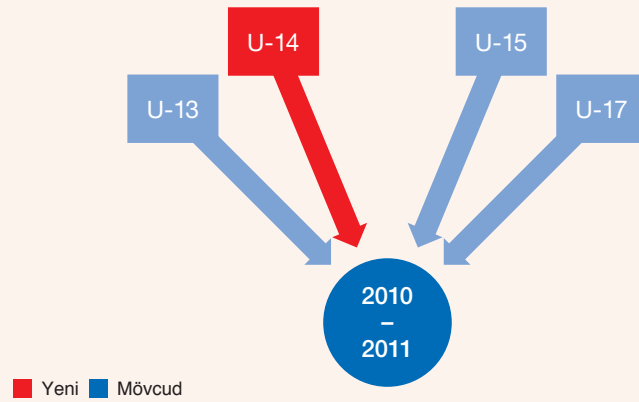
U-13 Qalibi: Qəbələ FK
FK Kapital Bank U-15
Liqa Qalibi: Bakı FK
Azercell U-17 Liqa Qalibi: Bakı FK

Əsas nailiyyətlər:

- 2010-2011-ci illərdə uşaq – yeniyetmələr arasında keçirilən liqa yarışlarında 179 komanda və 3859 oyunçu iştirak edib.

Şəkil 4. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqanın inkişafı 2010-2011-ci illər

2011-12-ci illər

2011-2012-ci illər mövsümündə əlavə olaraq 11 və 16 yaşadək yeniyetmələr arasında iki yeni liqa da fəaliyyətə başlayıb.

11, 13 və 14 yaşadək yeniyetmələr arasında keçirilən bütün liqa yarışları Azərbaycanda doqquz mərkəzdə təşkil edilib. Yarışlar zamanı 6794 oyunçu və müvafiq olaraq 89 komanda iştirak etmişdir.

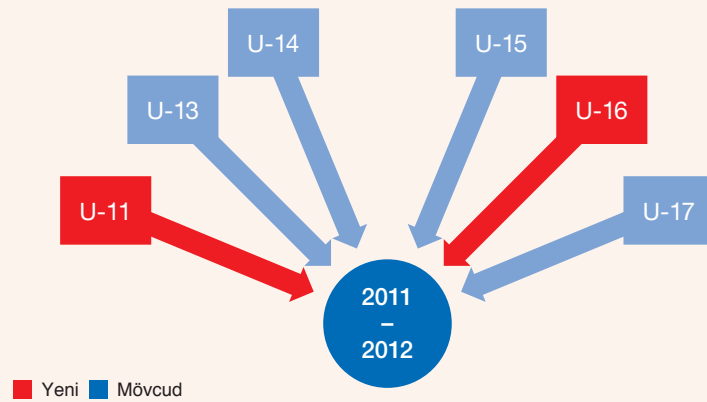
U-11 Qalibi: Çınar (Gəncə)
Coca Cola U-13 Qalibi: Qəbələ FK
U-14 Qalibi: Neftçi PFK
Kapital Bank U-15
Liqa Qalibi: Neftçi PFK
U-16 Qalibi: Bakı FK
Azercell U-17 Liqa Qalibi: İnter PIK

Əsas nailiyyətlər:

- 2011-2012-ci ildə 2 Liqa artıraraq nəzərəcarpacaq yüksəliş olmuşdur – ümumilikdə 296 komanda və 5992 oyunçu cəlb olunub.

Cədvəl 5. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqanın inkişafı 2011-2012-ci illər

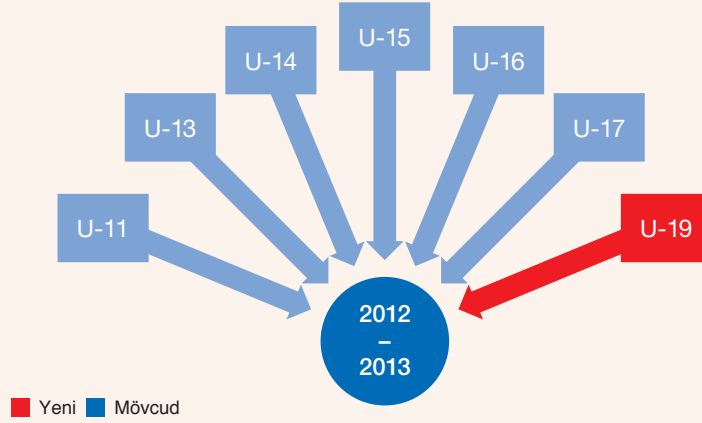

2012-13-cü illər

2012-2013-cü illərdə 19 yaşadək yeniyetmələr arasında yeni liqa fəaliyyətə başlayıb. 11 və 14 yaşadək yeniyetmələr arasında keçirilən bütün liqa yarışları Azərbaycanda yerləşən 12 mərkəzdə təşkil edilib (əvvəlki illərlə müqayisədə Gəncə, Lənkəran və Ağsu kimi əlavə üç mərkəz daxil olmaqla) və bu yarışlarda 77114 oyunçu və müvafiq olaraq 100 komanda iştirak etmişdir.

U-11 Qalibi: Qəbələ FK
Coca-Cola U-13 Qalibi: Qarabağ FK
U-14 Qalibi: Neftçi PFK
yeni qalib U-19: Neftçi PFK

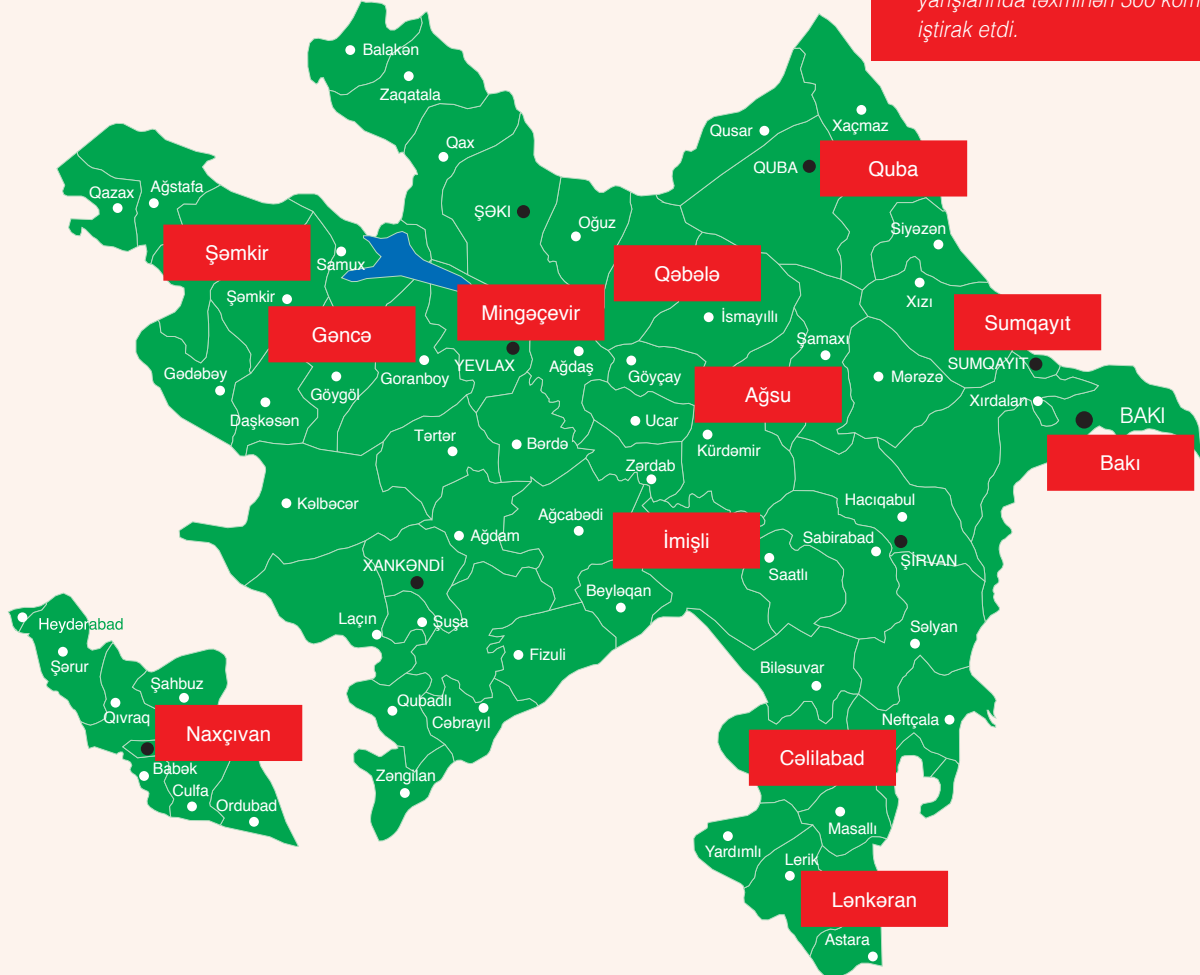
Şəkil 6. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqanın inkişafı 2012-2013-cü illər

Əsas nailiyyətlər:

- 2012-2013-cü illəri əhatə edən mövsüm üçün 19 yaşadək yeniyetmələr arasında yeni liqa fəaliyyətə başlayıb
- Bu mövsümdə keçirilən liqa yarışlarında təxminən 300 komanda iştirak etdi.

Şəkil 7. 2012-2013-cü illərdə liqaların keçirildiyi yerlər

2013-14-cü illər

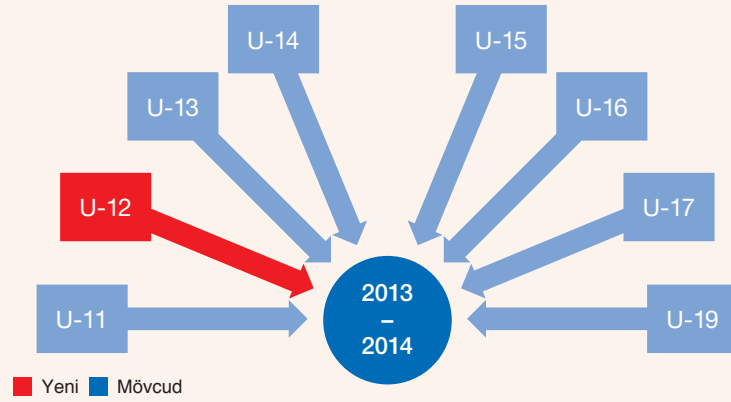
2013-2014-cü illəri əhatə edən mövsüm üçün 12 yaşadək uşaq-yeniyetmələr arasında yeni liqa fəaliyyətə başlayıb.

U-11 Qalibi:	Neftçi PFK
Atena U-12 Qalibi:	Neftçi PFK
Coca-Cola U-13 Qalibi:	Qəbələ FK
U-14 Qalibi:	Bakı FK
Kapital Bank U-15 Qalibi:	Qəbələ FK

Əsas nailiyyətlər:

- 2012-2013-cü illərdə U-12 Liqasında 81 yeni komanda və 1450 oyunçu ilk dəfə iştirak edib
- 12 yaşadək uşaqlar üzrə liqaya Atena şirkəti tərəfindən sponsorluq edilib.

Şəkil 8. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqanın inkişafı 2013-2014-cü illər

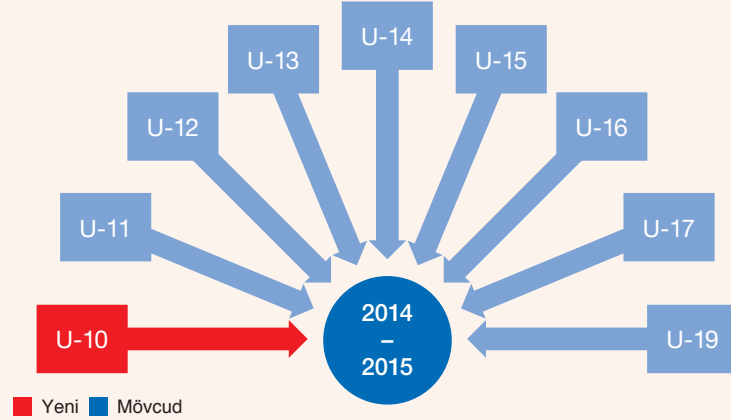

2014-15

2014-2015-ci illəri əhatə edən mövsüm üçün 10 yaşadək uşaqlar arasında yeni liqa fəaliyyətə başlayıb.

Bu, hazırda 10 yaşdan 19 yaşadək bütün yaş qrupları arasında liqaların fəaliyyət göstərdiyini bildirir.

Şəkil 9. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqanın inkişafı 2014-2015-ci illər

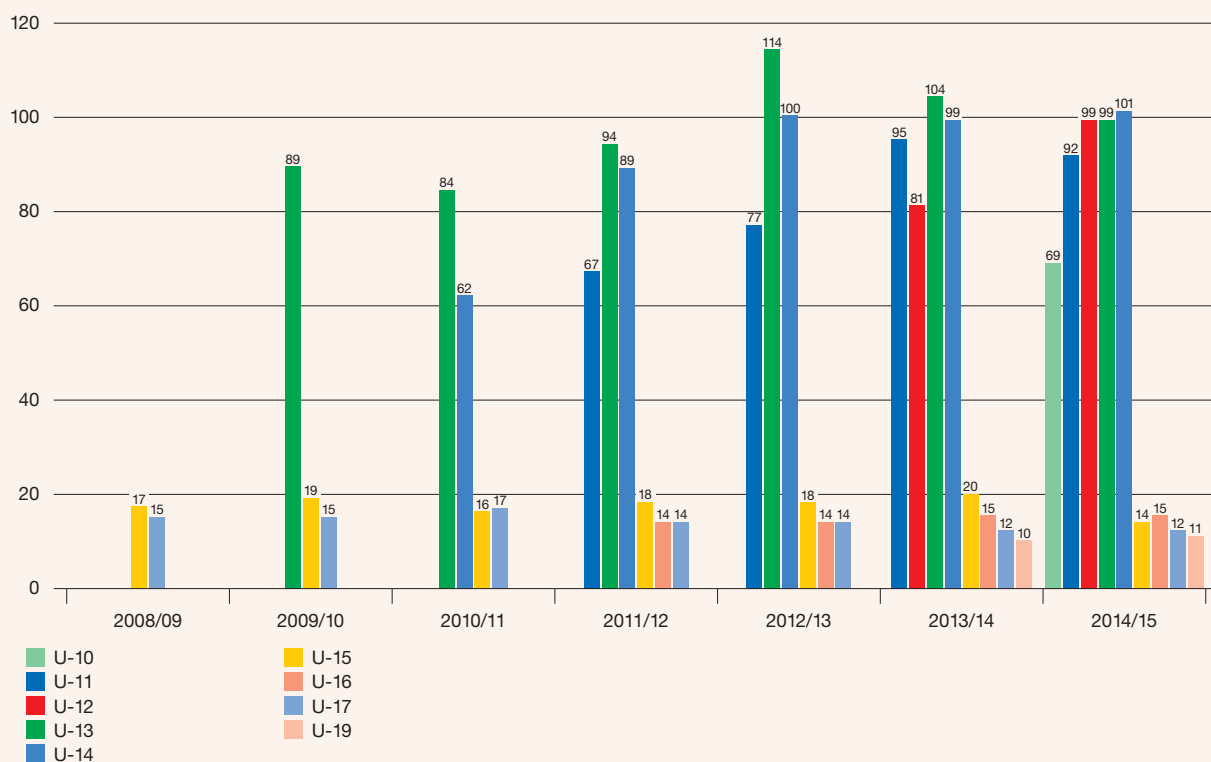

2008-ci ildən başlayaraq uşaq-yeniyetmələr arasında liqaların inkişafı sayəsində oyunçuların və komandaların sayında nəzərəcərpacaq artım olmuşdur və bütün bunlar Cədvəl 1 ilə yanaşı, 10, 11 və 12-ci şəkillərdə göstərilmişdir.

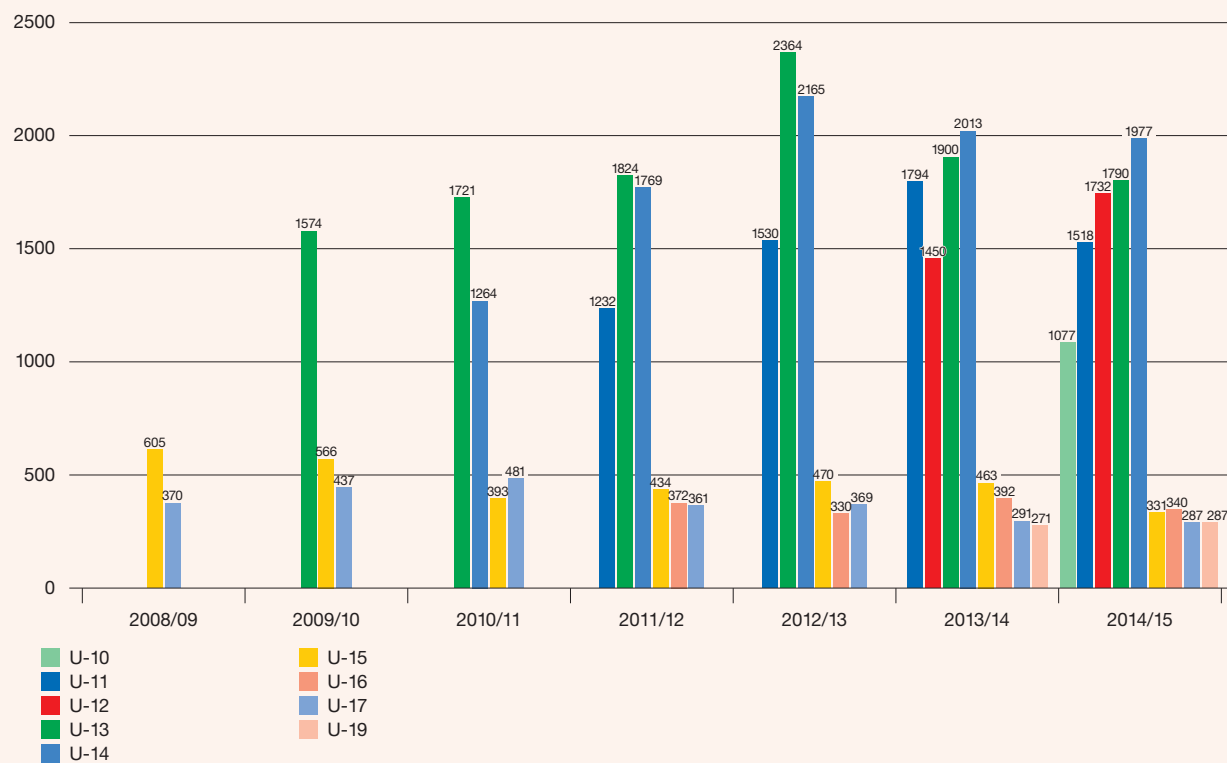
Cədvəl 1. Azərbaycanın uşaq-yeniyetmələr arasında liqalarında iştirak edən komandalar və oyunçuların sayı (2008-2015-ci illər)

Liqa	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	
U-10	–	–	–	–	–	–	69	komandalar
	–	–	–	–	–	–	1,077	oyunçular
U-11	–	–	–	67	77	95	92	komandalar
	–	–	–	1,232	1,530	1,794	1,518	oyunçular
U-12	–	–	–	–	–	81	99	komandalar
	–	–	–	–	–	1,450	1,732	oyunçular
U-13	–	89	84	94	114	104	99	komandalar
	–	1,574	1,721	1,824	2,364	1,900	1,790	oyunçular
U-14	–	–	62	89	100	99	101	komandalar
	–	–	1,264	1,769	2,165	2,013	1,977	oyunçular
U-15	17	19	16	18	18	20	14	komandalar
	605	566	393	434	470	463	331	oyunçular
U-16	–	–	–	14	14	15	15	komandalar
	–	–	–	372	330	392	340	oyunçular
U-17	15	15	17	14	14	12	12	komandalar
	370	437	481	361	369	291	287	oyunçular
U-19	–	–	–	–	–	10	11	komandalar
	–	–	–	–	–	271	287	oyunçular

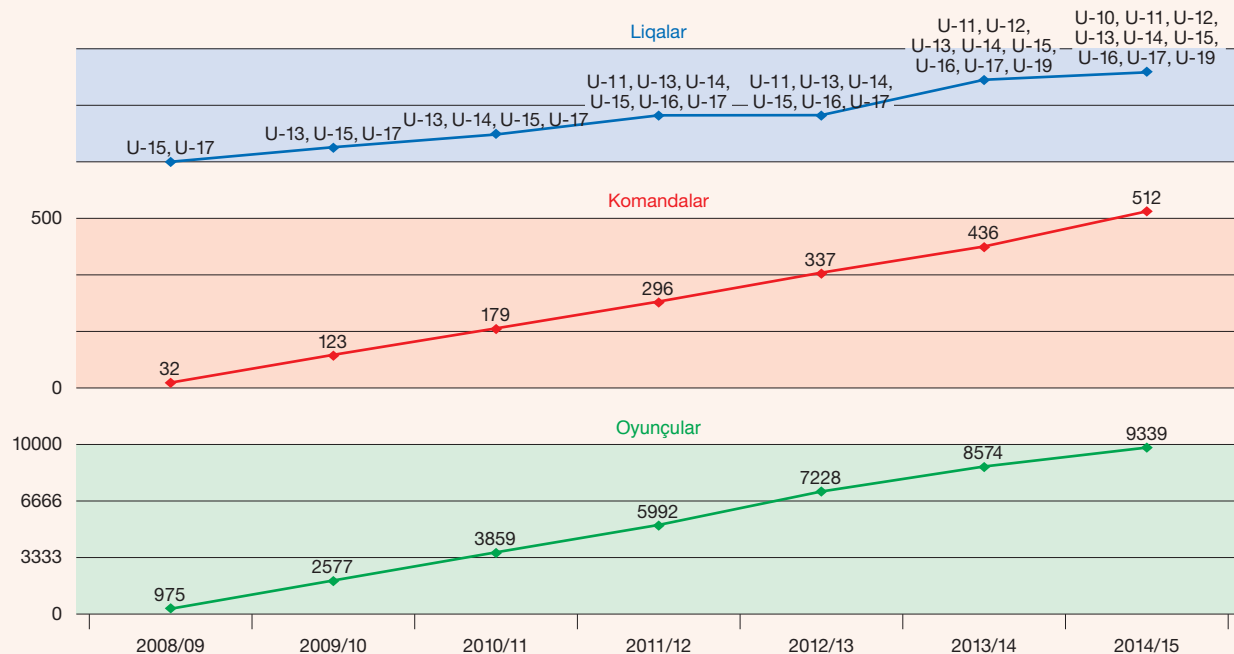
Cədvəl 10. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqalarda oynayan komandaların sayı (yaş qrupu ilə)

Cədvəl 11. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqalarda iştirak edən oyunçuların sayı, (yaş qrupu ilə)

Cədvəl 12. Uşaq-yeniyetmələr arasında liqalar, komandalar və oyunçuların sayının artması

Bu liqalardan əlavə, AFFA uşaq-yeniyyətələri bir çox digər yarış imkanları ilə təmin etmişdir. Həyata keçirilmiş bu yarışlara aşağıdakılar daxildir:

- Qadınlar arasında liqalar – 13, 15, 16, 17 və 19 yaşadək yeniyyətələri (Qadın futbolu adlı 9-cu fəslə baxın)
- Məktəblərdə keçirilən yarışlar, o cümlədən "Coca Cola Məktəbli Kuboku"
- Digər kütləvi futbol proqramları, o cümlədən "Futbol Bakcell ilə" və "Məktəblərdə futbol dərsləri" (Kütləvi futbolçular və İstedadın Müəyyənəşdirilməsi adlı 8-ci fəslə baxın.)

Qeydiyyatdan keçmiş bütün liqalar və 2014-2015-ci illər üzrə həyata keçirilən proqramların qısa icmalı 13-cü Cədvəldə göstərilmişdir.

Əsas nailiyyətlər:

- Uşaq-yeniyyətələri arasında liqaların sayı 2008/09-cu illərdən 2014/15-ci illərə kimi artaraq ikidən (U-15, U-17) doqquza çatmışdır
- Uşaq-yeniyyətələri arasında liqalarda oynayan qeydiyyatdan keçmiş komandaların sayı 2008/09-cu illərdən 2014/15-ci illərə kimi artaraq məhz 32-dən 512-ə çatmışdır
- Uşaq-yeniyyətələri arasında liqalarda oynayan qeydiyyatdan keçmiş oyunçuların sayı 2008/09-cu illərdən 2014/15-ci illərə kimi artaraq 975-dən 9399-a çatmışdır.

Cədvəl 13. Qeydiyyatdan keçmiş liqaların piramidası

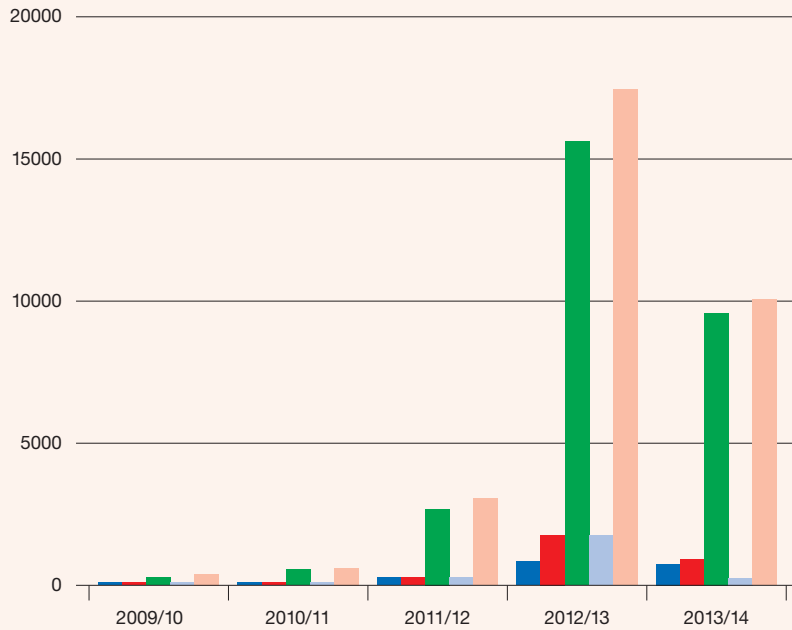
Coca Cola Məktəbli Kuboku

Coca Cola Məktəbli Kuboku üzrə yarışlara 2009/10-cu illərdə start verilmişdir və bu yarışlar əsnasında hər il müxtəlif yaş qruplarına xüsusi diqqət yetirilmişdir. 2009/10-cu illərdən başlayaraq oyunların keçirilməsi üçün istifadə edilən yerlərin sayı 1-dən 74-ə qədər artmışdır. Cəlb edilmiş komandaların sayı 2012/13-cü illərdə özünün ən yüksək nöqtəsinə çatıb. Bu zaman həm 5-ci sinif, həm də 7-ci sinif qruplarında 1500 komanda bir-biri ilə yarışıb.

Cədvəl 2. Coca Cola Məktəbli Kubokunun inkişafı (2009-2014-cü illər)

Mövsüm	Sınıf	Keçirilmə	Komandalar	yerləri
2009-10	4-cü	1	16	16
2010-11	4-cü	4	78	78
2011-12	7-ci	16	328	328
2012-13	5-ci	75	1,500	3,000
	7-ci	75	1,500	
2013-14	7-ci	74	1,285	1,619
	9-cu	74	334	

Cədvəl 14. Məktəblərin "Coca Cola Məktəbli Kuboku" layihəsində iştirakı (2009/10-2013/14-cü illər)

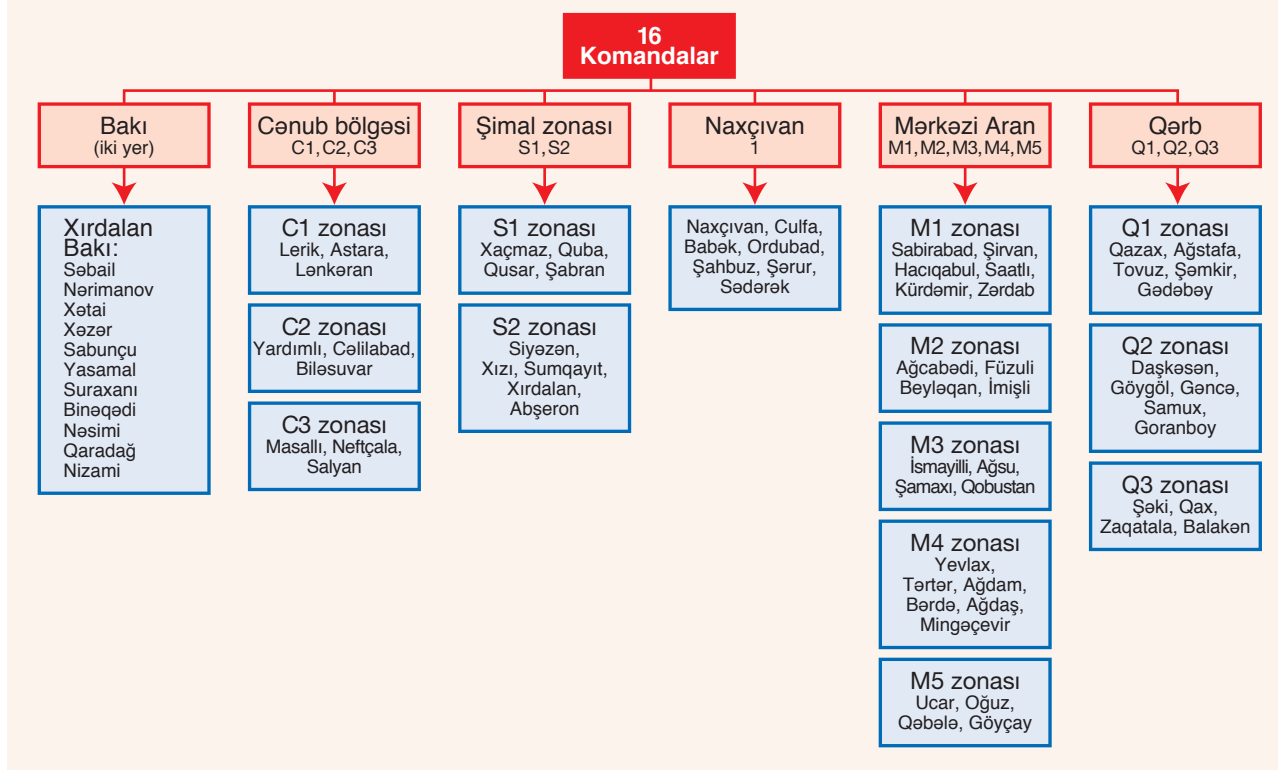

Cədvəl 3. Məktəblərin futbol oyunlarında iştirakı

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Məktəblər	18	94	288	888	784
Siniflər	18	94	288	1,746	977
Oğlanlar	286	525	2,747	15,725	9,621
Qızlar	127	90	335	1,820	495
Oyunçular	413	615	3,082	17,545	10,116

Coca Cola Məktəbli Kuboku üzrə yarışlar Azərbaycanın altı regionunda – Bakı (iki yer), Cənub (3 yer), Şimal (iki yer), Naxçıvan (1 yer), Mərkəzi Aran (5 yer) və Qərb (3 yer) – olmaqla 16 komanda arasında keçirilir. 2013/14-cü illərdə Coca Cola Məktəbli Kuboku çərçivəsində keçirilən yarışlar Azərbaycanın 75 regionunda təşkil edilib və bu yarışlar zamanı 10,116 oyunçu oyunlara cəlb edilib.

Cədvəl 15. Coca Cola Məktəbli Kuboku üzrə yarışların keçirildiyi yerlər

Cədvəl 16. Coca Cola Məktəbli Kuboku üzrə yarışların keçirildiyi yerlər

The map displays the geographical distribution of Coca Cola School Cup competitions across Azerbaijan. Red pins indicate the specific locations where the competitions took place. The locations are spread across various regions, including Baku (BAKI), Ganja (GƏNCƏ), Yevlax (YEVLAX), and others. The map also shows major cities and administrative boundaries.

Bakı
Abşeron
Sumqayıt
Kürdəmir
Sabirabad
İmişli
Ağsu
Biləsuvar
Cəlilabad
Masallı
Lənkəran

Astara
Lerik
Yardımlı
Neftçala
Qobustan
Şamaxı
İsmayilli
Beyləqan
Gədəbəy
Göygöl
Salyan
Quba

Qusar
Xaçmaz
Siyəzən
Şabran
Zərdab
Şəki
Balakən
Zaqatala
Oğuz
Qax
Mingəçevir
Qəbələ

Yevlax
Bərdə
Gəncə
Şəmkir
Tovuz
Qazax
Ağstafa
Füzuli
Ağdam
Ağcabədi
Naxçıvan

Gələcək üçün bəzi planlara aşağıdakılar daxildir:

- Daha aşağı yaş qrupları üzrə liqalar üçün Qış Kuboklarına start verilməsi
- Bütün yaş qrupları üçün mini turnirlər və yoldaşlıq yarışlarının sayının artırılması
- Ölkə daxilində yarışların keçirildiyi yerlərin keyfiyyətinin artırılması və təkmilləşdirilməsi.

Uşaq – yeniyetmələr arasında liqaların cədvəlləri 2008/09-2013/14-cü illər

15 yaşadək yeniyetmələr arasında Liqa Cədvəli 2008/09-cu illər mövsümü

Bakı zonası

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	İnter	18	15	3	0	56-11	48
2	Neftçi	18	14	2	2	46-09	44
3	Təhsil	18	10	4	4	39-15	34
4	Olimpiya məktəbi	18	8	5	5	25-16	29
5	Vətən	18	7	3	8	36-31	24
6	Olimpik	18	6	4	8	14-23	22
7	Bakı	18	6	1	11	27-25	19
8	MOLK	18	4	3	11	16-36	15
9	Qarabağ	18	3	5	10	17-36	14
10	Bakılı	18	1	2	15	10-83	5

Regional zona

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Xəzər Lənkəran	12	8	3	1	34-11	27
2	MKT-Araz	12	8	3	1	37-14	27
3	Karvan	12	7	5	0	25-05	26
4	Muğan	12	2	5	5	18-20	11
5	Turan	12	3	2	7	11-29	11
6	Simurq	12	2	3	8	10-24	9
7	Qəbələ	12	1	2	9	08-38	5

17 yaşadək yeniyetmələr arasında Liqa Cədvəli 2008/09-cu illər mövsümü

Bakı zonası

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Nefçi	14	11	2	1	35-08	35
2	İnter	14	11	1	2	35-07	34
3	Bakı	14	8	2	4	28-12	26
4	MOLK	14	7	2	5	24-22	23
5	Qarabağ	14	6	3	5	18-13	21
6	Standard	14	5	1	8	24-32	16
7	Olimpik	14	3	0	11	14-37	9
8	Bakılı	14	0	0	14	04-52	0

Regional zona

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Turan	14	10	3	1	34-14	33
2	Xəzər Lənkəran	14	9	4	1	30-10	31
3	Muğan	14	6	6	2	21-08	24
5	MKT-Araz	14	6	2	6	38-20	20
4	Azəri	14	5	0	9	21-27	15
6	Simurq	14	4	1	9	24-38	13
7	Qəbələ	14	3	2	9	17-34	11
8	Karvan	14	2	2	10	10-50	8

Kapital Bankın sponsorluq etdiyi 15 yaşadək yeniyetmələr arasında liqanın cədvəli 2009-2010-cu illər mövsümü

A Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	İnter	18	15	2	1	70-09	47
2	Baku-95	18	12	4	2	86-15	40
3	MKT-Araz	18	11	2	5	50-19	35
4	Xəzər Lənkəran	18	10	2	6	36-29	32
5	Neftçi İSM	18	10	2	6	30-30	32
6	Standard	18	7	1	10	22-47	22
7	Olimpik-Şüvəlan	18	4	4	10	18-27	16
8	Simurq	18	4	4	10	15-46	16
9	Sülh	18	3	1	14	31-84	10
10	Muğan	18	2	2	14	10-63	8

B Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	16	11	3	2	43-12	36
2	Neftçi	16	11	3	2	27-06	36
3	Qarabağ	16	10	3	3	33-17	33
4	Təhsil	16	6	7	3	21-13	25
5	Vətən	16	7	3	6	26-19	24
6	Sumqayıt	16	5	4	7	16-21	19
7	Baku-96	16	4	3	9	13-27	15
8	Karvan	16	2	2	12	14-49	8
9	Turan	16	1	2	13	07-32	5

Play-off oyunlarından sonra Kapital Bankın sponsorluq etdiyi 15 yaşadək yeniyetmələr üzrə 2009/10-cu illərdə keçirilən liqanın qalibi Qarabağ FK oldu.

“Azercell” şirkətinin sponsorluq etdiyi 17 yaşadək yeniyetmələr arasında liqanın cədvəli. 2009-2010-cu illər

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	28	24	2	2	89-22	74
2	İnter	28	20	5	3	78-30	65
3	Neftçi	28	19	4	5	67-26	61
4	Qarabağ	28	15	6	7	75-26	51
5	Neftçi İSM	28	14	5	9	40-27	47
6	Bakı	28	14	4	10	79-54	46
7	Xəzər Lənkəran	28	12	5	11	32-46	41
8	Olimpik-Şüvəlan	28	11	5	12	43-46	38
9	Standard	28	11	4	13	44-46	37
10	MKT-Araz	28	10	2	16	44-58	32
11	Turan	28	9	5	14	40-53	32
12	Muğan	28	7	7	14	36-31	28
13	Vətən	28	5	2	21	24-89	17
14	Simurq	28	4	4	20	31-94	16
15	Karvan	28	1	2	25	13-75	5

Kapital Bankın sponsorluq etdiyi 15 yaşadək yeniyetmələr arasında liqanın cədvəli. 2010-2011-ci illər

A Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	14	9	2	3	38-12	29
2	İnter	14	9	2	3	35-14	29
3	Xəzər Lənkəran	14	9	1	4	26-22	28
4	Turan	14	7	1	6	23-29	22
5	Qarabağ	14	6	3	5	26-20	21
6	AZAL	14	4	4	6	21-21	16
7	Vətən	14	2	3	9	17-42	9
8	MOİK	14	1	2	11	13-39	5

Final turu

No	A Qrupu	P	W	D	L	GD	Pt
1	İnter	6	4	1	1	19-07	13
2	Qəbələ	6	3	3	0	11-04	12
3	Neftçi İSM	6	1	1	4	06-10	4
4	Muğan	6	1	1	4	04-19	4

B Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	14	12	1	1	55-05	37
2	Neftçi	14	12	1	1	72-07	37
3	Neftçi İSM	14	8	1	5	25-16	25
4	Muğan	14	6	0	8	20-33	18
5	OEÜ GİM	14	4	2	8	13-42	14
6	MKT-Araz	14	4	0	10	22-48	12
7	Gəncə	14	3	2	10	12-46	11
8	Simurq	14	3	1	10	16-38	10

Final Turu

No	B Qrupu	P	W	D	L	GD	Pt
1	Neftçi	6	3	3	0	11-04	12
2	Bakı	6	3	1	2	08-10	10
3	Turan	6	2	1	3	10-12	7
4	Xəzər Lənkəran	6	1	1	4	06-09	4

Play-off oyunlarından sonra Kapital Bankın sponsorluq etdiyi 15 yaşadək yeniyetmələr üzrə 2010/11-ci illərdə keçirilən liqanın qalibi Bakı FK oldu.

“Azercell” şirkətinin sponsorluq etdiyi 17 yaşadək
yeniyyətmələr arasında liqanın cədvəli 2010-2011-ci illər

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	32	28	1	3	97-18	85
2	Qəbələ	32	27	3	2	87-11	84
3	Neftçi	32	26	2	4	84-28	80
4	Neftçi İSM	32	22	4	6	58-25	67
5	Qarabağ	32	21	4	7	64-31	67
6	Bakı II	32	20	3	9	84-46	63
7	İnter	32	18	5	9	60-29	59
8	Muğan	32	15	5	12	50-46	50
9	Turan	32	9	7	16	37-52	34
10	Əlinçə	32	8	7	17	47-67	31
11	AZAL	32	8	6	18	29-44	30
12	ROİL	32	7	8	17	31-51	29
13	Xəzər Lənkəran	32	5	11	16	36-51	26
14	Simurq	32	6	3	23	25-82	21
15	MKT-Araz	32	5	4	23	37-93	19
16	Gənclik	32	4	7	21	26-77	19
17	MOİK	32	3	2	27	17-112	11

Kapital Bankın sponsorluq etdiyi 15 yaşadək yeniyyətmələr
arasında liqanın cədvəli 2011-2012-ci illər mövsümü

A Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	İnter	16	13	1	2	51-07	40
2	Qəbələ	16	12	3	1	73-11	39
3	Neftçi	16	12	0	4	81-15	36
4	Qarabağ	16	9	1	6	43-18	28
5	Turan	16	9	1	6	36-31	28
6	Simurq	16	6	1	9	29-33	19
7	Bakı Kəndləri	16	4	0	12	46-62	12
8	Bakı 008	16	2	1	13	23-78	7
9	Neftçi AOC	16	1	0	15	07-134	3

A Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	İnter	6	5	0	1	11-05	15
2	Qəbələ	6	4	0	2	15-09	12
3	Neftçi İSM	6	3	0	3	11-11	9
4	Rəvan	6	0	0	6	04-16	0

B Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	16	14	1	1	57-14	43
2	AZAL	16	10	2	4	43-20	32
3	Revan	16	7	3	6	27-25	24
4	Neftçi İSM	16	6	4	6	24-20	22
5	Sumqayıt	16	5	5	6	22-19	20
6	Xəzər Lənkeran	16	4	6	6	15-20	18
7	Vətən	16	5	2	9	24-60	17
8	Kəpəz	16	4	3	9	12-28	15
9	ROİL	16	2	4	10	11-29	10

B Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	6	5	0	1	18-01	15
2	Neftçi	6	4	0	2	09-08	12
3	Qarabağ	6	2	0	4	05-14	6
4	AZAL	6	1	0	5	03-12	3

Play-off oyunlarından sonra Kapital Bankın sponsorluq etdiyi 15 yaşadək yeniyetmələr arasında 2011/12-ci illərdə keçirilən liqanın qalibi Neftçi FK oldu.

16 yaşadək yeniyetmələr arasında 2011-2012-ci illər mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	26	24	1	1	127-33	73
2	Qəbələ	26	18	3	5	115-45	57
3	Neftçi	26	15	7	4	77-31	52
4	İnter	26	15	5	6	69-30	50
5	Xəzər Lənkeran	26	11	7	8	71-44	40
6	AZAL	26	11	6	9	50-40	39
7	Sumqayıt	26	10	8	8	51-52	38
8	Turan	26	10	2	14	48-69	32
9	Qarabağ	26	8	6	12	41-44	30
10	Lokomotiv	26	7	8	11	46-38	29
11	Revan	26	8	5	13	50-83	29
12	Vətən	26	7	3	16	37-90	24
13	Gənclik	26	3	5	18	22-87	14
14	MKT-Araz	26	2	0	24	19-147	6

“Azercell” şirkətinin sponsorluq etdiyi 17 yaşadək yeniyetmələr arasında 2011-2012-ci illər mövsümündə keçirilən liqanın cədvəl

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	İnter	26	22	2	2	64-23	68
2	Qarabağ	26	20	3	3	68-16	63
3	Bakı	26	19	4	3	65-18	61
4	Neftçi	26	17	3	6	58-33	54
5	Qəbələ	26	15	4	7	73-33	49
6	AZAL	26	9	10	7	33-24	37
7	Neftçi İSM	26	8	8	10	34-41	32
8	Xəzər Lənkəran	26	6	10	10	25-28	28
9	Kəpəz	26	8	4	14	36-45	28
10	Rəvan	26	6	8	12	35-50	26
11	Şahdağ	26	4	7	15	27-53	19
12	Sumqayıt	26	4	6	16	25-61	18
13	Turan	26	4	4	18	22-62	16
14	Simurq	26	3	1	22	21-99	10

Kapital Bankın sponsorluq etdiyi 15 yaşadək yeniyetmələr arasında 2012-2013-cü illər mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

A Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	16	15	0	1	79-09	45
2	Əlinçə	16	13	0	3	53-12	39
3	Qarabağ	16	11	0	5	37-22	33
4	Şahdağ	16	7	3	6	19-29	24
5	Neftçi İSM	16	4	5	7	21-28	17
6	AZAL	16	5	2	9	26-46	17
7	Sumqayıt	16	4	2	10	12-41	14
8	Rəvan	16	3	3	10	12-39	12
9	Kəpəz	16	1	3	12	11-44	6

B Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	16	14	2	0	73-04	44
2	Neftçi	16	13	2	1	49-13	41
3	İnter	16	10	2	4	49-10	32
4	Turan	16	7	3	6	27-26	24
5	Xəzər Lənkəran	16	6	2	8	22-36	20
6	Vətən	16	5	2	9	21-42	17
7	ROİL	16	4	2	10	21-47	14
8	Təhsil	16	3	1	12	18-56	10
9	Simurq	16	1	2	13	10-56	5

Final turu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	10	7	1	2	28-07	22
2	Əlinçə	10	6	0	4	20-19	18
3	Bakı	10	5	2	3	11-13	17
4	İnter	10	3	2	5	15-15	11
5	Neftçi	10	1	5	4	11-14	8
6	Qarabağ	10	2	2	6	17-34	8

16 yaşadək yeniyetmələr arasında 2012-2013-cü illər mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Gabala	24	20	3	1	134-22	63
2	Neftçi	24	18	3	3	97-24	57
3	Bakı	24	15	3	6	91-29	48
4	İnter	24	15	2	7	65-34	47
5	Xəzər Lənkeran	24	13	4	7	48-35	43
6	Qarabağ	24	12	3	9	57-31	39
7	Sumqayıt	24	10	4	10	48-45	34
8	Vətən	24	10	2	12	47-52	32
9	AZAL	24	10	1	13	33-52	31
10	Revan	24	8	6	10	46-37	30
11	Turan	24	5	1	18	32-80	16
12	Bakı-008	24	2	0	22	12-137	6
13	Bakı Kəndləri	24	2	0	22	24-156	6

“Azercell” şirkətinin sponsorluq etdiyi 17 yaşadək yeniyetmələr arasında 2012-2013-cü illər mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	26	22	3	1	95-26	69
2	Neftçi	26	20	1	5	86-33	61
3	Bakı	26	18	3	5	88-25	57
4	Qarabağ	26	16	4	6	61-29	52
5	İnter	26	14	6	6	82-29	48
6	Revan	26	11	3	12	48-55	36
7	AZAL	26	10	4	12	30-49	34
8	Kəpəz	26	8	7	11	27-30	31
9	Gənclik	26	8	7	11	38-64	31
10	Xəzər Lənkeran	26	8	4	14	48-60	28
11	Sumqayıt	26	7	4	15	37-70	25
12	Turan	26	7	4	15	29-64	25
13	Simurq	26	3	4	19	16-76	13
14	ROIL	26	1	4	21	19-94	7

19 yaşadək yeniyetmələr arasında 2012-2013-cü illər mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Neftçi PFK	6	5	0	1	25-07	15
2	Qəbələ FK	6	4	1	1	20-13	13
3	Bakı FK	6	3	1	2	15-12	10
4	Qarabağ FK	6	3	1	2	20-14	10
5	Sumqayıt FK	6	2	0	4	15-27	6
6	Revan FK	6	1	1	4	12-20	4
7	AZAL FK	6	0	2	4	10-24	2

15 yaşadək yeniyetmələr arasında 2013-2014-cü illər mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

A Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Neftçi PFK	18	13	3	2	59-13	42
2	Bakı FK	18	13	2	3	41-15	41
3	Xəzər Lənkəran	18	11	3	4	33-16	36
4	Sumqayıt	18	10	2	6	27-23	32
5	Lokomotiv	18	8	3	7	39-24	27
6	AZAL	18	7	5	6	19-22	26
7	Quba	18	5	2	11	21-40	17
8	MKT-Araz	18	4	3	11	17-43	15
9	Şirvan	18	4	2	12	24-53	14
10	Neft-Qaz	18	0	5	13	14-45	5

B Qrupu

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ FK	18	15	1	2	104-18	46
2	İnter	18	13	1	4	77-11	40
3	Qarabağ	18	11	4	3	38-15	37
4	Rəvan FK	18	9	2	7	40-27	29
5	Kəpəz	18	8	4	6	26-36	28
6	Neftçi İSM	18	5	6	7	22-32	21
7	Simurq	18	6	3	9	24-53	21
8	Turan	18	5	3	10	31-62	18
9	Vətən	18	3	2	13	13-53	11
10	Bakı Kəndləri	18	2	0	16	11-79	6

II MƏRHƏLƏ

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	10	10	0	0	24-04	30
2	Neftçi	10	7	0	3	16-08	21
3	İnter	10	5	1	4	16-15	16
4	Bakı	10	2	2	6	08-12	8
5	Xəzər Lənkəran	10	1	3	6	06-18	6
6	Qarabağ	10	1	2	7	09-22	5

16 yaşadək yeniyetmələr arasında 2013-2014-cü illər
mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Qəbələ	26	21	4	1	105-16	67
2	Bakı	26	21	2	3	65-14	65
3	Neftçi PFK	26	16	7	3	61-22	55
4	Əlinçə	26	18	1	7	78-27	55
5	Qarabağ	26	15	7	4	54-21	52
6	İnter	26	15	7	4	46-20	52
7	Neftçi İSM	26	11	5	10	26-24	38
8	Xəzər Lənkeran	26	8	8	10	27-31	32
9	Sumqayıt	26	8	1	17	42-54	25
10	AZAL	26	7	4	15	33-50	25
11	Vətən	26	6	3	17	21-60	21
12	Revan	26	6	2	18	20-80	20
13	Simurq	26	2	3	21	14-99	9
14	Şahdağ	26	1	0	25	13-87	3

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	22	18	1	3	70-10	55
2	Qəbələ	22	16	2	4	75-15	50
3	Neftçi	22	16	2	4	55-16	50
4	İnter	22	12	5	5	43-28	41
5	Qarabağ	22	12	4	6	42-26	40
6	Revan	22	13	1	8	51-32	40
7	Xəzər Lənkeran	22	9	5	8	32-29	32
8	Sumqayıt	22	8	4	10	41-48	28
9	AZAL	22	5	1	16	26-69	16
10	Turan	22	3	4	15	25-91	13
11	Simurq	22	2	2	18	17-54	8
12	Kəpəz	22	1	3	18	09-68	6

19 yaşadək yeniyetmələr arasında 2013-2014-cü illər
mövsümündə keçirilən liqanın cədvəli

No	Komanda	P	W	D	L	GD	Pt
1	Bakı	26	20	4	2	76-22	64
2	Qəbələ	26	19	4	3	78-24	61
3	İnter	27	16	3	8	76-45	51
4	Neftçi	27	15	1	11	82-54	46
5	Revan	27	12	6	9	64-31	42
6	Qarabağ	27	12	4	11	57-48	40
7	Xəzər Lənkeran	26	10	4	12	52-48	34
8	Simurq	26	10	2	14	53-75	32
9	Sumqayıt	27	2	1	24	32-117	7
10	AZAL	27	2	1	24	26-132	7

06 Tallinn

06

“Dünya səviyyəli oyunçuların inkişafı üçün biz daha bacarıqlı, ixtisaslı məşqçilər hazırlamalıyıq və bu məşqçilər oyunçuların inkişafının hər bir mərhələsində onları dəstəkləməlidir. Biz daha çox futbolçular cəlb etdikcə, oyunu dəstəkləmək üçün daha çox və daha keyfiyyətli məşqçilərə, hakimlərə və rəhbərlərə ehtiyac duyuruq.”

Bernhard Lippert, AFFA-nın Texniki Direktoru

Məşqçilər, hakimlər və rəhbərlər kütləvi futbol nümayəndələrindən tutmuş peşəkar səviyyəyə qədər futbolun inkişafını dəstəkləyən zəruri insan resursunu formalaşdırır. Davamlı inkişafı təşviq etmək üçün futbol heyətinin təlimi və inkişafına xüsusi diqqət ayrılmalıdır. “Futbol ölkələri” kimi tanınan ölkələrdə məşqçilərin kvalifikasiyası bu idman növü üzrə inkişaf strategiyasının əsasını təşkil etmişdir. Daha çox oyunçuların cəlb edilməsi məşqçilər, hakimlər və rəhbərlər üçün tələb səviyyəsini artırır. Yüksək keyfiyyətli təlim vasitəsilə lazımi bacarıqlara yiyələnmiş yeni futbolçuların oyun zamanı inkişaf etmələri və daha yüksək səviyyədə oynamaları üçün onlara aydın hərəkət istiqamətləri və xüsusi imkanlar lazımdır. Nəticə etibarilə, yüksək keyfiyyətli məşqçilərin işə alınması, saxlanması və inkişaf etdirilməsi futbolun davamlı tərəqqisi üçün baza rolunu oynayır.

Keyfiyyətli təhsil və təlim qadınlar, əlilliyi olan insanlar, etnik azlıqlar və digər marginal qrupların futbola cəlb edilməsini dəstəkləyir.

AFFA məşqçilər, hakimlər və rəhbərlərin hər tərəfli təlim proqramları ilə təmin edilməsi əzmindədir. AFFA həmçinin, tibbi məsələlər, marketing və qadın futbolu da daxil olmaqla, müxtəlif mövzular üzrə UEFA və FIFA-nın bir sıra seminarlarına ev sahibliyi etməklə bərabər bu tədbirlərdə iştirak etmişdir.

Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015-ci illər) sayəsində keçirilmiş təlim kurslarının sayı və çeşidində nəzərəcərpacaq artım olmuşdur,

nəticədə bu idman növünün inkişafına cəlb edilmiş şəxslərin bilik və bacarıqları təkmilləşməkdədir.

Bu sahənin daha da inkişafı üçün müəyyən addımlar atılmalıdır, çünki əsas heyətin təlimi və inkişafı mürəkkəb iş olmaqla yanaşı, davamlı səy göstərilməsini tələb edir.

Son 10 ildə həyata keçirilmiş təlim kursları və seminarlar barədə əlavə məlumatlar aşağıda göstərilmişdir:

- Məşqçilərin təlimi və inkişafı
- FIFA / UEFA-nın seminarları və elmi konfransları
- Məsul şəxslərin təlimi
- Könüllülük və Könüllülərin təlimi
- Digər seminarlar.

Məşqçilərin təlimi və inkişafı

Dünya səviyyəli futbolçuların yetişməsi üçün peşəkar məşqçilərə ehtiyac var. Onlar oyunçuların inkişafında müstəsna rola malikdirlər.

Son 10 il ərzində aşağıdakı məşqçi kursları həyata keçirilmişdir:

- AFFA C
- UEFA B
- UEFA A
- UEFA Pro.

AFFA C məşqçi kursları

1-ci cədvəldə 2006-2014-cü illər arasında Azərbaycanda həyata keçirilmiş "AFFA C" kursları sadalanır.

Cədvəl 1. "AFFA C" təlim kursları (2006-2014-cü illər)

Tarixlər	Təlimçi (Təlimçilər)	İştirakçıların sayı	Kursu uğurla bitirənlərin sayı	Kursu uğurla bitirənlərin faiz göstəricisi
23-29 mart 2006-cı il	Rəfiq Bağırov	30	25	83%
20-26 noyabr 2006-cı il	Rəfiq Bağırov	24	18	75%
5-11 mart 2007-ci il	Rəfiq Bağırov	25	19	76%
6-12 noyabr 2007-ci il	Rəfiq Bağırov	35	27	77%
13-19 dekabr 2007-ci il	Rəfiq Bağırov	22	17	77%
18-24 fevral 2008-ci il	Rəfiq Bağırov	30	24	80%
10-14 dekabr 2008-ci il	Rəfiq Bağırov	33	21	64%
1-8 noyabr 2009-cu il	Rəfiq Bağırov	32	26	81%
5-10 iyul 2010-cu il	Nikolay Adam	24	19	79%
11-24 yanvar 2011-ci il	Nikolay Adam	44	37	84%
2-8 may 2011-ci il	Nikolay Adam	23	14	61%
11-17 avqust 2011-ci il	Nikolay Adam	18	11	61%
10-17 fevral 2012-ci il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	18	11	61%
10-17 mart 2012-ci il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	18	10	56%
7-14 may 2012-ci il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	18	12	67%
14-21 avqust 2012-ci il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	16	6	38%
18-26 dekabr 2012-ci il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	18	6	33%
14-22 yanvar 2013-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	12	6	50%
30 mart – 7 aprel 2013-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	18	12	67%
9-17 iyun 2013-cü il (Gəncədə)	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	17	8	47%
15-23 avqust 2013-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	16	10	63%
22 noyabr – 1 dekabr, 2013-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	16	6	38%
14-23 dekabr 2013-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	16	6	38%
22-31 yanvar 2014-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	11	4	36%
21-30 aprel 2014-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	16	9	56%
5-9 iyun 2014-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov	15	8	53%
21-25 iyun 2014-cü il	Osman Rəhimov, Arif Əsədov, Aslan Kərimov			

AFFA C məşqçi kursları

- İlk kurs 2006-cı ildə Rəfiq Bağırov tərəfindən aparılmışdır
- 2010-cu ildən etibarən AFFA hər il 5-7 "C" lisenziyalı məşqçi kursları keçirmişdir
- Kurslar Osman Rəhimov və Aslan Kərimov tərəfindən aparılır.

AFFA C məşqçi kursları (2006-2014)

İştirakçıların ümumi sayı: 565

Kursu uğurla başa vuranların sayı: 372

Kursu uğurla başa vuranların faizlə göstəricisi: 66%

UEFA B məşqçi kursları

2-ci cədvəldə 2005-2014-cü illər ərzində Azərbaycanda həyata keçirilmiş UEFA B məşqçi kursları göstərilmişdir.

Cədvəl 2. UEFA B məşqçi kursları (2005-2014-cü illər)

Tarixlər	Təlimçi (Təlimçilər)	İştirakçıların sayı	Kursu uğurla bitirənlərin sayı	Kursu uğurla bitirənlərin faiz göstəricisi
15-29 mart 2005-cü il	Zdenek Sivek, Rafiq Bağirov	24	17	71%
7-20 yanvar 2006-cı il	Zdenek Sivek, Rafiq Bağirov	25	16	64%
7-20 aprel və 2-4 iyun 2008-ci il	Zdenek Sivek, Rafiq Bağirov	25	18	72%
10-19 dekabr 2008-ci il 12-16 yanvar 2009-cu il	Oliver Pelzer	33	19	56%
Noyabr 2009-cu il	Oliver Pelzer	32	21	66%
12-22 iyul 2010	Nikolay Adam	22	16	73%
1-15 mart 2011-ci il	Nikolay Adam	30	19	63%
9-22 sentyabr 2011-ci il	Nikolay Adam	17	11	65%
9-22 aprel 2012-ci il	Nikolay Adam, Aslan Kərimov	17	9	53%
18 sentyabr – 2 oktyabr 2012-ci il	Nikolay Adam, Aslan Kərimov	18	6	33%
4-18 fevral 2013-cü il	Nikolay Adam, Aslan Kərimov	11	4	36%
21 oktyabr – 4 noyabr 2013	Nikolay Adam, Aslan Kərimov	17	12	71%
3-7 noyabr – 17 fevral 10-14 mart 2014-cü il	Nikolay Adam, Aslan Kərimov	16	7	44%
7-11 / 21-25 iyul 2014-cü il 18-28 avqust 2014-cü il	Nikolay Adam, Aslan Kərimov	17	10	59%

UEFA B məşqçi kursları

- Kursların keçirilməsinə 2005-ci ildə start verilmişdir
- 2010-cu ildən AFFA ildə 2 kurs keçirmişdir
- 2011-ci ildən kurslar alman mütəxəssisi Nikolay Adam və köməkçi məşqçi Aslan Kərimov tərəfindən aparılmışdır.

UEFA B məşqçi kursları (2005-2014-cü illər)

İştirakçıların ümumi sayı: 304

Kursu uğurla başa vuranların sayı: 185

Kursu uğurla başa vuranların faizlə göstəricisi: 61%

UEFA A məşqçi kursları

3-cü Cədvəldə 2007-2014-cü illər ərzində Azərbaycanda həyata keçirilmiş UEFA A məşqçi kursları göstərilmişdir.

Cədvəl 3. UEFA A məşqçi kursları (2007-2014-cü illər)

Tarixlər	Təlimçi (Təlimçilər)	İştirakçıların sayı	Kursu uğurla bitirənlərin sayı	Kursu uğurla bitirənlərin faiz göstəricisi
Sentyabr-avqust 2007-ci il	Zdenek Sivek, Rafiq Bağırov	15	12	80%
3-25 may, 2010-cü il	Erik Rutmoller, Reyner Kraft	26	20	77%
21 noyabr-9 dekabr 2011-ci il	Nikolay Adam, Taskin Aksoy	18	8	44%
23 noyabr-14 dekabr 2012-ci il	Nikolay Adam, Reyner Kraft	15	13	87%
15 noyabr-7 dekabr 2013-cü il	Nikolay Adam, Torsten Spittler	14	7	50%
14-19 iyul / 29 sentyabr 4 oktyabr / 17-22 və 24-29 noyabr 2014-cü il	Nikolay Adam, Herold Hartmut	16	Hələ mövcud deyil	Hələ mövcud deyil

UEFA A məşqçi kursları

- 2007-ci ildən etibarən AFFA tərəfindən ildə bir dəfə keçirilir
- 2011-ci ildən alman mütəxəssis Nikolay Adam tərəfindən keçirilir.

UEFA A coaching courses (2007-2014)

İştirakçıların ümumi sayı: 104

Kursu uğurla başa vuranların sayı: 60

Kursu uğurla başa vuranların faizlə göstəricisi: 68%

UEFA-nın Pro məşqçi kursları

4-cü Cədvəldə 2011-2014-cü illər ərzində Azərbaycanda həyata keçirilmiş UEFA-nın məşqçi kursları göstərilmişdir.

Cədvəl 4. UEFA-nın Pro məşqçi kursları (2011-2014-cü illər)

Tarixlər	Təlimçi (Təlimçilər)	İştirakçıların sayı	Kursu uğurla bitirənlərin sayı	Kursu uğurla bitirənlərin faiz göstəricisi
2011-2012-ci illər	Erik Rutmoller (Erich Rutemoller), Deni Reyser (Dany Rayser), Fritz Schmidt	11	9	82%
2014-2015-ci illər	Erik Rutmoller (Erich Rutemoller), Deni Reyser (Dany Rayser), Fritz Schmidt	12	Cari kurslar	Cari kurslar

UEFA – nın Pro məşqçi kursları

- İlk Pro məşqçi kursu 2011-ci ildə AFFA tərəfindən dəvət olunmuş UEFA-nın mütəxəssisləri tərəfindən keçirilmişdir
- 2014-cü ildə AFFA tərəfindən ikinci Pro məşqçi kursuna start verilmişdi
- Kurslar peşəkar futbol, koordinasiya, sürət, güc, dözümlülük, bərpa, reabilitasiya, zədənin qarşısının alınması və qidalanma üzrə müasir tələblər barədə sessiyaları ehtiva edirdi.

5-ci Cədvəldə Azərbaycanın uşaq-yeniyetmələr komandaları üzrə klub məşqçilərin hazırkı kvalifikasiyalari göstərilmişdir.

5-ci Cədvəl. Uşaq futbol klublarının məşqçilərinə dair ixtisas tələbləri (2014)

Klublar	Uşaq futbol klubları									Ümumi ixtisaslar			
	U-19	U-17	U-16	U-15	U-14	U-13	U-12	U-11	U-10	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası ADBTİA	UEFA B	UEFA A	UEFA Pro
Qarabağ FK	A*	B	B	PRO*	B	B	B	A	A	–	5	3	1
İnter PİK	A	B	B	A	B	B	B*	B	B	–	7	2	–
Qəbələ FK	B	B	B	B	B	B	B	B	B	–	9	–	–
Neftçi PİK	A	B	B	B	B	B	A	B	B	–	7	2	–
Bakı FK	A	A	B	B	B	B	B	A	B*	–	6	3	–
Xəzər Lənkəran FK	B	B	B	B	B	B	B	A**	A	–	7	2	–
Simurq PİK	B	B	B	A*	B	B	B	A	B	–	7	2	–
AZAL FK	B	B	B	B	B	B	A**	B	A	–	7	2	–
Sumqayıt FK	ADBTİA	B	B	A*	A	ADBTİA	B	B	–	2	4	2	–
Revan FK	B	A*	B	A	B	B	B	B	B	–	7	2	–
Ümumi yaş kateqoriyaları										Məşqçilərin ümumi sayı			
ADBTİA	1	–	–	–	–	1	–	–	–	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası ADBTİA	UEFA B	UEFA A	UEFA Pro
UEFA B	5	8	10	5	9	9	8	6	6				
UEFA A	4	2	–	4	1	–	2	4	3				
UEFA Pro	–	–	–	1	–	–	–	–	–				

QEYD: * Xarici məşqçini bildirir * Uşaq-Yeniyetmələr Proqramı üzrə rəhbərini harada məşqçi kimi fəaliyyət göstərdiyini bildirir

Əsas nailiyyətlər:

388 məşqçiyə AFFA tərəfindən məşqçi lisenziyası verilmişdir.

Bu məşqçilərin:

- 12-si UEFA-nın peşəkar I lisenziyasına sahibdir
- 61-i UEFA A kvalifikasiyasına malikdir
- 142-i UEFA B kvalifikasiyasına malikdir
- 173-ü AFFA C məşqçi lisenziyasına sahibdir.

FIFA və AFFA-nın qadın futbolu üzrə məşqçi seminarı (7–10 avqust 2012-ci il)

2012-ci ildə FIFA və AFFA birlikdə AFFA-nın Futbol Akademiyasında qadın futbolu üzrə məşqçilər üçün seminar keçirmişdir. AFFA-nın təşkil etdiyi qızlar liqalarında çalışan məşqçilərin iştirak etdiyi seminarda FIFA hər bir iştirakçını təlim materialları, "Adidas" idman geyimləri, habelə kurs üçün avadanlıqlarla təmin etmişdir.

Kursun məqsədi aşağıdakılar idi:

1. Qadın məşqçilər, hakimlər, rəhbərlər və məsul şəxslərin ixtisasının artırılması
2. İstedadın inkişaf etdirilməsi, məşqçilərin təlimi və qızlar futbolunun təşviqi üçün qadınlar üzrə regional proqramlara dəstək və yardımın göstərilməsi
3. Regionlarda qadın futbolunun təşviqi sahəsində məşqçilərin və köməkçi məşqçilərin məlumatlandırılması.

Bu təlim kursları Azərbaycanda qadın futbolunun inkişafının aparıcı qüvvəsidir. Kurs milli, regional, xüsusilə də yerli səviyyələrdə qadınlar və qızlar üçün rəqabətə davamlı futbol imkanlarının genişləndirilməsi, daha gənc qadınlara və qızlara futbol oynamaq və öz bacarıqlarını inkişaf etdirmək imkanının yaradılması baxımından əhəmiyyətlidir. Həmçinin, sözügedən kurs ölkədə futbolun inkişafı üçün mühüm vasitə kimi, gənc məşqçiləri dünya səviyyəli turnirlərdə iştirak etmək, müşahidə aparmaq və bu turnirlərdən təcrübə qazanmaq imkanı yaratmışdır.

Kursa aşağıdakı sessiyalar daxil idi:

- Profilaktik praktiki sessiyalar
- Komandanın təşkili
- Futbolçuların inkişafı
- Müxtəlif təlim vasitələri
- Oyunun təhlili.

Bu sessiyalar məşqçilərə sürətlə inkişaf etmək şansını verməklə yanaşı, iştirakçılar arasında biliklərin bölüşdürülməsi üçün xüsusi platforma yaratmışdır.

Layihə vasitəsilə Azərbaycanda qadın futbolunun inkişafı üzrə qısa və uzunmüddətli məqsədlər təklif edilib. Bu məqsədlərə aşağıdakılar daxildir:

- AFFA-nın Azərbaycanda qızlar və qadın futbolunun inkişafının aparıcı qüvvəsi kimi fəaliyyətinin genişləndirilməsi
- Gənc qadın futbolçuların inkişafına nəzarət etmək və inkişaf üçün əlavə imkanlar yaratmaq
- Ölkə səviyyəsində istedadlı oyunçuların müəyyənləşdirilməsi proqramını daha da inkişaf etdirmək.

Kursdan sonra iştirakçılar üçün bir neçə hədəf müəyyən olunub:

- İstedadın inkişaf etdirilməsi, məşqçilərin təlimi və qızlar futbolunun təşviqi üçün UEFA-nın qadınlar üzrə regional proqramlarına dəstək və yardımın göstərilməsi
- Qızlara xüsusi diqqət ayırmaqla, hər bir regionda "Məktəblərdə futbol dərsi" layihəsini əlaqələndirmək
- Regionlarda qadın futbolunu dəstəkləmək üçün yerli özünüidarəetmə orqanları, xüsusilə idman, sağlamlıq və təhsil idarələri ilə tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması
- Təlim kursları zamanı verilmiş tövsiyələr əsasında qadın futbolu üzrə yerli və / və ya regional inkişaf planlarının tərtib edilməsi və yerlərdə bu planlara nail olmaq üçün strategiyaların işlənilib hazırlanması
- 16 və 22 yaşına qədər qızlar və ya qarışıq tərkibli komandaların təsis edilməsində fəal rol oynamaq və AFFA-nın kütləvi futbol proqramlarında iştirak etmək.

FIFA və UEFA-nın seminarları və elmi konfransları

Son 10 il ərzində AFFA FIFA və UEFA-nın bir çox seminar və elmi konfranslarına ev sahibliyi etməklə yanaşı, bu seminarlarda iştirak etmişdir. Seminar və elmi konfransların bəziləri aşağıda göstərilir.

UEFA-nın Bakıda "Avropa Futbolunda mətbuatla əlaqələrin təkmilləşdirilməsi" mövzusunda seminarı

Avropanın milli assosiasiyalarının 40-dan artıq nümayəndəsi UEFA-nın bu seminarında iştirak etmişdir.

FIFA-nın "FIFA-nın Transferin Uyğunlaşdırılması Sistemi" (27-28 aprel 2009-cu il) mövzusunda seminarı

FIFA-nın bu seminarında Azərbaycan Premyer Liqasının bütün klublarının nümayəndələri iştirak etmişdir.

UEFA-nın Bakıda Tibbi Seminarı (24-25 fevral 2010-cu il)

UEFA-nın Tibbi Seminarında Serbiya, Qazaxıstan, Gürcüstan, Özbəkistan, Qırğızıstan və Rusiya, eləcə də AFFA-nın bütün tövəmə futbol klublarının idman həkimləri iştirak edib. Seminarın əsas məqsədi həkimləri məlumatlandırmaq və ən son tibbi nailiyyətləri müzakirə etmək idi.

FIFA-nın "Transferin Uyğunlaşdırılması Sistemi" nə dair Premyer Liqa klubları üçün seminarı (1-3 mart 2010-cu il)

FIFA-nın bu seminarında bütün klubların nümayəndələri iştirak etmişdir. Sözügedən seminarın məqsədi klublara yeni beynəlxalq transfer sisteminin tətbiqində kömək etmək idi.

"Kütləvi futbol" mövzusunda UEFA-nın Tədqiqat Qrupunun seminarı (1-4 noyabr 2010-cu il)

UEFA-nın bu seminarında digər beynəlxalq milli assosiasiyaların 40-dan artıq nümayəndəsi və 15 Azərbaycan təmsilçisi iştirak etmişdir.

UEFA-nın "Futbolda Mətbuat" mövzusunda seminarı (23-24 noyabr 2010-cu il)

UEFA-nın bu seminarında digər beynəlxalq milli assosiasiyaların 20-dən artıq nümayəndəsi və 10 yerli nümayəndə iştirak etmişdir.

UEFA-nın "Futbolda Marketing" mövzusunda seminarı (29-30 noyabr 2010-cu il)

UEFA-nın bu seminarında digər beynəlxalq milli assosiasiyaların 20-dən artıq nümayəndəsi və 10 azərbaycanlı iştirak etmişdir.

FIFA-nın Regional Təlim Seminarı (19-29 sentyabr 2012-ci il)

2012-ci ildə Azərbaycanda keçirilən 17 yaşına qədər qadınlar arasında dünya çempionatı zamanı FIFA və AFFA-nın təşkilatçılığı ilə "Qafqaz Baku City Hotel" otelində Regional Təlim Seminarı keçirilib. Seminarda 31 məşqçi iştirak etmişdir. Həm Avropa, həm də Asiyanın hər bir rusdilli Assosiasiya Üzvünün 17 yaşına qədər komandaları üzrə qadınların milli və köməkçi məşqçiləri bu seminara dəvət edilmişdir. FIFA həm nəzəri, həm də praktiki sessiyaları təlim materialları, "Adidas" idman geyimləri və avadanlıqlarla təchiz etmişdir.

Seminarın əsas məqsədləri aşağıdakılardan ibarət idi:

1. Təcrübəli məşqçilərin daha da maarifləndirilməsi
2. Uşaq-yeniyetmələr üzrə məşqçilərin təliminə töhfə vermək və onlara dünya səviyyəli turnirlərdə iştirak etmək, müşahidə aparmaq və bu turnirdən təcrübə qazanmaq imkanları yaratmaq
3. Regionun məşqçiləri arasında biliklərin bölüşdürülməsi üçün xüsusi platformanın yaradılması və FIFA-nın 17 yaşına qədər yeniyetmələrə dair irsinin gücləndirilməsi.

FIFA-nın 2012-ci ildə Azərbaycanda keçirilən 17 yaşa qədər qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatı.

Seminar nəzəri biliklər və praktiki bacarıqların təkmilləşdirilməsi baxımından məşqçiləri mükəmməl imkanlarla təmin etdi.

FIFA-nın prezidenti Yozef Blatter seminarı ziyarət etdi və iştirakçılar qarşısında beynəlxalq səviyyədə qadın futbolunun inkişafının əhəmiyyəti barədə çıxış etdi.

Kurs aşağıdakı səbəblərə görə yüksək qiymətləndirildi:

- Kurs təcrübəli beynəlxalq təlimçilər tərəfindən keçirildi
- Yığcam və məhsuldar qrafikə malik idi
- Həm nəzəri, həm də praktiki sessiyalar təşkil olunmuşdur
- Müxtəlif assosiasiya üzvlərinin nümayəndələri arasında qarşılıqlı faydalı əlaqə
- FIFA-nın 2012-ci ildə Azərbaycanda keçirilən 17 yaşa qədər qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatı.

Azərbaycanın 2012-ci ildə keçirilən 17 yaşa qədər qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi etməsi ölkədə qadın futbolunun inkişafına güclü təkan verdi. Bu tədbir və onun nəticələri barədə daha ətraflı məlumatlar 11-ci Fəsildə göstərilmişdir.

UEFA-nın Tədqiqat Qrupunun "Qadınlar Futbolu" mövzusunda seminarı (9 noyabr 2013-cü il)

UEFA-nın bu seminarında digər beynəlxalq milli assosiasiyaların 40-dan artıq nümayəndəsi və 15 Azərbaycan təmsilçisi iştirak etmişdir.

UEFA-nın "Futbol üçün Fitnes" mövzusunda Təlim Proqramı (28 aprel-1 may 2014-cü il)

UEFA-nın "Futbol üçün Fitnes" mövzusunda 3-cü pilot seminarının əsas məqsədi məşqçilərə və təlim keçən şəxslərə futbol üçün tələb olunan fitnes barədə məlumat vermək və milli assosiasiyalarda fərdi təlim / məşq proqramları vasitəsilə onları bu bilikləri tətbiq etməyə həvəsləndirmək idi.

Tədbirdə UEFA-nın üzvü olan 17 milli assosiasiyaların 57 nümayəndəsi iştirak edib. Tədbirdə iştirak edən assosiasiyalar: Andorra, Belarus, Belçika, Estoniya, Farer adaları, Gürcüstan, Cəbəllütəriq, Qazaxıstan, Latviya, Lixtenşteyn, Litva, Lüksemburq, Moldova, Rusiya, San-Marino və Ukrayna.

UEFA-nın "Futbol üçün Fitnes" mövzusunda keçirilmiş seminarının mövzusunda aşağıdakılar daxil idi:

- "Futbol üçün Fitnes – UEFA-nın strategiyası və baxışı" – Andreas Morisbak və Siqmund Apold-Asen tərəfindən
- "Oyunun fiziki tələbləri" – Paul Balsom tərəfindən
- "Zədələr və onların qarşısının alınması: Peşəkar futbol" – Moqens Kreutzfeldt tərəfindən
- "Zədələrin qarşısının alınması / müalicəsinə kompleks yanaşma: Peşəkar futbol" – Deyv Renni tərəfindən
- "Zədələrin qarşısının alınması – Biz məşqçilərimizə nəyi öyrətməliyik?" – Deyv Renni və Moqens Kreutzfeldt tərəfindən
- Fritz Schmid, Kris Van Der Haegen, Viktor Shukan, Andrey Leksakov və Bernhard Lippert verdiyi töhfələrlə "Oyunçunun uzunmüddətli inkişaf proqramının təqdimatı"
- "Zədələr və uşaq-yeniyetmələr futbolunda zədələrin qarşısının alınması" – Moqens Kreutzfeldt tərəfindən
- "Oyunçunun uzunmüddətli inkişafı" – Fritz Schmid və UEFA-nın Fitnes üzrə ekspertləri tərəfindən.

Seminarla, həmçinin, suallar və cavablar sessiyaları, "Qarabağ" Futbol Klubunun 17 yaşa qədər yeniyetmələrdən ibarət komandasının praktiki nümayişləri və iştirakçılar arasında oyun sessiyaları daxil idi. Milli assosiasiyaların nümayəndələri, həmçinin, UEFA-nın "Futbol üçün Fitnes" strategiyasını xatırlamaq şansına malik oldular. Tədbir UEFA-nın "Futbol üçün Fitnes" mövzusunda keçirilmiş seminarlarının pilot mərhələsi ilə başa çatdı.

Məsul şəxsin təlimi

AFFA üçün işçi heyətin təkmilləşməsi olduqca vacibdir. AFFA və Azərbaycanın futbol klublarının nümayəndələri Futbol üzrə Marketing və Beynəlxalq İdarəetmə məsləhət şirkəti (Birləşmiş Krallıq) ilə əməkdaşlıq şəraitində Liverpool Universiteti tərəfindən keçirilmiş "Futbolun İdarə Edilməsi" adlı təlim kurslarında iştirak etmişlər.

UEFA-nın "Yaxşı İdarəetmə" Layihəsinin hissəsi olan kurs UEFA tərəfindən maliyyələşdirilib. 2011-2013-cü illər ərzində iştirakçılar üç kursda iştirak etmişlər. Kursu uğurla tamamlayan iştirakçılara Futbol Biznesinin İdarə Edilməsi üzrə sertifikatlar verilmişdir.

Bu təlimin əsas məqsədi Azərbaycanda futbol sahəsində futbolun idarə edilməsi standartlarının yüksəldilməsidir.

1-ci Mərhələ – Bakı, Azərbaycan (9-13 may, 2011-ci il)

1-ci Mərhələ Bakıda keçirilib. Burada mövzu üzrə ekspertlər, eləcə də aparıcı akademiklər məruzə ilə çıxış ediblər. Seminarda iştirak edən 24 nəfərdən 11-i Azərbaycanın futbol klublarının, 13-ü isə AFFA-nın nümayəndələri idi. Müxtəlif mövzuları əhatə edən sessiyalarda iştirakçıların nəzəri və praktiki bilikləri qiymətləndirilib.

Cədvəl 1. Mərhələ 1- kursun komponentləri

İdman və futbol biznesi – tədqimat

Dr. Roqan Teylor (Liverpool Universiteti)

– Futbol sənayesi, eləcə də dəstəkçilər, mətbuat və sponsorlar arasında qarşılıqlı əlaqə barədə əsas anlayışın izahı

Rəqəmsal Mətbuat – Mətbuat və Dünya Çempionatı, 2006-cı il

Futbol klubunun kommersiya funksiyası

Fil Hardman (Everton futbol klubu)

– Futbol klubunun kommersiya funksiyası, onun rolu, məsuliyyət sahələri və proseslər barədə əsas anlayışın izahı

Azarkeşlər, cəmiyyət və korporativ sosial məsuliyyət (CSR)

Dr. Roqer Levermor (Liverpool Universiteti)

– Futbol sənayesinin sosial xarakteristikası və yeni biznes imkanları barədə əsas anlayışın izahı
– Futbol sənayesinde müxtəlif maraqlı tərəfləri müəyyənləşdirmək, onların tələblərini başa düşmək və yeni biznes imkanları yaratmaq

Futbolun maliyyəsinə baxış

Dr. Rori Miller (Liverpool Universiteti)

– Sənayenin əsasını təşkil edən fundamental iqtisadiyyat barədə əsas anlayışın izahı
Futbolda maliyyələşdirmə. Maliyyə problemləri və çətinliklərin aradan qaldırılması.
– Futbolda tələbat – təchizat zənciri – gəlirin və klub gəlirlərinin paylanması
– Dəyərlər – oyunçuların məvacibləri və onların inkişafı üçün səbəblər. Transferlər və uşaq yeniyetmələrin inkişafı. Əmək bazarı, təhri və qaydalar.
– Maliyyələşdirmə klubları – klublar müxtəlif ölkələrdə öz işlərini və investisiya kapitalı üzrə tələbləri necə maliyyələşdirirlər?
– İdarəetmə və tənzimlənmə – xüsusilə stadionlar və turnirlər üzrə UEFA tərəfindən maliyyələşdirilən ədalətli oyun prinsipinin əhəmiyyəti

Futbol klubunun idarə edilməsi – struktur və əsas funksiyalar

Tom Marxam (FMMI)

– Futbola bağlı əməliyyatlar, texniki, kommersiya / marketing, kommunikasiya və cəmiyyət / korporativ sosial məsuliyyət (CSR) şöbələri
– Maliyyə, Hüquq, İnsan Resursları və IT şöbələri
– UEFA klubunun lisenziyalaşdırılması və onun tələbləri
– Problemlərin təhlilinə baxış və fəal müzakirələr: Barselona Futbol Klubu

2-ci Mərhələ – London şəhəri, BK (12-19 may, 2012-ci il)

2-ci Mərhələ London şəhərində yerləşən üç məkanda "Stamford Bridge" Stadionu (Çelsi Futbol Klubu), "Underhill" Stadionu (Barnet Futbol Klubu) və İngiltərə Premyer Liqasının ofislərində baş tutmuşdur. Bu mərhələdə 19 iştirakçı var idi.

Cədvəl 2. Mərhələ 2- kursun komponentləri

Futbolda idarəetmə – müasir qanunvericilik və onun futbol klubları üçün nəticələri Sean Hammil (Brikbeck Futbol İdarəetmə Müəssisəsi)

- Futbol, idarəetmə və qanunvericiliklə əlaqədar məsələlərin nəzərdən keçirilməsi
- Avropa İttifaqının qanunvericiliyi əsasında transfer və kvota sistemləri
- Yarışlar üzrə qanunlar
- Arbitraj və İdmana Nəzarət orqanlarının qərarlarının mübahisəsi
- Vətəndaş azadlıqları və futbol azarkeşi
- Stadionun təhlükəsizliyi və kütləyə nəzarət
- Əqli mülkiyyət hüququ

Stadionun istismarı gəlir yaradan əsas aktivin / əmlakın kompleks idarəetməsi

Çelsi Futbol Klubu / Arsenal Futbol Klubu

- Stadionun idarə edilməsinin təqdimatı: əsas konsepsiyalar, stadionun əsas funksiyaları bir-birinə necə uyğundur və bir-biri ilə necə qarşılıqlı əlaqədədir, müasir futbol stadionunun qiymətləndirilməsi
- Əməliyyat modeli, məsuliyyət sahələri, əsas rollar və funksiyalar, sahibkarlıq / əməliyyat modelləri
- Müştəriyə yönəlmiş əməliyyat modeli; oyun qabağı və yarım iş günü əyləncə

Sponsorluq – təklifin başa düşülməsi və işlənilib hazırlanması

Trevor Gornall (Hədəf idman növləri)

- Sponsorluğun əsasının başa düşülməsi; auditoriya, tədbir və brend arasında əlaqələr
- Sponsorluğun dəyərinin inkişaf etdirilməsi və maksimallaşdırılması

Gəlir yaradan vasitələr

Barnet Futbol Klubunun idman üzrə memarları / mütəxəssisləri və kommersiya heyəti

- Təlim yerinə səfər və onun təqdimatı

Fulham FK – Praktiki perspektivlər – Fulham FK-nun Departamenti

- Fulham FK-nun cəmiyyətdə çalışdığının müşahidə edilməsi – məktəblərdə həyata keçirilən cəmiyyət üzrə layihələrin ziyarət edilməsi

Premyer Liqa Klubunun (Fulham FT) kommersiya əməliyyatları

- Azıtmı stadionda premyer liqalar üzrə kiçik klubların kommersiya əməliyyatlarına xüsusi diqqət yetirilməsi (cəmiyyət və kommersiyanın inteqrasiyası, kiçik klublar üçün cəmiyyətin əhəmiyyəti)

Cəmiyyət və Korporativ Sosial Məsuliyyət (CSR), futbol klubu üçün azarkeşlərin əhəmiyyəti

Dr. Roqer Levermor (Liverpool Universiteti)

- Cəmiyyətin / fondun əhəmiyyəti; klubun daha geniş strateji məqsədlərinin dəstəklənməsi

Futbol Biznesi-əsas strateji və əməliyyat problemləri

Tom Markham (Liverpool Universiteti)

- Davamlılıq üçün futbol klubunun planlaşdırılması üzrə biznes modelinin işlənilib hazırlanması
- Əsas məsələlər: nəzarət xərcləri, cəmiyyətlə birgə iş, qısamüddətli təzyiqlərin uzunmüddətli planlaşdırma ilə tarazlaşdırılması

Mərhələ 3 (20-28 noyabr 2013-cü il)

3-cü Mərhələ Liverpool və Mançestr şəhərlərində keçirilib və bu mərhələdə 16 iştirakçı var idi.

Kurs özündə üç oyunda iştirakı ehtiva edib:

- Everton və Liverpool komandalarının oyunu
- Manchester City və Tottenham Hotspur komandalarının oyunu
- UEFA Çempionlar Liqası: Arsenal və Olympique de Marceille komandalarının oyunu.

Cədvəl 3. Mərhələ 3- kursun komponentləri

Qlobal Futbol bazarı

Sue Bridgewater (Futbol Sənaye Qrupu, Liverpool Universiteti)

- Qlobal bazar kimi, futbolun xarakteri, problemləri və yerli fərqlərin müqayisəsi
- Futbol Brendləri-futbol brendi nədir, nəyə görə futbol təşkilatları (liqalar, klublar) və oyunçular brend kimi hesab edilməlidir? Onların üzlaşdığı fərqlər və çətinliklər hansılardır?

İdman Liqaları – İdman Liqalarının iqtisadiyyatı, rəqabətə davamlı balans və futbol

Dr. Babatunde Buraimo (Futbol Sənaye Qrupu, Liverpool Universiteti)

- Futbol oyunçularının əmək bazarı (əmək haqları və performans)
- Teleyayım – teleaparıcıların tələbi

“Manchester City” Futbol Klubu / Futbol Məktəbləri

Brian Marwood (“Manchester City” Futbol Klubunun Futbol Xidmətləri üzrə Direktoru) Gavin Phodes

(“Manchester City” Futbol Klubunda Futbol Məktəbinin Rəhbəri)

- Birinci komanda yığmasından kənarda klubun bütün aspektləri üzrə müzakirələr

Oyunçunun inkişafı (Müqəddəs Georgi Parkı, İngiltərənin Milli Təlim Mərkəzi)

Dan Micciche (İngilis Futbol Assosiasiyasının Texniki Baş Məşqçisi və 12 yaşından 16 yaşadək olan yeniyetmə oyunçuların inkişaf etdirilməsi)

- Beynəlxalq komandalara gedən yollar üzrə yeniyetmə oyunçuların rəhbəri
- Məşqçinin təlimi strukturu
- Futbol Assosiasiyası və Premyer Liqanın peşəkar klublarla əlaqələri

Kütləvi futbol klubunun inkişafı

Les Howe (Futbol Assosiasiyası, Kütləvi oyunçuların təlimi üzrə Köməkçi Direktor)

- Futbol Assosiasiyasının Təlim Strategiyası və onun kütləvi futbolun inkişafı ilə əlaqəsi

Rəqəmsal erada futbol

Charlie Greenwood (Digital-AEG Europe şirkətinin rəhbəri)

- Rəqəmsal sferada işlənilib hazırlanan yeni yanaşmalar, onların idman növlərinə təsiri və azarkeşlərlə qarşılıqlı əlaqədə olmaq üçün rəhbər orqanlar, klublar və s. üzrə yeni imkanlar yaratması

Sponsorluğun aktivləşdirilməsi və Pərakəndə satış / Merçendayzing

Trevor Gornall (Futbol Laboratoriyası)

- Niyə sponsorluq seçilməlidir?
- Digər marketing vasitələri ilə müqayisədə nə kimi faydaları var?
- Güclü assosiasiyanın effekti – azarkeşlərin sədaqətini qazanmaq
- Risklər və mükafat, ən yaxşı təcrübə prinsipləri
- Brendin adı məqsədləri

Hakimlərin hazırlığı

Hakimlik və hakimlərin təlimi Azərbaycan futbolun inkişafının gücləndirilməsi üçün AFFA-nın uzunmüddətli planlarının əsas komponentləridir. Qlobal idman növü kimi, futbol qaydaları oyun üçün əsas xarakter daşıyır. Hakimlik standartlarının qorunub saxlanması və təkmilləşdirilməsi FIFA, UEFA və onların üzv Assosiasiyalarının prioritetləridir.

Hakimlərin sayı və kvalifikasiyaları son illər nəzərəcərpacaq dərəcədə artmışdır. 2008-ci ildən milli və beynəlxalq səviyyədə keçirilən oyunları idarə edən hakimlərin sayı 130 nəfərdən 290-a qədər artmışdır.

2008-ci ildən AFFA idarəçilik bacarıqlarını təkmilləşdirməkdə hakimlərə kömək etmək üçün hər il xarici ölkələrdə iki təlim-məşq toplanışı keçirmişdir. Toplanışlar Türkiyə, Polşa və Sloveniyada təşkil edilmişdir.

Bundan əlavə, hakimlər üçün bir sıra seminarlar da keçirilmişdir. Bu seminarlara aşağıdakılar daxildir:

- Almaniyalı hakim mütəxəssislərinin iştirakı ilə 2011-ci ildə keçirilmiş Peşəkar Hakimlər üzrə Seminar
- 2011-ci ilin oktyabr ayında FIFA-nın təlimatçısı Valentin İvanov tərəfindən keçirilmiş Qadın Hakimlər üçün Seminar
- FIFA-nın 2012-ci ilin oktyabr ayında Valentin İvanov və Patrik Pentsinin rəhbərliyi ilə keçirilmiş Hakimlər üçün Seminarı.

2014/2015-ci illərdə azərbaycanlı FIFA hakimlərinin (21 nəfərdir) hazırkı siyahısı aşağıdakı kimidir:

Hakimlər:

Əliyar Ağayev,
Rahim Həsənov,
Orxan Məmmədov

Köməkçi Hakimlər:

Yaşar Abbasov,
Zeynal Zeynalov,
Namiq Hüseynov,
Mübariz Həşimov,
Vaqif Musayev,
Rza Məmmədov

FIFA-nın Futzal oyunları üzrə hakimləri:

Elçin Səmədli,
Yusif Nurullayev,
Ramil Namazov

FIFA-nın Çimərlik Futbolu üzrə hakimləri:

Əfqan Həməzəyev,
İnqilab Məmmədov,
Sədaqət Vəliyeva

FIFA-nın qadın hakimləri:

Sabayel Qurbanova,
Yuliya Qurbanova

FIFA-nın qadın hakim köməkçiləri:

Gülyana Güvəndiyeva,
Xəyalə Əzizadə,
Aybəniz Əsgərzadə,
Ləmiyə Sadıqova

Könüllülük və Könüllülərin təlimi

Könüllülər futbolun uzunmüddətli inkişafı üçün əsas amildir. Onlar kütləvi futbol proqramları, klubun inkişafını, habelə oyunlar və tədbirlərə ev sahibliyi edilməsinə dəstək məqsədi ilə xidmətlər göstərir. AFFA 2011-ci ildə Könüllülük proqramına start verdikdən sonra könüllülərin inkişafı və cəlb olunması nəzərəcarpacaq dərəcədə artmışdır.

FIFA-nın 2012-ci ildə keçirilən 17 yaşadək qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi edilməsi

könüllülüynün təkmilləşdirilməsi və inkişaf etdirilməsi üçün böyük katalizator idi. Könüllülük proqramının əsas məqsədi insanları beynəlxalq tədbirlərə cəlb etməklə onların təcrübə qazanmasına və daha fəal olmalarına şərait yaratmaq, eləcə də onları futbola cəlb etməkdir.

2012-ci ildə könüllülər beynəlxalq və milli səviyyədə müxtəlif oyunlar və yarışlar, habelə forumlar, seminarlar və elmi konfranslara cəlb edilmişdir.

Könüllülərin inkişafı 2012-ci ildən başlayaraq hər il davam etdirilir.

Əsas nailiyyətlər:

2012-ci ildən 2015-ci ilə qədər:

- Öz vaxtını futbol üzrə fəaliyyətlərə həsr etmiş 1400 könüllü
- 788 kişi / 612 qadın
- Orta yaş 21.2
- 28 tədbir və oyun
- təmsil edilmiş 23 universitet
- könüllülər tərəfindən həsr edilmiş 11,100 saat vaxt.

FIFA-nın 2012-ci ildə Azərbaycanda keçirilən 17 yaşa qədər qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatı.

Könüllülər aşağıdakı prosedurlardan keçərək işə qəbul edildi:

- Müraciət mərhələsi
(15 dekabr 2011-ci il – 12 may 2012-ci il)
- Seçim mərhələsi
(15 mart 2012-ci il – 10 iyun 2012-ci il)
- Təlim mərhələsi
(16 iyul 2012-ci il – 16 sentyabr 2012-ci il)
- Tədbir mərhələsi
(22 iyul 2012-ci il – 13 sentyabr 2012-ci il)
- Tədbirsonrası mərhələ
(13 oktyabr 2012-ci il – 31 sentyabr 2012-ci il).

2012-ci ilin yanvar / fevral aylarında aşağıdakılar daxil olmaqla, müxtəlif təlim müəssisələri və təşkilatlarda sessiyaların keçirilməsi ilə könüllülər işə cəlb edildi:

- ATGTİ (Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqı) – 18 yanvar 2012-ci il, 40 tələbə
- ABŞ Təhsilli Azərbaycan Məzunları İctimai Birliyi – 25 yanvar 2012-ci il, 70 tələbə / gənc
- Lənkəran Gənclər Mərkəzi – 28 yanvar 2012-ci il, 40 tələbə
- Azərbaycan Diplomatiya Akademiyası – 7 fevral 2012-ci il, 40 bakalavr və magistr
- Xızıda "Qış Liderlik Məktəbi" – 17 fevral 2012-ci il, 28 ali təhsil müəssisəsindən 100 tələbə.

Sessiyalardan sonra könüllülərin müraciətlərinin profili aşağıdakı kimi idi:

- 36% qadın / 64% kişi
- 69% azərbaycanlı / 21% əcnəbi
- Orta yaş: 22,4
- İstifadə edilmiş sosial media vasitələri: Facebookda azarkeş səhifəsi YouTube kanalı.

Könüllüləri həvəsləndirmək üçün 2012-ci ilin mart-aprel aylarında əlavə təşviqat tədbirləri keçirildi:

- Dario Simiçlə görüş – 2 mart 2012-ci il, 100 gənc
- Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (əsas bina) – 2 aprel 2012-ci il, 300 tələbə
- Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası – 4 aprel 2012-ci il, 160 tələbə
- Azərbaycan Dillər Universiteti – 5 aprel 2012-ci il, 90 tələbə
- Azərbaycan Dillər Universiteti Professorun Yubileyi – 11 aprel 2012-ci il, 500 tələbə və professor
- Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti – 12 aprel 2012-ci il, 180 tələbə
- Bakı Slavyan Universiteti – 13 aprel 2012-ci il, 80 tələbə
- Azərbaycan Müəllimlər İnstitutu – 17 aprel 2012-ci il, 110 tələbə
- Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası – 17 aprel 2012-ci il, 70 tələbə
- Lənkəran Gənclər Mərkəzi – 21 aprel 2012-ci il, 45 tələbə
- Lənkəran Debat Forumu – 22 aprel 2012-ci il, 250 tələbə
- Gəncə Debat Forumu – 29 aprel 2012-ci il, 300 tələbə
- Sumqayıt nümayəndəliyi – 2 may 2012-ci il, 100 tələbə, şagird, futbolçular və müvafiq dövlət orqanları.

Bu tədbirlərdə iştirak edənlərin profili aşağıdakı kimi idi:

- 47% qadın / 53% kişi
- 72% azərbaycanlı / 18% xarici
- Orta yaş: 20,2
- İstifadə edilmiş sosial media vasitələri: Facebookda azarkeş səhifəsi / YouTube kanalı.

Aşağıdakı kolleclər də cəlb edilmişdi:

- Bakı Texniki Kolleci – 150 tələbə
- Lənkəran Humanitar Kolleci – 50 tələbə
- Bakı Sosial Pedaqoji Kolleci – 80 tələbə
- Bakı İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci – 70 tələbə
- Astara Pedaqoji Kolleci (Lənkəran Gənclər Mərkəzi) – 60 gənc insan.

FIFA-nın 17 yaşa qədər qadınlar arasında dünya çempionatının könüllülük proqramı kütləvi informasiya vasitələrində də işıqlandırılıb:

- Könüllülük proqramı barədə 4 ay ərzində 39 yenilənmə
- Əsas məlumat mənbəyi: www.affa.az veb-saytı və "Futbol Dünyası" qəzeti
- 40-dan artıq onlayn informasiya portalı bu barədə informasiyanı mütəmadi olaraq yeniləyib
- 23.000-dən artıq rəy qeyd edildi
- İstifadə edilmiş veb-saytların bəzisi aşağıdakılar idi:
 - www.apasport.az
 - www.telebe.az
 - www.azerisport.com
 - www.azertag.com
 - www.milli.az
 - www.sia.az
 - www.ann.az
 - www.sonxeber.az
 - www.gun.az
 - www.konullu.net
 - www.trend.az
 - www.ayna.az
 - www.qhtxeber.az
 - www.atgti.az

Avropa Könüllülük Xidməti üzrə Akkreditasiya

AFFA / Yerli Təşkilat Komitəsinə gənclərin fəaliyyət proqramı çərçivəsində turnir zamanı 60 könüllünü qəbul etmək hüququ verən Avropa Könüllülük Xidməti ilə əlaqədar olaraq, 2012-ci ildə AFFA Avropa Komissiyası tərəfindən akkreditasiya edildi.

2014-cü ildə könüllülərin fəaliyyəti

2014-cü ildə könüllülərin inkişafına dair əlavə proqram həyata keçirildi. Bu proqramın məqsədi AFFA-da könüllülərin sayı və keyfiyyətinin artırılmasına yönəlmişdi.

Proqramın məqsədləri aşağıdakılar idi:

- Könüllülərin sayının artırılması
- Könüllülərin özlərini inkişaf etdirmələri üçün qeyri-formal təlimlə təmin edilməsi
- Azərbaycanda könüllülük mədəniyyətinin inkişafına kömək göstərilməsi.

Könüllülərin işə qəbulu üzrə yenilənmiş proqram 500 yeni könüllünün qeydiyyatdan keçməsi, təlim keçmiş 200 yeni könüllü və 100-dən çox fəal könüllünün cəlb edilməsi ilə nəticələndi.

Bu könüllülər bir çox tədbirlərin işinə cəlb olundu, o cümlədən:

- Azərbaycan və Özbəkistan milli komandalarının yoldaşlıq görüşü
- Çimərlik Futbolu üzrə Avropa Kuboku
- Azərbaycan və Bolqarıstan milli komandalarının oyunu, 2016-cı il UEFA Avropa Çempionatının seçmə oyunu
- ARDNŞ-in tədbirləri
- Bakıda "3x3" kütləvi futbol turnirləri
- UEFA Avropa Liqasının oyunu: "Qarabağ" və "Dnepr" futbol klublarının oyunu
- Azərbaycan və Norveç milli komandalarının oyunu, 2016-cı il UEFA Avropa Çempionatının seçmə oyunu
- Biletlərin satışı, şəkil və video çəkilişi
- UEFA Avropa Liqasının oyunu: "Qarabağ" və "Internazionale" futbol klublarının oyunu.

Beynəlxalq Könüllülük Forumu

2014-cü ildə Bakıda Beynəlxalq Könüllülük Forumu keçirildi. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi, eləcə də Təhsil Nazirliyi tərəfindən dəstəklənən bu forum 200-dən artıq iştirakçını cəlb etmişdi.

Əsas məqsədlər könüllülüyə dair marağın təşviq edilməsi və Azərbaycanda könüllülük mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsinə kömək göstərilməsindən ibarət idi. Forumda dünyanın bəzi ölkələrindən gələn nümayəndələr çıxış etdilər və irimiqyaslı idman layihələri üzərində işləməyə dair təcrübələrini forum iştirakçıları ilə paylaşdılar.

Dünyaca məşhur İtalyan futbolçu Gianluca Zambrotta forumun səfiri idi.

Digər seminarlar və təlim / təhsil sessiyaları

UNICEF – Qızlar futbolu üzrə seminarlar

UNICEF Azərbaycanda qızlar futbolunun sponsorlarından biridir və sosial dəyişiklik üzrə bir vasitə kimi, futbola olan marağı təşviq etmək üçün bir sıra təbliğat sessiyaları təşkil etmişdir.

Qızların öz təhsilini başa vurmağa həvəsləndirilməsi

2012-ci ilin oktyabrında UNICEF-in Xoşməramlı Səfiri Şakira yeni yetmə qız futbolçularla görüşərək təhsili davam etdirməyin əhəmiyyətini vurğulayıb, onları uğurlu nəticələr əldə etməyə çağırıb. O, bu fikirləri FIFA-nın 2012-ci ildə Azərbaycanda keçirilən 17 yaşa qədər qadınlar arasında futbol üzrə dünya çempionatının bağlanış mərasimində səsləndirib.

Şakira xüsusilə imkansız ailələrdən olan qızları təhsillərini tamamlaması baxımından həvəsləndirilməsi üçün oyunçuların futbolun gücündən necə istifadə edə biləcəkləri barədə danışib.

Gənc idmançılar üzrə səfirlər

2011-ci ildən başlayaraq AFFA və UNICEF qızlar futbolunun inkişaf etdirilməsi üçün birlikdə çalışmaqqla yanaşı, qızlara öz həyatlarına və gələcəklərinə nəzarət etməyi aşılamışlar. Hər tərəfli idman mühitini yaratmaqla və qızların idmanda iştirakını təmin etməklə təlim və təhsilə xüsusi diqqət ayrılmışdır.

UNICEF futbol proqramı vasitəsilə gənc futbolçulara sağlam həyat tərzi, və uşaq hüquqlarını, habelə bunları öz həmyaşıdlarına çatdırmağın yollarını öyrədir. 2013-cü ildə qızlardan ibarət yeddi komandaya, 2014-cü ildə isə əlavə 11 komandaya da təlim keçirildi.

Həvəsləndirici bukletlər və materiallarla təmin edilmiş komandalar rayon və kəndlərə səfər edərək qızları yoldaşlıq oyununda oynamağa cəlb etməklə bərabər, onlarla maarifləndirici söhbətlər aparıb. Oyunçular və məşqçilər qızların həyatlarında edə biləcəkləri seçimləri, o cümlədən yetkinlik yaşına çatmadan nikaha daxil olmağın mənfi cəhətlərini müzakirə ediblər.

“İdman qızların sosiallaşması, habelə, ümumilikdə hökumət və cəmiyyət üçün bu uşaqların təhsilə cəlb olunması baxımından böyük vasitədir.” **Şakira**

AFFA-nın rəqəmsal seminarı

24-25 fevral 2014-cü il tarixində AFFA rəqəmsal məqsədlərin və strategiyanın inkişafı məqsədi ilə seminar keçirib.

Seminarla AFFA-nın hazırkı veb-saytının təhlili üzrə müzakirələr aparılıb və "McCann Ericson" şirkəti yeni veb-saytın işlənilib hazırlanması, tərkibi və buraxılışı üzrə ideyalarını təqdim edib. "Seven league" şirkətinin baş direktoru Riçard Ayers və UEFA-nın Marketing Meneceri Noel Mooney AFFA-nın sosial media fəaliyyəti barədə çıxış ediblər. Təhlilin, əsas icra göstəricilərinin və hesabatın əhəmiyyəti qeyd olunub. Avropanın təsnifat oyunlarının təşviq edilməsi üçün strategiya müzakirələrə sona təşdiq edilib.

Seminarın ikinci günündə Futbol Əlaqələrinin İdarə Edilməsinə diqqət yetirilib. Müzakirələr Futbol Əlaqələrinin İdarə Edilməsinin AFFA-ya uyğunluğuna, məlumatların mühümlüyü, segmentasiya və profilin müəyyən edilməsinə yönəlib. Praktiki tapşırıqlar "Winners" şirkətini təmsil edən Fiona Qrinlə birgə yerinə yetirilib.

Seminar AFFA-nın yenilənmiş rəqəmsal kanallarının tətbiqi ərəfəsində keçirildi. UEFA-nın tövsiyələri və ən yaxşı təcrübəyə dair müzakirələr iki günlük proqramda iştirak edən AFFA üzvləri üçün çox faydalı idi.

Əsas nailiyyətlər:

- 2005-ci ildən başlayaraq AFFA bir sıra təlim kurslarına ev sahibliyi etmişdir
- 388 məşqçi AFFA tərəfindən məşqçi lisenziyası verilmişdir
- 12 məşqçi UEFA-nın peşəkar lisenziyasına sahibdir
- 61 məşqçi UEFA-nın A lisenziyasına malikdir
- 142 məşqçi UEFA B lisenziyasına malikdir
- 172 məşqçi AFFA C lisenziyasına malikdir
- AFFA və Azərbaycanın futbol klublarının nümayəndələri "Futbolun İdarə Edilməsi" adlı təlim kurslarında iştirak etmişdir
- AFFA, FIFA və UEFA-nın bir çox seminarına ev sahibliyi etməklə yanaşı, bu seminarlarda iştirak etmişdir.

Gələcək

AFFA futbolun inkişafına dair yüksək keyfiyyətli proqramların həyata keçirilməsi ilə məşğul olan şəxslərin davamlı olaraq inkişaf etdirilməsi və onların təlim / təhsillə təmin edilməsi əzmindədir.

Gələcək kurslar aşağıdakı sahələri dəstəkləməyi nəzərdə tutur:

- Məşqçinin təlimi
- Hakimlərin inkişafı
- Gələcəkdə futbol tədbirlərinə ev sahibliyi etmək istiqamətində hazırlıq işlərinə kömək etmək məqsədilə AFFA heyəti üçün rəhbər və mütəxəssislərin hazırlanması.

AFFA, həmçinin, məlumatlandırılma və sosial məsələlərin həllinə kömək göstərilməsi üçün UNICEF-in mütəxəssisləri ilə birgə fəaliyyət göstərəcək, onlarla əməkdaşlıq edəcək, irqi ayrı-seçkiliyə qarşı mübarizə aparacaq və sağlam həyat tərzini təşviq edəcəkdir.

07 A Milli Komanda ve gənclərdən ibarət milli komandalər

07

A Milli Komanda

“Berti Foqtsun 2008-ci ildə milli komandaya baş məşqçi təyin olunması A Milli Komandanın təşkilində əhəmiyyətli irəliləyişlərə təkan vermişdir. Daha peşəkar bir yanaşma isə öz növbəsində oyun standartlarının uzun müddətdə daha da yüksəlməsinə kömək edəcək.”

Elşad Nəsirov, AFFA-nın vitse-prezidenti

İstənilən ölkənin milli futbol komandasının oyun qabiliyyəti bütün dünyada çoxlu maraq və müzakirələrə səbəb olan bir mövzudur. Futbola olan həvəs və stimulun artırılmasının ən yaxşı üsullarından biri milli komanda standartlarının yüksəldilməsindən ibarətdir.

AFFA bu zərurəti başa düşür və Futbolun İnkişafı üzrə Dövlət Proqramının (2005-2015) təbiiqinə başlanıldığı dövrdən etibarən Azərbaycanın A Milli Futbol Komandasının inkişafını dəstəkləmək məqsədi ilə böyük miqyasda investisiyalar sərf etmişdir. Milli komandalar üçün məşq mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində ciddi səylər göstərilməmişdir.

2008-ci ildə Almaniya Futbol Federasiyası (DFB) ilə tərəfdaşlıq münasibətləri yaradılmış və nəticədə milli komandanın strukturunda bir çox dəyişikliklər həyata keçirilmişdir. Bundan əlavə, Berti Foqts milli komandanın baş məşqçisi vəzifəsinə təyin olunmuşdur.

Milli komandanı beynəlxalq yoldaşlıq və seçmə mərhələ oyunlarına hazırlamaq məqsədilə AFFA komandanı aşağıda qeyd olunanlarla təmin etmişdir:

- Çarter reysləri
- Otellər
- Yüksək keyfiyyətli məşq meydançaları
- Müasir oyun dəstləri
- Məşq və tibbi avadanlıqları.

Təlim məşq toplanışlarının və yoldaşlıq oyunlarının sayı artmış və xarici ölkələrin klubları ilə daha çox sayda həm səfər, həm də ev yoldaşlıq oyunları təşkil edilmişdir. Bundan əlavə, digər Avropa

klubları tərəfindən təşkil olunan məşq toplanışlarında oyunçuların iştirakı üçün lazımi şərait yaradılmışdır. Nəticədə, bir neçə azərbaycanlı futbolçu Avropa klublarında oynamağa dəvət edilmişdir. Bu isə öz növbəsində oyunçuların dəyərli beynəlxalq təcrübə əldə etmələrinə və eləcə də öz futbol bacarıqlarını daha da inkişaf etdirmələrinə imkan yaratmışdır.

AFFA-nın DFB ilə müqaviləsinə əsasən, dörd gənc oyunçuya Almaniya klublarının məşq düşərgələrinə qatılmaq imkanı yaradılmışdır. Burada məqsəd həmin oyunçuların daha çox təcrübə qazanması və öz bacarıqlarını inkişaf etdirmələrinə şərait yaratmaq olmuşdur. Qeyd olunan 20 günlük məşq toplanışları 2009-cu ilin oktyabr və noyabr aylarında təşkil olunmuşdur. Oyunçular, müvafiq klublar və oyunçuların əldə etdiyi nailiyyətlər barədə əlavə məlumat 1-ci cədvəldə təqdim olunur.

1-ci cədvəl

Oyunçu	Almaniya klubu	Futbolçunun nailiyyətləri
Tural İskəndərov	Bavariya (Münhen)	Daha sonrakı dövrlərdə U-21 komandasına qoşulmuşdur
Tərlan Quliyev	Bavariya (Münhen)	Daha sonrakı dövrlərdə A Milli Komandaya qoşulmuşdur
Hacı Əhmədov	Bavariya (Münhen)	Daha sonrakı dövrlərdə U-21 komandasına qoşulmuşdur
Qara Qarayev	Hoffenheim	Daha sonrakı dövrlərdə U-21 və A Milli Komandaya qoşulmuşdur
Elşən Abdullayev	Hoffenheim	Daha sonrakı dövrlərdə U-21 komandasına qoşulmuşdur
Araz Abdullayev	Hoffenheim	Daha sonrakı dövrlərdə U-21 və A Milli Komandaya qoşulmuşdur

2-ci cədvəl. A Milli Komandasının oyunlarının nəticələri (2005-2014)

Oyunun növü	Oyunlar	Tarix	Şəhər
Yoldaşlıq	Trinidad və Tobago 1:0 Azərbaycan	21.01.2005	Port of Spein
Yoldaşlıq	Trinidad və Tobago 2:0 Azərbaycan	23.01.2005	Marabella
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:0 Moldova	09.02.2005	Bakı
Seçmə	Polşa 8:0 Azərbaycan	26.03.2005	Varşava
Seçmə	İngiltərə 2:0 Azərbaycan	30.03.2005	Nyukasl
Yoldaşlıq	İran 2:1 Azərbaycan	29.05.2005	Tehran
Seçmə	Azərbaycan 0:3 Polşa	04.06.2005	Bakı
Yoldaşlıq	Albaniya 2:1 Azərbaycan	17.08.2005	Tirana
Seçmə	Şimali İrlandiya 2:0 Azərbaycan	03.09.2005	Belfast
Seçmə	Azərbaycan 0:0 Avstriya	07.09.2005	Bakı
Seçmə	Uels 2:0 Azərbaycan	12.10.2005	Kardiff
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:0 Ukrayna	28.02.2006	Bakı
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:1 Türkiyə	12.04.2006	Bakı
Yoldaşlıq	Moldova 0:0 Azərbaycan	18.05.2006	Kişinyov
Yoldaşlıq	Ukrayna 6:0 Azərbaycan	15.08.2006	Kiyev
Seçmə	Serbiya 1:0 Azərbaycan	02.09.2006	Belqrad
Seçmə	Azərbaycan 1:1 Qazaxıstan	06.09.2006	Bakı
Seçmə	Portuqaliya 3:0 Azərbaycan	07.10.2006	Porto
Seçmə	Belçika 3:0 Azərbaycan	11.10.2006	Brüssel
Yoldaşlıq	Özbəkistan 0:0 Azərbaycan	07.02.2007	Qarşı
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:0 Özbəkistan	07.03.2007	Çimkənd
Yoldaşlıq	Qazaxıstan 1:0 Azərbaycan	09.03.2007	Çimkənd
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:0 Qırğızıstan	11.03.2007	Çimkənd
Seçmə	Polşa 5:0 Azərbaycan	24.03.2007	Varşava
Seçmə	Azərbaycan 1:0 Finlandiya	28.03.2007	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 1:3 Polşa	02.06.2007	Bakı
Seçmə	Qazaxıstan 1:1 Azərbaycan	06.06.2007	Almatı
Yoldaşlıq	Tacikistan 2:3 Azərbaycan	22.08.2007	Düşənbə
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:1 Gürcüstan	12.09.2007	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 0:2 Portuqaliya	13.10.2007	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 1:6 Serbiya	17.10.2007	Bakı
Seçmə	Finlandiya 2:1 Azərbaycan	17.11.2007	Helsinki
Seçmə	Azərbaycan 0:1 Belçika	21.11.2007	Bakı
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:0 Qazaxıstan	03.02.2008	Antalya
Yoldaşlıq	Litva 1:0 Azərbaycan	26.03.2008	Vilnüs
Yoldaşlıq	Bosniya və Hersoqovina 1:0 Azərbaycan	01.06.2008	Zenica
Yoldaşlıq	Andorra 1:2 Azərbaycan	04.06.2008	Andorra La Vella
Yoldaşlıq	İslandiya 1:1 Azərbaycan	20.08.2008	Reykjavik
Yoldaşlıq	İran 1:0 Azərbaycan	27.08.2008	Tehran
Seçmə	Uels 1:0 Azərbaycan	06.09.2008	Kardiff
Seçmə	Azərbaycan 0:0 Lixtenşteyn	10.09.2008	Bakı
Seçmə	Finlandiya 1:0 Azərbaycan	11.10.2008	Helsinki
Yoldaşlıq	Bəhreyn 1:2 Azərbaycan	15.10.2008	Riffa
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:1 Albaniya	19.11.2008	Bakı
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:1 Özbəkistan	01.02.2009	Dubay
Yoldaşlıq	Küveyt 1:1 Azərbaycan	11.02.2009	Küveyt
Seçmə	Rusiya 2:0 Azərbaycan	28.03.2009	Moskva
Yoldaşlıq	Türkiyə 2:0 Azərbaycan	02.06.2009	Kayseri
Seçmə	Azərbaycan 0:1 Uels	06.06.2009	Bakı
Yoldaşlıq	Azərbaycan 6:0 İspaniya	09.06.2009	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 0:2 Almaniya	12.08.2009	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 1:2 Finlandiya	05.09.2009	Lənkəran

2-ci cədvəl. A Milli Komandasının oyunlarının nəticələri (2005-2014)

Oyunun növü	Oyunlar	Tarix	Şəhər
Seçmə	Almaniya 4:0 Azərbaycan	09.09.2009	Hannover
Seçmə	Lixtenşteyn 0:2 Azərbaycan	10.10.2009	Vaduts
Seçmə	Azərbaycan 1:1 Rusiya	14.10.2009	Bakı
Yoldaşlıq	İraq 1:0 Azərbaycan	15.11.2009	Əl-Ayn
Yoldaşlıq	Azərbaycan 2:0 Çexiya Respublikası	18.11.2009	Əl-Ayn
Yoldaşlıq	İordaniya 0:2 Azərbaycan	25.02.2010	Əmman
Yoldaşlıq	Lüksemburq 1:2 Azərbaycan	03.03.2010	Lüksemburq
Yoldaşlıq	Moldova 1:1 Azərbaycan	26.05.2010	Zeekirxen
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:3 Makedoniya KYR	29.05.2010	Villax
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:0 Honduras	02.06.2010	Sell am Ze
See Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:1 Küveyt	11.08.2010	Bakı
Seçmə	Almaniya 6:1 Azərbaycan	07.09.2010	Köln
Seçmə	Avstriya 3:0 Azərbaycan	08.10.2010	Vyana
Seçmə	Azərbaycan 1:0 Türkiyə	12.10.2010	Bakı
Yoldaşlıq	Monteneqro 2:0 Azərbaycan	17.11.2010	Podqoritsa
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:2 Macarıstan	09.02.2011	Dubay
Seçmə	Belçika 4:1 Azərbaycan	29.03.2011	Brüssel
Seçmə	Qazaxıstan 2:1 Azərbaycan	03.06.2011	Astana
Seçmə	Azərbaycan 1:3 Almaniya	06.07.2011	Bakı
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:1 Makedoniya KYR	10.08.2011	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 1:1 Belçika	02.09.2011	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 3:2 Qazaxıstan	06.09.2011	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 1:4 Avstriya	07.10.2011	Bakı
Seçmə	Türkiyə 1:0 Azərbaycan	11.10.2011	İstanbul
Yoldaşlıq	Albaniya 0:1 Azərbaycan	11.11.2011	Tirana
Yoldaşlıq	Azərbaycan 2:2 Sinqapur	24.02.2012	Dubay
Yoldaşlıq	Azərbaycan 3:0 Hindistan	27.02.2012	Dubay
Yoldaşlıq	Yaponiya 2:0 Azərbaycan	23.05.2012	Şizuoka
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:0 Andorra	30.05.2012	Kelsterbax
Yoldaşlıq	Azərbaycan 3:0 Behreyn	15.08.2012	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 1:1 İsrail	07.09.2012	Bakı
Seçmə	Portuqaliya 3:0 Azərbaycan	11.09.2012	Braqa
Seçmə	Rusiya 1:0 Azərbaycan	16.10.2012	Moskva
Seçmə	Şimali İrlandiya 1:1 Azərbaycan	14.11.2012	Belfast
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:0 Lixtenşteyn	06.02.2013	Dubay
Seçmə	Lüksemburq 0:0 Azərbaycan	22.03.2013	Lüksemburq
Seçmə	Azərbaycan 0:2 Portuqaliya	26.03.2013	Bakı
Yoldaşlıq	Qatar 1:1 Azərbaycan	29.05.2013	Doha
Seçmə	Azərbaycan 1:1 Lüksemburq	07.06.2013	Bakı
Yoldaşlıq	Azərbaycan 3:0 Malta	14.08.2013	Bakı
Seçmə	İsrail 1:1 Azərbaycan	07.09.2013	Ramat
Gan Seçmə	Azərbaycan 2:0 Şimali İrlandiya	11.10.2013	Bakı
Seçmə	Azərbaycan 1:1 Rusiya	15.10.2013	Bakı
Yoldaşlıq	Estoniya 2:1 Azərbaycan	15.11.2013	Tallin
Yoldaşlıq	Qırğızıstan 0:0 Azərbaycan	19.11.2013	Bişkek
Yoldaşlıq	Azərbaycan 1:0 Filippin	05.03.2014	Dubay
Yoldaşlıq	ABŞ 2:0 Azərbaycan	27.05.2014	San Fransisko
Yoldaşlıq	Azərbaycan 0:0 Özbəkistan	20.08.2014	Bakı
Yoldaşlıq	Rusiya 4:0 Azərbaycan	03.09.2014	Moskva
Seçmə	Azərbaycan 1:2 Bolqarıstan	09.09.2014	Bakı
Seçmə	İtaliya 2:1 Azərbaycan	10.10.2014	Palermo
Seçmə	Xorvatiya 6:0 Azərbaycan	13.10.2014	Osiyek
Seçmə	Azərbaycan 0:1 Norveç	16.11.2014	Bakı

A Milli Komandanın fəaliyyətinin icmalı

2005-ci ildən bəri Azərbaycan A Milli Komandası 101 oyun keçirmişdir. Bu oyunlardan 54-ü seçmə oyunlar olmuşdur.

Təsnifat mərhələsi oyunları	Yoldaşlıq oyunları
54	47

Qələbə	Heç-heçə	Məğlubiyyət
18	31	52

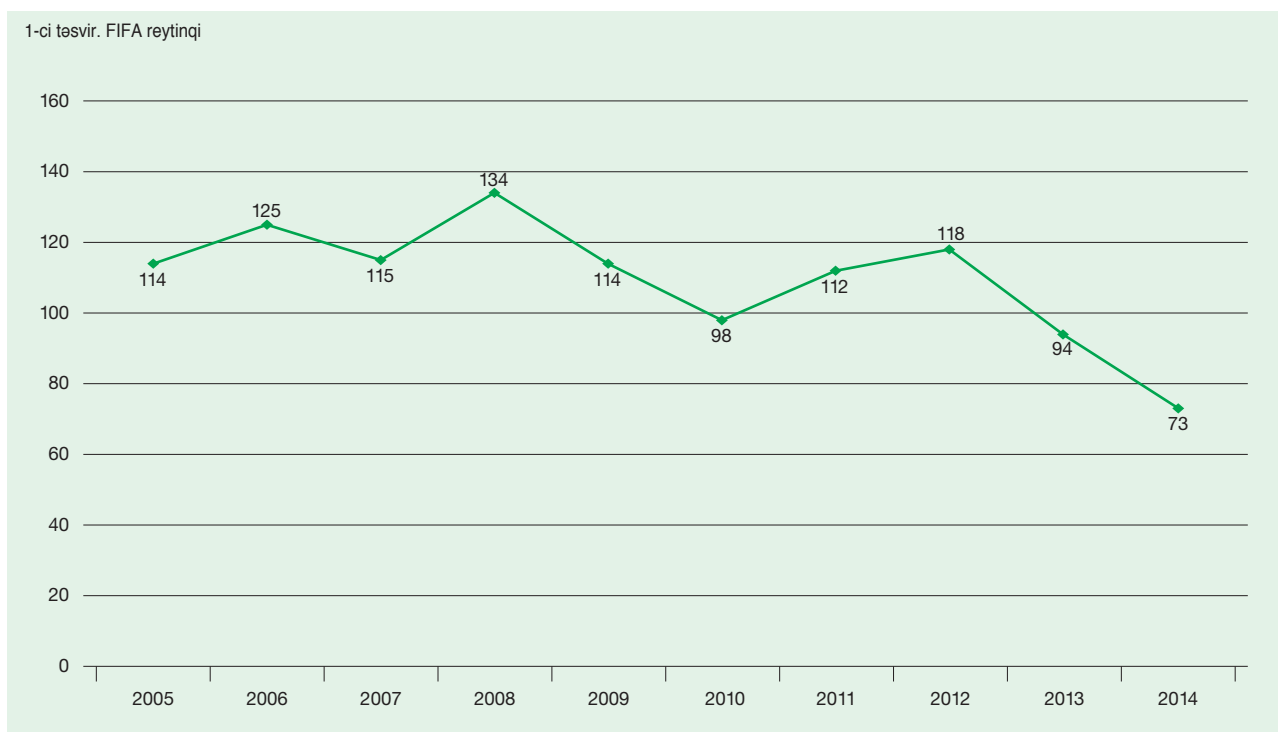
Bu müddət ərzində A Milli Komanda 18 oyunda qələbə qazanmış, 31 oyunda heç-heçə oynamış, 52 oyunda isə məğlub olmuşdur. A Milli Komandanın Azərbaycan və digər ölkələrin vətəndaşlarından 6 məşqçisi olmuşdur.

3-cü cədvəl. Azərbaycan A Milli Komandasının məşqçiləri (2005-2014)

No.	Adı, Soyadı	Vətəndaşlığı	İl
1	Karlos Alberto Torres	Braziliya	2005
2	Vaqif Sadiqov	Azərbaycan	2005
3	Şahin Diniyev	Azərbaycan	2005 – 2007
4	Qjoko Hacıyevski	Makedoniya KYR	2007 – 2008
5	Berti Voqts	Almaniya	2008 – 2014
6	Mahmud Qurbanov	Azərbaycan	Noyabr 2014
7	Robert Prosinečki	Xorvatiya	Dekabr 2014 – indiyədək

FIFA reytingi

2005-ci ildən bəri A Milli Komandanın FIFA reytingi 94-cü və 134-cü yerlər arasında dəyişmişdir. 2008-ci ildə 134-cü yerədek geriləmədən sonra, Milli Komandanın reytingi dünya üzrə 73-cü yere qədər yüksəlib. Qeyd edək ki, bu reyting öten on il ərzində ən yüksək göstəricidir.

Əsas nailiyyətlər:

- 2008-ci ildə Berti Voqtsun A Milli Komandaya məşqçi kimi təyin olunması Komandanın təşkilində əhəmiyyətli dəyişikliklərə təkan vermişdir
- Hal-hazırda A Milli Komanda daha peşəkar qaydada təşkil olunmuşdur. İrəliləyişlər arasında aşağıdakıları qeyd etmək vacibdir: daha çox məşq toplanışları, daha yaxşı oyunçu davranışı, idman elmindən daha geniş istifadə və oyunçular üçün media təlimlərinə daha çox diqqət yetirilməsi
- A Milli Komandanın oyunçuları futbol "səfirləri" kimi cəmiyyət həyatında iştirak edir. Məsələn, Komandanın oyunçuları ilə əhalinin müxtəlif qrupları arasında görüşlər təşkil olunur
- A Milli Komanda 2014-cü ildə özünün ən yüksək FIFA reytinginə – 73-cü yere yüksəlmişdir.

Ulduz oyunçular

“Futbolun İnkişafı üzrə Dövlət Proqramının (2005-2015) həyata keçirilməsi ilə, Azərbaycan Hökuməti ölkə miqyasında futbola hərtərəfli diqqət yetirdiyini nümayiş etdirmişdir. Mənim futbol karyeram həm bu Dövlət Proqramından əvvəlki, həm də sonrakı dövrü əhatə edir. Ona görə də, bu iki dövr arasındakı fərq mənə yaxşı tanışdır.

Dövlət Proqramı ölkənin bütün regionlarında futbolun canlanmasına səbəb olmuşdur. Klubların infrastrukturunu, hazırlıq səviyyəsi və təşkili ilə bağlı problemlər milli liqaların saxlanması həddən artıq çətinləşdirirdi. Dövlət Proqramının həyata keçirildiyi dövrdən etibarən çoxlu dəyişikliklər baş vermişdir. Bundan əlavə, özəl sektorun futbola olan marağı və investisiya qoyuluşları artmışdır.

Zəruri standart və tələblərə cavab verən bir neçə stadion da daxil olmaqla, bir sıra infrastruktur layihələri artıq tamamlanmışdır.

A Milli Komandaya xüsusi diqqət yetirilir. Berti Foqtsun baş məşqçi təyinatından sonrakı dövrdə həm Azərbaycanda, həm də xarici ölkələrdə çoxlu təlim məşq toplanışları təşkil olunmuşdur. Bütün tədbirlər yüksək standartlara uyğun təşkil olunur. Bütün bunlar isə oyunçuları digər problemlərin həllindən azad edir və onlar öz enerjilərini meydançadakı oyuna yönəldə bilirlər.

Bununla yanaşı, ölkədə futbol infrastrukturunu və müvafiq standartları daha da yaxşılaşdırmaq vacibdir. Ümid edirik ki, gələcək nəsillər bu Dövlət Proqramından tam faydalana biləcək və daha yaxşı oyun nümayiş etdirərək daha çox uğurlara imza atacaq. Azərbaycan futbolu global səhnədə öz layiqli yerini tutacaqdır.”

Rəşad Sadıqov
A Milli Komandanın kapitanı

Rəşad Sadıqov
A Milli Komandanın 94 oyununda iştirak etmiş və 5 qol vurmuşdur.

Çimerlik futbolu

Ən dinamik futbol növlərindən olan çimerlik futbolu FIFA tərəfindən rəsmi formada qəbul edilir və bu idman sahəsi üzrə dünya kuboku keçirilir. Futbolun digər növləri kimi çimerlik futbolu da Azərbaycanda fəal formada təşviq olunur. Ölkə əhalisi üçün sağlam həyat tərzinin təşviqi məqsədi ilə, AFFA da çimerlik futboluna xüsusi diqqət yetirir.

Azərbaycan Çimerlik Futbolu Federasiyası (AÇFF) 2008-ci ildə təsis edilmişdir və Federasiyanın sədri Fərid Novruzi seçilmişdir. Həmin il Azərbaycan Milli Çimerlik Futbolu Komandası yaradılmışdır və sentyabr ayında Qustavo Enrike Zlovikov komandanın məşqçisi təyin olunmuşdur.

2009-2010-cu il mövsümündə isə, komandanın məşqçisi Emil Cabbarov olmuşdur.

2008-ci ildə AFFA Milli Komandanın məşqləri üçün daha münasib sahə olaraq Dalğa İdman Kompleksində çimerlik futbolu meydançası yaratmışdır (hal-hazırda Dalğa Arena). Daha sonrakı dövrlərdə bu meydança 1000 tamaşaçı tutan beynəlxalq səviyyəli çimerlik futbolu stadionuna çevrilmişdir. 2008-ci ilin avqust ayında AVRO Çimerlik Futbolu Kuboku məhz Bakının bu stadionunda keçirilmişdir. Həmin yarışlarda İspaniya, İsveçrə, Norveç və Azərbaycan komandaları yarışmışlar. Azərbaycan komandası bu yarışda 3-cü yere çıxmışdır. Bu yeni çimerlik futbolu stadionu tamaşaçıların təcrübəsinə də müsbət təsir göstərmişdir.

Son illər Çimərlik futbolu Azərbaycanda öz populyarlığını artırmışdır. Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası hal-hazırda Avropada 16-cı, dünyada isə 36-cı yerdədir (2014-cü il). Azərbaycanda iki milyonluq futbol tamaşaçısının əksəriyyəti çimərlik futboluna da maraq göstərir və Çimərlik Futbolu üzrə Milli Komandanı fəal formada dəstəkləyir. Çimərlik futbolu oyunları AzTV İdman, Lider TV, Eurosport və Eurosport 2 kimi aparıcı milli və beynəlxalq televiziya kanallarında nümayiş etdirilir. 2014-15-ci il mövsümündə Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası həm Avropa təsnifat oyunlarında, həm də FIFA Dünya Kuboku təsnifat oyunlarında iştirak edir.

Çimərlik futbolunu inkişaf etdirmək məqsədi ilə, AÇFF AFFA və AFFA-nın regional futbol federasiyaları ilə yaxından əməkdaşlıq edir. Azərbaycanın müxtəlif regionlarından olan komandalar arasında ildə bir neçə çimərlik futbolu yarışları təşkil olunur. Bu yarışlara aşağıdakılar daxildir:

- Xəzər Kuboku – Bakının bütün regionları təmsil olunur
- Gənclər Kuboku – məktəbli komandaları arasında
- Dalğa Turniri
- Media Kuboku
- Respublika Kuboku
- Universitetlər arası Çimərlik Futbolu Çempionatı.

Bu yarışların bəziləri bir neçə mərhələdən ibarət olur. Məsələn, Respublika Kuboku Bakı, Sumqayıt, Lənkəran və digər şəhərlər də daxil olmaqla, regional təsnifat turnirləri ilə başlayır. Daha sonrakı mərhələlərdə pley off və final görüşləri keçirilir. 2008-2014-cü illər arasında Azərbaycanda təşkil olunmuş çimərlik futbolu turnirlərində 200-dən çox peşəkar, yarı-peşəkar və həvəskar komandalar iştirak etmişdir.

Əsas nailiyyətlər:

Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası beynəlxalq səviyyədə ciddi irəliləyişlər əldə etmiş və bir çox uğurlara imza atmışdır. Bunlara aşağıdakılar daxildir:

- Avro Çimərlik Futbolu Liqasında (EBSL) iştirak edən Komanda 2009-cu ilin iyul ayında keçirilən promo final təsnifat mərhələsinə çıxmış və Avropada ən güclü komandalardan biri olduğunu sübut etmişdir
- Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası Alanya Çimərlik Futbolu Kubokunda ikinci yeri (2010-cu ilin may ayı) tutmuşdur
- Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası 2010-cu ilin iyun ayında İspaniyanın Kastellon şəhərində təşkil edilən Çimərlik Futbolu üzrə Dünya Kuboku təsnifat yarışlarında dördüncü bir finala çıxmışdır
- Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası 2010-cu ilin iyul ayında İtaliyanın Lignano şəhərində təşkil edilən EBSL təsnifat turnirində çıxış etmiş EBSL promo final təsnifat mərhələsinə çıxmışdır (Lissabon – 24-27 avqust, 2010)
- Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası 2010-cu ilin iyul ayında Hollandiyada təşkil olunan "Crocs Challenge" Kubokunda iştirak etmiş və qrupda üçüncü yere çıxmışdır
- Azərbaycan Milli Çimərlik Futbolu Komandası 2011-ci ilin iyul ayında İtaliyanın Bibione şəhərində təşkil edilən FIFA Çimərlik Futbolu üzrə Dünya Kubokunun Seçmə turnirində səkkizdə bir finala çıxmışdır.

Futzal

Futzal nisbətən daha kiçik bir sahədə, daha kiçik top və adətən örtülü yerdə oynanılan futbol növüdür. Meydançanın səthi, top və oyun qaydaları futzalda improvizasiya, yaradıcılıq, texnika və eləcə də topa nəzarət və kiçik ölçülü sahələrdə hərəkətə təsir göstərir.

2014-cü ildə Azərbaycan Milli Futzal Komandası dünya reytingində 10-cu yeri tutmuşdur. Bu isə Qafqaz regionu üzrə ən yüksək göstəricidir. Azərbaycan indiyədək futzal üzrə dünya kuboklarında iştirak etməsə də, futzal üzrə son üç Avropa çempionatında çıxış etmişdir.

Azərbaycan milli futzal komandasının əsas nailiyyətləri aşağıdakılardan ibarətdir:

- 2009 – UEFA-nın Futzal üzrə EURO Seçmə mərhələsi, Əsas təsnifat mərhələsi (Portuqaliya) – 2-ci yer
- 2010 – UEFA-nın Futzal üzrə EURO Çempionatı, Yekun mərhələ (Macarıstan) – 4-cü yer
- 2011 – FIFA-nın Futzal üzrə Dünya Kuboku Seçmə mərhələsi, Əsas təsnifat mərhələsi (Bakı) – 2-ci yer
- 2011 – UEFA-nın Futzal üzrə EURO Seçmə mərhələsi, Əsas təsnifat mərhələsi (Bakı) – 2-ci yer
- 2012 – UEFA-nın Futzal üzrə EURO Çempionatı, Yekun mərhələ (Xorvatiya)
- 2012 – FIFA-nın Futzal üzrə Dünya Kuboku Seçmə mərhələsi, Pley off oyunları
- 2013 – UEFA-nın Futzal üzrə EURO Seçmə mərhələsi, Əsas təsnifat mərhələsi (Slovakiya) – 1-ci yer
- 2014 – UEFA-nın Futzal üzrə EURO Çempionatı, Yekun mərhələ (Belçika)
- 2014 – Beynəlxalq Futzal Turniri (Daşkənd) – 2-ci yer

2008-2013-cü illər ərzində illik Beynəlxalq Futzal Turnirinin bir neçə oyunu Bakıda keçirilmiş və bir sıra ölkələrin milli komandaları bu oyunlarda iştirak etmişdir.

Milli futzal liqaları

Azərbaycanda beş futzal liqası mövcuddur:

- Futzal üzrə Premyer Liqa
- Futzal üzrə 1-ci Divizion
- Futzal üzrə 2-ci Divizion
- Futzal üzrə Həvəskar Liqa
- Futzal üzrə U-17 Liqası.

Futzal üzrə Azərbaycan Premyer Liqası 1994-cü ildə təsis olunmuşdur. Liqanın fəaliyyəti UEFA qaydalarına uyğun olmaqla AFFA tərəfindən təşkil olunmuşdur. 2004-cü ildən etibarən Araz Naxçıvan Futzal Komandası hər il Premyer Liqanın qalibi olmuşdur.

Gənclərdən ibarət milli komandalar İnkişaf tarixçəsi

Gənclərdən ibarət milli komandalar futbolun inkişafında əsas rollardan birini oynayır. Belə komandalar gənc oyunçuların öz texniki bacarıqlarını artırmaları, daha yüksək standartlara nail olmaları və yaş qrupları üzrə nailiyyətlər əldə etmələri üçün çoxlu imkanlar yaradır. Uzun müddətdə, belə komandalar A Milli Komandanın oyun standartlarını yüksəltməyə kömək edir. Belə komandaların mövcudluğu gənc hakim və məşqçilərin də inkişafı üçün böyük imkanlar yaradır.

Futbolun İnkişafı üzrə Dövlət Proqramının (2005-2015) qəbulundan sonra AFFA gənc oyunçulardan ibarət komandaların inkişafına daha çox diqqət yetirmişdir. AFFA hesab edir ki, belə komandaların inkişafı üçün daha çox oyunlar və məşqlər təşkil olunmalıdır. Bu məqsədlə, gənc oyunçulardan ibarət milli komandalar dünyanın müxtəlif ölkələrində çoxlu yoldaşlıq oyunları keçirmiş və müxtəlif beynəlxalq turnir və yarışlarda iştirak etmişlər.

Bu proqramı dəstəkləmək məqsədi ilə, AFFA 2008-ci ildə Almaniya Futbol Federasiyası (DFB) ilə əməkdaşlıq barədə saziş imzalamışdır. Bu sazişə əsasən gənclərdən ibarət hər bir milli komandaya alman baş məşqçi təyin olunmuşdur. Bundan əlavə, DFB AFFA-nın yoldaşlıq oyunları təşkil etməsinə və komandaların beynəlxalq turnirlərdə iştirak imkanlarını genişləndirməyə kömək etmişdir.

2008-ci ildən əvvəlki dövrdə gənc oyunçulardan ibarət komandalarda əsas diqqət 15-16 yaşlı oyunçulara yönəldilirdi. Sonrakı dövrdə isə 17-21 yaşlı oyunçulara daha çox diqqət yetirilmişdir. Avropa çempionatlarının seçmə mərhələsindən əvvəlki dövrdə, 17-21 yaşlı oyunçular üçün Bakı şəhərində və xarici ölkələrdə müxtəlif təlim-məşq toplanışları təşkil olunmuşdur.

Əsas nailiyyətlər:

- Azərbaycanın U-17 Milli Komandası 2002, 2004, 2006, 2008, 2014-ci il Avropa Çempionatının Elit mərhələsində oynamaq hüququ qazanmışdır
- Azərbaycanın U-19 Milli Komandası 2006, 2009 və 2014-ci il Avropa Çempionatının Elit mərhələsində oynamaq hüququ qazanmışdır.

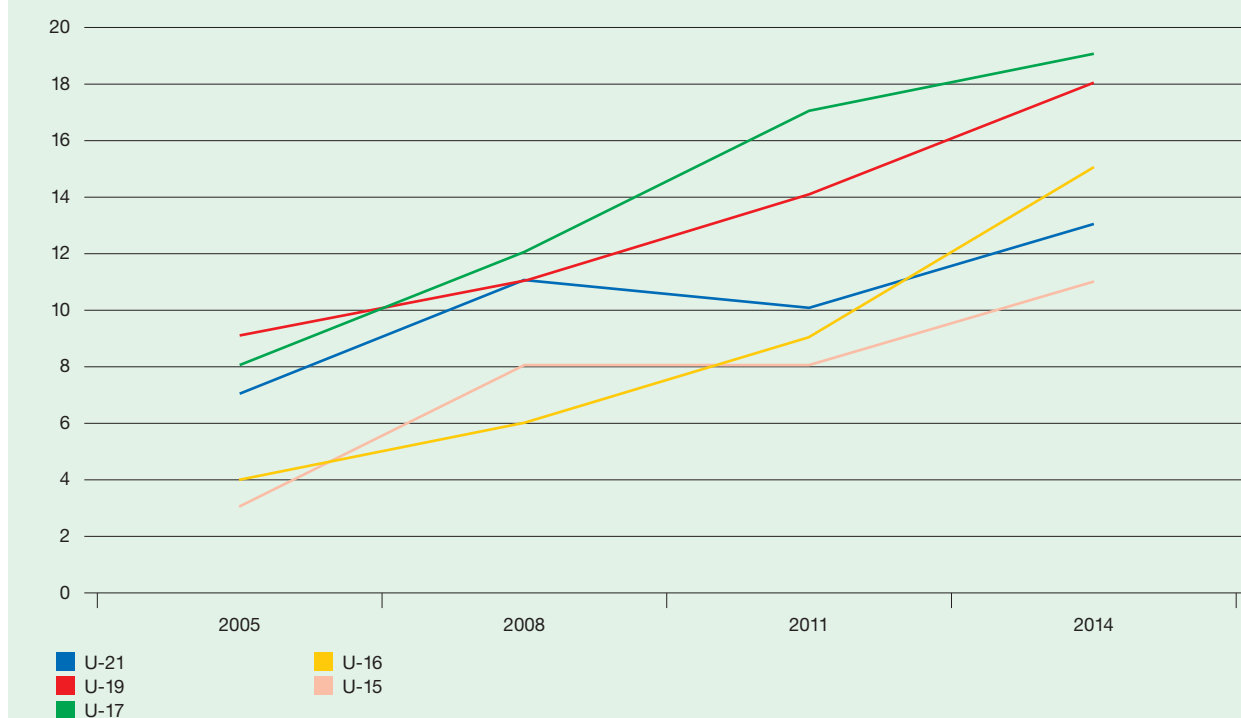

4-cü cədvəl. Bütün yaş qrupları üzrə komandaların rəsmi nəticələri (2005-2014)

Milli Komandalar / illər	2005	2006	2007	2008	2009
U-21	Rəsmi oyunlar – 6 (Q – 0, M – 4, H – 2)	Rəsmi oyunlar – 2 (Q – 0, M – 2, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 7 (Q – 0, M – 6, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 1, H – 2)	Rəsmi oyunlar – 5 (Q – 0, M – 5, H – 0)
U-19	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 2, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 6 (Q – 2, M – 3, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)
U-17	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 2, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 6 (Q – 1, M – 3, H – 2)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)
U-16	Məşq düşərgələri – 4 Yoldaşlıq oyunları – 8 (Q – 3, M – 4, H – 1)	Məşq düşərgələri – 4 Yoldaşlıq oyunları – 9 (Q – 2, M – 5, H – 2)	Məşq düşərgələri – 5 Yoldaşlıq oyunları – 12 (Q – 5, M – 5, H – 2)	Məşq düşərgələri – 5 Yoldaşlıq oyunları – 11 (Q – 3, M – 6, H – 2)	Məşq düşərgələri – 6 Yoldaşlıq oyunları – 13 (Q – 4, M – 6, H – 3)
U-15	Məşq düşərgələri – 3 Yoldaşlıq oyunları – 4 (Q – 1, M – 3, H – 0)	Məşq düşərgələri – 4 Yoldaşlıq oyunları – 6 (Q – 2, M – 3, H – 1)	Məşq düşərgələri – 3 Yoldaşlıq oyunları – 5 (Q – 1, M – 3, H – 1)	Məşq düşərgələri – 3 Yoldaşlıq oyunları – 7 (Q – 2, M – 3, H – 2)	Məşq düşərgələri – 4 Yoldaşlıq oyunları – 6 (Q – 3, M – 2, H – 1)

Milli Komandalar / illər	2010	2011	2012	2013	2014	Overall
U-21	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 4 (Q – 0, M – 3, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 4 (Q – 2, M – 2, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 5 (Q – 1, M – 3, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 2, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 42 (Q – 5, M – 29, H – 8)
U-19	Rəsmi oyunlar – 6 (Q – 1, M – 3, H – 2)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 2, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 2, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 2, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 36 (Q – 8, M – 18, H – 10)
U-17	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 3, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 3, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 2, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 1, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 33 (Q – 6, M – 18, H – 9)
U-16	Məşq düşərgələri – 6 Yoldaşlıq oyunları – 16 (Q – 3, M – 10, H – 3)	Məşq düşərgələri – 7 Yoldaşlıq oyunları – 23 (Q – 4, M – 17, H – 2)	Məşq düşərgələri – 6 Yoldaşlıq oyunları – 17 (Q – 4, M – 9, H – 4)	Məşq düşərgələri – 8 Yoldaşlıq oyunları – 15 (Q – 5, M – 8, H – 2)	Məşq düşərgələri – 8 Yoldaşlıq oyunları – 21 (Q – 5, M – 8, H – 8)	Məşq düşərgələri – 59 Yoldaşlıq oyunları – 145 (Q – 38, M – 78, H – 29)
U-15	Məşq düşərgələri – 4 Yoldaşlıq oyunları – 6 (Q – 2, M – 2, H – 2)	Məşq düşərgələri – 3 Yoldaşlıq oyunları – 8 (Q – 2, M – 1, H – 5)	Məşq düşərgələri – 4 Yoldaşlıq oyunları – 8 (Q – 3, M – 3, H – 2)	Məşq düşərgələri – 5 Yoldaşlıq oyunları – 7 (Q – 3, M – 2, H – 2)	Məşq düşərgələri – 6 Yoldaşlıq oyunları – 9 (Q – 4, M – 3, H – 2)	Məşq düşərgələri – 39 Yoldaşlıq oyunları – 66 (Q – 23, M – 25, H – 18)

2-ci təsvir. Azərbaycanın gənclərdən ibarət milli komandaları tərəfindən keçirilən yoldaşlıq oyunlarının sayı (2005-2014)

“Əsas milli komandada Azərbaycanı təmsil etməkdən qürur duyuram. AFFA-nın uşaq komandalarında çıxış edərək, mən Azərbaycanı uşaq yaşlarımdan bəri təmsil edirəm və U-21 Milli Komandasının kapitanı olmuşam. Azərbaycan futbolu ildən ilə inkişaf edir. Fəxr edirəm ki, bunun üçün əlimdən gələni edirəm.”

Qara Qarayev

A Milli Komandasının oyunçusu

Qara Qarayev
A Milli Komandasının oyunçusu

“İstər gənclərdən ibarət komandalarda, istərsə də daha yuxarı səviyyəli komandalarda öz ölkəsini təmsil etmək hər bir futbolçunun arzusudur. Azərbaycanın U-17 və U-21 komandalarına, daha sonra isə A Milli Komandaya seçildiyimə görə fəxr edirəm. Gənc oyunçuların yaş qrupları üzrə təşkil olunan komandalarda iştirakı həm futbolun, həm də yüksək səviyyədə oyun standartlarının davamlı inkişafı baxımından həlledici əhəmiyyət daşıyır.”

Tərlan Quliyev

A Milli Komandasının oyunçusu

Tərlan Quliyev
A Milli Komandasının oyunçusu

“Mən çox fəxr edirəm ki, 2006-cı ildən etibarən məşqçilik etdiyim bir çox futbolçu hal-hazırda U-21 və A Milli Komandada oynayır. 17-21 yaşlı futbolçular üzrə baş məşqçi kimi bütün zəhmətim öz bəhrəsini vermişdir. Ümumiyyətlə, milli komandalarımız inkişaf edir və biz bunun üçün əlimizdən gələni etmişik.

FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Azərbaycan – 2012 və Hərbçilər arasında Dünya Kuboku – 2013 kimi yarışlar daha çox irəliləyişə nail olmağımız baxımından faydalı olmuşdur. 2020-ci ildə UEFA Avropa Çempionatına ev sahibliyi Azərbaycanda futbola daha çox maraq yaradacaq və bu idman növünün daha da inkişafına təkan verəcək.”

Y. Vahabzadə

Yaşar Vahabzadə
U-21 Milli Komandasının
məşqçisi

Yaşar Vahabzadə
U-21 Milli Komandasının məşqçisi

Əsas nailiyyətlər:

- 2008-ci ildə AFFA Almaniya Futbol Federasiyası ilə əməkdaşlıq barədə sənəd imzalamışdır
- Futbola bütün səviyyələrdə daha peşəkar yanaşma gənclərdən ibarət milli komandaların iştirakı ilə daha çox oyunların və məşqlərin keçirilməsinə kömək etmişdir
- Çoxlu sayda oyunçu uşaq futbolu sistemindən A Milli Komandaya qədər irəliləmişdi.

Gələcək

A Milli Komandanın gələcək inkişafı Azərbaycanın gənclərdən ibarət milli komandalarında oyun və məşqçilik standartlarının davamlı olaraq artırılması istiqamətində görülən işlərdən asılıdır. AFFA gənc oyunçuların öz bacarıqlarını artırmasına və onların gənclərdən ibarət komandalar sistemi üzrə inkişafına xüsusi diqqət yetirir.

Gələcəyə dair əsas məqsədlərə aşağıdakılar daxildir:

- Gənclərdən ibarət bütün milli komandaların məşqçiləri üçün peşəkar hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi işini davam etdirmək
- Gənclərdən ibarət milli komandaların oyunçularının mətbuatla münasibətlər, qidalanma / idman elmi də daxil olmaqla, fərdi inkişafın bütün sahələrində dəstəklənməsi
- Gənclərdən ibarət milli komandaların rəqəbətçiliyinin artırılması üçün məşq toplanışlarının sayının artırılması və daha çox oyunların təşkili
- İstedadlı gənc oyunçuların inkişafı və hazırlığı ilə bağlı beynəlxalq mütərəqqi praktikanı öyrənməyə davam etmək.

Əsas hədəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- U-17 və U-19 milli futbol komandaları üzrə – Avropa Çempionatının yekun mərhələsinə və ya ən azı Elit mərhələyə çıxmaq
- U-17 və U-19 milli futbol komandaları üzrə – futbolçuların beynəlxalq səviyyədə inkişafını təmin etmək məqsədi ilə xarici ölkələrdə hər il 6-8 məşq toplanışının təşkili və beynəlxalq yoldaşlıq oyunlarının keçirilməsi
- U-21 milli futbol komandası – A Milli Komandasında oynaya biləcək daha çox oyunçu ilə birlikdə Avropa Çempionatının yekun mərhələsinə qədər irəliləmək.

08 Kütləvi futbol və istedadların müəyyənləşdirilməsi

08

“Kütləvi futbol proqramları futbolçuların inkişafı istiqamətində görülən işlərin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Belə proqramlar həm də futbolçuların, məşqçilərin, hakimlərin və inzibati işlərlə məşğul olan şəxslərin futbola və idmana olan həvəs və marağını qoruyub saxlamaq baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir.”

Azad Rəhimov, Gənclər və İdman naziri

Gələcək futbolçular məktəblər, klublar və icmalarda həyata keçirilən kütləvi futbol proqramlarında yetişir. Araşdırmalar göstərir ki, gələcəkdə peşəkar futbolçu olanlar bu idman növü ilə məşğul olmağa təxminən beş yaşında başlayır.

Digər yaş qrupları ilə müqayisədə gənclər futbola daha çox maraq göstərir. Bunu nəzərə alaraq, kütləvi futbol proqramları sponsorların cəlb olunması baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Bir çox ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, kadr resursları olmadan inkişaf planlarının tərtib olunması dayanıqlı inkişafa səbəb olmur. Ona görə də, dayanıqlı inkişafı təmin edə bilmək üçün AFFA müvafiq resursların əldə olunmasına xüsusi diqqət yetirir.

Bir çox milli futbol assosiasiyaları əsas diqqəti milli komandalara yönəldərək, kütləvi futbolu yaddan çıxarırlar. Bununla belə yaddan çıxarmaq olmaz ki, daha hazırlıqlı milli komandalar üçün kütləvi futbol proqramları və daha geniş futbolçu bazası tələb olunur.

Futbolun İnkişafı dair Dövlət Proqramının (2005-2015) qəbulu ilə kütləvi futbol proqramları sahəsində ciddi irəliləyişlər qeydə alınmışdır. 2008-ci ildən etibarən AFFA gəncləri futbola məşğul olmağa həvəsləndirmək məqsədi ilə çoxlu sayda futbol festivalları və turnirləri təşkil etmişdir.

2011-ci ildə bu festivallar Azərbaycanın 12 şəhərində təşkil edilmiş və 1200-dən çox oğlan və qız iştirak etmişdir. Bu tədbirlər gənclər arasında futbola olan marağın ildən ilə artmasına səbəb olmuşdur. Gənclərin futbola olan marağını ölkənin bütün regionlarında artırmaq məqsədi ilə, belə tədbirlər hər il ayrı-ayrı regionlarda təşkil olunmuşdur.

1-ci təsvir 1. Həyata keçirilmiş yeni kütləvi futbol proqramları

- 2009 – “Futbol həyatdır” pilot layihəsi
- 2010 – Futbol dərsləri proqramı
- 2011 – Elit məşq proqramı
- 2012 – ‘Live Your Goals’ (Öz məqsədlərini yaşat)
- 2013 – Futbol Bakcell ilə
- 2013 – “3x3” qızlar turniri
- 2014 – “Mançester Yunayted” futbol məktəbinin açılışı

AFFA-nın həyata keçirdiyi əsas kütləvi futbol proqramlarına aşağıdakılar daxildir:

- ‘Live Your Goals’ (Öz məqsədlərini yaşat)
- “3x3” qızlar turniri
- Futbol dərsləri
- Futbol Bakcell ilə.

'Live Your Goals' (Öz məqsədlərini yaşat)

Almaniya 2011. Layihədə məqsəd qadın futbolunun inkişafı üçün güclü əsas yaratmaq, qadın futbolçuların sayını artırmaq və qadın futbolunun populyarlığını həm yerli, həm regional, həm də global səviyyələrdə artırmaqdır. Azərbaycanda bu layihənin həyata keçirilməsinə 2012-ci ildə, FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 turniri ərəfəsində başlanılmışdır.

Əsas məqsədlərə aşağıdakılar daxil olmuşdur:

- Yüksək dərəcədə bacarıqlı qadın futbolçuların hazırlanması
- Gənc nəsil arasında futbola olan marağın artırılması
- Gənc nəslin sağlam və fəal həyat tərzinə həvəsləndirilməsi
- Gənclərin zərərli vərdislərdən qorunması.

FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Azərbaycan 2012 turnirinin tərkib hissəsi olaraq, Azərbaycanın müxtəlif yerlərində 'Live Your Goals' (Öz məqsədlərini yaşat) tədbirləri təşkil olunmuşdur. Bu tədbirlərdə beynəlxalq futbol təmsilçiləri, o cümlədən qadın futbolu veteranları – xanım Şirliy Kruz (Shirley Cruz) və xanım Stefi Cons (Steffi Jones) da iştirak etmişdir.

- Bakı (Dalğa Arena) 12/03/2012
- Zaqatala 30/04/2012
- Quba 08/06/2012
- Şəki 28/07/2012
- Masallı 30/08/2012
- Bakı (Bayıl Stadionu) 18/09/2012

2014-cü ildə FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 turnirinin tərkib hissəsi olaraq, "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) Festivalının dörd il müddətinə davam etdirilməsi proqramını təsdiqlədi. Proqramın hər bir ili üzrə iki festivalın keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bu tədbirlər Azərbaycanın ayrı-ayrı regionlarında həyata keçiriləcək.

İlk belə tədbir 19 iyul 2014-cü il tarixdə Yaşar Məmmədov adına Mingəçevir şəhər stadionunda təşkil edilmişdir. Tədbirdə aşağıdakı şəxslər iştirak etmişdir: AFFA-nın baş katib müavini Sərxan Hacıyev, Şimal-qərb Futbol Federasiyasının prezidenti Rövşən Əhmədov, Mingəçevir Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Kamal Nəcəfli, əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadim Rüstəm Rəhimov, Azərbaycan Milli Komandasının məşqçisi Mahmud Qurbanov, 19 yaşadək qızlardan ibarət Azərbaycan yığmasının baş məşqçisi Patrisia Gonzalez, 17 yaşadək qızlardan ibarət Azərbaycan yığmasının baş məşqçisi Siyasət Əsgərov və 17 yaşadək qızlardan ibarət Azərbaycan yığmasının oyunçuları Firəngiz Teymurova və Nənə Mollayeva.

LIVE YOUR GOALS

2014-cü il ərzində ikinci festival 29 noyabr 2014-cü ildə keçiriləcək. Bu tədbirdə İngiltərə milli komandasının oyunçusu və İngiltərə qadınlardan ibarət milli futbol komandasının məşqçisi Houp Pouel (Hope Powell) də iştirak edəcək.

Əsas nailiyyətlər:

'Live Your Goals' (Öz məqsədlərini yaşat) festivalı:

- "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) proqramının FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Azərbaycan 2012 turnirinə daxil edilməsi
- İndiyədək "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) layihəsində 500-dən çox qız iştirak etmişdir
- Proqramın dörd il də davam etdirilməsi barədə FİFA-nın öz üzərinə öhdəlik götürməsi
- Azərbaycanın bütün regionlarının əhatə olunması
- Proqram çərçivəsində qızların futbolla məşğul olması üçün daha çox və yeni imkanların yaradılması.

“3x3” qızlar turniri

21 dekabr 2013-cü il tarixdə, AFFA Bayıl Arenada qızlar arasında “3x3” qızlar turniri təşkil etmişdir.

Turnirin məqsədləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

- Kütləvi futbolun inkişafı
- Qadınlar arasında futbolun populyarlığının artırılması
- Yeni qadın oyunçuların üzə çıxarılması.

AFFA hesab edir ki, Azərbaycan futbolunun gələcəyi gənc futbolçuların üzə çıxarılması və onların bacarıqlarını təkmilləşdirilməsindən keçir. AFFA gənclərin iştirakını həvəsləndirən “3x3” qızlar turniri kimi bir çox proqramlar işləyib hazırlayaraq həyata keçirmişdir.

Qızların turnirə cəlb olunması üçün Bakının müxtəlif rayonlarında geniş miqyaslı reklam və marketing tədbirləri həyata keçirilmişdir. Hər bir komandanın üzərinə turnirdə iştirak etmək üçün ən azı bir yeni lisenziyasız oyunçu gətirmək öhdəliyi qoyulmuşdu.

Turnirin sponsorları:

2-ci təsvir. Tədbirin gündəliyi

09:00	Qeydiyyat
10:00	Açılış və təqdimat
10:30	Grup mərhələsi
14:30	Cərimə zərbələri turniri
15:00	Dördü bir və yarımfinaallar
17:30	Final oyunları
18:30	Mükafatlandırma mərasimi

3-cü təsvir. “3x3” qızlar turnirinin təşkili

- “3x3” qızlar turniri barədə əsas faktlar:
- Bütün iştirakçılara suvenir köynək hədiyyə olunmuşdur
 - Oyunlara AFFA-nın tibb xidməti tərəfindən nəzarət olunmuşdur

Meydança

Standart futbol meydançası 9 mini meydançaya bölünmüşdür

Hər bir 3x3 meydançasının ölçüsü 15x11 metr olmuşdur

Komandalar

Komandalar 3-5 oyunçudan ibarət olmuşdur

Hər komandada ən azı bir yeni oyunçu tələb olunmuşdur

Oyunlar

Grup mərhələsi – 10 dəqiqə

Final oyunları – 12 dəqiqə

Məsul işçilər

Hər bir meydançaya 20 könüllü nəzarət etmişdir

Turnir çərçivəsində texniki məsələlərin təşkilinə və digər təşkilati işlərə 20 nəfər cavabdeh olmuşdur

1-ci cədvəl. "3x3" qızlar turniri: komandalar və oyunçular

	1-ci kateqoriya ("junior")	2-ci kateqoriya ("senior")	3-cü kateqoriya ("elite")
Yaş məhdudiyyəti	12 yaşdan aşağı	12-16	16 yaşadək
Komandaların sayı	19	23	12
Cəmi oyunçular	89 qız	112 qız	52 qız

Əsas nailiyyətlər:

- 2013-cü ildə "3X3" qızlar turnirində hər üç kateqoriya üzrə cəmi 57 komanda iştirak etmişdir
- 67 qız ilk dəfə futbol oynamışdır
- Uşaq evində yaşayan 37 qız turnirdə iştirak etmişdir
- İştirakçılar 5-21 yaşları arasında olmuşlar.

Turniri ölkə miqyasında tanınmış FIFA referiləri idarə etmişdir. Turnirin qaydalarını izah etmək, komanda və oyunçuları istiqamətləndirmək məqsədi ilə, altı milli komandanın məşqçiləri turnirdə iştirak etmişlər.

Yeni oyunçulara milli komandaların qapıçıları ilə birlikdə "Cərimə zərbələri turnirində" iştirak etmək kimi maraqlı bir imkan yaradılmışdı.

Turnirə sponsorların cəlb edilməsi üçün, aşağıdakı təkliflər paketi işlənib hazırlanmışdır (cədvəl 2).

2-ci cədvəl. Sponsorlar üçün reklam sahələri

Reklam yerləri	Təsviri
Perimetr lövhələrinin (6x1 metr) yerləşdirilməsi	8 yer
Köynəklərdə loqoların yerləşdirilməsi	300 köynək
Akkreditasiya sənədlərində loqoların yerləşdirilməsi	60 akkreditasiya sənədi
Televiziya və internet səhifələrində reklamlar	Xüsusi olaraq qeyd edilmə

2013-cü ildə təşkil olunmuş "3x3" qızlar turniri çox uğurlu alındı və həmin turnirin gələcək dövrlərdə təkrarlanması barədə çoxlu müraciətlər qəbul edildi.

Növbəti "3x3" qızlar turnirləri aşağıdakı tarixlərdə təşkil olunmuşdur:

- 2013-cü ilin dekabr ayı, Bakı (Bayıl Arena)
- 2014-cü ilin may ayı, İsmayilli şəhəri
- 2014-cü ilin sentyabr ayı, Bakı (Bayıl Arena).

Şəfəq Nəsirova
19 yaşadək qızlardan ibarət
Azərbaycan yığmasının oyunçusu

“ Milli komandadan olan qızlar bütün yeni oyunçulara çox kömək etdilər...”

Şəfəq Nəsirova

19 yaşadək qızlardan ibarət
Azərbaycan yığmasının oyunçusu

Nigar Cəlilli
19 yaşadək qızlardan ibarət
Azərbaycan yığmasının oyunçusu

“ Turnir qadın futbolu və yeni oyunçuların cəlb olunması baxımından çox lazımlı tədbir idi.”

Nigar Cəlilli

19 yaşadək qızlardan ibarət
Azərbaycan yığmasının oyunçusu

Turnirin qaliblərinə sertifikatlar, kuboklar və sponsorlar tərəfindən xüsusi hədiyyələr verilmişdir.

“ Mən futbolu həmişə sevmişəm. “3x3” qızlar turnirində ilk dəfə bu il iştirak etdim və çox yaxşı oynadım. İndi mən Mingəçevir U-13 komandasında oynayıram.”

Selcan
Hüseynli

Selcan Hüseynli

Mingəçevir qadın futbol klubu və 13 yaşadək qızlardan ibarət liqanın oyunçusu

Selcan Hüseynli
Mingəçevir qadın futbol klubu və 13
yaşadək qızlardan ibarət liqanın oyunçusu

Futbol dərsləri

Futbolun İnkişafına dair Dövlət Proqramının (2005-2015) qəbulundan sonra AFFA və Təhsil Nazirliyi arasında əməkdaşlıq barədə saziş imzalanmışdır. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində 2009-cu ildə "Futbol həyatdır" adlı bir pilot layihə həyata keçirilmişdir. Pilot layihədə məqsəd futboldan istifadə edərək məktəblilər arasında sağlam həyat tərzinin təşviqi və eləcə də xüsusi istedadlı futbolçuların üzə çıxarılması olmuşdur. Layihə hər iki tərəfdaş üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Belə ki, bu layihə yeniyetmələri sağlam həyat tərzinə yönləndirmək baxımından Təhsil Nazirliyi, futbolun inkişafı perspektivindən isə AFFA üçün faydalı olmuşdur.

Futbol dərsləri proqramının əsas məqsədlərinə aşağıdakılar daxil olmuşdur:

- Futbol müəllimlərinin bilik və bacarıqlarının artırılması
- Şagirdlərin futbol biliklərinin artırılması
- Futbol qaydalarını şagirdlər arasında düzgün tədris etmək
- Şagirdlər arasında "ədalətli oyun" qaydalarını təşviq etmək
- İstedadlı futbolçuların üzə çıxarılması və onların peşəkar inkişafının dəstəklənməsi.

Məktəblərdə futbol dərslərini keçmək üçün cəlb olunan məşqçilər AFFA rəhbərliyi tərəfindən seçilmiş və Avropa standartları əsasında alman mütəxəssislər tərəfindən təlimatlandırılmışdır.

Proqram aşağıdakı orta məktəblərin 5-ci, 6-cı və 7-ci siniflərində həyata keçirilmişdir:

- Bakı şəhərində yerləşən 239, 236, 190, 240, 123, 87, 269, 163, 136, 201 və 65 sayılı məktəblər
- Gəncə şəhərində yerləşən 24, 37 və 3 sayılı məktəblər və Paşa Hüseynov adına Futbol Gimnaziyası
- Qusarda yerləşən 4 sayılı məktəb
- Lənkəran şəhərində yerləşən 5 sayılı Şilvar kənd orta məktəbi.

Şagirdlərin təcrübəsini zənginləşdirmək məqsədi ilə, AFFA hər bir şagirdi idman dəstləri və əyani vasitələrlə təmin etmişdir.

Məktəblər arasındakı turnirlərdə həm qızlar, həm də oğlanlar iştirak etmişlər. Oyunçular AFFA tərəfindən seçilmiş və turnirə gənclərdən ibarət klubların məşqçiləri dəvət edilmişdir. Bu yanaşma AFFA-nın istedadları üzə çıxarma proqramının əsasını təşkil edir – istedadlı oyunçuları axtarır tapmaq və onların öz bacarıqlarını daha da artırma bilmələrinə kömək etmək məqsədi ilə peşəkar futbol klublarında yerləşdirmək.

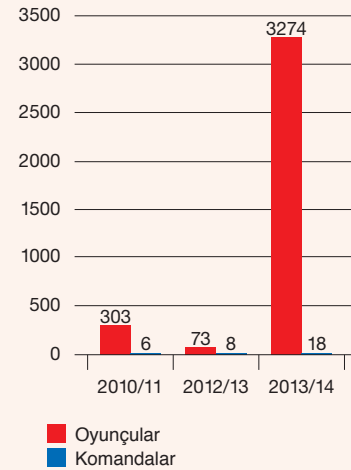
Proqramdan sonra şagirdlərin futbola və idman dərslərinə olan marağını qiymətləndirmək məqsədi ilə sorğu həyata keçirilmişdir.

Əsas nailiyyətlər:

- Şagirdlərin futbola və idmana olan marağı 55% artmışdır
- Əvvəlki dövrlərdə şagirdlərin cəmi 30%-i lazımi idman geyimində bədən tərbiyəsi dərslərində iştirak edirdisə, hal-hazırda bu göstərici 100%-ə çatdırılmışdır
- Araşdırmalar göstərir ki, şagirdlərin eyni idman dəstlərindən istifadə edərək məşqlərdə iştirakı komanda ruhunu gücləndirir və onların fəal öyrənmə səviyyəsini yüksəldir
- 201 sayılı məktəbdə 60 qız peşəkar futbola məşğul olmaq qərarı vermişdir – layihədə iştirak edən qızların 45%-i bu məktəbin şagirdlərindən ibarətdir
- Futbola daha çox məşğul olmaq istəyən şagirdlər futbol klublarına istiqamətləndirilmişlər.

4-cü təsvir. "Futbol Bakcell ilə" və "Futbol dərsləri" proqramında iştirak

Futbol Bakcell ilə

2013-cü ilin may ayında AFFA sponsoru olan Bakcell şirkəti ilə birlikdə yeni bir futbol inkişafı layihəsinə başlamışdır.

"Futbol Bakcell ilə" adlanan bu layihədə 8-12 yaşlı uşaqlar üçün məşqlər təşkil olunur. Layihədə məqsəd futbolu və azyaşlılar üçün sağlam həyat tərzini təşviq etməkdir.

Layihə çərçivəsində həftədə iki dəfə iki yaş qrupuna (8-10 və 10-12 yaş) aid uşaqlar üçün pulsuz futbol məşqləri təşkil olunur. Layihə Gəncədə 2, Bakıda 6 və Sumqayıtda 2 məntəqədə keçirilmişdir.

Layihədə 400-dən çox şagird iştirak etmişdir.

"Mançester Yunayted" Yay Məktəbi

"Mançester Yunayted" Yay Məktəbi (MU Yay məktəbi) iki dəfə – 2013 və 2014-cü illərdə təşkil edilmişdir. Üçüncü yay məktəbinin 2015-ci ildə keçiriləcəyi planlaşdırılır.

Hər il Azərbaycanın müxtəlif rayonlarından MU Yay məktəbində iştirak etmək üçün 32 gənc seçilir.

2013-cü ildə Gəncə, Lənkəran, Mingəçevir, Sumqayıt və Bakı şəhərindən olan gənclər seçilmişlər. 2014-cü ildə təşkil edilən Yay məktəbinin iştirakçıları Tovuz, Gəncə, Qax, Sumqayıt və Bakı şəhərindən seçilmişlər.

MU Yay Məktəbi Bakı şəhərində təşkil olunur "Mançester Yunayted" FK-nın iki məşqçisi tərəfindən təlimlər keçirilir. Kurslar 1 həftə müddətində davam edir və iştirakçılar Bakı şəhərində oteldə yerləşdirilir. Proqramın bir hissəsinə əsasən beş iştirakçı Böyük Britaniyada "Mançester Yunayted" FK-nın təlim düşərgəsinə göndərilir. Təlim məşqləri və digər ölkələrdən olan gənclər ilə tanışlıq görüşləri də daxil olmaqla bu səfərlər 2013-cü ildə 2 həftə, 2014-cü ildə isə 1 həftə müddətində davam etmişdir.

Həmçinin səfər ərzində "Mançester Yunayted" FK-nın ev stadionu olan "Old Trafford" stadionuna səfərlər daxil olan eyləncəli proqram da təqdim edilmişdir.

İstedadlı gənclərin bacarıqlarının daha da inkişaf etdirilməsi

Kütləvi futbol proqramları gənclərin futbolla məşğul olması üçün əhatəli imkanlar yaradır. Bununla yanaşı, istedadlı gənclərin öz bacarıqlarını daha da artırma bilmələri üçün onların müvafiq imkanlarla təmin edilməsi vacibdir.

İstedadlı gənclərin öz bacarıqlarını daha da artırma bilmələri üçün AFFA-nın həyata keçirdiyi əsas proqramlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- Elit Məşq Proqramı
- "Mançester Yunayted" Futbol Məktəbi.

Elit Məşq Proqramı

2010-cu ilədək daha peşəkar səviyyədə futbol oynamaq istəyən gənclər üçün o qədər də geniş imkanlar mövcud deyildi. Həmin dövrdə istedadlı gənclərin üzə çıxarılması və seçilməsi proseslərində müəyyən çatışmazlıq mövcud olmuşdur. Bu çatışmazlıqlar xüsusilə də 10-14 yaş qrupu üçün xarakterik olmuşdur.

İstedadlı gənclərin üzə çıxarılması prosesinin təhlili göstərdi ki, oyunçuların əksəriyyəti klublara 16 yaşdan sonra qatılır. Bir çox peşəkar futbolçular isə milli komandada 23-24 yaşdan sonra oynamağa başlayırdı. İstedadlı gənclərin üzə çıxarılması və seçilməsi məsələsi əsas problemlərdən biri kimi müəyyən olundu və bu məsələ ilə bağlı təcrübə mübadiləsinin əldə edilməsi üçün Almaniyaadakı tərəfdaşlara müraciət olundu.

2011-ci ildə icrasına başlanılmış Elit Məşq Proqramının məqsədi istedadlı gənclərin üzə çıxarılması və seçilməsi işini təkmilləşdirmək olmuşdur. Bunun üçün Azərbaycanın müxtəlif regionlarında 16 "Elit Məşq Mərkəzləri" yaradılmışdır. Bu mərkəzlərdən istifadə edilərək, hər bir regionda ən istedadlı gənclər seçilir. Həftədə bir dəfə olmaqla, vahid məşq planı əsasında bu mərkəzlərdə spesifik mövzularda məşqlər təşkil olunur.

Bu proqram Almaniya Futbol Federasiyası (DFB) tərəfindən tərtib olunmuş "istedadlı gənclərin bacarıqlarının inkişafı" proqramına əsaslanır. 2000-ci ildən etibarən, bu proqramdan Almaniyaada uğurla istifadə olunur.

Məşqlər 10-12 və 13-14 yaş qruplarına mənsub olan oyunçular üçün təşkil olunur. Proqramın uğurla həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə məsul şəxslərin, xüsusən də məşqçilərin və istedadlı gənclərin müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan işçilərin hazırlıq səviyyəsinə xüsusi diqqət yetirilir. Erkən yaşlarda istedadlı oyunçuların seçilməsi və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə, AFFA yalnız lazımi bacarıqlara və biliklərə malik olan lisenziyalı məşqçilərdən istifadə edir.

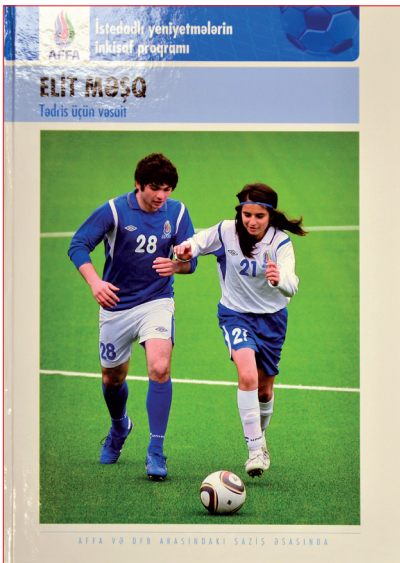
Bu sahədə görülən işlərin effektivliyini artırmaq məqsədi ilə, AFFA Elit Məşq Proqramına dair təlimat dərc etmişdir. Təlimatda Elit Məşq Proqramı və onun məqsədləri, o cümlədən məşq tapşırıqları və təlimlər barədə əlavə məlumatlar verilir. Bu təlimat məşqçilərin öz bacarıqlarını artırması və eləcə də gələcəyin istedadlı oyunçularını yetişdirməsi baxımından faydalı bir təlim və təkmilləşdirmə vasitəsidir.

Alman təcrübəsindən istifadə

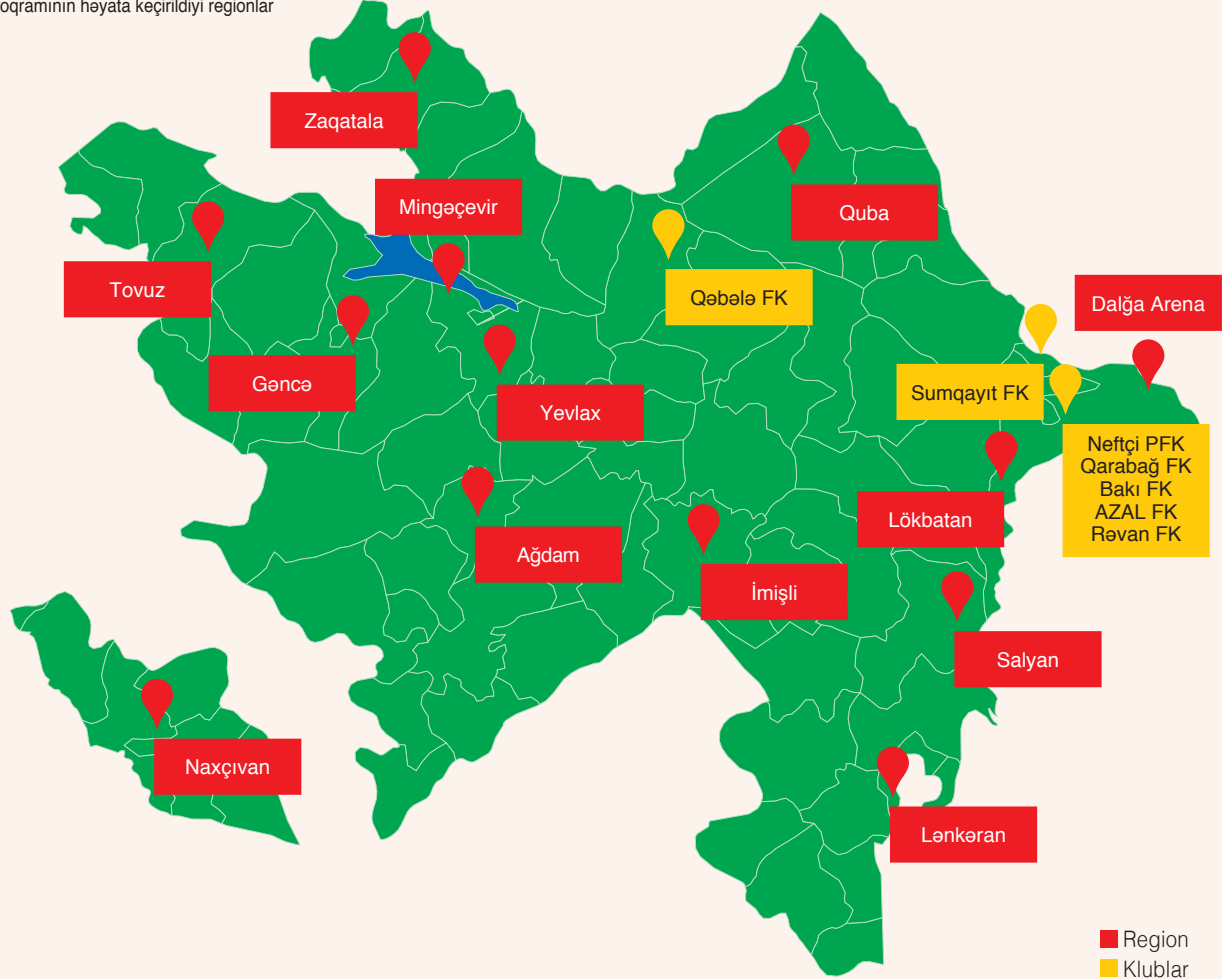
Avro 2000 yarışlarında Sebastian Deisler Almaniya Milli Komandasında yaşı 23-dən aşağı olan yeganə oyunçu idi. Bununla belə, Avro 2012 yarışlarında Almaniya komandasında yaşı 23-dən aşağı olan doqquz oyunçu mövcud olmuşdur.

Bundan əlavə, Bundesliqada oynayan gənc oyunçuların (U-21) payı 2001-ci ildəki 36%-dən 2012-ci ildə 80 faizə çatmışdır.

Bütün bunlar sistemli məşqlər və istedadlı gənclərin üzə çıxarılması və seçilməsi proqramının uğurlu formada həyata keçirilməsi sayəsində mümkün olmuşdur.

5-ci təsvir. 2014-2015-ci illər üzrə Elit Məşq Programının həyata keçirildiyi regionlar

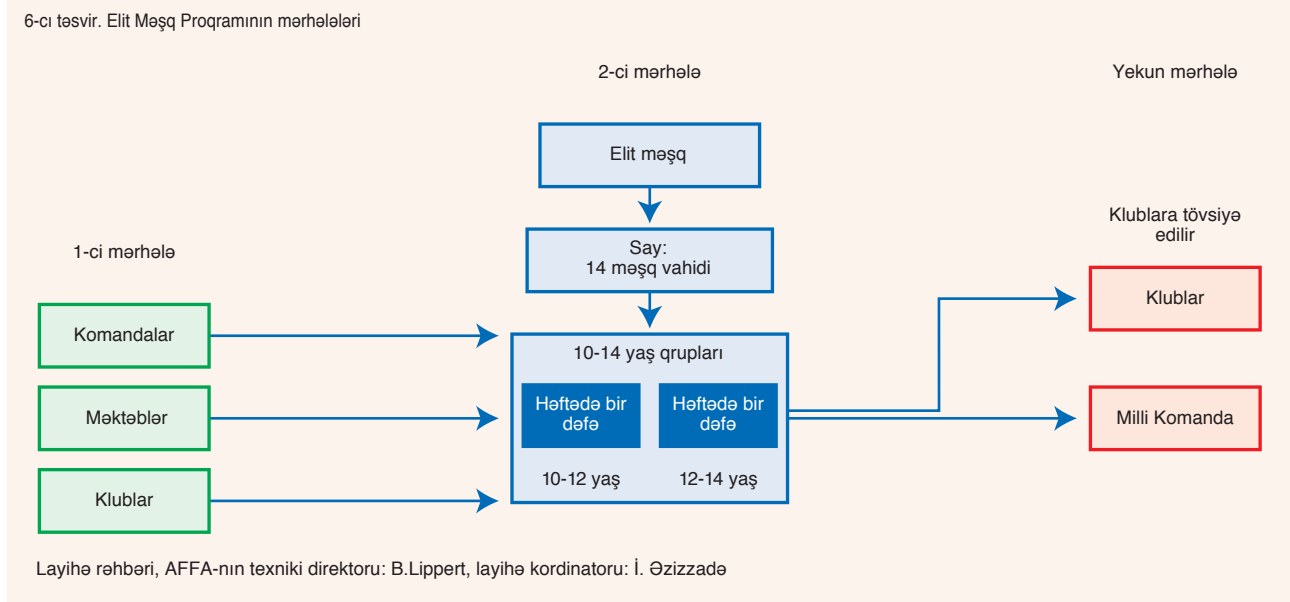

Elit Məşq Programının məqsədlərinə aşağıdakılar daxildir:

1. Milli komanda və peşəkar futbol klubları üçün çoxlu sayda oyunçuların üzə çıxarılması və hazırlanması üçün əsasların yaradılması
2. U-12 və U-18 yaş qruplarında istedadlı oyunçuların sayının artırılması
3. İstedadlı gənclərin müəyyənləşdirilməsi işinin keyfiyyətini yüksəltmək və gənc oyunçuları Premyer Liqa klubları üzrə bölüşdürmək
4. Aşağıdakılara diqqət yetirməklə, istedadlı oyunçular üçün məşqlərin keyfiyyətini yüksəltmək:
 - a) İstedadlı gənclərin erkən yaşlarda seçilməsi
 - b) Fərdi məşq proqramları
 - c) Məşq sessiyalarının daha vaxtaşırı təşkili
 - d) Məşq sessiyalarının keyfiyyətinin yüksəldilməsi
 - e) Azərbaycanın müxtəlif regionlarında infrastrukturun inkişaf etdirilməsi və uşaqların daha geniş iştirakının təmin edilməsi
 - f) İrəliləyişlərin monitorinqi
 - g) Oyunçular üçün sürət və əlaqələndirmə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi
5. Elit Məşq yerlərində oyunçular arasında əlaqə və münasibətlərin inkişaf etdirilməsi
6. Elit Məşq layihəsində çalışan məşqçilərin təcrübə və bacarıqlarının artırılması.

Elit Məşq Proqramı bir neçə mərhələdən ibarətdir.

Əldə olunmuş irəliləyişlər

Elit Məşq Proqramında iştirak edən bir çox oyunçular azyaşlılardan ibarət komandalarda oynayır. Ona görə də, Proqramın effektivliyini qiymətləndirmək üçün hələ tezdir. 11-14 yaşlı oyunçulara münasibətdə Proqramın effektivliyini ölçmək üçün təxminən 10 il gözləmək lazımdır. Belə ki, bu oyunçuların bəzilərinin peşəkar klublarda və, A Milli Komandada oynaması gözlənilir.

Proqramın effektivliyini hələ ki, yalnız U-15 və U-16 klubları və milli komandalar səviyyəsində qiymətləndirmək mümkündür. Proqramın məzmunu müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir və oyunçuların irəliləyişlərini qiymətləndirmək məqsədi ilə oyunçu qiymətləndirmə formalarından istifadə olunur.

ELIT MƏŞQ 13 - 15 yaşlılar üçün nümunəvi mövsümlük plan

Blok 1 Texnika məşqi 1

Məşq 1	Məşq 2
Dribling (Məzmun: Topa nəzarət)	Dribling (Məzmun: Topa nəzarət)
• Məqsədlər:	• Məqsədlər:
1. Rəqibin təzyiqi altında müxtəlif şəkildə driblinglərlə topa nəzarət edilməsi	1. Fintlardan istifadə etməklə driblinglər
2. Driblingin oyun vəziyyətlərində tətbiq olunması	2. Temp dəyişmələri ilə dribling edilməsi
• Metodik məzmunlar:	• Metodik məzmunlar:
1. Baza oyun formaları - 4-a qarşı 4	1. Baza oyun formaları - 4-a qarşı 4
2. Sadadan mürəkkəbə qədər çalışma formaları	2. Sadadan mürəkkəbə qədər çalışma formaları
3. Kiçik oyun formaları	3. Kiçik oyun formaları

Blok 1 Texnika məşqi 1

Məşq 3	Məşq 4
Dribling (Məzmun: Topa nəzarət)	Ötürmələr/Zərbələr
• Məqsədlər:	• Məqsədlər:
1. Dribling zamanı meydanı görmək	1. Müxtəlif ötürmə texnikalarının stabilizasiyası və təkmilləşdirilməsi
2. Driblingin takbataq mübarizələrində tətbiq edilməsi	2. Müxtəlif məsafələrə ötürmələr
3. Driblingin çatdırılmış vəziyyətlərdə tətbiq edilməsi	• Metodik məzmunlar:
• Metodik məzmunlar:	1. Baza oyun formaları - 4-a qarşı 4
1. Baza oyun formaları - 4-a qarşı 4	2. Sadadan mürəkkəbə qədər çalışma formaları
2. Sadadan mürəkkəbə qədər çalışma formaları	3. Kiçik oyun formaları
3. Kiçik oyun formaları	

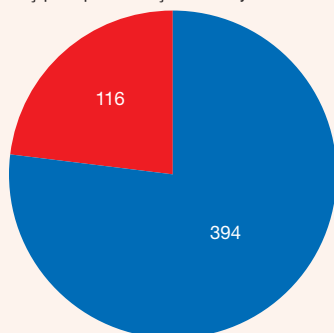
Blok 2 Fərdi taktika - hücum

Məşq 6	Məşq 7
Takbataq mübarizə: Top hücumçuda olarkən	Takbataq mübarizə: Top hücumçuda olarkən
• Məqsədlər:	• Məqsədlər:
1. Hücumçunun arxasında olan rəqibi alıb keçməsi	1. Hücumçunun ona arxadan aktiv şəkildə hücum edən (mane olan) rəqibi alıb keçməsi
2. Alındıq hərəkətlərin tətbiq edilməsi	2. Top itirilən kimi dərhal müdafiəyə keçid edilməsi
• Mümkün tapşırıqlar:	• Mümkün tapşırıqlar:
1. Takbataq mübarizə (başlangıç vəziyyətində müdafiəçi hücumçunun arxasında olur)	1. İki zonada takbataq + takbataq

Proqramda iştirak edən məşqçi və oyunçular öz məmnuniyyətlərini ifadə etmişlər:

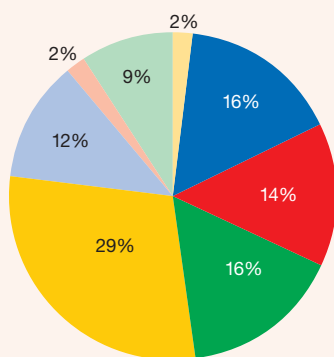
7-ci təsvir. 2013-2014-cü il mövsümündə Elit Məşq Proqramında iştirak etməyə dəvət olunmuş futbolçular

■ Digərləri
■ Klubların oyunçuları

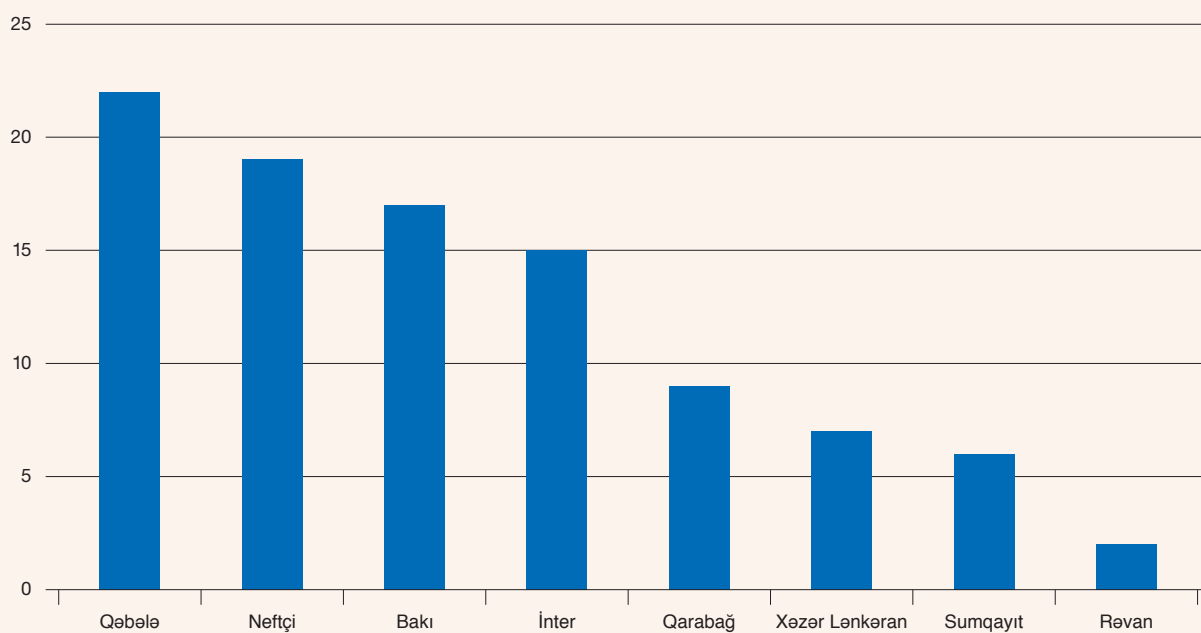

İştirak edən klubların siyahısı

■ Neftçi
■ Bakı
■ İnter
■ Qəbələ
■ Sumqayıt
■ Rəvan
■ Qarabağ
■ Xəzər Lənkəran

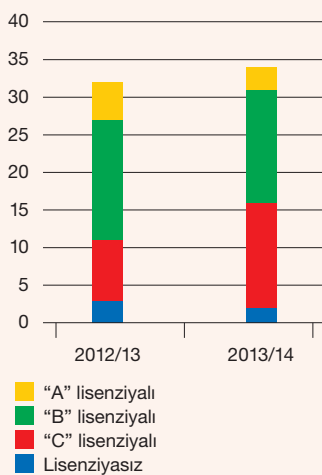
8-ci təsvir. 2013-2014-cü il mövsümündə klublardan U-15 və U-16 milli komandalarına dəvət olunmuş futbolçular

Proqramın uğurla həyata keçirilməsi üçün əsas şərtlərdən biri də yüksək dərəcədə hazırlıqlı məşqçilərin cəlb olunmasından ibarətdir. 9-cu təsvirdə proqramın başlanğıcından etibarən məşqçilərin ixtisaslaşma səviyyəsində baş vermiş irəliləyişlər ifadə olunur.

9-cu təsvir. Elit Məşq Proqramı – Məşqçilərin ixtisaslaşma səviyyələri

“ Məşqlər çox maraqlı keçir və ümid edirəm ki, gələcəkdə milli komandanın məşhur oyunçularından biri olacağam.”

Ruslan Axundov
Oyunçu

“ Qısa bir müddət keçməsinə baxmayaraq, uşaqların əksəriyyəti peşəkar klubların nəzdində olan komandalarda iştirak edirlər.”

Vadim Vasilyev
Məşqçi

Elit Məşq mərkəzləri və 2013/14 mövsümündə iştirak edən oyunçulara dair bəzi məlumatlar aşağıda təqdim olunur:

Region: Bakı
Stadion: Dalğa Arena
Məşqçi: Vadim Vasilyev
 ("B" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 63 (2013-2014)

Region: Lənkəran
Stadion: Uşaq və Gənclər İdman Məktəbinin stadionu
Məşqçi: Rövşən Süleymanov
 ("C" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 28 (2013-2014)

Region: Qaradağ
Stadion: Qaradağ Məşq İdman Kompleksi
Məşqçi: Kənan Mahmudov
 ("B" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 42 (2013-2014)

Region: Sumqayıt
Stadion: Kapital Bank Arena
Məşqçi: İsmayıl Məmmədov
 ("B" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 43 (2013-2014)

Region: İmişli
Stadion: İmişli Olimpiya Kompleksinin stadionu
Məşqçi: Ələmdar Mustafayev
 ("B" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 29 (2013-2014)

Region: Mingəçevir
Stadion: Mingəçevir Şəhər Stadionu
Məşqçi: Samir Məmmədov
 ("C" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 39 (2013-2014)

Region: Quba
Stadion: Quba Olimpiya Kompleksinin stadionu
Məşqçi: Dəyanət Əliyev
 ("B" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 52 (2013-2014)

Region: Ağdam (Quzanlı)
Stadion: Quzanlı Olimpiya Kompleksinin stadionu
Məşqçi: Zakir Dadaşov
("C" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 31 (2013-2014)

Region: Salyan
Stadion: Salyan Olimpiya Kompleksinin stadionu
Məşqçi: İlham Yadullayev
("C" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 21 (2013-2014)

Region: Tovuz
Stadion: Tovuz Şəhər Stadionu
Məşqçi: Rasim Əliyev
("B" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 38 (2013-2014)

Region: Naxçıvan
Stadion: Şərur Olimpiya Kompleksinin stadionu
Məşqçi: Bilal Nağıyev
Oyunçular: 34 (2013-2014)

Region: Gəncə
Stadion: İdman Məktəbinin meydançası
Məşqçi: Ceyhun Tanrıverdiyev
("C" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 35 (2013-2014)

Region: Zaqatala
Stadion: Zaqatala Şəhər Stadionu
Məşqçi: İlqar Aslanov
("C" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 26 (2013-2014)

Region: Qəbələ
Stadion: Qəbələ FK-nin stadionu
Məşqçi: Azər Bağirov
("A" lisenziyalı məşqçi)
Oyunçular: 28 (2013-2014)

“Mançester Yunayted” Bakı Futbol Məktəbi

2014-cü ildə AFFA Mançester Yunayted Futbol Klubu ilə tərəfdaşlıq barədə saziş imzalamışdır. Bu tərəfdaşlıq AFFA-nın sponsoru Bakcell tərəfindən dəstəklənir. Qeyd olunan tərəfdaşlığın tərkib hissəsi olaraq, Bakı şəhərində daimi əsasda fəaliyyət göstərən “Mançester Yunayted” Futbol Məktəbi (MUSS) təsis olunmuşdur.

Akademianın istedad qruplarına gənc oyunçular cəlb olunur və hər qrup 16 nəfərdən çox olmamaqla yaradılır. Bu qruplara cəlb olunan oyunçular Mançester Yunayted komandasının məşqçiləri və iki yerli yardımçı məşqçi tərəfindən seçilir.

İstedad qrupları:

1-ci qrup: U-9
(2006-2007-ci il arası doğulanlar)
– bir qrup – 32 uşaq

2-ci qrup: U-11
(2004-2005-ci il arası doğulanlar)
– 2 qrup – 32 uşaq

Digər 2 qrup U-8-in
(2008-2009-cu il arası doğulanlar)
2015-ci ildə təşkil ediləcəyi gözlənilir.

Məşq sessiyaları MUSS məşqçilərindən biri olan Maykl Benet və yerli yardımçı məşqçilərdən biri Elxan Abdullayev tərəfindən keçirilir.

Əsas faktlar:

- Yer:
Bayıl Arena – 1 tam ölçülü, süni örtüklü meydança
- Cinsi mənsəbiyyət:
Əsasən oğlanlar, qarışıq qrup kimi qızların da qoşulmaq fərsəti var. Yalnız qızlardan ibarət qruplar mövcud deyil
- Dil dərsləri:
Həftədə iki dəfə olmaqla, 60 dəqiqəlik ingilis dili dərsləri
- Tibbi təchizat:
Bütün məşq sessiyaları həkim nəzarəti altında keçirilir
- Nəqliyyat:
Bakı şəhərinin mərkəzində yerləşən məntəqələrdən birində toplanan uşaqlar məşq sahəsinə MUSS avtobusu ilə gətirilir
- Oyun dəstləri:
Bütün qruplar “Mançester Yunayted” dəstləri ilə təchiz olunur.

Oyunçuların seçiminə həsr edilmiş mətbuat konfransı 23 Sentyabr 2014-cü il tarixində Bayıl Arenada keçirilmişdir.

Məşqlər 2014-cü ilin oktyabr ayında başlamışdır. Oyunçular MUSS və AFFA Akademiyasının komandası çərçivəsində bir çox yoldaşlıq oyunları keçirəcək, lakin liqalarda yarışmayacaqlar. Gələcəkdə bu qaydaya dəyişiklik edilə bilər. Lakin hal-hazırda oyunçular öz yerli klubları çərçivəsində sərbəst iştirak etmək hüququna malikdirlər.

3-cü cədvəl. MUSS Bakı üzrə cədvəl nümunəsi (2014-cü ilin oktyabr ayı)

	11 yaşdan aşağı ROONEY	11 yaşdan aşağı DI MARIA	9 yaşdan aşağı RVP
Bazar ertəsi	15:00 – 16:30	16:45 – 18:15	Məşq yoxdur
Çərşənbə axşamı	Məşq yoxdur	Məşq yoxdur	15:30 – 17:00
Çərşənbə	14:30 – 15:15 İngilis dili dersi	15:45 – 16:30 İngilis dili dersi	Məşq yoxdur
	15:30 – 16:45	17:00 – 18:15	
Cümə axşamı	Məşq yoxdur	Məşq yoxdur	15:30 – 17:00
Cümə	14:30 – 15:15 İngilis dili dersi	15:45 – 16:30 İngilis dili dersi	Məşq yoxdur
	15:30 – 16:45	17:00 – 18:15	
Şənbə	Elan ediləcək	Elan ediləcək	Elan ediləcək
Bazar	Elan ediləcək	Elan ediləcək	Elan ediləcək

Gələcək

Kütləvi futbolun inkişafı və istedadlı oyunçuların üzə çıxarılması istiqamətində gələcək dövrlərə dair əsas prioritetlər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Futbolun gənclər arasında inkişafını və təşviqini davam etdirmək
- Gənc və istedadlı futbolçuların inkişafını davam etdirmək
- 2016-cı il üzrə U-17 Avropa Çempionatına hazırlığı davam etdirmək və bu yarışdan istifadə edərək futbolun inkişafı imkanlarını genişləndirmək
- Gələcək peşəkar qadın futbolçuların inkişafını davam etdirmək
- Gənclər arasında futbola olan maraq səviyyəsini yüksəltmək
- Bütün gənclər arasında sağlam həyat tərzi təşviq etmək.

09 Qadın futbolu

“Azərbaycanda qadın futbolu sürətlə inkişaf edir. Hazırda ölkədə üç qadın futbol liqası mövcuddur: U-13, U-16 və U-19. Azərbaycanlı qızlar əvvəlki dövrlərlə müqayisədə futbol oynamağa indi daha çox maraq göstərirlər.”

Əminə Heydərova, Azərbaycan yığma komandasının oyunçusu

UEFA və FIFA kimi beynəlxalq və qitə miqyaslı futbol qurumlarının rəhbərliyi altında əhatə dairəsini genişləndirən qadın futboluna bu gün bütün dünyada daha çox diqqət yetirilir. Həm UEFA, həm də FIFA üçün qadın futbolu əsas prioritetlərdəndir. UEFA qadın futbolunun bütün səviyyələrdə inkişafını istiqamətləndirmək işini öz üzərinə götürmüşdür. Belə ki, qadın futbolu qadınların cəmiyyətdəki rolunu daha da inkişaf etdirir və gender ayrı-seçkiliyi kimi vacib məsələnin həllinə kömək etmək potensialına malikdir.

Kütləvi futbol proqramları qadın və qızların futbolçu, məşqçi, hakim və inzibatçı kimi cəlb olunmasında xüsusi rol oynayır. Bir çox ölkələrdə futbolla əsasən kişilərin məşğul olduğunu nəzərə alsaq, qadınların bu idman mühitinə daxil olması o qədər də asan olmaya bilər.

Beynəlxalq araşdırmalar göstərir ki, istənilən ölkədə qadın futbolunun inkişafını gücləndirmək üçün əsas faktorlar arasında aşağıdakılar xüsusi rol oynayır:

1. Qadın futbolunun ölkənin futbol assosiasiyasına daxil edilməsi
2. Ölkənin futbol assosiasiyası daxilində qadın futbolunun yüksək səviyyədə dəstəklənməsi. Bu baxımdan assosiasiya rəhbərliyi və rəsmiləri qadın futbolunun əhəmiyyətini dərk edərək onun futbol assosiasiyasına inteqrasiyasını və davamlı inkişafını dəstəkləməlidirlər.

AFFA bu istiqamətdə ciddi səylər göstərir və qadın futbolunu öz əsas prioritetlərindən biri kimi qəbul edir. FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 turnirinin Azərbaycanda keçiriləcəyi məlum olduqdan sonra, AFFA 2010-cu ildə Qadın Futbolunun İnkişaf Strategiyasını qəbul etmişdir. Bu tədbirə ev sahibliyi edilməsi qadın futboluna olan marağın əhəmiyyətli dərəcədə artmasına təkan vermişdir (bax: 11-ci fəsil – Tədbirlər və İrs).

“Azərbaycanda qadın futboluna dair faktlar” adlı nəşr

Qadın futbolu sahəsində əldə edilmiş irəliləyiş və nailiyyətləri qeyd etmək məqsədi ilə, AFFA “Azərbaycanda qadın futboluna dair faktlar” adlı rəsmi nəşr tərtib etmişdir. Bu nəşrdə qadın futbolunun inkişafı istiqamətində AFFA tərəfindən həyata keçirilən proqramlar barədə ümumi məlumatlar və əsas faktlar təqdim olunur. Nəşrdə məqsəd əldə edilmiş ciddi nailiyyətləri nümayiş etdirməklə, qadın və qızları futbola cəlb etməkdir.

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin Qadın və İdman üzrə Müvəffəqiyyət Diplomu

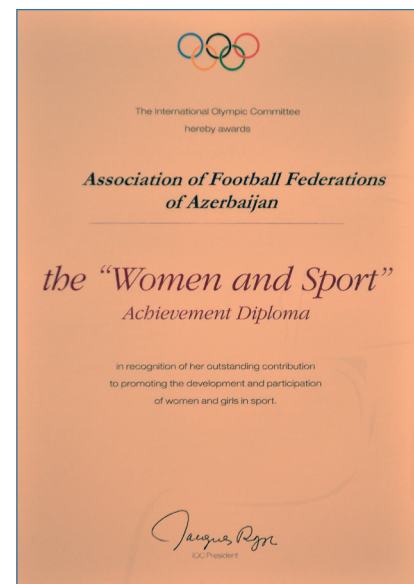
AFFA üçün böyük bir nailiyyət hesab ediləcək bu mükafat 2013-cü ilin oktyabr ayında təqdim edilmişdir. Qadın və İdman üzrə Müvəffəqiyyət Diplomu AFFA-ya Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin Avropa Kuboku kateqoriyasında təqdim edilmişdir. Həmin Diplom FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 turnirinin yüksək səviyyədə təşkilinə və eləcə də qadın futbolunun inkişafı sahəsində AFFA-nın əldə etdiyi ciddi uğurlara görə verilmişdir.

Qadın futbolunun inkişaf strategiyası

Qadın futbolunun İnkişafı üzrə AFFA-nın strategiyası üç istiqamətə yönəlmişdir:

- Kütləvi futbol proqramları
- Qadın futbol liqaları
- Qadın milli futbol komandaları.

Bu strategiyanın həyata keçirilməsi liqaların, komandaların və qadın futbolçuların sayının artmasına kömək etmişdir. 2014-cü ildə ölkədə qadın futbolunun bütün səviyyələrində iştirak edən 6668 qadın və qız qeydə alınmışdır. Onlardan 1763 nəfəri qadın futbol liqalarında çıxış etmişlər.

Kütləvi futbol proqramları

AFFA-nın əsas kütləvi futbol proqramları barədə daha təfərrüatlı məlumat 8-ci fəsilə (Kütləvi futbol proqramları və istedadların müəyyənəşdirilməsi) verilir. Bu proqramlara "Live your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) layihəsi də daxildir. Həmin layihə FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 Proqramı kontekstində formalaşmışdır.

Qızların iştirak etdiyi digər kütləvi futbol proqramlarına aşağıdakılar (bax: 8-ci fəsil) də daxildir:

- "Coca Cola" Məktəbli Kuboku
- Məktəblərdə Futbol Dərsəri
- Futbol Bakcell ilə.

Spesifik olaraq qadın futbolunun inkişafı istiqamətində AFFA tərəfindən həyata keçirilmiş bəzi kütləvi tədbirlərə aşağıdakılar daxildir:

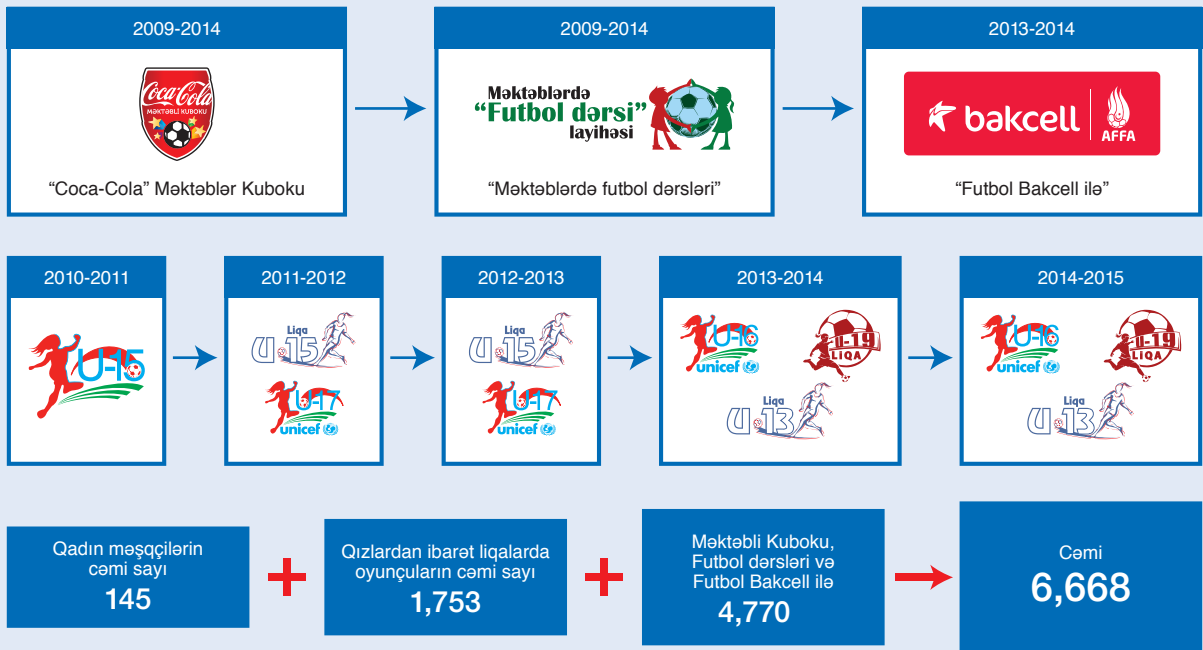
- Futbolla məşğul olmanın üstünlükləri barədə veteran futbolçular tərəfindən məktəblərdə təqdimatların keçirilməsi
- Qadın futbolunun təşviqi və təcrübə mübadiləsi məqsədi ilə beynəlxalq qadın futbolu təmsilçilərinin Azərbaycana səfərləri
- Daha çox sayda təhsil müəssisəsinin futbolla bağlı layihələrdə iştirakına nail olmaq məqsədi ilə hakimiyyət orqanları (İdman və Gənclər Nazirliyi və Təhsil Nazirliyi kimi) ilə müntəzəm görüşlər təşkil etmək
- Qızların futbola çıxışını artırmaq və onlar üçün futbol imkanlarını genişləndirmək məqsədi ilə ayrı-ayrı regionlarda daşınan meydançalardan istifadə etməklə turnirlərin təşkili
- Televiziya, radio, qəzetlər və elektron KİV vasitəsi ilə qadın futbolunun təşviqi
- Oyunçulardan rol modelləri və futbol təmsilçiləri kimi istifadə edərək, daha çox sayda qadın futbolçunun müxtəlif futbol və sosial tədbirlərə cəlb edilməsi (UNICEF ilə tərəfdaşlıq kimi)
- Potensial sponsor və tərəfdaşların cəlb edilməsinə səy göstərilməsi

Müəyyən olundu ki, valideynlərin fəal iştirakı proqramın uğurla həyata keçirilməsi baxımından çox vacibdir. Bu baxımdan aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilmişdir:

- Qızların futbolla məşğul olmasına olan münasibətin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə valideynlərlə görüşlərin keçirilməsi
- İşləməyən valideynlərin məşq prosesinə cəlb edilməsi və onları məşqçi / köməkçi olmağa həvəsləndirmək
- Valideynlərə məşq barədə məlumatlar vermək və onları futbol avadanlıqları ilə təchiz etmək
- Valideynləri məşqçilər üçün "C" lisenziyalı kurslarda iştiraka dəvət etmək.

Kütləvi futbol proqramlarının və qadın liqasının inkişafı 1-ci təsvirdə göstərilir.

1-ci təsvir. Qadın və qızlar üçün təşkil olunan futbol tədbirləri

Qadın futbol liqaları

2010-cu ilin sentyabr ayında AFFA Azərbaycanın qızlardan ibarət U-15 liqasının yaradılması layihəsinə başlamışdır. Tam fəaliyyət qabiliyyətli liqanın yaradılması işində ortaya çıxan çoxsaylı çətinliklər nəticəsində AFFA bu layihənin icrası ilə əlaqədar uzunmüddətli bir yanaşma qəbul etmişdir. İlk növbədə, AFFA əsas problemləri həll etməyə başladı – qaydaların müəyyənləşdirilməsi, oyun günlərinin müəyyənləşdirilməsi və oyun meydançalarının təyin olunması. Daha sonra müəyyən olunmuş meydançalar qızların futbol oynaması üçün təhlükəsizliyin təmin edilməsi baxımından yoxlanıldı. Bundan sonra isə qızlar müvafiq oyun dəstləri ilə təmin edildi. Ən son mərhələdə isə qızlardan ibarət komandaya lisenziyalı məşqçilərin təyinatı həyata keçirildi.

İstedadlı oyunçular qızlardan ibarət U-17 və U-19 milli komandalarına keçə bilər. Oyunçuların bu üsulla futbol karyerasında irəliləyişi onlar üçün həyəcanlı və maraqlı bir yoldur. Bundan əlavə, bu üsuldən istifadə etməklə AFFA həm Azərbaycanda, həm də beynəlxalq miqyasda qadınların futbolda iştirakını və inkişafını təşviq etmək baxımından dəyərli bir imkan əldə edir.

AFFA-nın maliyyə dəstəyi ilə regionlar üzrə istedadların üzə çıxarılaraq cəlb edilməsi işi uğurla həyata keçirilir və nəticədə qadın liqalarının sayı artmaqdadır. UNICEF-in dəstəyi ilə 2011/12-ci il mövsümündə yeni U-17 qadın liqası təşkil olunmuşdur. 2013/14-cü il mövsümündə isə qızlardan ibarət yeni U-13 liqası yaradılmışdır.

2014/15-ci il mövsümü üzrə tam fəaliyyət qabiliyyətli üç qadın liqası mövcuddur:

- U-13 Liqası – 33 komanda
- UNICEF U-16 Liqası – 16 komanda
- U-19 Liqası – 10 komanda.

Liqalar, komandalar, rəsmilər və oyunçuların sayındakı artım 1-ci cədvəldə təsvir olunur.

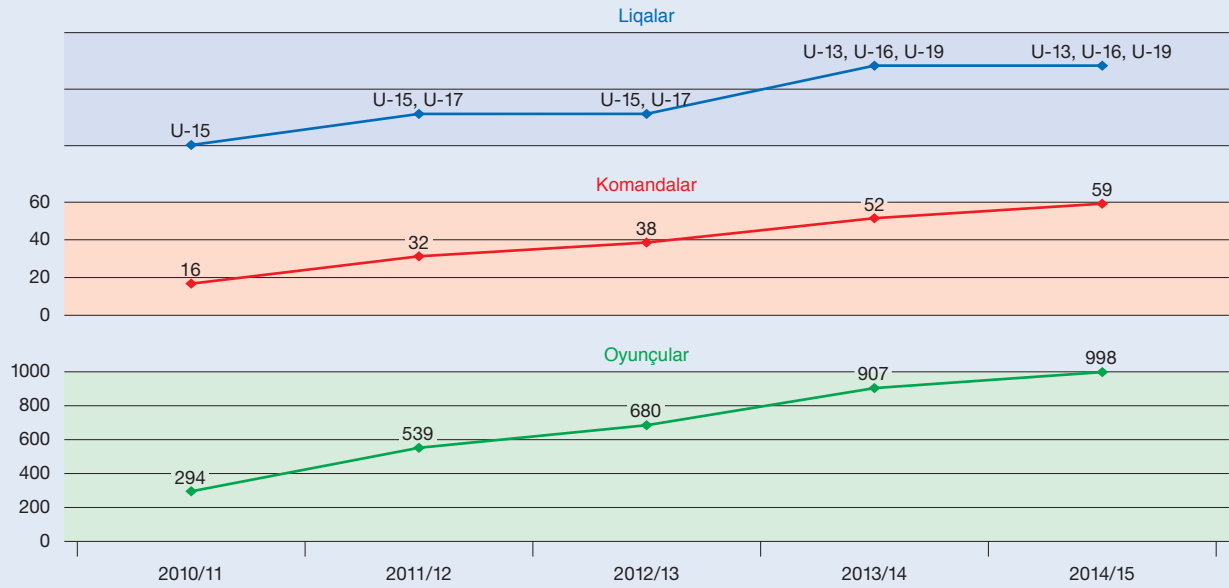
1-ci cədvəl. Qadınlardan ibarət milli futbol liqalarının inkişafı

Mövsüm	Liqa	Komandaların sayı	Məşqçilərin sayı	Oyunçuların sayı
2010-2011	U15	16	8	293
2011-2012	U15	16	10	272
	U17 UNICEF	16	12	262
2012-2013	U15	21	39	324
	U17 UNICEF	17	30	339
2013-2014	U13	25	39	393
	U16 UNICEF	17	28	311
	U19	10	16	190
2014-2015	U13	33	56	518
	U16 UNICEF	16	30	282
	U19	10	21	198

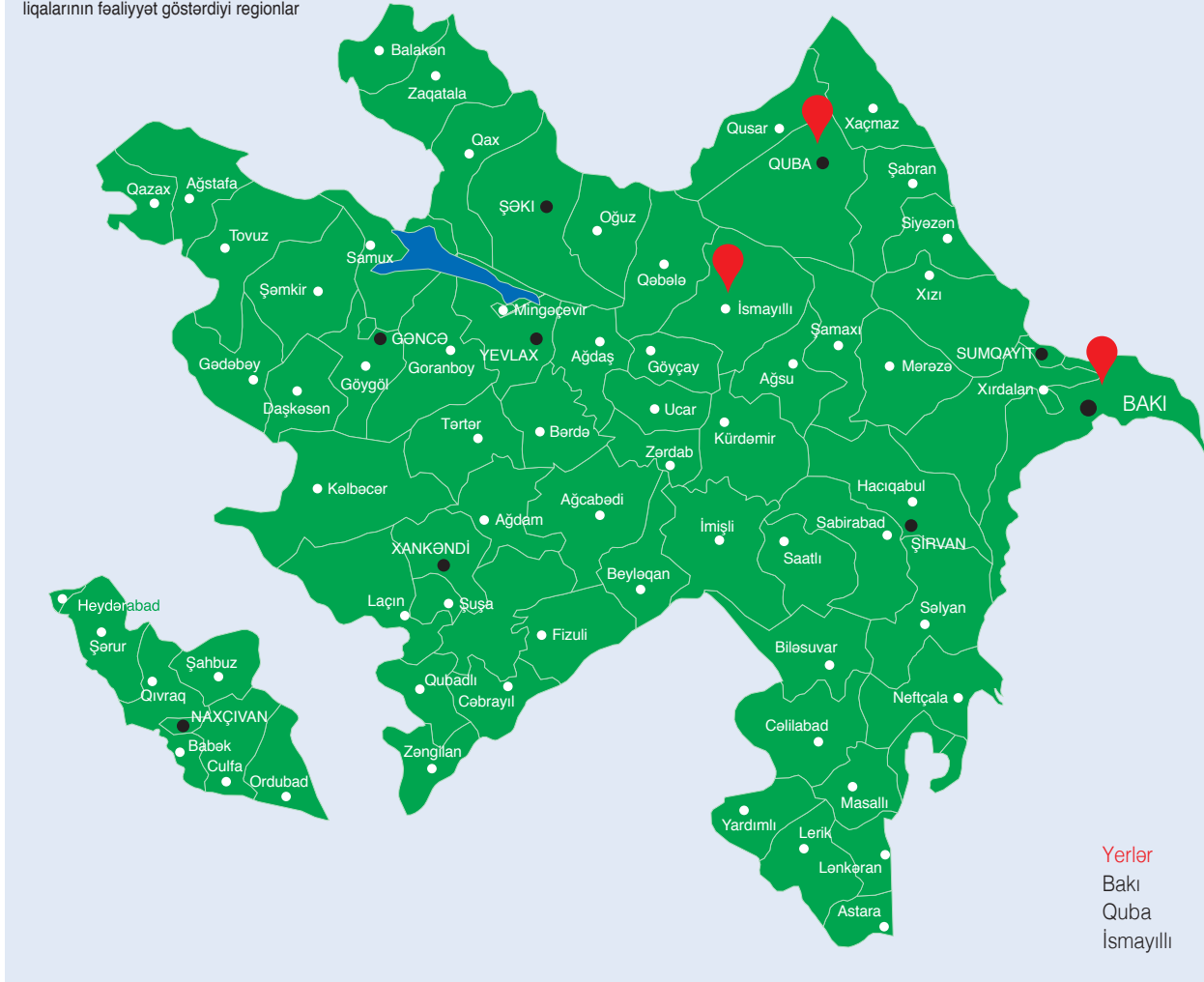
Liqalarda oynayan qadın futbol komandalarının sayı 2010/11-ci il mövsümündə bir liqada oynayan 16 komandadan 2014/15-ci il mövsümündə üç liqada oynayan 107 komandayadək artmışdır.

2-ci təsvir. Liqalar, komandalar və oyunçuların sayını göstərən qrafik (2010/11-2014/15)

3-cü təsvir. 2013/14-cü il mövsümündə qadın liqalarının fəaliyyət göstərdiyi regionlar

Qızlardan ibarət milli komandalar

Qadın Futbolunun İnkişafı üzrə Strategiyanın tərkib hissəsi olaraq, qızlardan ibarət U-17 yığma komanda üçün oyunçularının seçilməsi və komandanın formalaşdırılması məqsədilə AFFA almaniyalı mütəxəssis Silviya Raytı (Silvia Raith) Azərbaycana dəvət etmişdir. Bu təyinatda məqsəd FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 ərəfəsində U-17 qızlardan ibarət milli komandanın performansını yüksəltmək olmuşdur. Komandaya cəlb ediləcək oyunçuların üzə çıxarılmasına ölkənin müxtəlif regionlarında fəaliyyət göstərən azərbaycanlı məşqçilər cəlb olundu. 2011-ci il ərzində U-17 qızlardan ibarət milli komanda müxtəlif ölkələrdə təşkil olunan bir sıra yoldaşlıq oyunlarında və eləcə də bir neçə beynəlxalq yarışda iştirak etdi.

2012-ci ilin yanvar ayında qızlardan ibarət U-19 yığma komanda təsis edildi. Hazırda beynəlxalq səviyyədə Azərbaycanı qızlardan ibarət iki milli komanda təmsil edir – U-17 və U-19.

Bu yaş qruplarında oynayan komandalar qadın futbolçulara futbolun daha rəqəbətli səviyyəsində təcrübə qazanmaq imkanı verir. Bu isə öz növbəsində onların yüksək səviyyədə hazırlıqlı futbolçu kimi inkişafı baxımından zəruri əhəmiyyət daşıyır.

2-ci cədvəl. Azərbaycanın U-17 və U-19 qızlardan ibarət milli komandalarının iştirak etdiyi yarışlarda əldə etdiyi rəsmi nəticələr (2011-2014)

Milli komandalar / illər	2011	2012	2013	2014	Cəmi
U-19		Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 3, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 2, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 2, H – 1)	Rəsmi oyunlar – 9 (Q – 1, M – 7, H – 1)
U-17	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 3, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 2, H – 0) FIFA U-17 QDÇ oyunları – 3 (Q – 0, M – 3, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 1, M – 2, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 3 (Q – 0, M – 3, H – 0)	Rəsmi oyunlar – 15 (Q – 2, M – 13, H – 0)

“Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanın qızlardan ibarət milli komandasının ilk kapitanıyam. FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012-də iştirak mənim üçün böyük bir təcrübə oldu. AFFA-ya və bütün tamaşaçılara məni və komandanı dəstəklədikləri üçün öz minnətdarlığımı bildirirəm. Hazırda U-21 komandasında oynayıram və həm də ixtisaslı hakiməm.

Azərbaycanda qadın futbolu sürətlə inkişaf edir. Hazırda ölkədə üç qadın futbol liqası mövcuddur: U-13, U-16 və U-19. Azərbaycanlı qızlar əvvəlki dövrlərlə müqayisədə futbol oynamağa indi daha çox maraq göstərirlər.”

Əminə Heydərova

Qızlardan ibarət milli komandanın oyunçusu

FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012

2010-cu ildə FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı 2012-nin Azərbaycanda keçirilməsi barədə qərar qəbul etdi. Bu tədbir qadın futbolu barədə məlumatlılığın artırılması və eləcə də qadın futbolunun gələcək inkişafı üçün ideal platforma təşkil etmişdir. Bu turnir çərçivəsində Azərbaycanda əldə edilən geniş bilik və təcrübədən qadın futbolu standartlarının daha da yüksəldilməsi məqsədi ilə istifadə edilməkdədir. Turnir barədə əlavə məlumat 11-ci fəsilə (Tədbirlər və lrs) təqdim olunur.

“Daha yaxşı təşkil olunmuş idman sektorları ilə müqayisədə Azərbaycanda qadın futbolunun inkişafı sahəsində çoxlu işlər görülməlidir. Bununla belə, qısa bir müddət ərzində Azərbaycan bu sahədə ciddi irəliləyişlər əldə edə bilmişdir.”

Gələcək

Azərbaycanda qadın futbolunun inkişafı yalnız adi idman tədbiri deyil. Qadın futbolunun inkişafı futboldan bir vasitə kimi istifadə etməklə qadın və qızlar üçün çeşidli sosial faydaların və mesajların çatdırılması baxımından AFFA üçün xüsusi bir cavabdehlikdir.

Gələcək planlara aşağıdakılar daxildir:

- Futbol Dərsləri Layihəsində iştirak edən məktəblərin sayının artırılması, daha müntəzəm oyunçuların cəlb olunması və qızların / qadınların iştirak edə biləcəyi liqaların sayının daha da artırılması
- İdman müəllimlərini futbol məşqçiləri olmağa həvəsləndirmək və onların məşqçilik bacarıqlarının artırılması
- Həvəskar məşq standartlarının peşəkar səviyyəyə yüksəldilməsi
- Həm Bakı, həm də regionlarda istedadlı qadın oyunçuların üzə çıxarılması
- Məktəblərdə qızlardan ibarət futbol bölmələrinin yaradılması
- Mövcud kütləvi futbol tədbirlərinin daha da inkişaf etdirilməsi
- 5-8 məktəbdən ibarət qruplar arasında futbol turnirlərinin təşkili
- Regional mini-yarışların təşkili
- Bütün qadın oyunçuların yarış bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi.

Əsas nailiyyətlər:

- 2010-cu ildə Qadın Futbolunun İnkişafı üzrə Strategiyanın AFFA tərəfindən həyata keçirilməyə başlanılması
- FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012-nin keçirilməsi ilə bağlı geniş bilik və təcrübənin əldə olunması
- Hazırda qızlardan ibarət iki milli komandanın beynəlxalq yarışlarda iştirak etməsi – U-17 və U-19 səviyyələrində
- 2010-cu ildən etibarən ardıcıl olaraq qızlardan ibarət üç milli futbol liqasının yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi.

Bundan əlavə, istedadların müəyyənəşdirilməsi işinin gücləndirilməsi və məşqçilər üçün təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsinə dair planlar mövcuddur:

- Qadın futbolu üzrə məşqçilər üçün müntəzəm seminarların təşkili
- Keçmiş oyunçuların istedadların üzə çıxarılması prosesinə cəlb olunması
- Keçmiş oyunçuları hakim və məşqçi olmağa həvəsləndirmək
- Məşqçilər üçün təhsil kurslarında və ya UEFA Lisenziyalı Məşqçi proqramlarında iştirak vasitəsi ilə idman müəllimlərinin futbol məşqçiliyi bacarıqlarını artırmağa həvəsləndirilməsi.

Qadın futbolunun ümumi inkişafı baxımından aşağıdakı planlar mövcuddur:

- Veteran oyunçulardan futbol təmsilçiləri kimi istifadə edərək, məktəblərə səfərlər təşkil etmək və idmanın və eləcə də sağlam yaşamağın faydaları barədə şagirdlər qarşısında təqdimatlar etmək
- Qadın futbolunun təşviqi və təcrübə mübadiləsi məqsədi ilə, beynəlxalq qadın futbolu təmsilçilərinin Azərbaycana dəvət olunması
- Daha çox sayda təhsil müəssisəsinin futbola bağlı layihələrdə iştirakına nail olmaq məqsədi ilə dövlət orqanları (İdman və Gənclər Nazirliyi və Təhsil Nazirliyi kimi) ilə müntəzəm görüşlər təşkil etmək.

10 Marketing, reklam və ictimaiyyətlə münasibətlər

10

“Brendin yaradılması və ondan fəal istifadə AFFA-nın marketing, ictimaiyyətlə münasibətlər və tanıtma strategiyasının əsas elementləridir. Bundan əlavə, biz öz sosial media potensialımızı da gücləndirməyə diqqət yetiririk. Ona görə ki, marketingin bu forması Azərbaycan gəncləri arasında xüsusilə populyardır və gələcək dövrlərdə daha geniş potensiala malik olacağı gözlənilir.”

Cavid Qarayev, AFFA-nın Marketing və Reklamlar Departamentinin rəisi

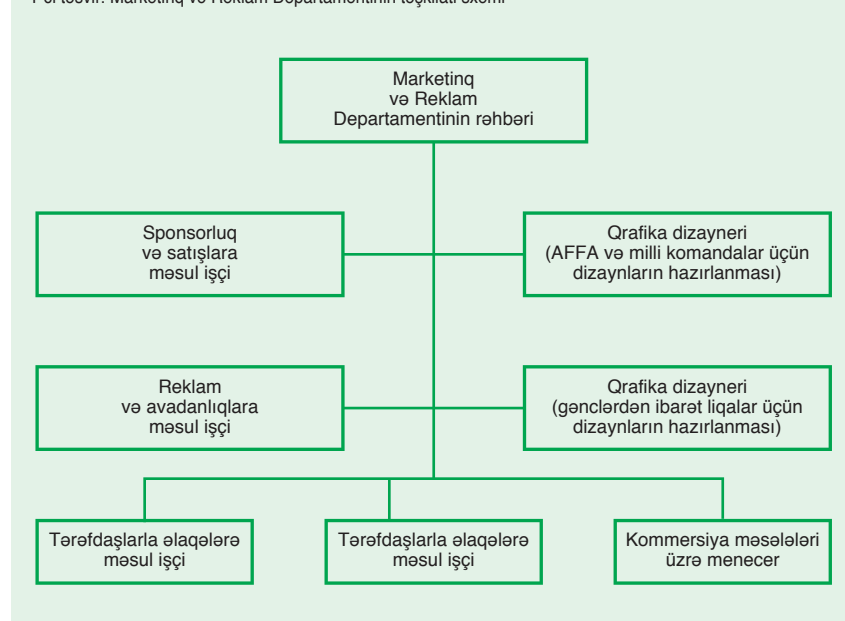
Ötən 10 il ərzində Azərbaycanda futbolun təşviqi ilə bağlı marketing, reklam və ictimaiyyətlə münasibətlər baxımından ciddi irəliləyişlər baş vermişdir. Futbolun profilini yüksəltmək AFFA-nın Marketing və Media departamentləri üçün əsas prioritetlərdən biridir. Futbolu maliyyə, kommersiya və profil baxımından dəstəkləmək üçün sponsorların müəyyənləşdirilməsi əsas məsələlərdən biri olmuşdur və bu sahədə bəzi ciddi uğurlar əldə edilmişdir. Belə sponsorluq münasibətlərindən istifadə etməklə, AFFA gələcək futbolçuların həvəsləndirilməsi məqsədi ilə dayanıqlı futbol inkişafı planları tərtib edir və həyata keçirir.

Kütləvi informasiya vasitələrindən istifadə etməklə futbolun təşviqi AFFA-nın uğurlarında xüsusi rol oynamışdır. Bundan əlavə, inkişafın stimullaşdırılması məqsədi ilə çeşidli reklam vasitələrindən və media imkanlarından istifadə edilmişdir. Milli, regional və yerli səviyyələrdə qəzetlər, radio və televiziya kanalları ilə müntəzəm ünsiyyət effektiv münasibətlərin yaradılmasına kömək edir. Bu münasibətlərdən istifadə edilərək, futbolun inkişafı proqramları və təşəbbüslərinin mediada işıqlandırılması və eləcə də milli komandanın oyunları barədə ictimaiyyətin məlumatlandırılması tədbirləri həyata keçirilir.

Sponsorluq

2005-ci ilədək AFFA çərçivəsində marketing departamenti fəaliyyət göstərmirdi. Bundan əlavə, Azərbaycanda futbola sponsorluq praktikası mövcud deyildi. ARDNŞ futbola yardım göstərsə də, verilən dəstək optimal formada təşkil edilmirdi. AFFA çərçivəsində Marketing və Reklam Departamenti məhz bu vacib məsələnin həlli məqsədi ilə yaradılmışdır.

1-ci təsvir. Marketing və Reklam Departamentinin təşkilatı sxemi

Marketing və Reklam Departamentinin fəaliyyət sahələri

Marketing və Reklam Departamentinin fəaliyyət sahələri aşağıda təsvir olunur.

Cədvəl 1. AFFA-nın Marketing və Reklam Departamentinin fəaliyyət sahələri

Brendlərin işlənilməsi	Brendlərin işlənilməsinə dair AFFA-nın siyasətinə müvafiq olaraq, bütün avadanlıq və sahələrin markalaşdırılması
Sponsorluq münasibətlərinin yaradılması	Yeni sponsorların cəlb edilməsi və mövcud sponsorlarla münasibətlərin idarə edilməsi
Tədbirlərin idarə olunması	Yerli və beynəlxalq tədbirlərin təşkili
Digər şöbələrin işinə dəstək	Digər şöbələrin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı onlara yardım göstərilməsi
Kommersiya məsələləri	Kommersiya siyasətinin işlənilib hazırlanması (geyim və aksesuarların satışı da daxil olmaqla)

Cari sponsorluq strukturu

Ötən 10 il ərzində AFFA beş dərəcəli sponsorluq piramidası işləyib hazırlamışdır. Sponsorluq dərəcələrinin hər biri perspektiv şirkətlərin istifadə edə biləcəyi sponsorluq kateqoriyasını ifadə edir. AFFA bu sponsorluq dərəcələrinin hər biri üzrə partnyorluq münasibətləri yaratmışdır.

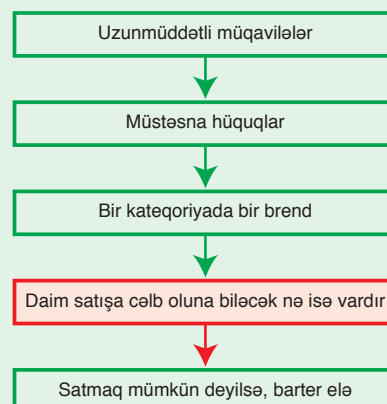
2-ci təsvir. AFFA-nın sponsorluq piramidası

Sponsorluq strategiyası

Sponsorlarla uzunmüddətli, dayanıqlı və güclü tərəfdaşlıq münasibətlərinin qurula bilməsi üçün AFFA Sponsorluq Strategiyasını işləyib hazırlamışdır. Bu Strategiyanın prinsipləri 3-cü təsvirdə təqdim edilir.

3-cü təsvir. AFFA-nın sponsorluq strategiyasının prinsipləri

Ötən dövrlər ərzində bu sponsorluq strategiyası uğurla həyata keçirilmiş və çoxlu sayda uzunmüddətli sponsorlar cəlb edilmişdir. 2005-ci ildə AFFA-nın bir tərəfdaşı var idi. 2014-cü ilədək ilbəil artan tərəfdaşların sayı hazırda səkkizə çatmışdır. Bundan əlavə, AFFA bu müddət ərzində cəlb etdiyi sponsorların əksəriyyəti ilə sponsorluq münasibətlərini saxlaya bilmişdir.

4-cü təsvir. AFFA-nın hazırkı sponsorlarından bəziləri

Stadion açılışları

2013-cü ildə AFFA tərəfindən təşkil olunmuş rəqabətli tender prosesi nəticəsində seçilən Bakcell şirkətinə müvafiq hüquq verildikdən sonra 8-ci kilometr stadionunun adı dəyişdirilərək Bakcell Arena adlandırılmışdır. Bakcell Arenanın adının dəyişdirilməsi mərasimində AFFA-nın prezidenti Rövnaq Abullayev və Bakcell şirkətinin baş icraçı direktoru Riçard Şirer iştirak etmişlər. Tədbir çərçivəsində "Bakcell Arena" brendi ictimaiyyətə təqdim edilmişdir.

"FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 turnirindən sonra AFFA ilə tərəfdaşlığımızı davam etdirməyimizdən məmnunluq duyuruq. Sevindirici haldır ki, Azərbaycanın ən güclü klublarından biri olan Neftçi PFK-nın öz ev oyunlarını bu stadionda keçirəcək."

Riçard Şirer,
Bakcell şirkətinin icraçı direktoru

"Yerli şirkətlərin futbol layihələrində maraqlı olması faktı bizi həvəsləndirir..."

İnanırıq ki, AFFA və Bakcell şirkətləri arasındakı əməkdaşlıq hər iki tərəf üçün faydalı olacaqdır və gələcəkdə digər şirkətlər də futbola investisiya qoyacaq."

Rövnaq Abullayev,
AFFA-nın prezidenti

2-ci cədvəldə futbolun bütün səviyyələrdə inkişafını dəstəkləmək məqsədi ilə AFFA-nın cəlb etdiyi yeni sponsorlar barədə məlumat verilir.

2-ci cədvəl. AFFA-nın sponsorlarla münasibətlərinin tarixçəsi

2005	ARDNŞ							
2006	ARDNŞ							
2007	ARDNŞ	Aquavita						
2008	ARDNŞ	Aquavita						
2009	ARDNŞ	Aquavita	Azercell					
2010	ARDNŞ	Aquavita	Azercell	AccessBank				
2011	ARDNŞ	Aquavita	Azercell	AccessBank	UNICEF	Paşa sığorta		
2012	ARDNŞ	Aquavita	Azercell	AccessBank	UNICEF	Paşa sığorta	Hyundai	
2013	ARDNŞ	Aquavita	Bakcell	AccessBank	UNICEF	Paşa sığorta	Hyundai	
2014	ARDNŞ	Aquavita	Bakcell	AccessBank	UNICEF	Paşa sığorta	Hyundai	Clear

2007-ci ildən etibarən AFFA-nın sponsorları aşağıdakı tədbirləri dəstəkləmişlər:

3-cü cədvəl. Sponsorlar tərəfindən dəstəklənmiş tədbirlər

2007	McDonalds – “Top festivali” Bakı
2008	Danone – Danone Kuboku
2009	Azercell – U-17 Liqası Kapital Bank – U-15 Liqası Danone – Danone Kuboku
2010	Hyundai – “Top festivali” Bakı, Gəncə Kapital Bank – U-15 Liqası Azercell – U-17 Liqası, “Millimizi tanıyın” layihəsi
2011	ARDNŞ – U-11 Liqası, U-14 Liqası, Xəzər Kuboku AccessBank – Xəzər Kuboku, “Millimizi sevin” layihəsi Coca Cola – Məktəbli Kuboku, U-13 Liqası UNICEF – U-16 Qızlar Liqası Kapital Bank – U-15 Liqası
2012	ARDNŞ – FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012, U-11 Liqası, U-14 Liqası, Xəzər Kuboku AccessBank – Xəzər Kuboku, Mobil Meydança, Şəhər Futbolu Bakcell – FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 Coca Cola – Məktəbli Kuboku, U-13 Liqası UNICEF – U-16 Qızlar Liqası Xalq Bank – FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 Paşa sığorta – FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 Kapital Bank – U-15 Liqası Azercell – U-17 Liqası
2013	ARDNŞ – U-11 Liqası, U-14 Liqası, U-19 Liqası, Xəzər Kuboku AccessBank – Xəzər Kuboku, “3x3” Qızlar Turniri Atena – U-12 Liqası Bakcell – MUSS, Bakcell ilə Futbol, U-14 Elit Kubok, Bakcell U-17 Liqası, Coca Cola – Məktəbli Kuboku, U-13 Liqası UNICEF – “3x3” Qızlar Turniri, U-16 Qızlar Liqası, U-19 Qızlar Liqası
2014	ARDNŞ – U-11 Liqası, U-14 Liqası, U-19 Liqası, Xəzər Kuboku, Çimərlik Futbolu üzrə Avropa Kuboku – Bakı – 2014 AccessBank – Xəzər Kuboku, “3x3” Qızlar Turniri, Çimərlik Futbolu üzrə Avropa Kuboku – Bakı – 2014 Atena – U-12 Liqası Bakcell – MUSS, Bakcell ilə Futbol, U-14 Elit Kubok, Bakcell U-17 Liqası, Fan Şop, Çimərlik Futbolu üzrə Avropa Kuboku – Bakı – 2014 Coca Cola – Məktəbli Kuboku, U-13 Liqası UNICEF – “3x3” Qızlar Turniri, U-16 Qızlar Liqası, U-19 Qızlar Liqası Clear – “3x3” Qızlar Turniri, Xəzər Kuboku, Çimərlik Futbolu üzrə Avropa Kuboku – Bakı – 2014 Hyundai – Çimərlik Futbolu üzrə Avropa Kuboku – Bakı – 2014

Tərtib olunan sponsorluq paketlərinə aşağıdakı elementlər daxil edilmişdir:

Mediada reklam paketi

- Rəsmi internet sahifəsi
- Rəsmi qəzet
- Rəsmi oyun proqramı
- Nəşr materialları
- Media üçün məlumatlandırma materialları
- Açıq yerlərdə reklam.

Tədbirlərin reklamı paketi

- Perimetr lövhələri
- Ehtiyat oyunçular skamyaları
- İri ekran
- Reklam materiallarının çatdırılması
- Reklam tədbirləri
- Tamaşaçı banerləri
- Tamaşaçı zonası.

Komanda reklam paketi

- Təlim dəstləri
- Milli komandanın avtobusu
- A Milli Komandanın oyunçuları
- A Milli Komandanın baş məşqçisi.

Gənclər liqasının sponsorlarından bir neçəsi:

Əsas nailiyyətlər:

- 2005-ci ildə AFFA-nın bir tərəfdaşı var idi. 2014-cü ildə tərəfdaşların sayı 8-ə çatmışdır
- AFFA 2005-2014-cü ildə əldə etdiyi sponsorların əksəriyyəti ilə sponsorluq münasibətlərini saxlaya bilmişdir.

5-ci təsvir. AFFA-nın əvvəlki loqosu

Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası

6-cı təsvir. AFFA-nın yeni loqosu

AFFA Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası

Marketing

5-ci təsvirdə AFFA-nın 1992-ci ildən 2011-ci ilədək istifadə olunmuş loqosu göstərilir. Bu brend üzrə əhatəli araşdırmalar nəticəsində belə bir qərara gəldi ki, həmin loqo barədə anlayışlar məhdud xarakter daşıyır və dəyişdirilməlidir.

Aydın, fərqli və yaxşı idarə olunan bir brend insanları – oyunçuları, tamaşaçıları, məşqçiləri və inzibati işlərlə məşğul olanları həvəsləndirmək baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu kimi xüsusiyyətlərə malik olan brend auditoriya ilə daha effektiv münasibət qurmağa kömək edir.

Daha parlaq və dinamik görünüşə malik olan yeni loqo Azərbaycan bayrağının rənglərini özündə əks etdirir. Bu loqoda Azərbaycanın simvolu olan alov da öz əksini tapmışdır.

Yeni loqodan 2011-ci ilin mart ayından etibarən istifadə edilir. Loqonun təqdimatı bir çox yerli media agentlikləri tərəfindən işıqlandırılmışdır.

Əsas nailiyyətlər:

- 2011-ci ildə AFFA-nın yeni loqosu təqdim edilmişdir. AFFA-nın futbolla bağlı gördüyü işlər barədə məarifləndirmə tədbirləri zamanı bu yeni loqodan istifadə edilir
- Loqonun təqdimatı yerli metbuat agentlikləri tərəfindən hərtərəfli qaydada işıqlandırılmışdır.

Futbolun təbliği

Marketing və Reklam Departamentinin əsas məqsədlərindən biri də futbola bağlı milli, regional və yerli səviyyələrdə məlumatlılığın artırılmasıdır.

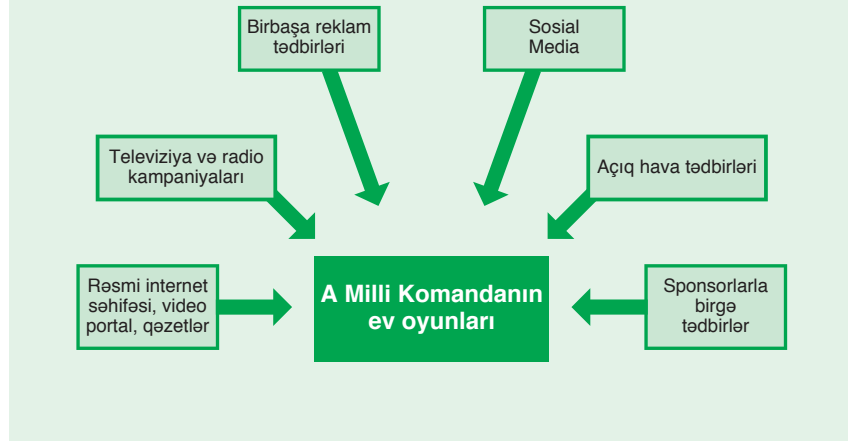
AFFA və onun sponsorları tərəfindən həyata keçirilən əsas tədbirlərə aşağıdakılar daxildir:

- A Milli Komandanın oyunlarının təşviqi
- A Milli Komandanın təşviqi
- Qadın futbolunun və eləcə də kütləvi futbolun təşviqi
- Sərgi və festivallarda iştirak
- Gənclərdən ibarət komandalar üzrə liqaların və turnirlərin təşviqi
- Ayrı-ayrı oyunçuların təbliği.

A Milli Komandanın oyunlarının təbliği

A Milli Komandanın ev oyunlarında tamaşaçıların iştirakını artırmaq məqsədi ilə AFFA-nın Marketing və Reklam Departamenti çeşidli maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirmişdir. Bu tədbirlərdən bəziləri barədə məlumatlar 7-ci təsvir və 4-cü cədvəldə təqdim edilir.

7-ci təsvir. A Milli Komandanın oyunlarının təşviqi

4-cü cədvəl. A Milli Komandanın oyunlarının təbliği

Rəsmi internet sahifəsi, videoportal, qəzetlər	Oyundan əvvəl elanların yerləşdirilməsi Video materiallar Oyundan sonra hesabat və təhlillər
Televiziya və radioda kampaniyalar	Televiziya elanlarının verilməsi Bir neçə radio proqramında elanların və viktorinaların yerləşdirilməsi
Birbaşa reklam tədbirləri	Əsas ticarət mərkəzlərində reklam tədbirləri. Vərəqələrin paylanması, foto çəkilişlərin təşkili, xüsusi tədbirlər və sair
Sosial media	Oyundan əvvəl və sonra tədbirlərin təşkili – elanlar, əlaqədar nəşrlər, müsabiqələr, foto və video çəkilişlər və sair
Açıq hava tədbirləri	Şəhərin müxtəlif yerlərində afişaların və işıqlandırma lövhələrinin yerləşdirilməsi. Stadionlarda elanların yerləşdirilməsi
Sponsorlarla birgə tədbirlər	SMS kampaniyaları, açıq hava tədbirləri, birbaşa reklam və sair

A milli komandanın tanıtılması

Tərəfdaşlarından biri olan Azercell ilə birlikdə, AFFA "Millimiz tanıyın" adlı reklam kampaniyası həyata keçirmişdir. Kampaniyada məqsəd Azərbaycan A milli komandası barədə məlumatlılığın artırılması olmuşdur. 2011-ci il ərzində Bakı şəhərinin müxtəlif yerlərində A milli komandanın oyunçularını təqdim edən afişalar asılmışdır.

"Millimizi tanıyın" kampaniyasını uğurla başa çatdıran AFFA digər tərəfdaşlarından biri olan AccessBank ilə birlikdə "Milli komandamızın dəyərləri" adlı kampaniya həyata keçirmişdir.

Bu kampaniya çərçivəsində A milli komandanın oyunçularının milli geyimdə tarixi-mədəni tədbirləri əks etdirən təsvirlərlə bəzədilmiş təqvim hazırlanmışdır.

Qadın futbolunun tanıtılması

Ölkədə qadın futbolu, xüsusilə də FIFA-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 turnirinin tanıtılması məqsədi ilə AFFA və UNİCEF tərəfindən ölkənin müxtəlif regionlarında çoxlu sayda afişalar quraşdırılmışdır.

Sərgi və festivallarda iştirak

AFFA-nın Korporativ Sosial Məsuliyyət siyasəti çərçivəsində və futbolun tanıtılması məqsədi ilə AFFA aşağıdakılar da daxil olmaqla bir sıra tədbirlərdə iştirak etmişdir:

- Sərgi və yarmarkalar
- Festivallar
- Xeyriyyə tədbirləri
- Bayram tədbirləri.

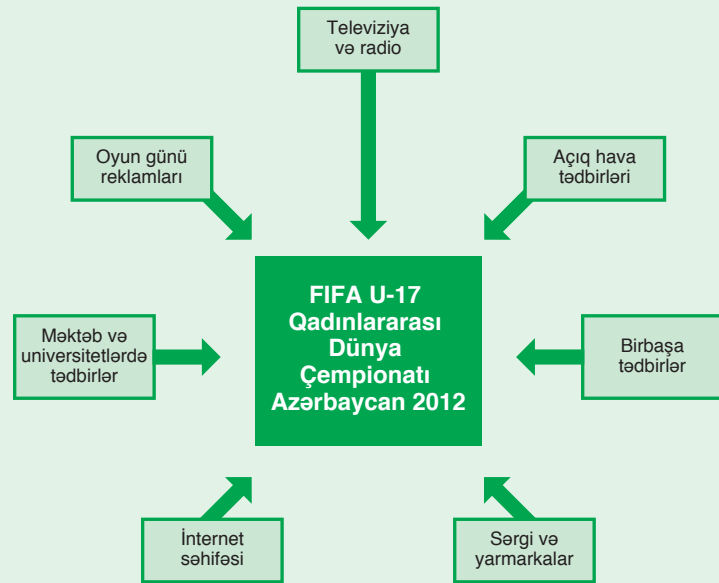
Gənclərdən ibarət komandalar üzrə liqalar və yarışlar

AFFA-nın Reklamlar və Marketing Departamenti futbol liqaları və yarışlarına olan marağın və məlumatlılığın artırılması məqsədi ilə bir sıra maarifləndirmə tədbiri həyata keçirmişdir. Maarifləndirmə tədbirlərində məqsəd həm də futbol yarışlarında iştirakçı sayını artırmaq olmuşdur.

Ən əhatəli maarifləndirmə kampaniyası FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Azərbaycan-2012 turnirinə həsr olunmuşdur. Maarifləndirmə tədbirlərindən bəziləri 8-ci təsvirdə göstərilir.

8-ci təsvir. FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 turnirinə həsr olunmuş maarifləndirmə tədbirləri

Ayrı-ayrılıqda oyunçuların tanıtılması

AFFA və onun bir sıra tərəfdaşları öz brendlərinin tanıtılmasında A milli komandanın oyunçularından brend təmsilçiləri kimi istifadə etmişlər.

Məsələn, AFFA və Auto Azərbaycan şirkəti A milli komandanın qapıçısı Kamran Ağayevi "Geely" markalı avtomobillərin "Brend Sürəti" qismində tədbirlərə cəlb etmişdir.

Auto Azərbaycan şirkəti həm də A milli komandanın oyunçuları Cavid Hüseynov və Qara Qarayevi Hyundai Elantra markalı avtomobillərin reklamına cəlb etmişdir.

Ruslan Abışov yeni Hyundai Sonata modelinin MDB mediasına təqdim olunması mərasimində iştirak etmişdir. Təqdimat mərasiminin tərkib hissəsi olaraq, Ruslan Abışov yeni model avtomobili sınaq olaraq idarə etmişdir.

Əsas nailiyyətlər:

- AFFA və Azərbaycan futbolu barədə məlumatlılığın artırılması məqsədi ilə bir sıra effektiv afişa reklam kampaniyaları həyata keçirilmişdir
- FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Azərbaycan 2012 turnirinin tanıtılması məqsədi ilə çox uğurlu məlumatlandırma tədbiri həyata keçirilmişdir
- A milli komandanın oyunçuları sponsorlar tərəfindən brend təmsilçiləri qismində müxtəlif tədbirlərə cəlb edilmişdir.

Tamaşaçıların cəlb edilməsi, Fan Şop və kommersiya fəaliyyəti

Rəsmi Fan Şop

2009-cu ildə AFFA özünün ilk rəsmi mağazasının açılışını həyata keçirmişdir. Yaşından asılı olmayaraq, Azərbaycan milli komandasının bütün azarkeşləri bu mağazadan istifadə edə bilər. Bu mağaza hazırda Azərbaycanda fəaliyyət göstərən əsas ticarət mərkəzlərindən biri olan Park Bulvarıda yerləşir. Mağazanın idarəçiliyi AFFA və onun tərəfdaşı olan iki şirkət tərəfindən həyata keçirilir. Fan Şopun fəaliyyətini təmin etmək AFFA-nın strategiyasında əsas yerlərdən birini tutur. Mağaza xarici ölkələrdən də sifarişlər qəbul edir.

Satış məntəqələri

UEFA Çempionlar Liqası və UEFA Avropa Liqasının oyunları da daxil olmaqla, milli komandanın ev oyunlarında və eləcə də yerli klubların oyunlarında azarkeşlər üçün səyyar mağazalar təşkil olunur.

İnternet səhifəsi

Azarkeşlər AFFA-nın internet sahifəsindən istifadə etməklə mağazadan rəsmi məhsulları satın ala bilər. Yeni tərtibatda onlayn mağazanın yaxın gələcəkdə istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Məhsullar

Rəsmi məhsulları həm mağazada, həm də onlayn rejimə satın almaq mümkündür:

- Oyun dəstləri
- Məşq dəstləri
- İdman geyimləri
- Aksessuarlar
- Suvənirlər.

AFFA-nın balansında olan rəsmi Fan Şop öz fəaliyyətinə 2009-cu ildə başlamışdır. Mağaza hazırda Bakının əsas və mərkəzi ticarət mərkəzlərindən birində – Park Bulvarıda yerləşir.

Əsas nailiyyətlər:

- AFFA-nın balansında olan Fan Şop hazırda AFFA-nın reklam strategiyasının əsas tərkib hissələrindən birini təşkil edir

Gələcək:

- Yaxın gələcəkdə onlayn mağazanın yeni tərtibatda istifadəyə verilməsi planlaşdırılır.

Media və ictimaiyyətlə əlaqələr

Ötən on il ərzində AFFA futbolun həm Azərbaycanda, həm də beynəlxalq miqyasda tanıtılması məqsədi ilə əhatəli media və ictimaiyyətlə əlaqələr strategiyası işləyib hazırlamışdır. Bu strategiya əsasən yazılı mətbuat, rəsmi internet sahifəsi (www.affa.az), videoportal (www.affavideo.az) və canlı yayım kanalı (www.affatv.az) vasitəsi ilə həyata keçirilir.

İnternet sahifəsi

Azərbaycanda futbolun əsas informasiya mənbəyi AFFA-nın 2005-ci ildə yaradılmış rəsmi internet sahifəsidir. İnternet sahifəsinin tərkibi və fəaliyyəti AFFA-nın İnformasiya və İctimaiyyətlə Əlaqələr Departamenti tərəfindən idarə olunur. İnternet sahifəsinə aşağıdakılar daxildir:

- Ən son xəbərlər
- AFFA-nın strukturu və komitələri
- Komandalar, o cümlədən A milli komanda, futsal komandaları, çimərlik futbolu üzrə milli komanda, aşağı yaş qruplarına aid oğlan və qızlardan ibarət milli yığma komandalar barədə məlumat
- Liqalar və kuboklar barədə təfərrüatlı məlumatlar
- Fotolar
- Davranış məcəlləsi
- Bilet məlumatları
- Futbolun inkişafı
- İnfrastruktur
- Fan Şop
- Lisenziyalasdırma.

İnternet sahifəsinin tərtibatı 2008-ci ildə yenidən işlənmiş və onun strukturu daha da təkmilləşdirilmişdir. 2015-ci ilin yanvarında internet sahifəsi növbəti dəfə yenilənib və funksionallığı artırılıb. Yeni tərtibatın işlənməsində yerli və xarici məsləhətçilərin xidmətlərindən istifadə olunmuşdur.

Əsas nailiyyətlər:

- AFFA-nın internet sahifəsinə ayda 130000 istifadəçi daxil olur (gündə 4300-dən çox).

Qəzet

"Futbol dünyası" qəzetinin ilk buraxılışı 2006-cı ilin aprel ayında dərc olunmuşdur. AFFA tərəfindən təsis olunmuş bu qəzetin əsas məqsədi Azərbaycanda futbolun təbliği və inkişafıdır. Qəzet həftədə üç dəfə nəşr olunur.

Qəzetdə AFFA tədbirləri, oyunlar və turnirlər barədə məlumatlar və eləcə də futbol dünyasından maraqlı və aktual məqalələr yerləşdirilir.

AFFA Video

www.affavideo.az saytı 2010-cu ildə istifadəyə verilmişdir. Bu internet sahifəsində rəsmi AFFA tədbirlərindən yadda qalan epizodlar nümayiş etdirilir. Buraya A milli komandanın, digər növ və yaş qrupuna aid yığmaların, klubların, AFFA-nın təşkil etdiyi liqaların oyunları, eksklüziv müsahibələr daxildir. Bütün materiallar AFFA-nın İnformasiya və İctimaiyyətə Əlaqələr Departamenti tərəfindən hazırlanır.

İnternet sahifəsinə yerləşdirilən video materiallara aşağıdakılar daxildir:

- Milli komanda, aşağı yaş qrupları üzrə komandalar, çimərlik və futzal komandalarının oyunlarından epizodlar
- Liqa oyunlarından epizodlar
- Kütləvi futbol tədbirləri

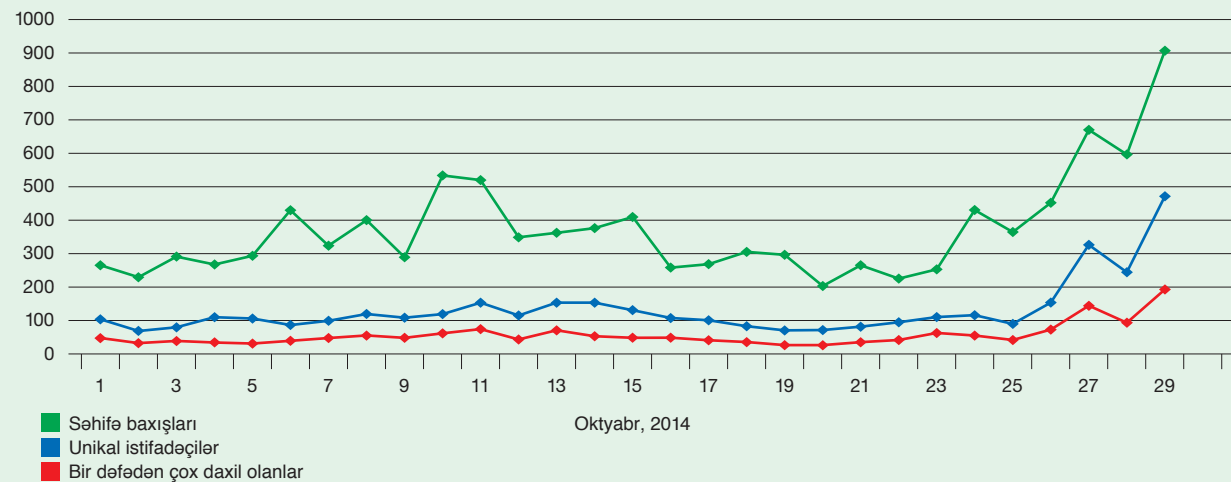
- Tədris materialları
- Əsas elanlar.

9-cu təsvirə 2014-cü ilin oktyabr ayı ərzində affavideo.az-dan istifadə barədə statistik məlumatlar təqdim olunur. Avropa təsnifat mərhələsində oğlanlardan ibarət Azərbaycan U-17 yığma komandasının qollarını göstərən videomateriallar oktyabr ayının sonlarında yerləşdirilmişdir. İnternet sahifəsində istifadəçi sayının artımı da məhz bununla bağlıdır.

Əsas nailiyyətlər:

- AFFA-nın videolarına baxmaq üçün ay ərzində təxminən 25000 istifadəçi internet sahifəsinə daxil olur
- UEFA-da daxil olmaqla, çoxlu sayda istifadəçi affavideo.az barədə müsbət rəylər bildirmişdir
- affavideo.az UEFA-dan dəfələrlə müsbət rəy almış və 2010-cu ilin uğurlu media layihələrindən biri kimi qeyd edilmişdir. Bu nailiyyətlərə söykənərək, UEFA-nın media ilə əlaqədar seminarlarından biri Bakıda təşkil edilmişdir.

9-cu təsvir. AFFA Video

AFFA TV

AFFA TV Azərbaycanda futbolun təbliği baxımından ideal platformalardan biridir. Burada milli və aşağı yaş qrupları üzrə komandaların ev və səfər oyunları, eləcə də AFFA-nın təşkil etdiyi liqaların çoxlu sayda oyunları yayımlanır:

- Azərbaycan A milli komandası
- Gənclərdən ibarət komandalar
- Futzal milli komandası
- Qızlardan ibarət U-17 komandasının Azərbaycanda, Qazaxıstanda, Xorvatiyada və İspaniyada keçirilmiş oyunları
- Caspian Cup turniri
- Beynəlxalq turnirlərin oyunları.

2011-ci ilin dekabr ayı üzrə AFFA TV ilə bağlı əsas statistik məlumatlar:

- Tamaşa müddəti: 379313 dəqiqə
- Yayımın sayı: 82728
- Unikal tamaşaçıların sayı: 12196
- Tamaşaçıların qoşulduqları ölkələr: Ukrayna, Xorvatiya, Rusiya, Makedoniya, Bosniya və Hersoqovina.

2012-ci ilin fevral ayı üzrə AFFA TV ilə bağlı əsas statistik məlumatlar:

- Tamaşa müddəti: 383,398
- Yayımın sayı: 68,913
- Unikal tamaşaçıların sayı: 10904
- Azərbaycan, Hindistan, Rusiya, Sinqapur, Ukrayna və Almaniya.

Sosial media

Azərbaycanda futbolun təbliği baxımından sosial media AFFA üçün əhəmiyyətli vasitələrdən biridir. Bundan əlavə, sosial media futbolun yerli, regional və milli səviyyədə inkişafında xüsusi rola malikdir.

Sosial medianın inkişafı sahəsində əldə edilmiş nailiyyətlərə aşağıdakılar daxildir:

Sosial media hesablarının təşkili

2014-cü ilin sentyabr ayında AFFA özünün rəsmi sosial media hesablarını təsis etmişdir. Bu hesablara aşağıdakılar daxildir:

- Facebook
- Instagram
- YouTube.

Bu sosial media hesablarının təşkili həm idman, həm də digər media vasitələrində əhatəli qaydada işıqlandırılmışdır.

Sosial media hesabları Azərbaycan – Özbəkistan yoldaşlıq oyununda müxtəlif vasitələrdən istifadə edilməklə reklam edilmişdir:

- Meydançada quraşdırılmış banerlər
- Perimetr lövhələri
- Stadionun ətrafında işıqlandırma lövhələri
- İri ekranda reklam çarxları (oyun əvvəl, fasilə vaxtı və oyundan sonra).

Sosial media materialları

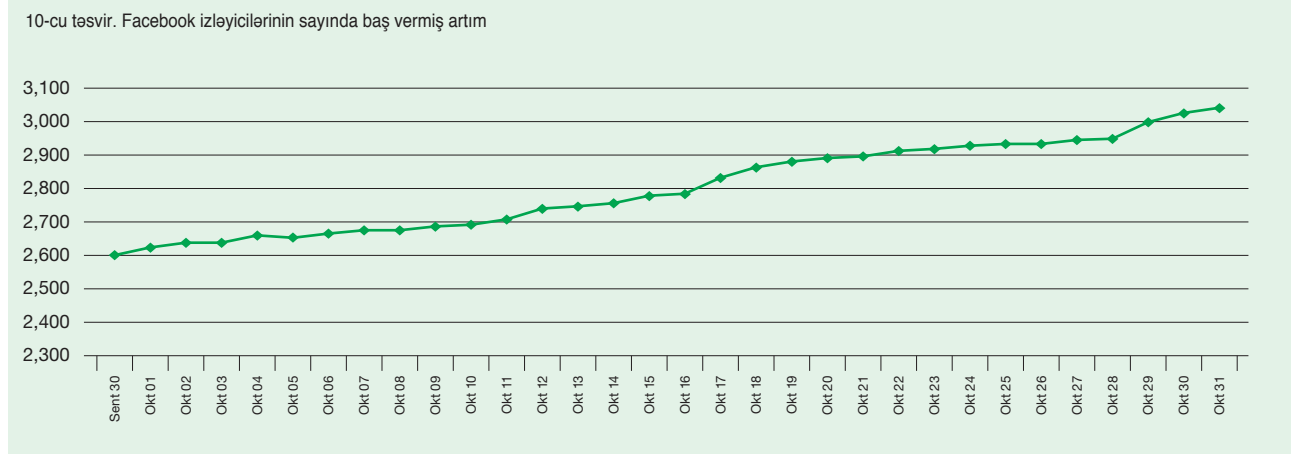
Müxtəlif yaş qruplu milli komandaların, xüsusilə də A milli komandanın sosial mediada təbliği, foto və video materialların yayılması:

- Oyun haqqında posterlər
- Məşq sessiyaları
- Mətbuat konfransları
- Oyunların əsas məqamları
- Oyunçuların çağırışları formatında videomateriallar
- Gənclərdən ibarət komandalar üzrə liqalar və gənc futbolçuların inkişafı ilə bağlı proqramlar
- Qadın futbolu və qadın futbolunun inkişafı ilə bağlı proqramlar
- Facebook vasitəsi ilə Instagram və YouTube kanallarının tanıtılması
- Müntəzəm qaydada mini-müsabiqələrin təşkili
- Mini-müsabiqələrin qaliblərinin mükafatlandırılması.

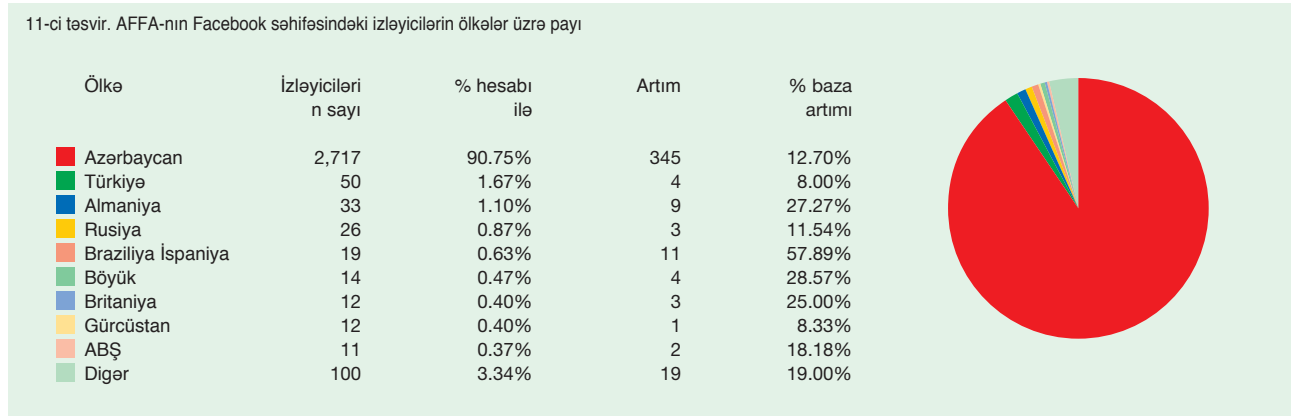
Facebook izləyiciləri

AFFA-nın Facebook səhifəsinin təsis olunmasından sonra izləyicilərin sayı ardıcıl olaraq artmışdır. 10-cu təsvirdə bu barədə əlavə məlumat verilir.

Facebook izləyicilərinin ölkələr üzrə payı

AFFA-nın Facebook səhifəsinə dünyanın müxtəlif ölkələrindən izləyicilər qoşulmuşdur. 11-ci təsvirdə bu barədə əlavə məlumat verilir.

Əsas nailiyyətlər:

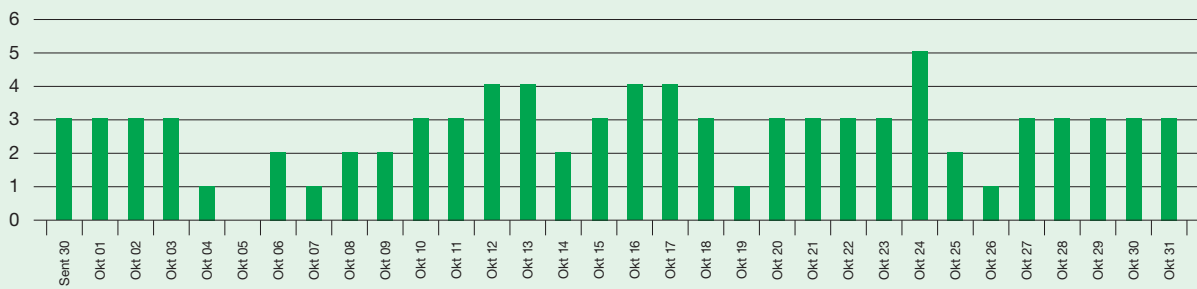
31 oktyabr 2014-cü ilə olan məlumat:

- 3041 Facebook izləyicisi
- Hər gün 14 izləyicinin səhifəyə qoşulması
- 17 oktyabr 2014-cü il tarixdə AFFA-nın Facebook səhifəsinə 51 izləyici qoşulmuşdur.

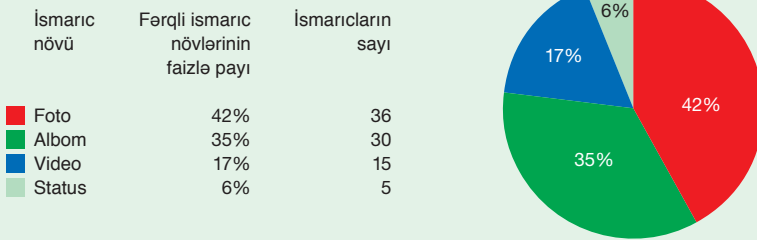
Facebook fəaliyyəti

İzləyicilərin sayını artırmaq və onlarla ünsiyyəti artırmaq üçün müntəzəm olaraq yeni məlumatların paylaşılması vacibdir. Hazırda AFFA-nın Facebook səhifəsində orta hesabla hər gün 2,7 ısmaric yerləşdirilir. Fotolar, videolar və yazılı ısmariclar da daxil olmaqla, Facebook səhifəsində çeşidli məlumatlardan istifadə edilir. Ən çox müzakirələrə səbəb olan paylaşımalar fotolardır. AFFA-nın Facebook səhifəsi ilə bağlı ətraflı məlumat 12-14-cü təsvirlərdə təqdim edilir.

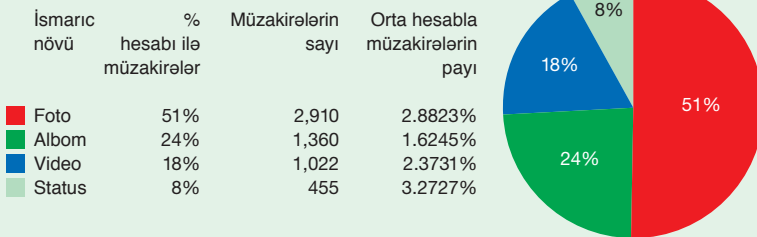
12-ci təsvir. Gündəlik ısmariclərin sayı

13-cü təsvir. Facebook ısmariclərinin növləri

14-cü təsvir. Hər bir ısmaric növü üzrə müzakirələr

Eksklüziv Facebook giriş kampanyası

Uğurlu sosial media kampaniyalarından biri də müstəsna olaraq Facebook istifadəçiləri tərəfindən təşkil olunan Facebook Girişi adlı tədbir olmuşdur.

Kampaniya çərçivəsində facebook istifadəçiləri stadiona xüsusi girişdən qəbul edildilər. Bu kampaniyanın uğuru bir neçə səbəblə bağlı olmuşdur:

- Tamaşaçı məlumat bazası yaratmaq imkanı
- Sadıq tamaşaçı kütləsini genişləndirmək imkanı
- Sosial platformada AFFA-nın korporativ nüfuzunu gücləndirmək
- Oyun və sosial media hesablarının təşviqi imkanı.

İsmarıclara dair statistik məlumatlar

6 sentyabr 2014-cü il

Səhifəni bəyənən istifadəçilərin sayı – 2058

İsmarıcların oxunma sayı – 4630

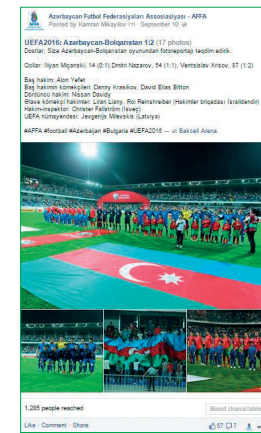

Digər Facebook tədbirləri

Oyun posterləri

Milli komandanın oyunlarından əvvəl posterlər və билет satışı barədə məlumatlar səhifədə yerləşdirilir.

Oyunların yaddaqalan məqamları

Milli komandanın oyunlarının yaddaqalan məqamları səhifədə yerləşdirilir.

Mini-müsabiqələr

Facebook səhifəsi vasitəsi ilə müntəzəm mini-müsabiqələr. Ən son belə müsabiqələrin birində qaliblər imzalı milli komanda köynəyi ilə mükafatlandırılmışdır.

Məşqlərdən fotolar

Vacib oyunlardan əvvəl A milli komandanın məşqləri zamanı çəkilmiş fotolar izləyicilər tərəfindən həmişə maraqla qarşılanır.

Qadın futbolu

Qadınlardan ibarət milli komandanın və eləcə də müxtəlif yaş qrupları üzrə komandaların nəticələri və fotoları müntəzəm olaraq səhifədə yerləşdirilir.

Gənclərdən ibarət liqalar

AFFA müntəzəm olaraq gənclərdən ibarət liqaların oyunları zamanı çekilmiş fotoları və oyunların nəticələrini səhifədə paylaşır.

Mətbuat konfransları

Vacib mətbuat konfransları barədə məlumatlar və fotolar səhifədə yerləşdirilir.

Gələcək

Marketing, ictimaiyyətlə əlaqələr və təbliğat sahələrində AFFA-nın məqsədlərinə aşağıdakılar daxildir:

- Futbol əlaqəli tədbirlərə daha çox sponsorun cəlb edilməsi
- Futbolun həm Azərbaycanda, həm də xarici ölkələrdə daha geniş kütlələrə təşviq edilməsi
- AFFA brendinin təbliğini davam etdirmək və gücləndirmək
- Təbliğat kampaniyaları vasitəsi ilə azarkeşlərin cəlb edilməsi.

Sosial media AFFA-nın istifadə edə biləcəyi çox əhəmiyyətli bir marketing vasitəsidir. AFFA-nın yeni sosial media strategiyasında əsas diqqət aşağıdakı sahələrə yönəldilmişdir:

- Auditoriya yaradılması – Abonentlərin sayını artırmaqla daha çox tamaşaçı cəlb etmək

- Məlumatlılığın artırılması – yerli futbol və onun inkişaf proqramlarının bütün cəhətləri barədə abonentlərin məlumatlandırılması
- İstehlakçı davranışı və müştərilərlə münasibətlərin idarə olunması – potensial müştəri verdişləri və qərarları barədə məlumat əldə etmək üçün abonentlərlə müntəzəm ünsiyyət. Tamaşaçıların fəallığını artırmaq üçün müştərilərlə münasibətlərin idarə olunmasına dair strategiyaların işlənilib hazırlanması
- Tamaşaçılara dair məlumat bazası – tamaşaçıların loyallığı proqramları və birbaşa ünsiyyət strategiyalarının işlənilib hazırlanması
- Tamaşaçıların cəlb edilməsi – tamaşaçıların oyunlara və tədbirlərə yönləndirilməsi, onların sosial media və izləyici klubları vasitəsi ilə sosial media hesablarına abunə olmağa həvəsləndirilməsi. Tamaşaçıların brend məhsullarını və ya sponsorların təqdim etdiyi məhsulları satın almağa dəvət edilməsi.

Əsas nailiyyətlər:

- AFFA-nın rəsmi internet sahifəsi ayda 130000 nəfərdən çox ziyarətçi qəbul edir
- 2014-cü ildə AFFA öz Facebook, Instagram və YouTube hesablarını təsis etmişdir
- "Futbol dünyası" qəzeti həftədə üç dəfə nəşr olunur
- Instagram sahifəsini bəyənən abonentlərin sayı 2014-cü ilin avqust və sentyabr ayları arasındakı dövrdə 23% artmışdır

- Bir ay ərzində YouTube hesabına 5330 istifadəçi daxil olmuşdur.

2014-cü ilin sentyabr ayına olan məlumat:

- Facebook video baxışlarının sayı 17000 nəfərə çatmışdır
- Instagram sahifəsi 1564 nəfər tərəfindən bəyənilmişdir.

11 Tədbirlər və futbol irsi

11

“FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 kimi beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etmək Azərbaycanda futbolun populyarlığını artırmış və beynəlxalq futbolda Azərbaycanın nüfuzunu yüksəltmək baxımından böyük imkanlar açmışdır. Belə tədbirlərdən istifadə etməklə, gənclər arasında sağlam həyat tərzini və fiziki aktivliyi təbliğ etmək mümkündür. UEFA-nın Avro 2020 turnirindən faydalanmaqla bu sahədə əldə etdiyimiz uğurları daha da artırmaqla bilərik.”

Rövnaq Abdullayev, AFFA-nın prezidenti

İrmiqayslı idman tədbirlərini qəbul etmək şəhər və ölkələr üçün bir çox cəhətdən faydalıdır. Buna dair çoxlu nümunələr mövcuddur. Beynəlxalq futbol tədbirləri həm ölkə daxilində, həm də ölkədən kənarda futbolun uzunmüddətli inkişafını gücləndirmək və nüfuzunu artırmaq baxımından xüsusilə faydalı ola bilər. Belə tədbirlərlə əlaqədar potensial, həvəs və həyəcədən istifadə etməklə bir çox məqsədlərə nail olmaq mümkündür: kütləviləyin artırılması, infrastrukturun yaxşılaşdırılması, oyun standartlarının yüksəldilməsi, məşqçilərin, hakimlərin və inzibatçıların peşəkarlığının yüksəldilməsi.

Bundan əlavə, futbolun gücündən istifadə etməklə çeşidli sahələrdə inkişafa yardım etmək mümkündür:

- Fiziki fəaliyyət və qarşılıqlı sağlamlıq imkanlarının genişləndirilməsi
- Turizmin təşviqi və iqtisadi inkişafın stimullaşdırılması
- Ayrı-seçkiləyin aradan qaldırılması və sosial yaxınlaşmanın təmin edilməsi
- Beynəlxalq səviyyədə şəhər / ölkə barədə məlumatlılığın artırılması.

Bununla belə, bu üstünlük və faydaların əldə edilməsi üçün ciddi planlaşdırma tələb olunur. Əsas maraqlı tərəflərlə effektiv partnyorluq münasibətlərinin qurulması uğur qazanmanın əsas şərtlərindəndir.

AFFA futbolun uzun müddətdə inkişafını gücləndirmək baxımından müsabiqə və tədbirlərin təşkilini əhəmiyyətli hesab edir. Uğurla təşkil olunduqda, belə tədbirlər futbola daha çox tələbat yaradır və inkişafı stimullaşdırır.

Futbolun İnkişafı üzrə Dövlət Proqramı (2005-2015) AFFA-nın beynəlxalq yarışlara ev sahibliyi etmək imkanlarını daha da genişləndirmişdir. Ötən 10 il ərzində həm ölkə miqyasında, həm də beynəlxalq miqyasda çoxlu nailiyyətlər əldə edilmişdir. Görülmüş işlərin nəticəsi olaraq, UEFA-nın Avro 2020 turnirinin 4 oyununa ev sahibliyi etmək hüququ Azərbaycana verilmişdir. UEFA-nın 60 illik yubileyinə həsr olunmuş bu tədbir çərçivəsində oyunlar Avropanın 13 şəhərində keçiriləcək.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 kimi tədbirlərin yüksək səviyyədə təşkili Azərbaycanda futbolun inkişafına təkan vermiş və beynəlxalq səviyyədə AFFA-nın belə tədbirləri təşkil etmək bacarığını sübuta yetirmişdir. Bu kimi tədbirlərin keçirildiyi şəhərlər / ölkələr medianın diqqətində olur və bu da Azərbaycanın beynəlxalq futbolda öz nüfuzunu gücləndirməsinə imkan yaradır.

Bununla yanaşı AFFA hesab edir ki, bu imkanlardan bəhrələnmək üçün effektiv planlaşdırma tələb olunur. Belə ki, bu tədbirlər nəticəsində yaranan tələbatın ödənilməsi, keyfiyyətli oyun imkanlarının yaradılması və məşqçilər, hakimlər və inzibatçılar kimi infrastruktur təminatı nəzərə alınmalıdır.

Ötən 10 il ərzində AFFA-nın ev sahibliyi etdiyi bəzi yüksək səviyyəli tədbirlərə aşağıdakılar daxildir:

- FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012
- Azərbaycan futbolunun 100 illik yubiley tədbiri – 2011
- Futzal Kuboku 2014
- Caspian Cup 2011-2014
- Stadion açılışları.

Azərbaycanda futbolun uzunmüddətli inkişafına müsbət təsir göstərmiş bir çox digər tədbirlər də təşkil edilmişdir.

AFFA həm də digər futbol assosiasiyalarının bir çox təmsilçilərinin iştirakı ilə FİFA və UEFA-nın bəzi seminarlarına ev sahibliyi etmişdir. Bu seminarlar barədə əlavə məlumat 6-cı fəsildə (Təhsil) təqdim edilir.

FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı

FİFA-nın qərarına əsasən, FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 üzrə mərkəzi Fan Zona yaradılmış və sonra Bakının tanınmış binalarından birinə köçürülmüşür.

Turnir çərçivəsindəki oyunlar Bakının beş stadionunda təşkil edilmişdir və Fan Zona tamaşaçıların və iştirakçıların toplaşması üçün əsas mərkəz rolunu oynamışdır. FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin Fan Zonası bütövlükdə turnirin mərkəzinə çevrildi.

Bakıda yerləşən Fan Zonanın açılışı sentyabrın 15-də, turnirin açılışına bir həftə qalmış, alman pop ulduzu Oceananın canlı çıxışı ilə başlamışdır. Canlı musiqi konsertləri 13 oktyabra – final və üçüncü yer uğrunda keçirilən oyunlardan davam etmişdir. Xəzər dənizi və tarixi İçəri Şəhər arasında yerləşən Dənizkənarı *Bulvarda* yerləşən Fan Zona hər gün saat 12:00-dan 22:00-dək fəaliyyət göstərmişdir. Yarışın keçirildiyi dövr ərzində Fan Zonaya gələnlərin sayı get-gedə artmışdır.

FİFA tərəfdaşları olan Coca-Cola, Hyundai və Visa, o cümlədən dörd milli sponsor tərəfindən quraşdırılan kommersiya təyinatlı stendlər, öz gözəlliyi ilə göz oxşayan və əsrlər boyu gəzinti yeri olmuş *Bulvar* Fan Zonanın cəlbediciliyini xüsusilə artırmışdır. Fan Zonaya gələnlər sponsorlarla söhbətləşmək, oyunlar oynamaq, FİFA Keyfiyyət Konsepti Lisenziyası almış Edel Grass (Niderland) tərəfindən tərtib olunmuş xüsusi meydançada öz futbol bacarıqlarını sınaqdan çıxarmaq və əsas səhnədə müntəzəm təşkil olunan karaoke sessiyalarında iştirak etmək imkanı əldə etmişlər.

FİFA-nın altı tərəfdaşı və dörd yerli sponsora aid perimetr reklam lövhələri ilə çevrələnmiş mini futbol meydançası Fan Zonanın ən cəlbedici və peşəkar səviyyədə tərtib olunmuş məkanlarından biri olmuşdur. Bütün yaşlarda və bacarıq səviyyələrində olan bir çox tamaşaçı meydança üzərində öz bacarıqlarını sınaqdan çıxarmışlar. Gənc qadın və qızların potensiallarını reallaşdırma bilmələrinə yönəldilmiş "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) proqramını təşviq etmək məqsədi ilə təşkil olunmuş oyunlardan biri məhz bu meydançada keçirilmişdir.

Fan Zona qısa bir müddət ərzində şəhərdə ən populyar və cəlbedici məkanlardan birinə çevrilmişdir. Kommersiya tipli stendlərdən əlavə, biletdə satış məntəqəsi və sponsorlara aid müxtəlif məkanlar Fan Zonaya xüsusi ab-hava bəxş etmişdir. FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin rəsmi maskotu olan "Top-top qız" stendi də gənclər və yaşlıların bəyəndiyi məkanlardan birinə çevrildi.

Çoxsaylı tədbirlərin təşkil edildiyi Fan Zona turnirin mərkəzi məkanlarından birinə çevrildi və çoxlu sayda qonaq qəbul etdi. Gənc yaşlarında futbolçu olmuş Nazim Ağayev: "Öz nəvələrimlə tez-tez buraya gəlirəm. Nəvələrim buranı çox bəyənir və burada saatlarla vaxt keçirirlər. Fan Zona həmişə qonaqlarla doludur və əksəriyyəti gənclərdən ibarətdir. Boş vaxtlarını keçirməkdən ötrü bura gənclər üçün ən yaxşı yerdir."

Əsas nailiyyətlər:

- Coca-Cola, Hyundai və Visa kimi nüfuzlu sponsorlara aid innovativ kommersiya tipli stendlərlə bəzədilmiş populyar Fan Zonanın yaradılması
- İndiyədək təşkil edilmiş ən nüfuzlu yarışlardan biri FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı olmuşdur
- Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda təşkil olunan FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatının açılış mərasimində 30000 nəfər iştirak etmişdir
- "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) adlı kütləvi futbol proqramı FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı ilə əlaqələndirilmiş və qızların futbol oynaması üçün daha geniş imkanlar yaradılmışdır
- Yüksək səviyyəli beynəlxalq sponsorlar və ölkə miqyaslı tərəfdaşların turnirdə birgə iştirakının uğurla təşkili
- Turnirdə cəmi 150000 tamaşaçı iştirak etmişdir
- Turnir çərçivəsində keçirilmiş 32 oyun FİFA.com internet sahifəsi və 173 televiziya kanalı vasitəsi ilə yayımlanmışdır
- Turnirin internet sahifəsinə 15682634 baxış olmuşdur (2010-cu il ilə müqayisədə 65% daha çox).

Fan Zonada quraşdırılmış səhnə xüsusilə cəlbedici olmuşdur. Səhnədə yerli musiqiçi və sənətkarların ifaları, müxtəlif müsabiqə və yarışlar və karaoke sessiyaları təşkil edilmişdir. Bundan əlavə, məşhur iştirakçıların təqdim edilməsi üçün səhnədən istifadə edilmişdir. Məsələn, azərbaycanlı aktyor Bəhram Bağırzadə Fan Zonanın daimi qonaqlarından olmuşdur. Bəhram Bağırzadə qeyd etmişdir ki: "Mən buraya hər gün gəlirəm. Ya ailəmlə, ya da tək. Milli sponsorların və FİFA tərəfdaşlarının stendləri çox yaxşı təşkil olunmuş və çoxlu sayda qonaqların marağına səbəb olmuşlar."

32 oyundan 22-i Bakıdakı Fan Zonada canlı yayımlanmışdır. Bu turnir Azərbaycanda təşkil olunan ilk yüksək səviyyəli beynəlxalq futbol yarışısı olmuşdur. Ona görə də, təşkilatçılar mümkün qədər daha çox tamaşaçının canlı futbol təcrübəsi yaşamasına səy göstərdilər. İlk təəssüratlar həmişə xüsusilə əhəmiyyətlidir!

Fan Zona hər bir yeni FIFA yarışısı keçirildikcə öz populyarlığını daha da artırır. Turnirlər zamanı mərkəzi məlumat mübadiləsi rolunu oynayan fan zonalar həm də kommersiya tərəfdaşlarının ictimaiyyətlə münasibətlər qurmasına kömək edir. Fan Zona Azərbaycanda daha geniş bir missiyanın reallaşmasına nail olmuşdur. Belə ki, Bakıda təşkil olunmuş Fan Zona FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin mahiyyətini ictimaiyyətə çatdırma bilməmişdir.

Bakı *Bulvarının* valehedici gözəlliyi ilə birlikdə Xəzər dənizi və tarixi İçəri Şəhərin arasında yerləşən Fan Zona futbolu çox yüksək səviyyədə qiymətli bir hədiyyə kimi Azərbaycan xalqına təqdim edə bilməmişdir.

TURNİR

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 qadın futbolunun daha çox tanınması və qlobal səviyyəyə çatması baxımından vacib rol oynamışdır.

Macəra davam edir

Qlobal səviyyədə qadın futbolunun inkişafı sahəsində FİFA-nın fəaliyyəti 1991-ci ildə başlamışdır. Həmin il Çində FİFA-nın ilk qadınlararası dünya çempionatı təşkil edilmişdir. Dünyanın müxtəlif regionlarında qadınların futbola olan marağını nəzərə alaraq, həmin dövrdən etibarən FİFA öz üzv assosiasiyalarını qadın futbolunu inkişaf etdirməyə həvəsləndirir. Bu sahədə görüləsi işlər hələ çoxdur. Lakin bu gözəl oyunu oynamaq istəyən bütün qızlar və qadınların sayəsində və eləcə də üzv assosiasiyaların, klubların, hökumətlərin və qeyri-hökumət təşkilatlarının köməyi nəticəsində qadın futbolu inkişaf etməkdədir.

2008-ci ildə FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatının Yeni Zelandiyada keçirilməsindən sonra, gənc qadınlararası dünya kubokunun təşkili müntəzəm xarakter almışdır. Bu yarışda 16 komanda iştirak etmişdir: AFC, CAF, CONCACAF, CONMEBOL və UEFA-nın hər biri 3, OFC isə 1 komanda ilə təmsil olunmuşdur.

Hazırda FİFA-nın 209 üzv assosiasiyasının rəhbərliyi altında təxminən 30 milyon qız və qadın futbolla məşğul olur. Bu da öz növbəsində qadın futboluna olan tələbatın sürətlə artmasını göstərir.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 qadın futbolu sahəsində təşkil olunan bu yarışın qısa tarixində əhəmiyyətli yer tutur. Qadın futbolu Azərbaycanda nisbətən qısa inkişaf tarixinə malikdir. Buna baxmayaraq, bu idman növü Azərbaycanda böyük həvəslə qarşılanmış və inkişaf etməkdədir. Azərbaycanın bu tədbirə ev sahibliyi etmək həvəsi futbol oynamaq əzmində malik olan gənc qadınların iradəsi ilə daha da güclənmişdir. Azərbaycanda qadın futbolu daha da inkişaf edəcəkdir.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Trinidad və Tobago-2010-da olduğu kimi, Azərbaycan gələcək qadın futbolçularının bacarıqlarını uğurla nümayiş etdirmiş və həyəcanlı anlar, gözənilməz nəticələr və rəqabət əzmində malik komandaların oyunları ilə müşayiət olunan bir turnirə ev sahibliyi etmişdir.

Azyaşlı futbolçulardan ibarət komandalar arasında yüksək səviyyəli bir yarışın təşkili FİFA qadınlararası dünya çempionatının qlobal miqyasda uğur qazanmasında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Azərbaycanda nümayiş etdirilən istedad və idmançı bacarığına əsasən demək olar ki, gələcəkdə bu sahədə daha çox uğurlar qazanmaq mümkündür.

Bütün bunlardan əlavə, bu turnir FİFA-nın 1991-ci ildə Çində, U-17 yaş qrupunda isə 2008-ci ildə Yeni Zelandiyada həyata keçirməyə başladığı vacib bir təşəbbüsün davamı olmuşdur. Qadın futbolunun populyarlığı dünya miqyasında çox böyük sürətlə artmaqdadır.

Yarış iştirakçıları

AZƏRBAYCAN

Əvvəlki dövrlərdə heç bir yaş kateqoriyasında FIFA qadınlararası yarışların finalına çıxma bilməmiş Azərbaycan U-17 komandası bütövlükdə Bayern Munich qadın komandasının əvvəlki məşqçisi Sissi Raitin köməyi ilə təsis olunmuşdur. FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 *Odla Yurdu* üçün bir təcrübəsi idi.

BRAZİLİYA

FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kubokunun əvvəlki illərdəki yarışlarında ümidləri doğrulda bilmədiyinə baxmayaraq, Braziliya yığması (*Sefeção Brasileira*) Cənubi Amerika üzrə U-17 çempionu olaraq Azərbaycana gəlmişdir. Bir aylıq məşq düşərgəsində qalan yığmanın öz oyun keyfiyyətini əhəmiyyətli dərəcədə artıracağı gözlənilirdi.

KANADA

FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatının bütün oyunlarında iştirak edən yeganə COCACAF komandası Kanada yığmasıdır. Kanadanın qadınlardan ibarət milli futbol komandasının 2012-ci il London Olimpiadasında yarımfinal mərhələsinə çıxması da U-17 komandasının əhval-ruhiyyəsinə müsbət təsir göstərmişdi. FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Trinidad və Tobago 2010-da qrup mərhələsindən çıxma bilməyən Kanada U-17 komandası (*Canucks*) Azərbaycanda bunun əvəzini çıxmağa ümid edirdi.

ÇİN XR

Çin XR-nin yaxşı oyun nümayiş etdirə bilmədiyi yeganə yaş qrupu FIFA U-17 olmuşdur. Komanda Azərbaycandakı oyunlarda öz bacarıqları ilə irəli çıxmağa ümid edirdi.

KOLUMBİYA

Kolumbiyanın FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-də iştirakı həmişə rəqəbətlı oyunlara səhnə olan regiondakı uğurlu çıxışı nəticəsində mümkün olmuşdur. 2008-ci ildən bəri FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kubokunda iştirak etməyən komanda Azərbaycandakı oyunlarda öz uğurlarını davam etdirməyə ümid edirdi.

FRANSA

Bir çox yarışlarda ardıcıl oyun nümayiş etdirə bilməyən Fransa U-17 komandası FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Trinidad və Tobago 2010-a çıxma bilməmişdir. Bununla belə, komanda Azərbaycandakı yarışlara qatılaraq ən gücü rəqiblərlə oynamaq imkanı əldə etmişdir.

QAMBİYA

FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-dən əvvəl Qambianın heç bir qadın futbol komandası belə yüksək səviyyəli yarışda iştirak etməmişdir. Qızlardan ibarət komandalar arasındakı beynəlxalq yarışlarda bu yaş qrupunda iştirak edən ilk Qambiya komandası məhz bu komanda olmuşdur və həmin komandanın turnirdə iştirakı öz-özlüyündə ciddi nailiyyət olmuşdur.

ALMANİYA

Almaniya U-17 komandası FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Trinidad və Tobago 2010-da dördüncü bir finala, 2008-ci ildə Yeni Zelandiyada isə üçüncü yeri çıxmışdır. Bundan əlavə, Almaniya U-17 komandası UEFA Avropa Qadınlararası U-17 Çempionatında uğuru çıxış etmişdir.

QANA

Süretlə inkişaf edən Qananın FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku finallarında üçüncü çıxışı Azərbaycandakı turnirdə olmuşdur. 2010-cu ildə Braziliya komandasının məğlubiyyətindən sonra, Qana komandası (*Black Maidens*) turnirdə irəli çıxma bilməmişdi.

YAPONİYA

FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Trinidad və Tobago 2010-un qeyri-adi finalında ikinci yeri tutan Yaponiya komandası qadın futbolunda ən bacarıqlı komandalardan birinə çevrilmişdir. Bundan əlavə, Yaponiya komandası FIFA Qadınlararası Dünya Kuboku Almaniya 2011™-də Olimpiya gümüş medalı qazanmışdır. Azərbaycandakı oyunlarda komandanın *Nadeshiko* adlı oyunçusu turnirin favoritlərindən birinə çevrilmişdir.

KOREYA XDR

2008-ci ildə Yeni Zelandiyada keçirilmiş FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kubokunun qalibi olmuş Koreya XDR komandası Azərbaycandakı oyunlara vəsiqə qazanmış və həmişə olduğu kimi, yaxşı təşkil olunmuş və hazırlıqlı bir komanda olmuşdur.

MEKSİKA

FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Trinidad və Tobago 2010-da qrup mərhələsindən çıxma bilməyən Meksika komandasının Azərbaycanda daha yaxşı oyun nümayiş etdirəcəyi gözlənilirdi. Meksika komandasının bir çox istedadlı oyunçuları həmin dövrdə ABŞ-dakı komandalarda da oynayırdı.

YENİ ZELANDİYA

FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku 2008-ə ev sahibliyi etmiş Yeni Zelandiya əvvəlki yarışlardan fərqli olaraq Azərbaycandakı turnirdə daha yaxşı nəticələr əldə etməyə ümid edirdi.

NİGERİYA

Nigeriya komandası (*Flamingoes*) FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kubokunda daim iştirak etmiş və iki il əvvəl Trinidad və Tobaqoda təşkil edilmiş turnirdə qrup mərhələsindən çıxan ilk Afrika komandası olmuşdur. Komanda Azərbaycana inamlı əhval-ruhiyyə və güclü komanda ilə gəlmişdir.

URUQVAY

Urquvay komandasının Boliviya da keçirilmiş Cənubi Amerika U-17 Qadınlararası Çempionatında ilk üçlüyə çıxaraq Azərbaycan 2012-də iştirakı gözlənilmirdi. Lakin komanda (*La Celesta*) çox yaxşı oyun göstərərək növbəti yarışlarda da uğur qazana biləcəyini nümayiş etdirmişdir.

ABŞ

ABŞ komandası bu yaş qrupunda keçirilmiş əvvəlki turnirlərdə bir qədər qarışıq nəticələr əldə etmişdir. Bununla belə, istedadlı idmançıların gənc yaşlarda inkişafına öten illə ərzində böyük diqqət göstərilməmişdir. Əsas Futbol Liqasında orta sahə oyunçusu olmuş Albertin Montoya komandanın baş məşqçisi təyin olunmuş və FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Azərbaycan 2012-nin qalibi olmağı hədəfləmişdir.

Parlaq gələcəyə doğru

Futbolun birləşdirici effekti bu idman növünün ən əhəmiyyətli atributlarından biridir. Futbol yeni regionlar və bazarlara yayıldıqca, onun bu xüsusiyyəti xüsusilə nəzərə çarpır.

Qonaqpərvərliyi ilə tanınan Azərbaycanda idman yarışlarına qruplar formasında tamaşa etmək ənənəsi mövcuddur. Burada insanlar futbol yarışlarına öz ailələri, dostları və hətta tanımadığı adamlarla birlikdə tamaşa edir. Azərbaycanlılar arasındakı bu adətlər tarixən güləş və gimnastika kimi qədim oyunlarla bağlı olsa da, 20-ci əsrin sonlarından etibarən təşkil olunan futbol liqaları ilə birlikdə futbol öz əhəmiyyətini get-gedə artırmışdır.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 ərəfəsində SIAR Tədqiqat və Konsaltinq Qrupu AFFA-nın sifarişli sorğu keçirmişdir. Sorğuda məqsəd azərbaycanlıların ümumən idmana və xüsusən futbola olan maraq səviyyəsini öyrənmək olmuşdur. Bundan əlavə, qeyd olunan araşdırmada Azərbaycan tarixində ən iri idman tədbiri olmuş FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı 2012 barədə ictimaiyyətin fikirləri öyrənilmişdir.

Tədqiqatçılar Bakı şəhərindən əlavə, Qazax, Qəbələ, Lerik, Sumqayıt, Yevlax, Lənkəran, Quba, Xırdalan, Mingəçevir, Masallı, Gəncə, Şəki və Astara şəhərlərində də sorğular keçirmişlər.

Qədim və tarixi bir regionda yerləşən müasir Azərbaycan Respublikası öz müstəqilliyini 1991-ci ildə Sovet İttifaqının dağılmasından sonra əldə etmişdir. Ölkənin futbol strukturları 1992-ci ildə, AFFA-nın təsis edilməsi ilə yaradılmışdır. AFFA 1994-cü ildə FİFA-nın üzvü olmuşdur.

Sorğu çərçivəsində rəyi soruşulanların üçdə birindən çoxu (36%) qadınların futbolda iştirakına müsbət və çox müsbət münasibət göstərmişdir. Paytaxtdan kənardakı regionlarda da bu rəqəm yüksək səviyyədə olmuşdur (32%).

Digər ölkələrlə müqayisədə nisbətən daha gənc futbol ənənələrinə malik olan Azərbaycanda qadın futbolunun inkişaf perspektivləri ilə bağlı təərəddüdlərin əsassız olduğu sorğu nəticəsində bir daha sübuta yetirilmişdir. Belə ki, rəyi soruşulanların, demək olar ki, dördüdə biri (22%) öz xəyali yeddi yaşlı qızlarının futbol oynaması ilə bağlı hər hansı problem görmədiyini və onları futbol oynamağa həvəsləndirəcəyini bildirmişdir.

Sorğuda iştirak edənlərin qadın futbolu barədə məlumatlı olmaları təsbit olunmuşdur. Belə ki, respondentlərin yarıdan çoxu (51%) qadın futbolu üzrə klubların, liqaların və yarışların təşkil edildiyini, dördüdə biri (25%) isə Azərbaycanın qadınlar üzrə öz milli futbol komandasının mövcudluğundan xəbərdar olduğunu bildirmişdir.

Qadın futbolu ilə bağlı bu suallara verilmiş cavablar onu göstərir ki, qadın futbolunu daha da inkişaf etdirmək potensialı vardır. Respondentlərin təxminən üçdə biri (34%) televizorda qadın futboluna tamaşa edə bilmədiklərini qeyd etmişdir. Bununla yanaşı, respondentlərin beşdə biri (20%) televiziya yayımlanarsa, qadın futboluna tamaşa edəcəyini bildirmişdir.

Azərbaycanda qadın futboluna olan maraq ümumilikdə ölkə üzrə futbola olan maraq səviyyəsinə uyğun gəlir. Hansı idman növündən zövq aldıkları barədə qoyulmuş suala cavab olaraq respondentlərin əksəriyyəti futbolu göstərmişdir. Məsələn, Bakı üzrə respondentlərin 51%-i futbolun onlar üçün ən maraqlı idman növü olduğunu bildirmişdir.

Təsədüfi deyil ki, keçirilmiş sorğuda ikinci ən populyar idman növü kimi güləş göstərilmişdir. Güləş bir idman növü kimi Azərbaycan xalqının tarixi və mədəni irsində xüsusi yerə malikdir. Bundan əlavə, azərbaycanlı idmançılar bu idman növü üzrə beynəlxalq yarışlarda tarixən ciddi uğurlar əldə etmişlər. Respondentlər voleybol, gimnastika və müəyyən dərəcədə tennisi populyar idman növləri kimi göstərmişlər.

Futbola tamaşa etmək baxımından Azərbaycandakı statistik göstəricilər dünyanın digər ölkələri ilə oxşardır. Rəyi soruşulanların yarısından çoxu (53%) futbola əsasən evdə – televizorda tamaşa etdiklərini bildirmişlər.

Yeni media vasitələri ilə futbol barədə məlumatlara artan tələbat mövcuddur. Sorğuda iştirak edənlərin dördə birinə yaxını (22%) tərəfdarı olduqları komanda və oyunçular barədə xəbərləri internet və (və ya) sosial mediadan əldə etdiklərini bildirmişlər. Respondentlərin dördə birindən çoxu (28%) internetdən və o cümlədən xüsusilə də Facebook və YouTube kimi internet səhifələrindən hər gün istifadə etdiklərini bildirmişdir.

Daha müştəşkil futbol ənənələrinə malik olan ölkələrin səviyyəsinə çatmaq üçün Azərbaycanda futbolun, xüsusilə də qadın futbolunun inkişafı üçün çoxlu işlər görülməlidir. Buna baxmayaraq, qısa müddət ərzində futbol Azərbaycanda çox böyük bir inkişaf yolu keçmişdir və daha da inkişaf edəcəkdir.

Rəsmi püşkatma mərasimində futbol ulduzlarının iştirakı

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin rəsmi püşkatma mərasimində Hollandiya milli komandasının yarımmüdafiəçisi olmuş Roland de Boer və eləcə də Almaniya milli komandasının oyunçusu olmuş və həmin vaxt Azərbaycan milli komandasının baş məşqçisi olan Berti Foqts iştirak etmişlər.

Püşkatma nəticəsində 16 milli komandanın bölündüyü dörd qrup və eləcə də qrup mərhələsində hansı komandalarla qarşılaşacağı məlum oldu.

Azərbaycanın U-17 komandasının iki oyunçusu Əminə Heydərova və Aysun Əliyeva FİFA-nın Qadınlararası Yarışlar Departamentinin rəhbərli Tatyana Haenniyə püşkatma prosesində kömək etdilər.

Rəsmi püşkatma mərasimi Azərbaycanın ən tanınmış musiqi və incəsənət mərkəzlərindən biri olan Beynəlxalq Muğam Mərkəzində təşkil olunmuşdur. Qonaqlar üçün Azərbaycanın iki məşhur müğənnisi Sevdə Ələkbərzadə və Səfuranın ifasında konsert təşkil edilmişdir.

Qədim torpaqlarda yeni dostlar

Azərbaycan FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatında iştiraka hazırlıqlı başlamışdır. Belə ki, 2012-ci il London Olimpiadasında Azərbaycanı 10-dan çox idman sahəsi üzrə 50-dən çox idmançı təmsil etmiş və azərbaycanlı idmançılar bu Olimpiadada on medal (o cümlədən iki qızıl medal) qazanmışlar.

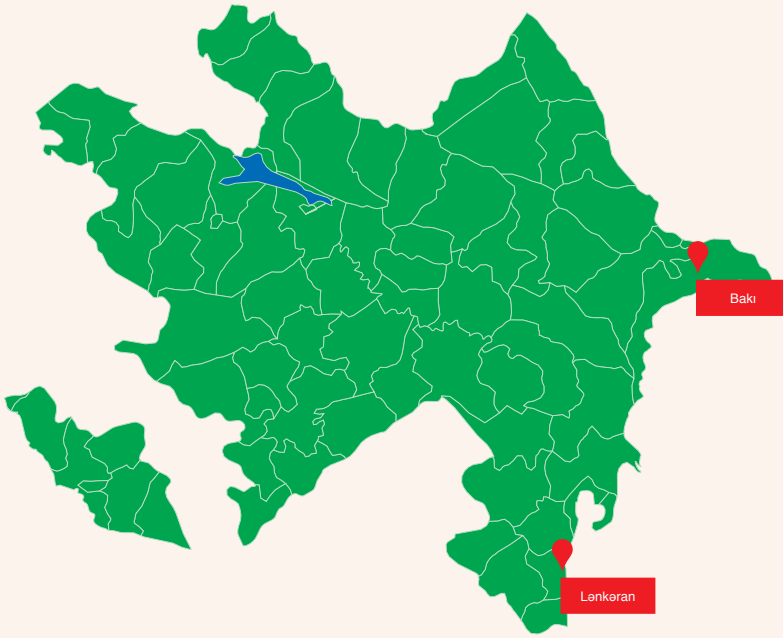
Azərbaycan daha çox güləş sahəsindəki nailiyyətlərinə görə tanınır (2012-ci il London Olimpiadasında Azərbaycan bu idman növü üzrə ciddi nailiyyətlər əldə etmişdir). Bununla belə, ötən illər ərzində futbol öz populyarlığını artırmışdır və AFFA 2012-ci ilin əvvəllərində müstəqil Azərbaycan futbolunun 20 illik yubileyini qeyd etmişdir.

Azərbaycan Şərqi Avropanın Qafqaz regionunda yerləşir və 9 milyon əhalisi vardır. Ölkə əhalisinin əsas dini mənsubiyyəti İslam dinidir və Azərbaycan xalqı öz qonaqpərvərliyinə görə məşhurdur.

Paytaxt Bakı ("küləklər şəhəri") Xəzər dənizinin sahilində yerləşir. Öz ipək və xalçaları ilə dünyada məşhur olan Azərbaycan həm də neftlə zəngin ölkə kimi tanınır. Azərbaycan öz müstəqilliyini 1991-ci ildə Sovet İttifaqının dağılması ilə əldə etmişdir və ölkə əhalisi Azərbaycanın demokratik respublika olması ilə qürur duyur.

1-ci təsvir 1. Qədim torpaqlar

	Daiğa Arena Açılış tarixi: iyun, 2011 Tutumu: 6700 Meydança: Futbol, Torf, FIFA
	Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionu Açılış tarixi: sentyabr, 1951 Tutumu: 32000 Meydança: Təbii ot
	Bayıl Arena Açılış tarixi: avqust, 2012 Tutumu: 3500 Meydança: Futbol, Torf, FIFA
	Bakcell Arena Açılış tarixi: avqust, 2012 Tutumu: 11000 Meydança: Təbii ot
	Lənkəran Şəhər Stadionu Açılış tarixi: avqust, 2006 Tutumu: 12500 Meydança: Təbii ot

Bakı

Azərbaycanın paytaxtı və ən iri şəhəri olan Bakı Xəzər dənizinin qərb sahilində, Abşeron yarımadasının cənub hissəsində yerləşir.

Müasir Bakıda çoxlu sayda sənaye mərkəzləri, neft və qazçıxarma, neft-kimya, maşınqayırma və metallurgiya müəssisələri fəaliyyət göstərir. Bakıda çoxlu sayda tarixi abidələr mövcuddur və şəhər Azərbaycanın sosial və mədəniyyət tarixində ən vacib yerlərdən birini tutur.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin oyunları Bakının dörd stadionunda keçirilmişdir, 30000 yerlik Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionu və 2011-ci ildə FİFA-nın prezidenti Yozef S. Blatter və UEFA-nın prezidenti Mişel Platini tərəfindən açılışı edilmiş Dalgə Arena daxil olmaqla.

Lənkəran

Limon, portağal, mandarin və digər sitrus meyvələri ilə məşhur olan Lənkəran ölkənin cənubunda yerləşən kiçik bir dənizkənarı şəhərdir. İranla sərhəd zonasında yerləşən Lənkəranın iqlimi mülayimdir. Rayonun əhalisi 45000 nəfərdir.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin bəzi oyunları Azərbaycan Premyer Liqasında oynayan "Xəzər Lənkəran" FK-nın stadionunda – Lənkəran Şəhər Stadionunda təşkil edilmişdir.

Rəsmi emblem

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin rəsmi emblemi FİFA-nın prezidenti Yozef S. Blatter (Joseph S. Blatter) və UEFA-nın prezidenti Mişel Platininin (Michel Platini) ikigünlük səfərinin sonunda AFFA tərəfindən təşkil olunan təntənəli ziyafətdə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan bayrağının rəngləri ilə bəzədilmiş rəsmi emblemə Azərbaycan incəsənətinin ornamental elementlərindən biri olan *buta* da daxil edilmişdir.

Rəsmi kubok

Rebeka Kusak (Rebecca Cusack) tərəfindən tərtib olunmuş və Böyük Britaniyanın Birminqəm şəhərində yerləşən dünya şöhrətli Tomas Fattorini (Thomas Fattorini) şirkəti tərəfindən 2007-ci ildə əldə hazırlanmış kubok gənc qadınların futbolla məşğul olmasının əhəmiyyətini və atletizmini çox gözəl ifadə edir.

Bu kubok "Bend it like Beckham" filmindən ilham alınaraq hazırlanmışdır. Belə ki, həmin filmə six dininə mənsub olan iki gənc qızın öz icmalarının mədəni məhdudiyyətlərini aşaraq futbol oynamaq arzularını reallaşdırması təsvir olunur. Kubokun tərtibatında iki zərif qol qlobusu tutmağa çalışır və eyni zamanda bütün qaliblər üçün rəqabət ruhu təsvir edilir.

Kubok 5,1 kq ağırlığa malikdir və gümüşlə yanaşı latun və mis qarışığından hazırlanmışdır. Onun hündürlüyü 46 sm, eni isə oturacaq hissəsində 17 sm təşkil edir.

On bir ürək, BİR İSTƏK!

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin rəsmi şüarı "Xəzər Lənkəran" və AZAL FK arasında fevral ayında keçirilən oyun ərəfəsində, Lənkəran şəhərində təqdim olunmuşdur. Təqdimat mərasimi rəqs şousu ilə müşayiət olunmuşdur.

Təqdimat mərasimində iştirak edən peşəkar rəqqasələr stadiona daxil olaraq, "On bir Ürək, BİR İSTƏK" şüarını əllərində tutduqları lövhələrdən istifadə etməklə tamaşaçılara təqdim etdilər. Turnirin rəsmi emblemi əvvəlki ilin iyun ayında, rəsmi maskotu isə oktyabr ayında Bakı şəhərində ictimaiyyətə təqdim olunmuşdur. Yerli Təşkilat Komitəsi Lənkəran sakinlərinin turnirdə iştirakını həvəsləndirmək məqsədi ilə rəsmi şüarın Lənkəran şəhərində (turnirin keçirildiyi ikinci şəhər) təqdim edilməsinə qərar verdi.

“Top-top qız”ın uğurları

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatının rəsmi maskotu oktyabr ayında, UEFA-nın Avro 2012 təsnifat mərhələsi çərçivəsində keçirilən Azərbaycan – Avstriya oyununun başlanmasından bir qədər əvvəl təqdim olunmuşdur.

Qaçaraq Dalğa Arenaya daxil olan uzun ayaqlı, yaşıl, göy və qırmızı rəngli paltar geyinmiş və hər yanağında Azərbaycan bayrağı ilə bəzənmiş Top-top qız tamaşaçılar tərəfindən xoş qarşılanmışdır.

Azərbaycan incəsənətində geniş istifadə olunan buta motivini xatırladan saç stili ilə bəzədilən və ölkə miqyaslı müsabiqənin yekunlarına əsasən “Top-top qız” adlandırılan rəsmi maskot turnirin əvvəlində və turnir dövründə tamaşaçılar və eləcə də metbuatın sevimlisinə çevrildi.

Populyar aktyor və rejissor olan Bəhram Bağırzadənin müsabiqəyə təqdim etdiyi ad – “Top-Top qız” ölkə miqyaslı müsabiqə nəticəsində turnirin rəsmi maskotu kimi seçildi. Rəsmi maskotun adı 11-ci Azərbaycan Beynəlxalq Səyahət və Turizm Sərgisində elan olundu.

Yaddaqalan açılış gecəsi

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin möhtəşəm açılış mərasimi dünya miqyasında tanınmış super ulduz Cənifer Lopez (Jennifer Lopez) və bir çox digər məşhurların çıxışları ilə yadda qaldı.

Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda təxminən 30000 tamaşaçı qarşısında təşkil edilən açılış mərasimi dünya şöhrətli Soleil Sirkinin (Cirque du Soleil) akrobatları tərəfindən göstərilən möhtəşəm şoudan sonra Cənifer Lopez və rəqqasələrinin çıxışları ilə davam etdi.

FİFA-nın prezidenti Yozef S. Blatter (Joseph S. Blatter) açılış mərasimində iştirak etmiş və açılış oyununa həsr olunmuş mətbuat konfransında turnirin ötən illər ərzində çoxlu dəyişikliklərə şahid olmuş bu region üçün tarixi bir hadisə olduğunu qeyd etmişdir. Turnirin ilk oyunu Azərbaycan və Kolumbiya yığmaları arasında keçirilmişdir.

Mətbuat konfransından sonra FİFA-nın prezidenti Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qəbul edilmişdir. Prezident İlham Əliyev turnirin əhəmiyyətini qeyd edərək bildirmişdir ki, FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatının Azərbaycanda keçirilməsi regionun yüksək səviyyəli idman yarışlarını təşkil etməyə hazırlıqlı olduğunu göstərir.

“Azərbaycan ənənəvi olaraq sivilizasiyaların, Şərqlə Qərbin qovuşduğu bir yerdir.

Qadınlararası dünya kubokunun bu ölkədə təşkili bütün dünyaya və regiona göstərir ki, futbol bütün mədəniyyətlərə açıqdır.

Futbol hamı üçündür.”

FIFA-nın prezidenti Yozef Blatter

Fransa komandasının qələbəsi

FİFA qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin açılışından əvvəl FİFA prezidenti Yozef S. Blatter (Joseph S. Blatter) qeyd etmişdir ki, "Azərbaycan ənənəvi olaraq sivilizasiyaların, Şərqlə Qərbin qovuşduğu bir yerdir. Qadınlararası dünya çempionatının bu ölkədə təşkili bütün dünyaya və regiona göstərir ki, futbol bütün mədəniyyətlərə açıqdır. Futbol hamı üçündür."

Blatterin qeyd etdiyi kimi, turnirin finalı ilk dəfə olaraq Asiya və Avropa – Koreya XDR və Fransa komandaları arasında oyunla başa çatdı.

Turnirdən əvvəlki dörd il ərzində kuboku Asiya komandaları qazanmışdı. Lakin Azərbaycandakı turnirin final oyununda kuboku oyunsonrası penalti seriyasında Fransa yığması qazandı.

Açılış mərasimi dünya miqyasında tanınmış ulduz Cenifer Lopezin (Jennifer Lopez) iştirakı ilə keçirilən üç həftəlik yarış gərgin finala başa çatdı.

Oyunçular meydançaya Cenifer Lopezin valehedici "On the floor" adlı mahnısının sədaları altında daxil oldular.

Açılış günü keçirilən oyunlar Asiya komandalarının kuboku özlərində saxlayacağına işarə etdi. Belə ki, Yaponiya, Çin XR və Koreya XDR komandaları açılış günündə keçirilən oyunlarda inamlı qələbələrə imza atdılar. Koreya XDR və Qambiya arasında keçirilən oyunda Koreya komandasının 11-0 hesabla irəli çıxması FİFA qadınlararası turnirlərində ən böyük hesablı qələbə olmuşdur.

Yaponiya, Çin XR və Koreya XDR üçlüsü ikinci mərhələdəki oyunlarda da qələbə qazandılar. Lakin turnirdə ilk dəfə iştirak edən Qambiya, Uruqvay və ev sahibi Azərbaycan komandaları bu mərhələdə yarış dayandırmağa oldular.

Azərbaycanın gənc komandası xüsusilə də U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 turniri ərəfəsində yaradılmışdır. Komandanın bu qısa müddət ərzində qazandığı nailiyyətlər təqdirəlayiqdir. Azərbaycan komandasının turniri erkən tərk etməsi yarışın rəqəbətliyi ilə bağlıdır. Belə ki, qadın futbolu həm mahiyyət etibarilə, həm də populyarlığı baxımından davamlı olaraq inkişaf etməkdədir.

Öz növbəsində Qambiya komandası da turnir çərçivəsində nəzərəcarpacaq uğurlara imza atmışdır. Komandanın 13 yaş doqquz ay yaşı olan Sainey Sissohore adlı oyunçusu FİFA qadınlararası yarışında qol vuran ən gənc oyunçu olmuşdur. Belə ki, Qambiya-Fransa oyununda (oyun 10-2 hesabla Fransanın qələbəsi ilə başa çatmışdır) Sainey Sissohorenin birinci, komandasının isə ikinci qolu ABŞ komandasının yarışı erkən tərk etməsinə səbəb olmuşdur.

Turnirin 1/4 finalına çıxan komandalar beş ayrı futbol konfederasiyasını təmsil edirdi (CONCACAF, CONMEBOL, CAF, UEFA və AFC). Əvvəlki iki turnirdə isə (FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Yeni Zelandiya 2008 və Trinidad və Tobago 2010) 1/4 bir finala yalnız üç konfederasiyanın təmsilçisi çıxmışdı.

1/4 final böyük sürprizlərlə yadda qaldı. Belə ki, Qana komandası Yaponiya komandası üzərində 1:0 hesablı qələbə qazanaraq Yaponiyanın yarışı dayandırmasına səbəb oldu (Yaponiya 1/4 finala çıxanadək bütün oyunlarda qələbə qazanan yeganə komanda olmuşdur). Çin XR komandası qrup mərhələsindən çıxıbilmədi və 1/4 finalda Kanada komandası üzərində 2:1 hesabla qələbə qazanan Koreya XDR AFC-nin yeganə təmsilçisi kimi yarışı davam etdirdi.

Şimali Koreya ilə yanaşı ilk dəfə yarımfinala çıxan Qana, Almaniya və qitə kubokunda Almanianın qalib gəldiyi Fransa turnirin növbəti mərhələsinə çıxdı.

Qambiyalı yarışdan kənarlaşdıran və əvvəlki mərhələdə cərimə zərbələri ilə Nigeriya komandası üzərində qələbə qazanan Fransa komandası (*Les Bleuites*) digər bir Afrika komandası Qanaya (*Black Maidens*) da qalib gəldi. Oyunda Fransa komandasının hər iki qolunu Mali mənşəli Kadiditou Diani vurdu.

Başqa yarımfinal oyununda, 2008-ci ildə çempion olmuş Koreya XDR komandası, iki il əvvəl ¼ final oyununda olduğu kimi, Almaniya komandasına 2:1 hesabla qalib gəlib yarışdan kənarlaşdırdı.

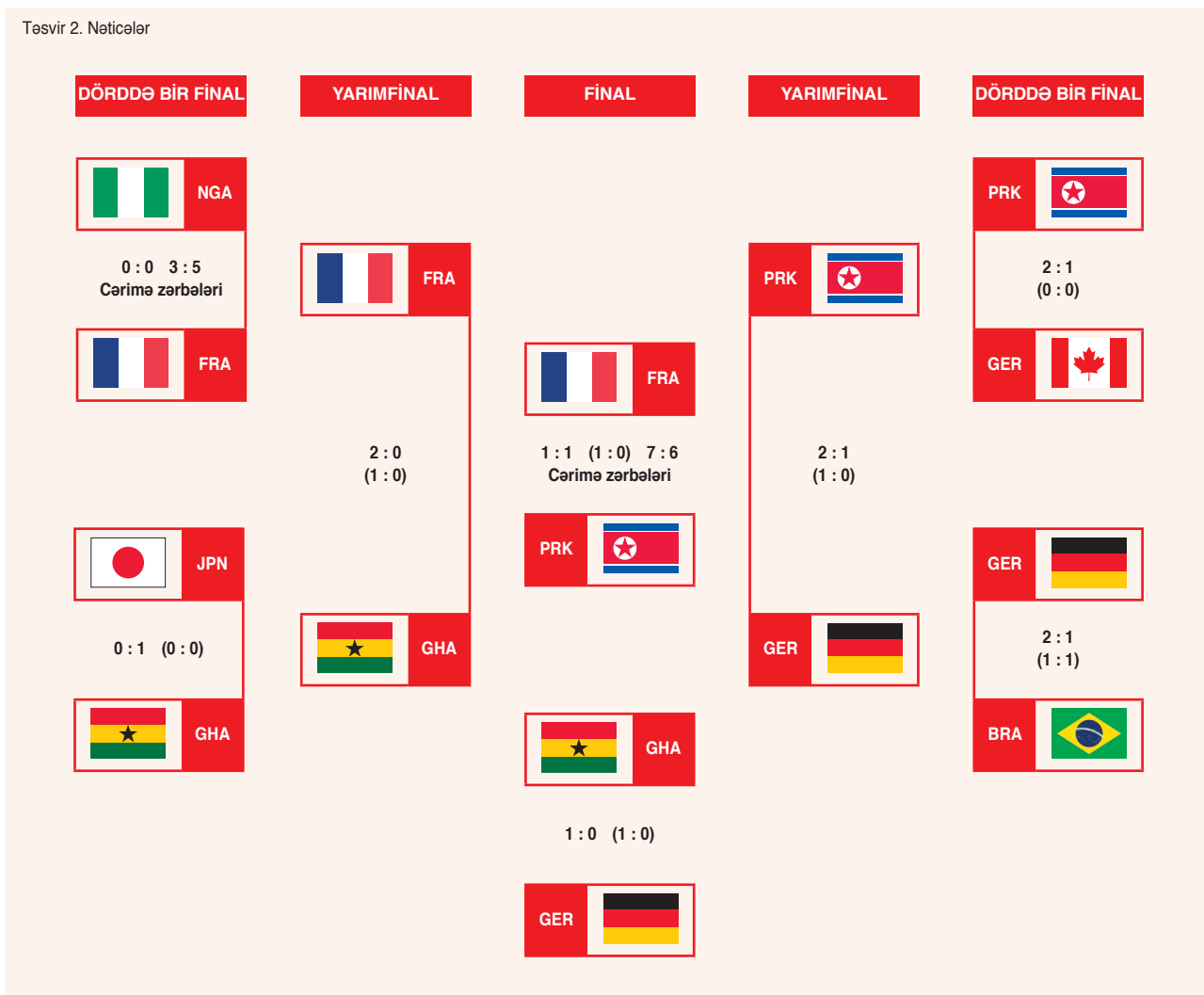
Koreya XDR üçüncü yer uğrunda Qana ilə keçirdiyi oyunda 1:0 məğlub oldu. Həmin oyunun son bir saatını Qana komandası on futbolçu ilə davam etdirmişdir. Beləliklə, Qana komandası UEFA U-17 qadınlararası dünya çempionatında mükafatçılar sırasında yer tutan ilk Afrika komandası oldu.

Fransa komandası final oyununda Koreya XDR-ə qalib gələrək Fransaya ilk FİFA qadınlararası kubokunu, Avropaya isə ilk FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Kubokunu qazandırdı.

FİFA U-17 qadınlararası Dünya Çempionatı Azərbaycan 2012 başladığı kimi də musiqi ilə bitirildi – bu dəfə Şakira tərəfindən ifa olunan 2010 FİFA Dünya Çempionatının xiti “Vaka Vaka” bu tarixi turnirin son pərdəsi oldu.

A qrupu					C qrupu				
	Azərbaycan	0:4 (0:3)	Kolumbiya			Meksika	1:0 (1:0)	Yeni Zelandiya	
	Nigeriya	1:1 (0:0)	Kanada			Braziliya	0:5 (0:2)	Yaponiya	
	Azərbaycan	0:11 (0:0)	Nigeriya			Meksika	0:1 (0:0)	Braziliya	
	Kolumbiya	0:1 (0:0)	Kanada			Yeni Zelandiya	0:3 (0:0)	Yaponiya	
	Kanada	1:0 (0:0)	Azərbaycan			Yaponiya	9:0 (5:0)	Meksika	
	Kolumbiya	0:3 (0:1)	Nigeriya			Yeni Zelandiya	3:4 (2:3)	Braziliya	
B qrupu					D qrupu				
	Fransa	0:0	ABŞ			Uruqvay	0:4 (0:3)	Çin XR	
	Koreya XDR	11:0 (6:0)	Qambiya			Qana	1:2 (0:2)	Almaniya	
	Fransa	1:1 (0:0)	Koreya XDR			Uruqvay	0:5 (0:3)	Qana	
	ABŞ	6:0 (1:0)	Qambiya			Çin XR	1:1 (1:0)	Almaniya	
	Qambiya	2:10 (0:3)	Fransa			Almaniya	5:2 (1:1)	Uruqvay	
	ABŞ	1:1 (1:1)	Koreya XDR			Çin XR	0:2 (0:1)	Qana	

Təsvir 2. Nəticələr

“Tamaşaçıların
cəmi sayı”

150.593

8000

“Hər bir oyun üçün
iştirakçı sayı”

119 “qol”
(3.72 qol/oyun)

“Ən çox qol vuran futbolçular”

1 Un Sim Ri

(Koreya XDR) – 8 qol

2 Chinwendu Ihezuo

(Nigeriya) – 6 qol

3 Halimatu Ayinde

(Nigeriya) – 4 qol

“Adidas Qızıl top mükafatı”: Qrije Mbok Beti (Griedge Mbock Bathy) (Fransa)

Qrije Mbok Betinin (Griedge Mbock Bathy) turnirdən əvvəl zədələnməsinə baxmayaraq, “Qızıl top mükafatını” alması gənc müdafiəçinin istedadından xəbər verir.

Mükafatı qəbul edərkən o qeyd etmişdir ki: “Tam sağalmağ bir az çətin oldu. Yalnız onu deyə bilərəm ki, bu mükafatı alan ilk müdafiəçi kimi özümü çox xoşbəxt hiss edirəm.”

“Adidas Gümüş Top Mükafatı”: Ri Hyang Sim (Koreya XDR)

Ri Hyang Simin stabil oyunu Koreya XDR-in finala çıxmasında əsas rollardan birini oynamışdır. Vurduğu qollardan və komanda yoldaşlarına ötürmələrdən əlavə, Ri Hyang Sim öz komandası üçün fədakarlığına çalışmışdır. Onun öz komanda yoldaşlarına dəstəyi, dəqiq ötürmələri və çevik oyunu FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin yadda qalan məqamlarından idi.

“Adidas Bürünc top mükafatı”: Yui Haseqaua (Yui Hasegawa) (Yaponiya)

YYui Haseqaua bu layiqli mükafatı *Young Nadeshikonun* adından qəbul etdi. Əlverişli vəziyyətləri görməsi, mükəmməl texnikası və qol vurmaq əzmi ilə bu 15 yaşlı oyunçu Yaponiya komandasının baxımlı oyununu daha da zənginləşdirdi. Qrup mərhələsində onun Meksika komandasına vurduğu qol turnirin ən yadda qalan qollarından biri idi.

“Adidas Qızıl buts mükafatı”: Ri Un Sim (Koreya XDR)

Ri Un Simin həlledici qolları vurmaq bacarığı Koreya XDR-in Yeni Zelandiya 2008-də qazandığı Kuboku az qala yenilməsində xüsusi rol oynadı. Belə ki, Ri Un Sim FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku rekorduna bərabər sayda – səkkiz qol vurdu. Daha əvvəlki Dünya Kubokunda, U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Trinidad və Tobago 2010-da Koreya Respublikasının oyunçusu Yeo Minji də səkkiz qola imza atmışdı.

“Adidas Gümüş buts mükafatı”: Çinuendu İhezuo (Chinwendu Ihezuo) (Nigeriya)

Nigeriya komandasının oyunçuları Çinvendu İhezuo (Chinwendu Ihezuo) və Halimatu Ayinde (Halimatu Ayinde) tərəfindən vurulan on qol Nigeriyanın turnirdə üçüncü ən çox qol vuran komanda olmasına kömək etdi. Çinvendu İhezuo qrup mərhələsində beş, ümumilikdə isə altı qola imza atdı.

“Adidas Bürünc buts mükafatı”: Halimatu Ayinde (Nigeriya)

Halimatu Ayindenin vurduğu dörd qol eyni dərəcədə təqdirəlayiq idi və oyunçu öz sürəti, enerjisi və qol vurmaq bacarığı ilə seçilirdi.

“Adidas qızıl əlcək mükafatı”: Romane Bruneau (Fransa)

Fransa komandasının qapıçısı FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin ulduzlarından biri idi. Bruneau öz pozitiv şəxsi keyfiyyətləri ilə birlikdə qapıçı kimi fitri istedadla malik olduğunu da nümayiş etdirdi. O, final oyununda komandasını iki qoldan xilas etdi və bundan əlavə, öz komandasının beşinci cərimə zərbəsini vurdu.

Turnirin sonunda Fransa komandasının qapıçısı “Adidas Qızıl əlcək mükafatını” qəbul edərkən bir qədər tərəddüd nümayiş etdirdi: “Mənə deyiləndə ki “Qızıl əlcək” mükafatını qazanmışam, mən bunu bir zarafat hesab elədim. Bu həqiqət ola bilməz, bu bir illüziyadır. Heç vaxt belə bir mükafat qazana biləcəyime inanmırdım. Necə hissler keçirdiyimi izah edə bilmirəm.”

FIFA “Fair Play” mükafatı: Yaponiya

FİFA-nın “Fair Play” mükafatı “fair play” qaydalarına ən çox riayət edən komandaya verilir. “Fair play” qaydalarına əməl etmə səviyyəsi FİFA-nın “Fair Play” Komitəsi tərəfindən müəyyənləşdirilmiş bal sistemi və kriteriyalara əsasən qiymətləndirilir.

Komitəyə FİFA-nın Texniki Araşdırma Qrupunun (TSG) üzvləri də daxildir. Bu mükafatın verilməsində oyunçuların həm meydançada, həm də meydançadan kənardakı davranışları nəzərə alınır. Burada məqsəd turnir zamanı oyunçular, məşqçilər və tamaşaçılar arasında universal idman dəyərlərinin gücləndirilməsidir.

Təsadüfi deyil ki, Yaponiya komandası ənənəvi olaraq bu mükafat kateqoriyasında irəli çıxır. Yaponiya komandası turnir boyu qələbə və məğlubiyyəti eyni dərəcədə peşəkarlıqla qarşıladı və ən yaxşı idmançı davranışına malik olan komanda kimi özünü sübut etdi. Mükafatı Yaponiya komandasının adından *Young Nadeshiko* qəbul etdi.

Turnirin yüksək səviyyədə başa vurulması

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin rəsmi bağlanış mərasimi iki hissədən ibarət olmuşdur.

Fransa və Koreya XDR komandaları arasındakı final oyunundan əvvəl müxtəlif rənglərlə bəzədilmiş şou və rəqs nümayiş etdirildi. Final oyunundan sonra oyunçular öz medallarını və Adidas mükafatlarını qəbul edərkən, dünyanın ən məşhur aparıcılarından birinin çıxışı və müxtəlif musiqili təqdimatlarla birlikdə turnirə yekun vuruldu.

Coşğulu izdiham qarşısında keçirilən bağlanış mərasimi müxtəlif ənənəvi geyimlərin nümayişi, musiqili təqdimatlar və cazibədar müasir rəqs nümunələri ilə başladı.

Lakin mərasimin ən yaxşı hissəsi hələ qarşıda idi. Oyunçular öz mükafatlarını qəbul edərkən, dünya şöhrətli super ulduz Şakira (Shakira) səhnəyə çıxdı və Tofiq Behramov adına Respublika stadionundakı tamaşaçılar qarşısında "Waka" və "Addicted To You" adlı məşhur mahnılarını ifa etdi.

MARKETİNG STRUKTURU

FİFA partnyorları və milli sponsorlar FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-də çeşidli kommersiya reklam fəaliyyəti ilə məşğul olmaq imkanı əldə etdilər. Azərbaycanda qadın futbolu nisbətən yeni bir sahə olsa da, öz əhəmiyyətini get-gedə artırmaqdadır.

Adidas Tango qürur mənbəyi kimi

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 oyunçulara yüksək dərəcədə bəyənən Adidas Tango 12 futbol topu ilə oynamaq imkanı verdi. Bu top Yaponiyada təşkil edilmiş FİFA U-20 Qadınlararası Dünya kubokunda oyunçuların da rəğbətini qazanmışdı.

Adidas Tango 12 həm FİFA Dünya Kuboku™, həm də UEFA Avropa Çempionlar Liqasının 1980-ci illərin əvvəllərində keçirilmiş oyunlarında istifadə edilən klassik Tango dizaynı əsasında hazırlanmışdır. Onun 21-ci əsr versiyası da eyni dərəcədə populyarlıq qazanmışdır.

Adidas Tango 12 iki ildən uzun bir müddət ərzində hazırlanmış və iki ciddi sınaqdan keçirilmişdir. Bu top Adidas tərəfindən istehsal olunan ən çox test edilmiş topdur. Adidas Tango 12 səkkiz ayrı ölkədə həm elit səviyyədə, həm də kütləvi futbola məşğul olan oyunçular, assosiasiyalar və klubların iştirakı ilə keyfiyyət testindən keçirilmişdir. Bundan əlavə, Adidas Tango 12 laboratoriya şəraitində testlərdən keçərək rəsmi oyun toplarına dair FİFA-nın bütün rəsmi standartlarına cavab vermiş və həmin standartlardan da yüksək göstəricilərə cavab vermişdir.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-yə dünyanın müxtəlif yerlərində televiziya vasitəsi ilə tamaşa edən izləyicilər yeni Adidas Tango 12 topunu xüsusi olaraq hazırlanmış stenddə görə bildilər. Hər bir oyundan əvvəl hakim bu topları həmin stenddən götürərək oyunçulara təqdim edirdi.

İstifadə edilmiş Adidas Tango 12 futbol topları İşlənmiş Futbol Topu Proqramına təhvil verildi. Bu Proqrama təhvil verilmiş futbol topları müxtəlif təşkilatlar tərəfindən həyata keçirilən marketing və xeyriyyə tədbirlərində istifadə edilir.

Bundan əlavə, Adidas dörd finalçıdan ikisini məşhur "Üç zolaqla" bəzəyərək daha bir uğurlu FİFA turnirində yüksək səviyyədə təmsil olundu. Almaniyanın bu tanınmış idman avadanlıqları istehsalçısı ümumilikdə 16 komandadan beşinə sponsorluq etmişdir: Kolumbiya, Almaniya, Yaponiya, Meksika və Nigeriya. Adidas həm də FİFA-nın Gənclər Proqramında iştirak edən azyaşlılar, qrup rəhbərləri və rəsmilərin bütün geyim ləvazimatlarını təmin etmişdir. Bütün bunlardan əlavə, Adidas avadanlıqları, o cümlədən Adilettes yarışdan əvvəl Almaniya Azərbaycanı idxal edilmiş və bütün FİFA nümayəndə heyətinə, turnirin könüllülərinə və eləcə də hakimlər və onların köməkçilərinə paylanmışdır.

Digər FİFA turnirlərində olduğu kimi, Adidas brendindən bu turnirdə də əhatəli formada istifadə edildi: stadionlardakı iri ekranlar, bütün stadionlarda və eləcə də populyar Fan Zonada yerləşən mini stadiondakı perimetr lövhələri, turnirin rəsmi təqvim, ev sahibi ölkənin reklamları, kənar media vasitələri və müxtəlif mətbuat konfransı yerləri.

Coca-Cola – daim tələbat hiss edilən sərinləşdirici

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin keçirildiyi müddətdə Bakının tarixi Bulvarında yerləşən Fan Zonada quraşdırılmış Coca-Cola stendi çoxsaylı oyunlar və dequstasiya tədbirlərində iştirak etmək istəyən çoxu sayda qonaq qəbul etmişdir.

Fan Zonadakı Coca-Cola stendində həmişə populyar olan *futbol* masaları və eləcə də hədəfə vurma oyunları da quraşdırılmışdı.

Hər üç saatdan bir Coca-Cola məhsullarının dequstasiyası üçün pulsuz nümunələr təqdim edilmişdir. Bu tədbirlər izləyicilər arasında xüsusilə populyar olmuşdur.

Bundan əlavə, Coca-Cola İstifadə olunmuş Futbol Topu Proqramında iştirak edərək futbol toplarını xüsusi priz və mükafatlar kimi qonaqlara təqdim etmişdir.

Bütün FIFA turnirlərində olduğu kimi, futbolçuları oyunlardan əvvəl, oyunlar vaxtı və oyunlardan sonra susuz qalmamaları üçün Coca-Cola xüsusi olaraq hazırlanmış "Powerade" izotonik idman içkiləri ilə təchiz etmişdir.

Coca-Cola ilə bağlanmış əhatəli sazişin tərkib hissəsi olaraq, şirkət minlərlə Coca-Cola içkisi təmin etmişdir. VIP/qonaq proqramlarının işçiləri, FIFA rəsmiləri, Yerli Təşkilat Komitəsinin üzvləri, rəsmi FIFA ziyafət işçiləri, hakim heyətləri, FIFA-nın Gənclər Proqramının iştirakçıları, bütün könüllülər və doping nəzarəti işçiləri çeşidli Coca-Cola məhsullarından istifadə imkanı ilə təmin edildilər. Buraya aşağıdakılar daxil olmuşdur: Coca-Cola, Coca-Cola Light, Coke Zero, Sprite, Fanta Orange, Cappy Juice meyvə içkiləri, Bonaqua qazsız və qazlı suları.

Turnirin təşkil edildiyi müxtəlif yerlərdə fəaliyyət göstərən satış məntəqələri də çeşidli Coca-Cola məhsulları təklif etmişdir.

"Coca-Cola"nın perimetr lövhələrində, turnirin rəsmi təqvimində və stadion daxilindəki iri ekranda yerləşdirilən reklamları oyunlara hərkətilik və rəng qatmış və daha bir yaddaqalan FIFA turnirinin təşkilinə yardımçı olmuşdur.

Emirates – tədbirlərin bəzəyi

Emirates şirkəti cəmi altı ildir ki, FIFA tərəfdaşı olmuşdur. Bununla belə, Emirates şirkətinin unikal geyimli Medal heyəti artıq bütün FIFA yarışlarının ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyevlə birlikdə, Emirates Medal heyəti də FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin yekun təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

Emirates Medal heyətinin Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda təşkil edilmiş tədbirdəki iştirakı futbolçular, qaliblər və eləcə də tamaşaçılar üçün xüsusilə maraqlı olmuşdur.

Qələbə Kubokunun və medalların bayram əhval-ruhiyyəsində olan Fransa komandasına təqdimatında iştirak edən 15 Emirates təmsilçisindən ibarət Medal heyəti həm də Adidas Qızıl top, Adidas qızıl buts və Adidas Qızıl əlcək mükafatlarının qaliblərə təqdimatı mərasiminə xüsusi rəng qatmışdır.

Turnirin rəsmi təqvimindəki reklamdan əlavə, Emirates şirkətinin reklamları perimetr lövhələrində və eləcə də meydançalardakı iri ekranlarda təqdim olunan informasiya proqramlarında yerləşdirilmişdir.

Emirates şirkətinin reklamları həm də Fan Zonada quraşdırılmış mini meydançanın ətrafında və eləcə də müxtəlif oyun sahələrindəki qüllələrdə yerləşdirilmişdir.

“Azərbaycan prezidenti ilə səhnəni bölüşmək Emirates təyyarə bələdçiləri üçün böyük bir şərəf idi. Azərbaycan ev sahibi kimi turniri çox yüksək səviyyədə təşkil etmişdir və azərbaycanlılar futbola böyük həvəs göstərdiklərini nümayiş etdirdilər.”

Roger Dutri (Roger Duthrie), Emirates şirkətinin Qlobal Sponsorluq Departamentinin rəhbəri

Hyundai – yeni yollarda hərəkət

Bütün FIFA turnirlərindən əvvəl səbirsizliklə gözlənilən anlardan biri də FIFA tərəfdaşı Hyundai tərəfindən rəsmi avtomobillərin Yerli Təşkilat Komitəsinə təhvil verilməsidir.

AFFA-nın baş ofisində təşkil olunan yüksək səviyyəli təhvil-təslim mərasimində FIFA-nın, Yerli Təşkilat Komitəsinin və Hyundai Azərbaycan şirkətinin təmsilçiləri iştirak etmişdir.

Yerli Təşkilat Komitəsinin marketinq direktoru Cavid Qarayev Turnirin yekununda etdiyi çıxışda Hyundai Motor Şirkətinə göstərdiyi təchizat dəstəyi üçün təşəkkür etdi və bildirdi ki, FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-də iştirak edən yüksək vəzifəli qonaqlar, oyunçular və hakimlərin lazımı ünvanlara rahat və səliqəli avtomobillərdə və ən başlıcası vaxtılı-vaxtında çatdırılması Hyundai şirkətinin sayəsində mümkün olmuşdur.

Cavid Qarayev öz çıxışında əlavə etdi ki, "Hyundai şirkətinin təmin etdiyi avtomobillər FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin təşkilində Yerli Təşkilat Komitəsinin işini asanlaşdıran əsas vasitələrdən biri olmuşdur."

Hyundai Azərbaycan şirkətinin maliyyə direktoru Ziya Babayev qeyd etmişdir ki, 65 Hyundai avtomobili Yerli Təşkilat Komitəsinin işinə böyük kömək göstərmişdir. O əlavə etmişdir ki, "Biz Yerli Təşkilat Komitəsinə Hyundai şirkətinin ən bəyənən modellərini təhvil verdik. Equus və Genesis lüks modelləri və eləcə də daha geniş təyinatlı sahələrdə istifadə oluna bilən Hyundai Santa Fe kimi avtomobillər sayəsində Yerli Təşkilat Komitəsinin belə bir vacib tədbirdə nəqliyyat məsələlərini yüksək səviyyədə təşkil edə biləcəyindən əmin idik."

Nəhəng Koreya avtomobil istehsalçısının lüks avtomobillər seriyasından olan Hyundai Equus və Hyundai Genesisdən əlavə, FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-də Hyundai şirkətinin təchizatı dəstəyinə 28 Sonata və 25 Santa Fe və eləcə də 10 Hyundai i20 supermini avtomobilləri daxil idi.

Fan Zonada quraşdırılan Hyundai stendindəki bəzi avtomobillərə ictimaiyyət nümayəndələrinin tanış olması üçün müvafiq imkanlar yaradılmışdı. Bütün FIFA turnirlərində Hyundai şirkətinin stendləri daim öz cəlbediciliyi ilə seçilir və bu Azərbaycanda da belə oldu. Azərbaycandakı Hyundai stendinə gələn qonaqlar Santa Fe və i10 modelləri ilə tanış olmaq və Hyundai prizləri qazanmaq şansı əldə etmək üçün yaxınlıqdakı meydançada qol vurmaq bacarıqlarını sınaqdan keçirmək imkanı ilə təmin edilmişdi. Bu oyunda Hyundai prizləri qazanmaq üçün topu müəyyən sahəyə vurmaq tələb olunurdu və ballar dəqiqliyə görə verilirdi.

Hyundai brendi dayanacaq biletlərində, toplanma və görüş məntəqələrində, ev sahibi şəhərin dekorasiyasında, perimetr lövhələrində, turnirin rəsmi təqvimində və eləcə də meydançalardakı iri ekranlardakı informasiya proqramlarında yerləşdirilmişdi.

Hyundai Motor şirkəti uzun müddətdir ki, FIFA-nın sadıq partnyorlarından biridir və 2002-ci il FIFA Dünya Kubokundan™ etibarən FIFA tədbirlərini öz avtomobilləri ilə təmin edir. FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-də istifadə üçün avtomobillərin verilməsi ilə, Hyundai şirkəti qlobal səviyyədə qadın futbolunun inkişafı və genişlənməsində FIFA-ya göstərdiyi dəstəyi daha da möhkəmləndirmişdir.

Sony – ünsiyyət yaradıcısı

Turnirdə iştirak edən yüzlərlə insan, məşqçilər, oyunçular, rəsmilər, media təmsilçiləri və könüllülər müntəzəm olaraq Sony ilə ünsiyyətdə oldular.

Sony brendi ilə bəzədilmiş akkreditasiya kartları və eləcə də meydança ətrafında işləyən media təmsilçiləri və fotoqrafların tanınma nişanları ilə Sony FIFA-nın əsas partnyorlarından biri kimi futbolun dünya miqyasında populyar idman növü olmasına kömək edir.

Oyunların keçirildiyi meydançalarla bərabər, Sony reklamları Bakının mərkəzindəki Fan Zonada yerləşən mini meydançadakı perimetr lövhələrini də bəzəyirdi. Bundan əlavə, Sony brendi oyunlardan reportajlar təqdim edən televiziya yayımlarında və eləcə də stadionlardakı iri ekranlarda yerləşdirilən informasiya proqramlarında müntəzəm olaraq nümayiş etdirilmişdi. Sony reklamları rəsmi oyun təqvimlərində də yerləşdirilmişdi.

VISA – pul oyunu

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 FİFA-nın tərəfdaşlarından biri olan Visa üçün xüsusi məhsuldar olmuşdur. Visa şirkəti gənclər və geniş ictimaiyyət arasında maliyyə sahəsində savadlılığın artırılmasına yönəlmiş yeni təhsil proqramı işləyib hazırlamış və həyata keçirmişdir.

Dinamik və maraqlı bir oyun olan *Maliyyə Futbolu* məsuliyyətli və vicdanlı büdcə işini, vergilərin əhəmiyyətini və vergi ödəməyin qaydalarını öyrədir. Layihə Azərbaycan Mərkəzi Bankı və Vergilər Nazirliyi ilə tərəfdaşlıq qaydasında həyata keçirilmişdir. Layihə üçün ayrılmış stend Bakıdakı FIFA Fan Zonada ən populyar məkanlardan biri olmuşdur.

Visa şirkəti tərəfindən həyata keçirilən *Maliyyə Futbolu* oyununda dünyanın ən populyar idman növü olan futbol və şirkətin maliyyə savadlılığı sahəsindəki ən müasir texnologiyalarından istifadə edilmişdir. Oyunda qol vurmağa hazırlaşan futbolçunun pul idarəçiliyi sahəsindəki bilik səviyyəsi ölçülür. İştirakçılara bir çox qiymətli hədiyyələr verilmişdir.

Oyunçular test üsulu ilə hazırlanmış sualları cavablandırmış və virtual FİFA Dünya Kuboku üzrə global miqyasda məşhur futbol komandaları ilə yarışlar keçirmişlər. Visa şirkətinin FİFA ilə partnyorluğu sayəsində bu oyun layihəsi bir neçə il ərzində dünyanın müxtəlif yerlərində populyarlaşmış və Rusiya, Ukrayna və Belarus da daxil olmaqla, 30-dan çox ölkədə həyata keçirilmişdir.

Visa şirkətinin MDB və Cənub-Şərqi Avropa ölkələri üzrə baş meneceri Cin-Mark Tonti (Jean-Marc Tonti): "Visa şirkəti hesab edir ki, maliyyə sahəsində savadlı bir cəmiyyət ölkənin stabil sosial və iqtisadi inkişafının əsasını təşkil edir."

"Nağdsız ödənişlər sektorunda əsas yerlərdən birini tutan bir şirkət kimi Visa on ildən çoxdur ki, dünyanın müxtəlif regionlarında maliyyə sahəsində maarifləndirici proqramlar işləyib hazırlayır. Burada məqsəd insanların öz bilik və bacarıqlarını artırmalarına yardım etməkdir. Maliyyə vəziyyətini daha yaxşı idarə etmək, insanlar öz yaşayış standartlarını daha da yüksəldə bilərlər. Azərbaycan MDB məkanında Visa şirkətinin əsas bazarlarından biridir. Ona görə də, bu layihədə tərəfdaşlarımız olan Azərbaycan Mərkəzi Bankına və Vergilər Nazirliyinə böyük minnətdarlığımızı bildiririk. Mərkəzi Bankın və Vergilər Nazirliyinin dəstəyi ilə Visa şirkətinin Azərbaycandakı ilk maliyyə təhsili layihəsini həyata keçirmək şərəfinə nail olduq."

Visa kartları ilə işləyən terminalların fəaliyyəti həm Fan Zonada, həm də stadionlarda quraşdırılan satış məntəqələrində təşkil olunmuşdu. Şirkətin Fan Zonada quraşdırdığı stenddə qonaqlar üçün çeşidli hədiyyələr təqdim olundu və bu stend Fan Zonanın cəlbedici məkanlarından birinə çevrildi.

FİFA tərəfdaşı kimi Visa şirkətinin reklamları bir çox məkanlarda, o cümlədən turnirin rəsmi təqvim, perimetr lövhələri və stadionlardakı iri ekranlarda nümayiş etdirilən informasiya proqramlarında yerləşdirilmişdir.

Foursquare – milli dəstək

Bütün FİFA turnirləri kimi FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 də dörd milli sponsorun dəstəyindən əhəmiyyətli dərəcədə faydalanmışdır.

Xüsusilə də yeni regionlarda fəaliyyət göstərərək belə hərtərəfli dəstək turnirin uğurla həyata keçirilməsinə böyük töhfə verir. Turnirin dörd milli sponsoru Azərbaycanın dünya idman xəritəsində öz layiqli yerini tutmasında əsas rollardan birini oynadı.

Bakcell Azərbaycanda fəaliyyət göstərən ilk mobil operatorudur. Şirkət öz fəaliyyətində əhali arasında sağlam həyat tərzinin təşviqi və eləcə də idmanın inkişafına istiqamətlənmiş təşəbbüsləri dəstəkləyir.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin milli sponsoru kimi Bakcell şirkəti öz abonentləri arasında oyun biletlərinin paylanması üçün lotereya təşkil etmiş və turniri müxtəlif kütləvi informasiya vasitələrində reklam etmişdir.

Bakıda yerləşən Fan Zonada bir xidmət mərkəzi ilə təmsil olunan Bakcell şirkəti oyunların təşkil edildiyi stadionlarda da geniş reklam kampaniyası həyata keçirmişdir. Şirkətin təşəbbüsləri Azərbaycanın ən populyar televiziya kanalları vasitəsi ilə geniş reklam olunmuşdur.

Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının (AFFA) əsas sponsorlarından biri olan Paşa Sığorta FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycanın 2012-nin milli sponsorlarından birinə çevrildi.

Paşa Sığorta korporativ və fərdi müştərilərə 30 ayrı icbari və könüllü sığorta məhsulu təklif edən ümumi sığorta şirkətidir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (ARDNŞ) ölkədə idmana dəstək verən əsas sponsorlardan biridir. ARDNŞ idman zallarının və stadionların inşası da daxil olmaqla, idman sahəsində bir çox iri infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsində və eləcə də gənclər arasında futbolun inkişafı təşəbbüslerinde iştirak edir.

AFFA-nın sponsorlarından biri kimi ARDNŞ ölkə üzrə futbolun inkişafında vacib rol oynayır. FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin milli sponsoru kimi ARDNŞ-in rolu şirkətin bu sahədə gördüyü işlərə nümunədir.

Xalq Bank

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin milli sponsorlarından biri olan Xalq Bank 2011-ci ilin noyabr ayından etibarən turnirlə bağlı geniş marketing və reklam kampaniyası həyata keçirmişdir.

Bakı şəhərinin müxtəlif regionlarında quraşdırılmış beş iri afişa üzərində turnirin loqosu ilə birlikdə çeşidli reklamlar yerləşdirən Xalq Bankın adı ölkədə ilk belə tədbir olan FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin adı ilə yanaşı çəkilməmişdir.

Turnirin açılış mərasimi üçün lotereya vasitəsi ilə ictimaiyyətə təqdim olunan biletlərin paylanmasına sponsorluq edən Xalq Bank media təmsilçilərinə də çoxlu sayda bilet hədiyyə vermişdir.

Turnirin rəsmi maskotu olan "Top-top qız" la sponsorluq münasibətlərindən istifadə edərək, Xalq Bank öz regional filiallarında çeşidli marketing tədbirləri təşkil etmişdir. Bu tədbirlər çərçivəsində Xalq Bank ölkənin müxtəlif regionlarında yaşayan müştəriləri və tamaşaçıları üçün "Top-top qız" la şəkil çəkdirmək imkanı yaratmışdır.

Xalq Bankın bir neçə filialının müştəriləri turnirin rəsmi kuboku ilə də şəkil çəkdirmək imkanı qazanmışdır.

Xalq Bank müxtəlif müsabiqələrin təşkil edildiyi FİFA Fan Zonada da layiqli səviyyədə təmsil olunmuşdur. Bu müsabiqələrə futbol, darts, qol divarı, üz rəngləmə və kompüter oyunları daxil olmuşdur. Hər bir qonağa xatirə şəkli və müxtəlif hədiyyələr verilmişdir.

Tədbirə həsr olunmuş reklam çarxı bir ay boyunca bütün yerli televiziya kanallarında nümayiş etdirilmişdir.

MARKETİNG PROQRAMI

FİFA tərəfdaşları və milli sponsorlar Azərbaycanda ilk dəfə təşkil olunan bu turnir çərçivəsində Bakının məşhur Bulvarında rəngli və hərəkətli bir Fan Zonanın təşkilinə yardım etdilər. Bu Fan Zona FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatının keçirildiyi müddətdə cəlbedici bir mərkəz rolunu oynadı.

Bakıda təşkil olunan yüksək templi bir tədbir

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin təşkil edildiyi hər bir məkanda və eləcə də Fan Zonada Yerli Təşkilat Komitəsinin stendləri quraşdırılmışdı. Turnirin marketing məsələləri üzrə eksperti Ülviyyə Bünyadova tərəfindən verilən məlumata əsasən, turnirin keçirildiyi müddətdə təşkil olunan çeşidli kommersiya tədbirləri uğurla nəticələnmişdir.

Ülviyyə Bünyadova əlavə etmişdir ki: "Sancaqlar, qələmlər və açarlıqlar qonaqlar arasında populyar hədiyyələr hesab olunmuşdur. Fan Zona Bakıya gələn turistlər üçün xüsusilə maraqlı olmuşdur. Yerli tamaşaçılar isə turnirin sonlarına doğru Fan Zonadakı tədbirlərdə daha da aktiv iştirak etməyə başladılar. Quraşdırılmış müxtəlif stendlər insanlar üçün cəlbedici idi və bizə verilən məlumatlara görə satış üçün təqdim olunan məhsullar qonaqları qane etmişdir. Bəzi məhsullar Azərbaycan kimi nisbətən yeni təşəkkül tapmaqda olan bazar üçün bir az bahalı olsa da, satış göstəriciləri bizi qane edir".

Bilet satışlarında artım

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin bilet satışları nisbətən ləng başlasa da, gözləntiləri aşdı. Bilet satışlarının 90 faizi turnirin keçirildiyi müddət ərzində həyata keçirildi və birinci mərhələdəki oyunlarda orta hesabla 7291 tamaşaçı iştirak etdi. Bu isə 2008-ci ildən etibarən hər iki ildən bir təşkil olunan turnir üçün rekord göstərici olmuşdur.

Bilet satışları çeşidli təşəbbüslər, o cümlədən milli sponsorlar tərəfindən keçirilən müsabiqələr vasitəsi ilə reklam edilmişdir. Bundan əlavə, Bakının müxtəlif regionlarında bilet satışı məntəqələri quraşdırılmışdı. Bütün bu tədbirlər isə öz növbəsində bilet satışlarının artmasına kömək etmişdir.

Biletləri FİFA Fan Zonadan birbaşa olaraq əldə etmək imkanı da yaradılmışdı və satışlar yarışın hər bir mərhələsində gözləntiləri aşdı.

Beş məntəqəni əhatə edən Kubok turu da birbaşa bilet satışlarının artmasına kömək etdi.

Turnirin final və üçüncü yer uğrunda keçirilən oyunu və eləcə də möhtəşəm bağlanmış mərasimində iştirak edən 27000-dən çox tamaşaçı da daxil olmaqla, FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-də 150000-dən çox tamaşaçı iştirak etdi.

Dəbdəbəli mühit

Köhnə dostlarla yenidən görüşmək və yeni insanlarla tanış olmaq imkanı FİFA turnirlərinin ən yaddaqalan cəhətlərindən biridir. Bakıda yerləşən Muğam Ocağı kimi gözəl restoranlar isə, öz növbəsində belə imkanlara xüsusi rəng qatır.

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 çərçivəsində rəsmi FİFA ziyafətinin təşkil olunduğu yer Azərbaycan folklorundan çeşidli ornamentlərlə bəzədilmişdi. Rəsmi banket üçün seçilmiş yer kokteyl, şam yeməyi, ənənəvi musiqi və rəqs üçün mükəmməl bir məkan rolunu oynayırdı.

Rəsmi banketdə iştirak edən qonaqlar arasında aşağıdakılar olmuşdur: FİFA-nın prezidenti Yozef S. Blatter (Joseph S. Blatter), AFFA-nın prezidenti Rövşən Abdullayev, Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimov, Almaniya Milli Komandasının əfsanəvi oyunçusu olmuş (həmin dövrdə Azərbaycan milli komandasının baş məşqçisi olan) Berti Foqts, Yerli Təşkilat Komitəsinin, FİFA partnyorlarının və milli sponsorların müxtəlif rəsmiləri.

“Live Your Goals” (Öz məqsədlərini yaşat)

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-dən əvvəl mart ayında həm “Live Your Goals” (Öz məqsədlərini yaşat) kampaniyasının, həm də futbol irsinin inkişafına yönəldilən proqramların həyata keçirilməsi ilə qadın futbolu irəliyə doğru daha bir böyük addım atmışdır.

Dünya üzrə rəsmi futbol strukturlarına 29 milyon qadın və qız daxildir. Bir çoxları isə, bu idman növü ilə yerli strukturlardan kənarda məşğul olur. Bütün sosial qruplara mənsub olan qadın və qızların futbolla məşğul ola bilməsinə şərait yaratmaq məqsədi ilə, FİFA öz üzv assosiasiyaları ilə birlikdə müvafiq strukturların yaradılmasına səy göstərir.

2011-ci ildə Almaniya da keçirilən FİFA Qadınlararası Dünya Kuboku ərəfəsində təsis edilən “Live Your Goals” (Öz məqsədlərini yaşat) kampaniyası və futbol irsinin inkişafına yönəldilən təşəbbüslərdə məqsəd dünyanın müxtəlif regionlarında yaşayan qadın və qızları futbolla məşğul olmağa həvəsləndirmək və eyni zamanda bu idman növünün inkişafı üçün zəruri olan məşqçi və hakimlərin təhsilinə investisiya qoymaqdır.

AFFA bu xüsusi tədbirlər seriyasının açılışını Bakı şəhərində təşkil etmişdir. Soyuq və yağışlı havaya baxmayaraq, geniş bir kütlənin iştirakı ilə keçirilən açılış mərasiminə AFFA-nın baş katibi Elxan Məmmədov da qatılmışdı.

Elxan Məmmədov qeyd etmişdir ki: “Hava sarıdan bəxtimiz gətirmədi. Lakin bu tədbirdə iştirak edənlərin sayı göstərir ki, idman və xüsusilə də futbol Azərbaycan qadınları üçün hərəkətverici bir qüvvədir. Bu layihələrin icrasına başlamaqdan çox məmnunam. Qarşıda daha altı festival təşkil olunacaq və daha çox sayda qadın və qızların bu tədbirlərdə iştirakını səbirsizliklə gözləyirəm.”

Yağışlı hava Bakıdakı mərasimin əhval-ruhiyyəsini poza bilmədi və iştirakçılar məşhur Azərbaycan musiqiçisi Çingiz Mustafayevin ifasında mahnılar dinlədi. Konsertdən əlavə, tamaşaçılar Azərbaycanın böyüklərdən ibarət qadın milli komandasının oyunçuları və eləcə də FİFA-nın qadın futbolu üzrə təmsilçisi Steffi Cons (Steffi Jones) və əfsanəvi futbolçu Vera Pau (Vera Pauw) ilə tanış olmaq imkanı əldə etdilər.

“Almaniya yığmasının keçmiş oyunçularından biri olmuş Cons mərasimdəki çıxışında qeyd etmişdir ki: “Sizin hər biriniz qadın futboluna gözəl bir nümunəsiniz. Futbol İrsinin İnkişafı Proqramı və “Live Your Goals” (Öz məqsədlərini yaşat) kampaniyasının açılışı münasibəti ilə bu gün burada sizlərlə birlikdə olmaq mənim üçün böyük bir şərəfdir. Futbol qadınlar üçün mükəmməl bir idman növüdür və bu idman növü ilə məşğul olmaq qadınların özünə olan inamını həddən artıq gücləndirir.”

Yeddi günlük "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) kampaniyası Bakı, Zaqatala, Quba və Şəki şəhərlərini əhatə etmişdir. Kampaniya çərçivəsində təşkil edilən turda FİFA U-17 Qadınlararası Dünya Kubokunun rəsmi maskotu "Top-top qız" və eləcə də Azərbaycanın kişilərdən və qadınlardan ibarət futbol komandalarının oyunçuları iştirak edərək tamaşaçıların suallarını cavablandırmışlar.

"Live your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) və Futbol İrsi proqramları maneələrə baxmayaraq, bütün gənc qadınlara idmanla bağlı öz arzularını reallaşdırmağın mümkün olduğunu göstərir.

U-17 qadınlararası dünya kubokunun açılışından öncə – sentyabrın 17-də FİFA və AFFA tərəfindən "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) kampaniyasının son festivalı təşkil edilmişdir. Tədbirdə təxminən 250 qız və eləcə də FİFA-nın qadın futbolu üzrə təmsilçisi Steffi Cons (Steffi Jones) və Kosta Rika milli komandasının oyunçusu Şirli Kruz (Shirley Cruz) iştirak etmişdir. Həm Steffi, həm də Şirli festivalda iştirak edərək Azərbaycan qadın futbolunun gələcək ulduzlarına məşqçilik etmişlər. Bundan əlavə, Şirli hamını növbəti FİFA U-17 qadınlararası dünya kubokunun keçiriləcəyi Kosta Rikaya dəvət etdi.

"Futbol bir topun tora atılması ilə məhdudlaşmır. Futbol insanlara özləri haqqında öyrənmək və öz qarşılarında müəyyən fərdi məqsədlər qoymaq imkanı verir.

"Bu kampaniyanın adını formalaşdıran sözlər – "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) – futbol oynamağa yeni başlayan gənc oyunçulara verə biləcəyim ən yaxşı məsləhət olardı. Futboldan bacardığınız qədər istifadə edin – futboldan qazandıqlarınız həyatınızda böyük təkan rolunu oynayacaq!"

Pau

"Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) kampaniyasının məqsədlərinə aşağıdakılar daxildir:

- Qadın futboluna olan həvəsin artırılması, möhkəmləndirilməsi və həvəsləndirilməsi
- Daha çox qadın və qızların futbol oynamağa həvəsləndirilməsi
- Futbola olan global marağın yerli səviyyədə iştirakçılığa və fərdi təcrübəyə çevrilməsi
- Qadın futbolunun populyarlığını artırmaq.

Salamlaşmaq imkanı

Azərbaycanın müxtəlif regionlarında yaşayan tamaşaçılar Kubok turunda qadın futbolunun ən çox maraq doğuran kuboklarından biri – FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə etdilər.

Yerli Təşkilat Komitəsi tərəfindən turnirin kommersiya tərəfdaşları ilə birgə təşkil olunan Kubok turu Azərbaycanın dörd iri şəhərini əhatə etdi. Kubok turu avqustun 30-da Lənkəran şəhərində başladı və sentyabrın 15-də Bakıdakı Fan Zonada yekunlaşdı.

Kubok turuna daxil olan hər bir şəhərdə tamaşaçılar üçün canlı konsert proqramları təşkil edilmişdir. Bu konsert proqramlarında Çingiz Mustafayev kimi yerli müğənnilər və Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı – *Odlar Yurdu* müxtəlif çıxışlar etmişdir. DJ Merkurynin təqdimatları və bir çox digər interaktiv tədbirlər zamanı konsert iştirakçıları turnirin rəsmi maskotu olan "Top-top qız" la tanış olmaq imkanı əldə etdilər.

Kubok turu rəsmi kubokun nümayiş etdirilməsi, oyun biletlərinin satışı və eləcə də FIFA tərəfdaşları və milli sponsorların təndılması üçün əlverişli imkanlar yaratdı.

Kubok turunun təqvim:

220 avqust 2012	Lənkəran Heydər Əliyev Parkı
24 avqust 2012	Gəncə Azadlıq meydanı
27 avqust 2012	Sumqayıt Yaşıl Teatr
15 avqust 2012	Bakı, Bulvar

Gənc reportyorların mehribanlıqla qarşılanması

Dünyanın müxtəlif regionlarından olan gənc idman jurnalistləri üçün müvafiq imkanların yaradılmasını nəzərdə tutan proqramın təqdimatında FIFA-nın prezidenti Yozef S. Blatter (Joseph S. Blatter) də iştirak etmişdir.

Beynəlxalq İdman Mətbuatı Assosiasiyasının (AIPS) Gənc Reportyorlar Proqramı və FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin Yerli Təşkilat Komitəsi turnir barədə reportajlar hazırlamaları üçün Bakıya 20 gənc idman yazarı dəvət etmiş və onları turnirin bütün sahələrinə giriş imkanı ilə təmin etmişdi.

FIFA prezidenti Blatter medianın müstəqilliyinin əhəmiyyətini vurğulamış və jurnalistlərə müraciət edərək onları öz reportajlarında oyunların nəticələrindən əlavə emosiyaları və idmanın dəyərlərini də çatdırmağa çağırmışdır. AİPS-in prezidenti Gianni Merlo və Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimovla birlikdə gənc jurnalistlərlə söhbətləşən FIFA prezidenti Blatter qeyd etmişdir ki:

“Jurnalistika sadəcə peşə deyil, bir missiyadır. Ona görə də, icazə verin sizə deyim ki, yalnız nəticələr barədə yazmaq kifayət deyil. İdmanın inkişaf istiqamətləri və insanların həyatlarını müsbət yöndə dəyişdirmək imkanları da araşdırılmalıdır. İdman global bir fenomendir və cəmiyyətin bütün təbəqələrinə təsir edir.”

Beş qitəni təmsil edən 19-25 yaşlı jurnalistlərin bəziləri media sektorunda çalışan peşəkarlardan, digərləri isə jurnalistika və media üzrə ali təhsil alan tələbələrəndən ibarət idi. Bəzilərinin reportajları AİPS tərəfindən yayılan 16 jurnalist turnirdə iştirak edən ölkələrdən seçilmişdi: Qambiya, Qana, Nigeriya, Çin, Koreya XDR, Yaponiya, Kanada, ABŞ, Meksika, Yeni Zelandiya, Braziliya, Kolumbiya və Uruqvay.

TELEVİZİYA VƏ DİGƏR MEDIA VASİTƏLƏRİ

Sürpriz nəticələr və eləcə də sosial media vasitələrində davamlı müzakirələrlə müşayiət olunan FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012 daim idman xəbər vasitələrinin diqqətində olmuşdur.

Qlobal miqyasda yayım

Turnirin bütün 32 oyunu FİFA.com internet sahifəsində canlı yayımlanmış və dünyanın müxtəlif regionlarında 173 televiziya kanalı vasitəsi ilə işıqlandırılmışdır.

Tədbirin əsas yayım orqanı Rusiyanın Panorama şirkəti olmuşdur. Şirkət bütün oyunlarda ən müasir avadanlıqlardan istifadə etmişdir.

Panorama şirkəti bütün oyun sahələrində səkkiz, Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda isə on iki kamera, o cümlədən "spidercam" avadanlığından istifadə etmişdir. Bütün bu avadanlıqlar Cenifer Lopez və Şakira kimi superulduzların da iştirak etdiyi açılış və bağlanış məqamları da daxil olmaqla, bütün oyunların yüksək səviyyədə işıqlandırılmasına imkan vermişdir.

FİFA TV həm açılış, həm də bağlanış mərasimlərinin yaddaqalan məqamlarından ibarət qısa material hazırlayaraq FİFA.com və YouTube kanallarında yayımlanmışdır.

Yaponiyanın 2011-ci ildə Almaniyada təşkil edilən FİFA Qadınlararası Dünya Kubokunda™ qələbəsi, ABŞ-ın 2012-ci il London Olimpiadasında və eləcə də FİFA U-20 Qadınlararası Dünya Kuboku Yaponiya 2012-dəki uğurları medianın qadın futboluna olan marağını daha da artırmışdır.

Ulduzlar FİFA turniri barədə Tvittdə dünya ictimaiyyətini məlumatlandırır

FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan 2012-nin əhəmiyyəti və eləcə də komandaların əldə etdiyi nəticələr qadın futbolu barədə çeşidli global media platformalarında müzakirə olundu.

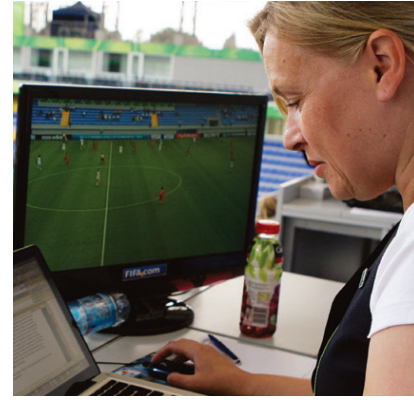
Turnirdə iştirak etmək üçün 103 media təmsilçisi akkreditasiya edilmişdi və turnirin nəticələri dünyanın bütün əsas xəbər agentliklərinin reportajları vasitəsi ilə dünya ictimaiyyətinə çatdırılmışdı.

ABŞ-ın turniri erkən tərk etməsi, yarımfina və üçüncü yer uğrunda keçirilən oyunda Almanyanın məğlubiyyəti kimi hadisələr turnirin əks-sədasını daha da gücləndirdi.

Gözlənilməli kimi, Fransa adından qadın futbolu üzrə ilk kubokun əldə edilməsi Fransa mətbuatının ön səhifə xəbərlərindən birinə çevrildi. Bu qələbə həm də əvvəlki bir neçə turnirdə uğur qazana bilməmiş Fransa komandası və eləcə də Fransada qadın futbolunun inkişafı baxımından güclü bir təkan rolunu oynadı.

FİFA-nın 28000 izləyicisi olan Twitter hesabı (@fifamedia) və eləcə də "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) kampaniyasının twitter hesabı Yaponiyada təşkil edilmiş FİFA U-20 Qadınlararası Dünya Kuboku rəfəsində əldə edilən uğurları davam etdirərək ictimaiyyəti bütün vacib hadisələr barəsində məlumatlandırmışdır.

Bağlanış mərasimində çıxış edən Şakira Fransa komandasını öz twitter hesabı vasitəsi ilə təbrik etmişdir. Beləliklə də, Şakiranın təbrikinin onun twitter hesabındakı 18 milyon izləyicisi də paylaşmışdır. Açıliş mərasimindəki möhtəşəm çıxışı ilə yadda qalan Cennifer Lopez isə twitter vasitəsi ilə öz 12 milyon izləyicisinə aşağıdakı sətirləri göndərmişdir: "FİFA açıliş mərasiminə gedirəm! Tezliklə görüşənədek!"

Azərbaycanda futbolun 100 illiyi

2011-ci il ərzində AFFA Azərbaycanada futbolun 100 illiyini qeyd etmək üçün bir sıra tədbirlər təşkil etmişdir.

AFFA-nın baş ofisinin üzərində bütün il ərzində iri bayraq asılmış və hər bir tədbirdə Azərbaycanda futbolun 100 illiyinə dair banerlər quraşdırılmışdır. Bundan əlavə, 2011-ci il ərzində keçirilən bütün ev oyunlarında yubileyə dair perimetr lövhələri nümayiş etdirilmişdir.

6 iyun 2011-ci ildə Azərbaycanda futbolun 100 illiyini qeyd etmək üçün Bakının Buta Sarayında qəbul təşkil edilmişdir. Qəbulda FİFA-nın prezidenti Yozef Blatter və UEFA-nın prezidenti Mişel Platini, digər milli futbol federasiyalarının təmsilçiləri, məşhur futbolçular və məşqçilər iştirak etmişdir.

Qəbulun açılışında 2011-ci il Avroviziya Mahnı Yarışmasının qalibləri olan Eldar Qasimov və Nigar Camal duetinin çıxışı təşkil olunmuşdur.

AFFA-nın prezidenti Rövşənq Abdullayev, Mişel Platini, Yozef Blatter və Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimov yubiley münasibəti ilə idman ictimaiyyətini təbrik etmişdir.

Daha sonra, Azərbaycan futbolunun veteranları Kazbek Tuayev və Ələkbər Məmmədova UEFA və FİFA-nın Şərəf Diplomları təqdim edilmişdir. FİFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı 2012-nin loqosu bu tədbir zamanı təqdim edilmişdir.

Rəsmi qəbul Azərbaycan futbolunun 100 illiyinə həsr olunmuş filmə başa çatdı.

Tədbir münasibəti ilə 100 illik Yubiley kitabı işlənib hazırlanmışdır. Kitaba yubiley tədbiri və o cümlədən UEFA və FİFA rəsmilərinin səfərlərindən ibarət bir çox şəkillər də daxil edilmişdir.

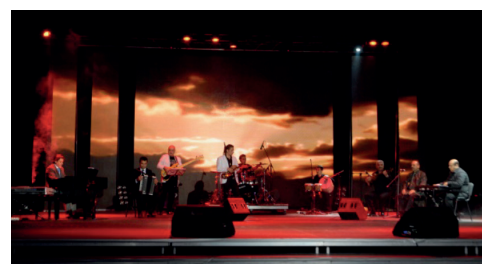
AZƏRBAYCAN FUTBOLU

100

YEARS OF FOOTBALL IN AZERBAIJAN

Futbal kuboku

Bakı şəhəri 2014-cü ildə UEFA Futbal Kubokunun finalına ev sahibliyi etmək hüququ qazanmışdır. UEFA Futbal Kubokunun ilkin və Elit mərhələləri də daxil olmaqla, bu turnir daha kiçik miqyaslı futzal turnirlərinin keçirilməsi sahəsində Bakının uğurlarını daha da artırmışdır.

2014-cü ildə təşkil edilən UEFA Futbal Kubokunun Finalı Azərbaycanda təşkil olunmuş ən yüksək səviyyəli futzal turniri olmuşdur. Bu yarışda Avropanın ən yaxşı futzal komandaları iştirak etmişlər. Həmin komandalara aşağıdakılar daxil olmuşdur:

- Araz, Azərbaycan
- Kayrat, Qazaxıstan
- Dinamo, Rusiya
- Barselona, İspaniya.

Yaddaqalan açılış mərasimi ilə başlayan turnir 24-26 aprel 2014-cü il tarixlərdə keçirilmişdir. Turnir "məğlub olan yarışdan kənarlaşır" formatında keçirilmişdir. Yarımfinaal oyunlarından sonrakı final oyunu və eləcə də 3-cü və 4-cü yerlər uğrunda keçirilən oyunlar növbəti iki gün ərzində təşkil olunmuşdur. Hər bir oyunda İspaniya, Rusiya və Qazaxıstan da daxil olmaqla, xarici ölkələrdən gəlmiş tamaşaçılarla birlikdə təxminən 2000 tamaşaçı iştirak etmişdir.

Azərbaycandakı futzal izləyiciləri üçün xüsusi bir bayram əhval-ruhiyyəsində keçən bu üçgünlük turnir ölkədə futzalın gələcək inkişafı baxımından vacib bir ənənə yarada bildi.

UEFA-nın İcraiyyə Komitəsinin təmsilçiləri Borislav Mihaylov və Sergey Fursenko tədbirdə fəxri qonaq kimi iştirak etdilər.

Turnirin final oyununda Barselona komandası Dinamo komandasına qalib gələrək kuboka yenidən sahib oldu.

Turnirin yekun nəticələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

1. Barselona, İspaniya
2. Dinamo, Rusiya
3. Araz, Azərbaycan
4. Kayrat, Qazaxıstan.

Caspian Cup

2011-ci ildə AFFA 17 yaşadək oğlanlardan ibarət U-17 komandaları arasında yeni bir beynəlxalq turnir təsis etmişdir. Bu turnirin yaradılmasında məqsəd Azərbaycanın U-17 milli komandasının üzvlərinin daha güclü rəqiblərlə oynayaraq futbol bacarıqlarını inkişaf etdirmələri olmuşdur.

İlkin mərhələdə turnirdə səkkiz komanda iştirak etmişdir. Növbəti mövsümlərdə bir neçə digər beynəlxalq futbol assosiasiyaları ilə aparılan danışıqlar nəticəsində komandaların sayı 2013-cü ildən etibarən 12-ə çatdırılmışdır.

11-17 iyun 2011 – I Caspian Cup turniri

Turnirdə iştirak edən komandalar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Azərbaycan, İspaniya, Türkiyə, Gürcüstan, Özbəkistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan.
1-ci yer: Türkiyə, 2-ci yer: İspaniya, 3-cü yer: Azərbaycan.

30 may 2012 – 5 iyun 2012 – II Caspian Cup turniri

Turnirdə iştirak edən komandalar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Azərbaycan, Yaponiya, Türkiyə, Gürcüstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Qazaxıstan, Tacikistan.
1-ci yer: Gürcüstan, 2-ci yer: Azərbaycan, 3-cü yer: Özbəkistan.

29 may 2013 – 5 iyun 2013 – III Caspian Cup turniri

Turnirdə iştirak edən komandalar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Azərbaycan, ABŞ, Urquvay, Gürcüstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Qazaxıstan, İordaniya, Bolqarıstan, Tacikistan, Yaponiya, Türkiyə.
1-ci yer: Türkiyə, 2-ci yer: İspaniya, 3-cü yer: Azərbaycan.

29 may 2014 – 5 iyun 2014 – IV Caspian Cup turniri

Turnirdə iştirak edən komandalar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Azərbaycan, İran, Əfqanıstan, Gürcüstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Qazaxıstan, İordaniya, Bolqarıstan, Tacikistan, Yaponiya və Türkiyə.
1-ci yer: İran, 2-ci yer: Türkiyə, 3-cü yer: Azərbaycan.

Stadion açılışları

Azərbaycanda futbolun 100 illiyinə həsr olunmuş yubiley tədbirlərindən biri də **Dalğa Arenanın** açılış mərasimi olmuşdur. 6500 azarkeş tutumuna malik bu stadion Bakının Mərdəkan qəsəbəsində AFFA tərəfindən inşa edilmişdir.

Bakının Nizami rayonunda yerləşən **Bakcell Arenanın** rəsmi açılışı 14 sentyabr 2012-ci il tarixdə keçirilmişdir. Açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva da iştirak etmişdir. Dövlət başçısı stadionun rəsmi açılışını bildiren lenti kəsdi və xanımı ilə birlikdə FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatında Azərbaycanın qadınlardan ibarət yığmasına uğur diləmək üçün futbol topunu imzaladı.

Stadion beynəlxalq turnirlərin keçirilməsi üzrə FIFA Standartlarına cavab verir. Bundan əlavə, stadion təbii ot örtüyə, yeraltı istilik və müasir işıqlandırma sistemlərinə malikdir.

FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Kuboku Azərbaycan 2012-nin bezi oyunları bu stadionda keçirilmişdir. Azərbaycan Premyer Liqasının oyunları da müntəzəm olaraq bu stadionda təşkil olunur.

Stadion haqqında əsas faktlar:

- Tikinti işləri 2010-cu ilin may ayında başlamışdır
- Stadionun azarkeş tutumu 11000 nəfərdir
- Stadion cəmi 22500 m² sahəni əhatə edir
- Stadionda 17 VIP skayboks vardır
- Stadionda media təmsilçiləri üçün 200 oturmaq quraşdırılmışdır

- Stadionda 4 paltarəyişmə otağı vardır
- Stadionda 300 avtomobil tutumlu dayanacaq mövcuddur.

Bakı Olimpiya Stadionunun təməlqoyma mərasimi 2011-ci il iyunun 6-da keçirilmişdir. Mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, FIFA-nın prezidenti Yozef Blatter və UEFA-nın prezidenti Mişel Platini iştirak etmişdir.

Digər tədbirlər

Azərbaycanda futbolun inkişafına təkan vermiş bir çox hadisələr baş vermişdir. Bunlardan bəziləri aşağıdakılardan ibarətdir:

14/09/2007

AFFA və UNİCEF arasında Anlaşma Memorandumu

Bu Anlaşma Memorandumunun əsas məqsədi ümumilikdə futbol tədbirlərini, Azərbaycanın müxtəlif regionlarından olan qaçqınlar arasında hakim təhsilini və eləcə də qadın futbolunun inkişafını dəstəkləməkdir. Bundan əlavə, AFFA sağlam həyat tərzinin təşviqi istiqamətində UNİCEF-lə də əməkdaşlıq edir. Bu sahədə AFFA və UNİCEF qadın liqalarında iştirak edən oyunçular və hakimlər üçün müxtəlif tədris seminarları təşkil etmişdir.

3/10/2007

AFFA və McDonalds şirkəti arasında Anlaşma Memorandumu

Bu Anlaşma Memorandumunun əsas məqsədi gənclər arasında futbolun və eləcə də kütləvi futbolun təşviqi və inkişaf etdirilməsindən ibarətdir.

10-13/10/2007

Futbal üzrə UEFA Kubokunun Elit-raund mərhələsi

Yarışda iştirak edən klublar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Araz (Azərbaycan), Luparense (İtaliya), Kamelot (Moldova) və Slov-Matik (Slovakiya).

19/03/2008

Almaniya Futbol Federasiyası (DFB) və AFFA arasında Anlaşma Memorandumu

Bu Anlaşma Memorandumunun əsas məqsədi milli komandanın ümumi oyun standartlarının gücləndirilməsi üçün DFB tərəfindən texniki və məşqçi təlimi dəstəyinin təşkilidir. Əldə edilmiş razılığa əsasən, DFB-nin azərbaycanlı hakimlər üçün seminarlar təşkil etməsi və zərurət olduqda Azərbaycan Premyer Liqasının oyunlarında iştirak etmək üçün alman hakimlər göndərməsi nəzərdə tutulur.

18-21/09/2008

Çimərlik futbolu üzrə Avropa Kuboku

Turnirdə iştirak edən komandalar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

Azərbaycan, İtaliya, İspaniya, İsveçrə, İngiltərə və Norveç.

1-ci yer: İspaniya, 2-ci yer: İsveçrə, 3-cü yer: Azərbaycan.

4/03/2009

AFFA və İspaniya Futbol Federasiyası arasında Anlaşma Memorandumu

Bu Anlaşma Memorandumunun əsas məqsədi İspan təcrübəsindən istifadə etmək, futbolu təşviq etmək və inkişaf etdirməkdən ibarət olmuşdur. Anlaşma Memorandumu çərçivəsində 9 iyun 2009-cu il tarixdə Bakıda İspaniya ilə yoldaşlıq oyunu keçirilmişdir. 2009-cu ildə İspaniya milli komandasının keçmiş oyunçusu olmuş və həmin dövrdə İspaniya Futbol Assosiasiyasının İdman və Texniki direktoru çalışmış Fernando Hierro da AFFA və AFFA-nın Futbol Akademiyasının qonağı olmuşdur.

19-22/11/2009

Futbal üzrə UEFA Kubokunun Elit-raund mərhələsi

Yarışda iştirak edən klublar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Araz (Azərbaycan), Kairat (Qazaxıstan), Nikars (Latviya), Atina-90 (Yunanıstan).

1/05/2013

Azərbaycan və Dünya Futbol Veteranları arasında yoldaşlıq oyunu

Bu yoldaşlıq oyunu Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi münasibəti ilə təşkil olunmuşdur. Veteran futbolçulardan ibarət Azərbaycan komandasının heyətində İskəndər Cavadov, Maşallah Əhmədov, Asim Xudiyev, Vəli Qasimov və Yaşar Vahabzadə, Dünya veteranlar komandasının heyətində isə Hans-Hubert Foqts, Ullix Steyn, Bernd Şuster, Dario Simic, Edmar Bernandes dos Santos, Dvayt York və Hakan Şükür kimi tanınmış veteranlar çıxış edib. Oyun 3:3 hesabı ilə başa çatmışdır.

24-26/04/2014

Futbal üzrə UEFA Kubokunun Final mərhələsi

Yarışda iştirak edən klublar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Araz (Azərbaycan), Kayrat (Qazaxıstan), Dinamo (Rusiya), Barselona (İspaniya).
1-ci yer: Barselona, 2-ci yer: Dinamo, 3-cü yer: Araz.

28-31/08/2014

Çimərlik futbolu üzrə Avropa Kubokunun Final mərhələsi

Turnirdə iştirak edən komandalar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur: Azərbaycan, İsveçrə, Yunanıstan, Rusiya, İspaniya və Macarıstan.
1-ci yer: İspaniya, 2-ci yer: İsveçrə, 3-cü yer: Rusiya.

Əsas nailiyyətlər:

- Azərbaycanda futbolun 100 illik yubileyi ilə bağlı yüksək səviyyəli tədbirlər təşkil edilmişdir
- AFFA FIFA və UEFA-dan Şərəf Diplomuna layiq görülmüşdür
- Yeni stadionların istifadəyə verilməsi – Dalgə Arena və Bakcell Arena
- 8-ci km Stadionunun Bakcell Arena adlandırılmasına dair sponsorluq müqaviləsinin imzalanması.

UEFA AVRO 2020

2012-ci ildə UEFA-nın prezidenti Mişel Platini elan etdi ki, AVRO-2020 oyunları bu turnirin 60 illik yubileyi münasibəti ilə bir və ya iki ölkədə deyil, Avropanın 13 şəhərində təşkil olunacaq.

Bu tədbirin əsas məqsədlərindən biri turnirin yubileyini bütövlükdə Avropada qeyd etməkdən ibarət olmuşdur. Burada həm də əvvəlki dövrlərdə turnirə ev sahibliyi etməmiş ölkələr nəzərə alınmışdır. UEFA-nın prezidenti bu xüsusi yanaşmanı "tədbirə ev sahibliyi baxımından kiçik ölkələr üçün böyük bir imkan" olaraq qiymətləndirmişdir. Belə ki, stadionlarının ölçüləri və ya sayı baxımından bu səviyyədə tədbirlərə ev sahibliyi nisbətən kiçik ölkələrdə mümkün olmur.

UEFA AVRO-2020 oyunlarına ev sahibliyindən futbolun inkişafı üçün effektiv bir təkan olaraq istifadə imkanlarını nəzərə alan AFFA bu unikal fürsətdən istifadəyə qərar verdi. Bu fürsət həm də Azərbaycanın Avropa daxilindəki nüfuzunu gücləndirmək və eləcə də vacib tədbirlərin keçirilə biləcəyi bir ölkə kimi təbliği baxımından qiymətləndirilmişdir.

AFFA-nın tədbirə ev sahibliyi üçün etdiyi müraciətdə əsas üstünlüklərindən biri də həmin vaxt inşa edilməkdə olan 68000 azarkeş tutumuna malik stadion olmuşdur. 2015-ci il Avropa Oyunlarının açılış mərasimi də bu stadionda keçiriləcək.

32 üzv assosiasiya tədbirin keçirilməsində ilkin marağını bildirmişdir və nəticədə UEFA-nın seçmə tender siyahısına daxil edilmişdir. Lakin yalnız 19 üzv assosiasiya final tender sənədlərini UEFA-ya təqdim etmişdi. Azərbaycanla yanaşı, namizədlərin siyahısına aşağıdakı ölkələr daxil olmuşdur: Belarus, Belçika, Bolqarıstan, Danimarka, İngiltərə, Makedoniya, Almaniya, Macarıstan, İsrail, İtaliya, Hollandiya, İrlandiya Respublikası, Rumıniya, Rusiya, Şotlandiya, İspaniya, İsveç və Uels.

Tender sənədlərinin ən yüksək keyfiyyətdə hazırlanması və bütün zəruri texniki standartlara cavab vermək məqsədi ilə, AFFA öz tender sənədlərini bir neçə aylıq hazırlıqdan sonra 2014-cü ilin aprel ayında təqdim etdi.

Tender paketinə Bakının ümumi plan və konsepsiyası, yeni stadion barədə təfərrüatlı texniki məlumatlar, kommersiya təklifləri və hökumət təminatları daxil idi.

"UEFA Avropa Futbol Çempionatının 2020-ci ildə keçiriləcək 60-cı Yubileyi Avropa futbolu tarixində ən böyük mərasim olacaq. Avropanın müxtəlif regionlarında yerləşən 13 şəhərdə təşkil ediləcək bu çempionatda 24 milli komanda yarışacaq."

AFFA-nın tenderdəki loqosu və şüarı aşağıdakı kimi müəyyən olunmuşdur: "Baku 2020, Be Inspired" (Bakı 2020, Ruhlanın). AFFA-nın internet sahifəsində də yerləşdirilmiş bu loqo müxtəlif digər vasitələrdən istifadə edilməklə reklam edilmişdir. Bütün bunlardan əlavə, AFFA-nın internet sahifəsində azərbaycanlı izləyicilər tender müraciətinin dəstəklənməsinə dəvət edilmişdir.

“Sifariş sənədlərinin hazırlanması üçün tələb olunan bilik, həvəs, əlaqələndirmə və araşdırma səviyyəsi namizəd ölkələrdən böyük zəhmət tələb etmişdir. Keyfiyyətli sifariş kitabının təqdim olunması üçün bütün səviyyələrdə hökumət qurumları, eləcə də stadion sahibləri, ekspertlər, nəqliyyat şirkətləri, otel sektoru və turizm agentliklərindən çoxlu məlumatlar əldə etmək və onları əlaqələndirmək tələb olunmuşdur.”

UEFA-nın Qiymətləndirmə Hesabatı

CANDIDATE FOR UEFA EURO 2020

Developing our players of the future

Showcasing our world-class city

Introducing our inspirational new stadium

Welcoming the best in European Football

UEFA-nın Qiymətləndirmə Hesabatı

AFFA tərəfindən təqdim olunmuş Sifariş kitabı barədə UEFA-nın Qiymətləndirmə Hesabatından bezi qeydlər:

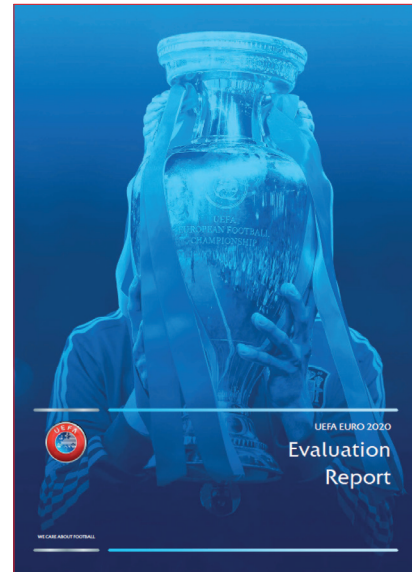
“ AFFA-nın tenderdə iştirakı onun yüksək səviyyədə iddialı olmasından xəbər verir. Bundan əlavə, AFFA-nın müraciəti futbolun bütövlükdə Avropada inkişafı, yeni bazarların açılması və üfqlərin genişləndirilməsində UEFA üçün əlverişli vəziyyət yaratmağa kömək edə bilər. Digər bir cəhətdən, AFFA-nın seçilməsi Azərbaycanda futbolun inkişafını sürətləndirməyə yardımçı ola bilər.”

“ AFFA-nın tenderdə iştirak üçün təqdim etdiyi sənədlərdə bütün əlaqədar qurumların qərarlığı nümayiş etdirilir.”

“ Stadion UEFA-nın azarkeş tutumu ilə bağlı bütün tələblərinə tam cavab verir. Bundan əlavə, stadionun yaxınlığındakı avtodayanacaq xidmətləri tamaşaçıların rahatlığı baxımından lazımi səviyyədə təşkil olunmuşdur.”

“ Komandaların istirahəti üçün təqdim olunan otellər yüksək keyfiyyətə malikdir. Təklif olunan məşq yerləri (təbii ot örtüyü) münasibdir və əla standartlara malikdir.”

“ Tender iştirakçısı Fan Zona üçün çox cəlbedici yer təklif etmişdir.”

3-cü təsvir. Ev sahibi şəhərlərin xəritəsi

UEFA-nın nəticələr barədə elanı

UEFA AVRO-2020 oyunlarına ev sahibliyi etmək üçün seçilən 13 şəhər 19 sentyabr 2014-cü il tarixində təşkil edilən xüsusi mərasimdə elan olunmuşdur.

Seçilən şəhərlər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

- **Final və yarımfinaal oyunları:**
London (İngiltərə)
- **1/4 finallar və qrup mərhələsi:**
Münix (Almaniya), Bakı (Azərbaycan), Sankt Peterburq (Rusiya), Roma (İtaliya)
- **1/16 və qrup mərhələsi:**
Kopenhagen (Danimarka), Buxarest (Rumıniya), Amsterdam (Niderland), Dublin (İrlandiya Respublikası), Bilbao (İspaniya), Budapeşt (Macarıstan), Brüssel (Belçika) və Qlazqo (Şotlandiya).

Seçilən 13 ölkədən 7-i əvvəlki dövrlərdə Avropa çempionatının final mərhələsini təşkil etməmiş ölkələrdir: Azərbaycan, Danimarka, Macarıstan, Rumıniya, İrlandiya Respublikası, Rusiya və Şotlandiya.

UEFA-dakı səsvermə

Səs verən üzvlər 1 dördü bir final və 3 qrup mərhələsi oyununun keçirilməsi üçün dörd şəhər seçdilər. Şəhərlər hər biri ən azı 60000 yerlik stadionla malik olan 7 namizəd arasından seçilmişdir. Hər bir səs verən üzv şəhərləri ardıcılıq üzrə seçmişdir: 1-ci seçim = 4 bal, 2-ci seçim = 3 bal, 3-cü seçim = 2 bal, 4-cü seçim = 1 bal. Yekunda ən çox bal toplayan dörd şəhər seçilmişdir.

Ölkə / şəhər	Cəmi ballar
Almaniya, Münix	38
Azərbaycan, Bakı	37
Rusiya, Sankt-Peterburq	29
İtaliya, Roma	20
Belçika, Brüssel	11
Uels, Kardiif	3
Macarıstan, Budapeşt	2

Əsas nailiyyətlər:

- UEFA AVRO 2020 çərçivəsində üç qrup və bir dördü bir final oyununa ev sahibliyi hüququnun əldə edilməsi
- AVRO 2020 Sifariş kitabının UEFA tərəfindən yüksək qiymətləndirilməsi
- AFFA-nın Sifariş kitabı 37 səs almışdır – ən çox səs toplayan ikinci təklif.

Gələcək

Gələcək dövrlərdə AFFA bu tədbirlərdən futbolun inkişafında katalizator kimi istifadə edəcək. Bundan əlavə, həmin tədbirlər ölkədə futbolun nüfuzunu və populyarlığını artırmağa kömək edəcək.

Planlaşdırılan bəzi tədbirlərə aşağıdakılar daxildir:

- 2015-ci il Avropa Oyunları (Çimərlik futbolu)
- 2016-cı il U-17 Avropa Çempionatı
- 2020-ci il UEFA Avro oyunları
- Bir neçə beynəlxalq forum və seminar
- 2015-ci il Qadınlararası U-16 inkişaf turniri
- 2014-2018 "Live Your Goals" (Öz məqsədlərini yaşat) festivalları (FİFA-nın dəstəyi ilə qızlar arasında kütləvi futbolun inkişafına həsr olunan festivallar).

4-cü Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun açılış mərasimində çıxış edən Prezident İlham Əliyev Bakının UEFA Avro-2020 ev sahibi şəhəri kimi seçilməsi barədə qeyd etmişdir ki:

“ 2015-ci ildə birinci Avropa Oyunları Bakıda keçiriləcək. Bu, çox əlamətdar bir hadisədir. Ona görə ki, indiyədək Azərbaycanda hələ bu səviyyədə iri idman tədbiri təşkil olunmamışdır. Azərbaycan Avropa Oyunlarına ev sahibliyi barədə öz namizədliyini irəli sürmüş və Avropa Olimpiya Komitəsi Azərbaycana böyük etimad göstərmişdir.

2017-ci ildə İslam Həmrəyliyi Oyunları Bakıda keçiriləcəkdir. Cəmi iki il ərzində həm Avropa, həm də İslam oyunları Azərbaycanda təşkil olunacaq. Bütün bunlar tədbirlərə ev sahibliyi etmək və idman vasitəsi ilə insanları birləşdirmək missiyasına sadıqlığımızı göstərir.

Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, 2014-cü ilin sentyabr ayında UEFA Avro-2020 futbol oyunlarının Bakıda keçirilməsi barədə çox vacib və tarixi bir qərar qəbul edilmişdir. Bu oyunları keçirmək üçün cəmi 13 şəhər seçilmişdir və Bakı həmin şəhərlərdən biridir. Azərbaycanın hazırkı inkişafı göz qabağındadır. Biz həm Avropa ailəsinin, həm də müsəlman ailəsinin üzvüyük və biz bunun mümkün olduğunu nümayiş etdiririk. Bu gün inkişafda olan ölkəmiz göstərir ki, düşünülmüş siyasət, cəmiyyətdə müsbət meyillər güclü olanda böyük uğurlara imza atmaq mümkündür”.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
İlham Əliyev

